

ČTVRTEK, 23. DUBNA 2009

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN McMILLAN-SCOTT

Místopředseda

1. Zahájení zasedání

(Zasedání bylo zahájeno v 9.00)

2. Předložení dokumentů – viz zápis

3. Práva pacientů v oblasti přeshraniční zdravotní péče (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva, kterou předložil John Bowis jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči (KOM(2008)0414 – C6-0257/2008 – 2008/0142(COD)) (A6-0233/2009).

Jak mnozí z vás víte, John Bowis nedávno v Bruselu onemocněl a byl hospitalizován. Podstoupil operaci a těší mě, že mohu sdělit, že byla úspěšná a že se nyní zotavuje, takže je i příkladem takové přeshraniční zdravotní péče. Jeho místo dnes zaujal můj přítel a kolega, Philip Bushill-Matthews.

Philip Bushill-Matthews, zpravodaj. – Pane předsedající, mám dnes velmi obtížný i velmi lehký úkol. Je velmi obtížný, protože tento dokument je velmi složitý a velmi citlivý a je to dokument, na němž jsem já osobně odvedl velmi málo práce. Je to velmi snadné, protože se jedná o zprávu, již předložil můj vážený kolega, John Bowis, jenž se, jak jste řekl, v současnosti zotavuje po operaci srdce, kterou podstoupil v Bruselu před několika týdny.

Odvedl úžasnou práci tím, že tuto záležitost dnes dovedl do úspěšného konce a zároveň i tím, že tomuto úspěchu položil základy již v červnu 2005 ve své původní zprávě o pohybu pacientů. Jsem si jist, že by si přál, abych osobně poděkoval paní komisařce za její podporu, stínovým zpravodajům a sekretariátu naší skupiny a samozřejmě také jeho osobnímu asistentovi výzkumu, za obrovské úsilí, které všichni vynaložili na zajištění široké shody v tolika kontroverzních otázkách. S jejich pomocí se John snažil vnést světlo do něčeho, co bylo velmi zamlženou oblastí a vnést jasno tam, kde dříve panovala nejistota. Důsledně se řídil dvěma zásadami, a sice že pacient vždy musí být na prvním místě a že pacientova volba má být určena potřebami, a ne prostředky.

V posledních 10 letech se evropští občané obracejí na soudy, a bojují tak za své právo jít za léčbou do jiného členského státu. Je jasné, že pacienti takové právo chtějí, že si ho zaslouhují a jsou k němu oprávněni. Neměli by se obracet na soud, aby svého práva dosáhli. Návrh, jenž před námi nyní leží, nám dává příležitost toto uskutečnit. Nyní je čas, abychom jako politici převzali odpovědnost a nahradili dřívější potřebu soudců vytvořením právní jistoty.

Většina lidí bude chtít podstoupit léčbu v blízkosti domova. Vždy se ale najdou pacienti, kteří si budou přát za léčbou cestovat do jiného členského státu, a to z jakéhokoliv důvodu. Pokud si pacienti takovou možnost opravdu vyberou, musíme zajistit, aby byly podmínky transparentní a spravedlivé. Musíme zajistit, že budou vědět, kolik jim bude účtováno, jaké normy z hlediska kvality a bezpečnosti mohou očekávat a jaká mají práva, když se něco nezdaří. Zpráva se zabývá všemi těmito otázkami.

Chci ale, aby bylo jasné, že takové právo pacientů by v žádném případě nemělo být v neprospěch schopnosti členských států poskytovat kvalitní zdravotní péči všem svým občanům. Tato zpráva neříká členským státům, jak by měli zorganizovat své vlastní zdravotnictví. Nepředepisuje, jak kvalitní péči by měly poskytovat. Ve skutečnosti vytváří pro členské státy záruky, které jim pomohou chránit vlastní národní zdravotní systémy například tím, že si za jistých okolností zvolí systém předchozího povolení.

Takové předchozí povolení ale nesmí být používáno k omezení pacientovi volby. Ve skutečnosti by zvýšená dostupnost přeshraniční zdravotní péče měla naopak povzbudit národní systémy k tomu, aby ve zvýšené míře samy poskytovaly lepší standardy zdravotní péče.

Těším se na komentáře kolegů v rozpravě, která nyní navazuje.

Daniela Filipiová, úřadující předsedkyně Rady. – Vážené poslankyně, vážení poslanci, je mi velkou ctí, že zde mohu být dnes s vámi a účastnit se diskuze k několika závažným otázkám z oblasti veřejného zdraví, jejichž projednání máte na dnešním programu. Jedná se o uplatňování práv pacientů při poskytování přeshraniční péče, zajištění bezpečnosti pacientů a o společnou akci EU v oblasti vzácných onemocnění.

Na úvod mi dovolu říci, že všechna tato tři témata patří mezi priority českého předsednictví a budou také na programu jednání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele 9. června 2009 v Lucemburku. Proto velmi vítáme nadcházející diskuzi.

České předsednictví si je plně vědomo významu, který Evropský parlament hraje v legislativním procesu v oblasti veřejného zdraví, a vnímá nezbytnost úzké spolupráce mezi Radou a Parlamentem. Přijetí vašich zpráv ke třem uvedeným tématům tedy přichází v pravý čas.

Nyní bych již ráda řekla několik slov o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o uplatňování práv pacientů při poskytování přeshraniční zdravotní péče z pohledu Rady.

České předsednictví si plně uvědomuje nutnost zajistit právní jistotu pacientům, kteří čerpají zdravotní péči v jiném členském státě, a v tomto smyslu také navázalo na výsledky práce francouzského předsednictví. Naším cílem je snaha o schválení takového textu, který bude pro občany Evropské unie srozumitelný a jasný, bude respektovat primární právo, včetně zásady subsidiarity, a naplní deklarovanou snahu o nastolení právní jistoty občanů EU v uplatňování jejich práv při čerpání přeshraniční zdravotní péče. Současně však musí být důsledně brány v úvahu možné dopady implementace tohoto návrhu na stabilitu zdravotních systémů členských států Evropské unie.

Vzhledem k zásadnímu významu návrhu jsou diskuze v pracovních orgánech Rady velmi intenzivní a stále probíhají. V současné době vám tedy ještě nejsem schopna říci, zda Rada dosáhne na konci českého předsednictví, tj. v červnu na Radě EPSCO, politické dohody. Již nyní si však dovolím učinit několik obecných závěrů. Budoucí směrnice by měla kodifikovat veškerou judikaturu Evropského soudního dvora, která se týká uplatňování zásady volného pohybu zboží a služeb v oblasti veřejného zdraví, dále doplňovat nařízení o koordinaci sociálních systémů a poskytnout členským státům možnost podmínit čerpání zdravotní péče v jiném členském státě předchozím souhlasem či možnost aplikovat systém „gate-keepingu“.

Tyto principy nalézáme i ve zprávě europoslance Johna Bowise k návrhu směrnice, o níž budete diskutovat. Stejně tak je možné identifikovat i další témata, která jsou v Evropském parlamentu i Radě společná: význam poskytování úplných a správných informací pro pacienty o možnostech čerpání přeshraniční zdravotní péče či důraz na zajištění vysoké kvality a bezpečnosti poskytované péče.

České předsednictví oceňuje důslednost Parlamentu při přípravě této zprávy, jejíž znění vychází z četných nelehkých, ale přínosných jednání několika věcně příslušných výborů. Uvědomuji si, že znění zprávy představuje kompromis mezi jednotlivými politickými frakcemi a jeho dosažení nebylo nikterak jednoduché. Proto bych ráda poděkovala všem, kteří se na jejím vzniku podíleli, a zejména pak zpravodaji Johnu Bowisovi, kterému samozřejmě přejeme všichni brzké uzdravení. Jedná se o významný příspěvek, díky němuž dále pokročí legislativní proces schvalování návrhu směrnice. Rada podrobně přezkoumá text zprávy i všechny schválené pozměňovací návrhy a důkladně zváží jejich zohlednění ve společné pozici Rady, aby tak podpořila dosažení dohody ve druhém čtení.

Vážený pane předsedo, vážení přítomní, jak jsem se již zmínila, v současné době je stále předčasné říci, zda Rada EPSCO dosáhne v červnu politické dohody o návrhu směrnice, neboť diskuze založené na kompromisním návrhu předloženém českým předsednictvím ještě nejsou u konce. V každém případě bude Rada o tomto tématu dále jednat, a to již s ohledem na schválenou zprávu Evropského parlamentu.

Předsedající. – Jsem si jist, že paní Filipiová nebude protestovat proti tomu, když oznámím sněmovně, že ona sama je vozíčkářka.

Androulla Vassiliou, členka Komise. – Pane předsedající, než začnu hovořit o právech pacientů v přeshraniční zdravotní péči, dovolu mi, abych vzdala hold zpravodaji, panu Johnu Bowisovi, který zde dnes s námi bohužel není, ale jemuž jsme za tento dokument tolik zavázáni. Přeji mu rychlé uzdravení a také zdraví a štěstí po tolika letech vynikající služby pro evropské občany.

(Potlesk)

Ráda bych také poděkovala všem stínovým zpravodajům za jejich konstruktivní práci a samozřejmě také panu Bushill-Matthewsovi, který dnes hovoří jménem pana Bowise.

Včera jsme zde ve Štrasburku oslavili Evropský den práv pacientů. Tím jsme uznali rostoucí úlohu pacientů ve zdravotní péči a uznali jsme, že je důležité, aby pacienti měli důvěru ke zdravotní péči, které se jim dostává, a byli s ní obeznámeni.

Ústřední otázkou v této souvislosti je: co může Evropská unie pro pacienty udělat? Dnes dopoledne máme příležitost učinit významný krok směrem k budování Evropy pro pacienty, pro každého jednotlivého evropského občana, kterého vy, vážení poslanci, zastupujete.

Zaprvé musím říci, že velmi oceňuji tvrdou práci, kterou Parlament odvedl při posuzování návrhu směrnice o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči, která vám bude brzy předložena k hlasování. Dovolte mi poděkovat a blahopřát vám všem k zajímavým a často podnětným rozpravám a k velmi efektivnímu procesu.

Dovolte mi krátce připomenout odůvodnění navrhované směrnice i její hlavní cíle a zásady. Původ návrhu leží v desetiletí judikatury Evropského soudního dvora, jenž rozhodl, že pacienti mají právo na uhrazení zdravotní péče, kterou obdrželi v zahraničí, a to i v případě, že mohli získat stejnou zdravotní péči doma.

To je důležité. Jedná se o právo, které Smlouva občanům EU přímo zaručuje. I když ale byla rozhodnutí pro dotčené jednotlivce jasná, zůstalo nejasné, jak tato rozhodnutí použít ve všech ostatních případech. Proto se ukázalo, že je nutný právní rámec, aby všichni pacienti v Evropě mohli své právo na uhrazení přeshraniční zdravotní péče uplatňovat.

Toto právo by mělo být nejen pro pacienty, kteří mají přístup k informacím, jež nejsou veřejně dostupné, a kteří si mohou dovolit právníka. Proto, po důkladné diskuzi a obsáhlých konzultacích, přijala Komise 2. července loňského roku svůj návrh směrnice.

Jejím celkovým cílem je především poskytnout pacientům lepší možnosti a přístup ke zdravotní péči v celé Evropě. Pacienti jsou ve středu zájmu tohoto návrhu zákona, který také plně respektuje různost systémů zdravotnictví v Evropě. Dovolte mi to vysvětlit. Víím, že byly vyjádřeny mnohé obavy, ale tato právní úprava nebude nařizovat změny v organizaci a financování národních zdravotních systémů.

Navržená směrnice má tři hlavní cíle: zaprvé vyjasnit podmínky, za nichž bude pacientům v domovské zemi nahrazeny náklady na přeshraniční zdravotní péči; zadruhé poskytnout záruky týkající se kvality a bezpečnosti péče v Evropě; a zatřetí podpořit evropskou spolupráci mezi systémy zdravotní péče.

Na základě třech pilířů může být pro naše občany učiněno mnohé, zejména pro ty, kdo chtějí vyhledat přeshraniční zdravotní péči, ale i pro všechny pacienty napříč Evropou. Těším se na vaši rozpravu.

Iles Braghetto, *navrhovatel stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci.* – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, jak tuto směrnici můžeme definovat? Představuje příležitost pro pacienty, aby si mohli vybrat vhodnou léčbu a měli rychlý přístup ke službám; příležitost pro regionální systémy zdravotní péče ke zlepšení kvality a účinnosti jejich zdravotních služeb; příležitost k větší evropské integraci v odvětví osobních pečovatelských služeb. Evropské referenční síť, technologické normy a rozvoj telemedicíny posílí přeshraniční spolupráci, která již probíhá.

To vyžaduje vhodný informační systém, kontrolu kvality a účinnosti zdravotnických zařízení, záruky týkající se profesní etiky zdravotníků a nebyrokratické procedury upravující přeshraniční mobilitu. Směrnice na tyto potřeby vyváženě reaguje.

Françoise Grossetête, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku.* – (FR) Pane předsedající, paní Vassiliouová, i když zde pan Bowis není, ráda bych nejdříve našemu kolegovi pogratalovala. Lituji jeho nepřítomnosti o to více, že je na své zprávě o právech pacientů tak zainteresován, že si opravdu zaslouží, aby zde dnes byl.

Je zřejmé, že nejde o novou směrnici týkající se služeb. Jde o odmítnutí myšlenky, že evropské právo namísto politiků vytváří Evropský soudní dvůr. To je nepřijatelné.

Občané Evropy mají právo obdržet péči v jiném členském státu, v závislosti na podmínkách. Ráda bych ujistila ty poslance, kteří se obávají možného zneužití v budoucnosti: tato směrnice zcela respektuje svrchovanost členských států ohledně jejich systémů zdravotnictví. Narozdíl od toho, co někteří odpůrci

této směrnice řekli, se tento text týká všech pacientů a opět zavádí větší spravedlnost a rovnost, protože doposavad měli přístup k přeshraniční péči jen ti nejbohatší.

Díky této směrnici by mohl takovou péči obdržet každý občan, za předpokladu, že v případě nemocniční péče obdrží předchozí povolení z vlastního členského státu, čímž bude umožněno uhrazení nákladů v platných sazbách členského státu původu.

Za předpokladu, že se učiní vše proto, aby bylo zamezeno zdravotní turistice, jednalo by se podle mne o pokrok. Směrnice je velký krok směrem k Evropě pro zdraví, je spravedlivější, poskytuje našim spoluobčanům více informací o dostupné péči a zvyšuje spolupráci v souvislosti s novými zdravotnickými technologiemi.

Bernadette Vergnaud, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů*. – (FR) Pane předsedající, paní Vassiliouová, dámy a pánové, vyslovíme názor o textu, ve který jsem doufala a za nějž jsem se dlouho modlila, zejména v rámci mé zprávy o dopadu vyjmutí zdravotnických služeb ze směrnice o službách.

Bohužel však ve mně nedávné hlasování zanechalo rozhořčení. Zpráva tak, jak byla přijata ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin s podporou většiny politických skupin kromě socialistů je ve skutečnosti, s některými vylepšeními, pouhou odpovědí na rozhodnutí Soudního dvora. Nejenže nereaguje na hlavní výzvy politik zabývajících se zdravotnictvím v Unii, neřeší ani otázku právní nejistoty pacientů a ponechává tržní přístup ke zdravotní péči.

Co se týče právní nejistoty, je podle mne zřejmé, že neurčitost, která převažuje v podmínkách pro uplatnění této směrnice a nařízení (EHS) č. 1408/1971 a brzy i nařízení (ES) č. 883/2004, přijatého včera, vyvolá jen nová rozhodnutí ze strany Soudního dvora.

Co se týče tržního přístupu, hlavní myšlenka této zprávy je již obsažena ve shrnutí právního základu, jinými slovy v článku 95, který upravuje pravidla vnitřního trhu. Zdraví se tedy stane zbožím jako cokoli jiného a bude podléhat těm samým pravidlům nabídky a poptávky.

To může vést jen k nerovnému přístupu k péči, kdy si zazobaní a dobře informovaní občané mohou vybrat tu nejlepší péči, která je v EU dostupná, zatímco ostatní si budou muset vystačit se službami, které jsou již v mnoha členských státech omezené a které se touto směrnicí rozhodně nezlepší.

To samé platí o pozměňovacím návrhu 67, který zavádí hospodářskou soutěž mezi vnitrostátními systémy veřejného zdravotnictví, protože každý by měl možnost, samozřejmě za předpokladu, že budou platit, vstoupit do systému, který si v EU vyberou.

A na závěr bych se ráda zmínila o otázce předchozího povolení nemocniční péče, jehož zavedení podléhá celé řadě omezení vůči členským státům, i když tato zásada umožňuje jak kontrolu finanční rovnováhy sociálních systémů, tak záruky pro pacienty týkající se podmínek úhrady.

Ze všech těchto důvodů a protože mám ani nejmenší iluze o výsledku dnešního hlasování, s ohledem na nádhernou jednomyslnost...

(Předsedající zarazil řečníci)

Diana Wallis, *zpravodajka stanoviska Výboru pro právní záležitosti*. – Pane předsedající, jménem Výboru pro právní záležitosti jsme chtěli tento návrh uvítat a podtrhnout to, co přináší z hlediska právní jistoty, což velmi schvalujeme, a také z hlediska zdůraznění pacientovy volby. Ale jako výbor jsme také cítili – a myslím, že je to s ohledem na obavy, které zazněly dnes ráno, důležité – že respektuje subsidiaritu a že tudíž respektuje integritu vnitrostátních zdravotnických systémů.

Jedinou oblastí, kde se patrně odchylujeme od hlavní zprávy, je to, že bychom uvítali, kdyby se dělalo víc pro ty pacienty, v jejichž případě se věci bohužel nepovedly. Cítíme, že uplatnitelný právní režim a vytyčená pravidla jurisdikce nejsou dostatečně jasná: mohlo to být více orientované na pacienty, aby se zajistilo, jako jsme tak učinili v jiných oblastech, že by pacienti mohli podávat žaloby v zemi svého bydliště a mohli by obdržet náhradu podle zákonů této země. Bylo by vhodné se této otázce znovu věnovat.

Anna Záborská, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví*. – (SK) Jako zpravodajka výboru FEMM chci poděkovat kolegovi Bowisovi za úzkou spolupráci a opakované diskuze při přípravě této zprávy. Zároveň mu přeji vše nejlepší.

Zpráva se přímo dotýká práv pacientů a zde evropští zákonodárci musí dbát na bezvýhradné uplatnění rovnosti při poskytování zdravotní péče pro ženy a muže. Jakákoliv diskriminace na základě pohlaví způsobená zdravotnickými zařízeními, pojišťovnami nebo státními úředníky je nepřípustná. Hrozbou navrhovaného systému je, že přeshraniční zdravotní péči, a tím i přednostní ošetření, budou využívat především finančně lépe zajištění občané.

Jedním z řešení takto vzniklé situace je potenciál, který poskytuje meziregionální spolupráce. Přeshraniční regionální smlouvy mezi finančními institucemi a zdravotnickými zařízeními by mohly pomoci sladit požadavky pacientů, kontinuitu veřejných financí, ale hlavně prioritu státu, aby zůstal zdravotní stav jeho občanů dobrý.

Avril Doyle, jménem skupiny PPE-DE. – Pane předsedající, od roku 1998 Evropský soudní dvůr určuje, že pacienti mají právo obdržet úhradu za zdravotní péči poskytnutou v jiném členském státu. Tato zpráva na podporující návrh paní komisařky objasňuje, jak uplatnit zásady stanovené v případech ESD.

Vítám vynikající zprávu Johna Bowise a jeho obratné řešení mnoha oprávněných obav, které se týkaly původního návrhu. Zpráva je založena na potřebách pacientů a ne na jejich prostředcích. Byla prodiskutována definice nemocniční péče a předchozího povolení, a jak já tomu rozumím, odsouhlasena Radou a Komisí. Standardy kvality zůstanou v kompetenci členského státu, zatímco normy upravující bezpečnost v kompetenci Evropy. Bude důležité, aby v každém členském státu byly na jednom místě k dispozici informační zdroje určené pacientům tak, aby byla pacientům umožněna informovaná volba. Myslím si, že opatření ohledně vzájemného uznání lékařských předpisů bude velmi důležitým doplňkem tohoto právního předpisu a je třeba, aby bylo přijato brzy.

Zatímco zdravotní služby byly původně zahrnuty do návrhu Bolkesteinovy směrnice o přeshraničních službách, bylo brzy zřejmé, že bude zapotřebí samostatná směrnice věnovaná tomuto vysoce důležitému tématu týkajícího se zdraví – jež má dopady na všechna hlediska zdravotní péče v 27 členských státech. Pacienti vždy upřednostní zdravotní péči poskytnutou blízko místa, kde žijí. V současnosti se na přeshraniční zdravotní péči utratí jen jedno procento našich rozpočtů. Mějme toto na paměti.

Za určitých okolností však může být užitečné získat zdravotní péči v jiné zemi EU – zejména v příhraničních oblastech, kde například může být nejbližší zdravotnické zařízení v jiné zemi, nebo kde je k dispozici větší odbornost, například v případech vzácných onemocnění a nebo kdy by konkrétní péče nebo léčba mohla být poskytnuta rychleji v jiné zemi. Musím potvrdit, že hlavní pravomoc v oblasti zdravotní politiky a financování zdravotní politiky zůstává a i nadále zůstane na úrovni členského státu.

Ke zprávě pana Trakatellise mám jedinou poznámku. Hodně obav a nepřesných interpretací je kolem pozměňovacího návrhu č. 15 a vítám příležitost, že dílčí hlasování umožní hlasovat proti konceptu „vyhlazení“ vzácných onemocnění, jenž způsobil značné znepokojení. Budu ale podporovat zbytek pozměňovacího návrhu a vynikající práci, kterou vykonal můj kolega, profesor Antonios Trakatellis, na téma vzácných onemocnění.

Dagmar Roth-Behrendt, jménem skupiny PSE. – (DE) Pane předsedající, především bych ráda jménem své skupiny popřála panu Bowisovi rychlé uzdravení. Víím, že ve výboru až do posledního dne hlasování tvrdě pracoval, a nyní doufám, že se po operaci zotaví a bude mu brzy lépe a že ho zde znovu uvidíme ještě před letními prázdninami.

Ráda bych na úvod řekla, že si naše skupina myslí, že se jedná o velmi dobrou zprávu. Vidíme, že byl návrh Komise zásadně vylepšen řadou pozměňovacích návrhů ze strany Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a dohodami, jichž jsme společně dosáhli. Paní komisařko Vassiliouová, vy a váš tým odvedl dobrou práci, ale byl zde ještě prostor pro zlepšení, a nám se podařilo váš návrh ještě vylepšit.

Dokázali jsme zajistit, že všichni pacienti budou nyní vědět, že mají v Evropské unii práva stejně jako všichni ostatní. Mohou se volně pohybovat, tak jak je to samozřejmé pro každého pracovníka, studenta nebo pro zboží, služby a ostatní věci. Pacienti v rámci vnitřního trhu také musejí mít svá práva. To je to, co tato právní úprava určuje, a z toho důvodu ji bezvýhradně podporujeme.

Musíme ale také zdůraznit, s kterými oblastmi zprávy zejména souhlasíme. Jedná se například o skutečnost, že pacienti budou mít zajištěný volný pohyb za účelem mimonemocniční péče. Myslíme si ale také, že by si členské státy měly ve své kompetenci ponechat systémy zdravotnictví. Měly by mít možnost plánovat nemocniční péči, specializovanou péči a investice v dotčených členských státech by měly být dostupné. Nesnažíme se tuto pravomoc, tyto kompetence členským státům odebrat. Ani si nepřejeme, aby byly finančně

vysávány. Je proto správné, aby existovalo předchozí povolení určitých typů léčby. I tomu dává naše skupina ochotně plnou podporu a k tomuto tématu se ještě na konci vrátím. Jedná se o dobrý přístup, což je něco, co charakterizuje zprávu jako celek.

Osobně vítám ještě jednu věc, konkrétně skutečnost, že mají konečně existovat referenční sítě. Jak dlouho jsme požadovali, aby bylo jasné, kde se v Evropské unii vyskytuje nejlepší praxe? Kde je nejlepší léčba? Kde jsou neúspěšnější? Který tým v které nemocnici a v kterém členském státě zavádí novinky? Momentálně je to ponecháno náhodě. Možná o tom ví malá část vědecké veřejnosti, ale už ne každý místní doktor. Skutečnost, že jsme schopni tuto situaci zlepšit pomocí užití referenčních sítí, je velkým úspěchem. Tyto informační zdroje umožní každému pacientovi v každém členském státě přijít nebo zavolat a zeptat se: „Jaká jsou má práva?“. V jejich vlastním jazyce jim bude sděleno, jaká mají práva a tam, kde budou mít problém, dostanou odpověď. To je pozitivní vývoj.

Jak se dostávám ke konci stanovené řečnické doby, musím také zmínit ty oblasti, které většina mé skupiny považuje za nežádoucí. Z hlediska valné většiny mé skupiny se to týká zejména dvou bodů, které jsou velmi důležité pro nás a naše vystupování při dnešním hlasování. Prvním z nich je to, že zde chceme vidět dvojí právní základ. Musíme použít článek týkající se veřejného zdraví, článek 152, abychom zajistili, že zpráva, kterou vysíláme do světa je, že se jedná o otázku zdravotní politiky a také svobody pohybu. Toto potřebujeme a je to i podmínkou naší podpory.

Dále jsme přesvědčeni, že předchozí povolení tak, jak je uvedeno v článku 8 odstavce 3, není odpovídajícím způsobem definováno. Pokud zde nedojde ke zlepšení prostřednictvím předložených pozměňovacích návrhů, moje skupina bohužel nebude moci odhlasovat tuto zprávu, což mě osobně mrzí, i když to možná bude působit jako podnět k tomu, abychom se ve druhém čtení více snažili, pokud si tedy dnes dostatečně nepřipravíme půdu.

Jules Maaten, jménem skupiny ALDE. – (NL) Tato směrnice se týká pacientů. To je nutné neustále zdůrazňovat, protože jsme samozřejmě v souvislosti s přeshraniční zdravotní péčí hovořili o spoustě jiných věcí: svobodném pohybu zdravotních služeb a o tom, co v souvislosti s trhem ve zdravotní péči dělat. To je přesně to, o čem dnes nehovoříme.

Hovoříme o pragmatickém přístupu. Jak můžeme systém vytvořit tak, aby z něj pacienti měli prospěch? A pokud to neuděláme my, kdo tedy? Pacienti jsou ve velmi oslabené pozici. Nechcete, aby nemocní lidé museli ve zdravotnictví bojovat s chladnými byrokraty, kteří se dívají na zdravotní politiku přes tabulky, přes své počítače s čísly a statistikami. To se nesmí stát.

Proto je tato směrnice i směrnicí sociální. Přeshraniční péče byla samozřejmě již dlouho možná pro kohokoliv, kdo za ní může zaplatit, ale něco je nutné udělat i pro ty, kdo nemohou platit. To je to, o čem zde dnes hovoříme, pane předsedající.

Také z těchto důvodů naše skupina přikládá důležitost předchozímu povolení, což je zde přirozeně důležitým prvkem, paní Filipiová. Mimochodem velmi oceňuji, že je dne zde přítomna Rada. Předchozí povolení musí existovat ne proto, aby učinilo přeshraniční péči nemožnou – to v žádném případě – ale spíše proto, aby se předešlo vážnému podkopání vnitrostátních systémů. S tím souhlasíme, a v této záležitosti jdeme dále, než bychom patrně běžně šli. Je proto nutný kompromis. Máme za to, že musí existovat výjimky na čekacích listinách pro vzácná onemocnění nebo situace ohrožující život. Rádi bychom stanovili definici nemocniční péče na evropské úrovni, a ne odděleně pro každý členský stát, jednoduše proto, aby byla pacientům poskytnuta právní jistota a aby byla zaručena jistota uvnitř vnitrostátních systémů.

Navíc jsme toho názoru, že pacienti, kteří jsou již velmi nemocní, by neměli být v případech, kdy se něco nepovede, zapojeni do zdoluhavých právních sporů; místo toho by měl být zaveden systém evropského ochránce práv pro pacienty.

V tomto bodě nebyla samozřejmě ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin shoda a vyzývám všechny levicové poslance, aby pro tentokrát ideologii odložili stranou a zajistili, že přijmeme dobrou směrnici pro pacienty a zaujmeme pragmatický postoj. S velkým uznáním jsme poslouchal, co zde o této záležitosti řekla paní Roth-Behrendtová.

A na závěr velmi děkuji zpravodaji, panu Bowisovi. Odvedl ohromnou práci a upřímně doufám, že se brzy uzdraví.

Salvatore Tatarella, jménem skupiny UEN. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, dnes schvalujeme směrnici značné důležitosti, směrnici, která se dotýká pacientů – a jak již bylo zdůrazněno – všech evropských občanů.

V předvečer evropských voleb mohou opět všichni evropští občané vidět, jak může mít Parlament pozitivní vliv na život každého z nich.

Listina základních práv Evropské unie stanovuje právo na zdravotní péči a touto směrnicí nyní tomuto právu dodáváme obsah. Jedná se o záležitost, která se dotýká obrovského počtu občanů: nedávný průzkum Eurobarometru ukázal, že je v současnosti 50 % evropských občanů ochotno cestovat za léčbou do zahraničí, neboť doufají, že jim bude poskytnuta lepší a rychlejší léčba nemoci, a 74 % občanů se domnívá, že když vyjedou do zahraničí za léčbou, měla by být léčba hrazena jejich členským státem.

Tato oblast je v současnosti regulována národními právními předpisy a občané jsou nedostatečně informováni ohledně možností, hrazení nákladů a možné léčby v zahraničí. V současnosti se doopravdy v zahraničí léčí jen 4 % evropských občanů. Evropská unie má jednotné předpisy jen pro případy naléhavé zdravotní péče v zahraničí, a to na základě nařízení o evropském průkazu zdravotního pojištění.

Dnes Parlament splňuje požadavek evropských občanů na ochranu zdraví, a v oblasti zdravotní péče se Evropa chystá odstranit hranice a umožnit všem pacientům, aby si vybrali, kde podstoupí léčbu.

Claude Turmes, jménem skupiny Verts/ALE. – (FR) Pane předsedající, směrnice, jíž se dnes zabýváme, musí být především považována za doplněk spolupráce, která existuje mezi členskými státy a jejich systémy sociálního zabezpečení již tři desetiletí.

Dnes v mé zemi, Lucembursku, je více než 30 % zdravotní péče poskytováno za hranicemi a navíc, případ pana Bowise, jemuž přeji brzké uzdravení, je dokonalým příkladem správného využití existujícího nařízení, protože byl přijat do nemocnice v Bruselu jako naléhavý případ. Bylo o něj dobře postaráno a jako britský občan nebude mít s úhradou nákladů žádný problém.

Co tedy tato směrnice má zlepšit? Musí především zlepšit informace, které jsou poskytovány občanům: informace o nabízených službách, informace o střediscích nejvyšší kvality, která tak dobře vysvětlila paní Roth-Behrendtová, a především informace o kvalitě zdravotní péče. Věřím, že mnoho členských zemí, včetně té mé, musí udělat pokrok v kritériích kvality a v informacích o kvalitě péče. A kromě toho, samozřejmě, když jsem v zahraničí a mám problém, musím mít kam se obrátit.

Toto všechno je dobře upraveno ve stávajícím textu, ale myslíme si, že se musí zlepšit tři věci. Zaprvé věříme, že systém předchozího povolení nemocniční péče má dvojí výhody: zaprvé se jedná o velkou výhodu pro evropské občany, protože budou přesně vědět, kdy jim bude péče uhrazena a péče také bude předfinancována. Navíc toto umožní plánování významných nemocničních struktur, protože dobrý zdravotní systém nebude vytvořen neviditelnou rukou trhu. Musí být plánován.

Druhý požadavek Skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance se týká dvojího právního základu, protože nechceme, aby byla zdravotní péče považována za trh. Musí být naprosto jasné, že je systém organizován především členskými státy.

Třetí bod se týká vzácných onemocnění: chceme zvláštní legislativu, protože toto je velmi důležité a klamali bychom občany Evropy, pokud bychom říkali „jděte a porozhlédněte se někde v Evropě, bude o to postaráno“. Chceme zvláštní právní předpis. Nechceme tedy směrnici Bolkenstein II, chceme text, jenž poskytuje právní jistotu a který slouží většině občanů Evropy.

Kartika Tamara Liotard, jménem skupiny GUE/NGL. – (NL) Také bych ráda panu Bowisovi upřímně poděkovala. Na této zprávě velmi tvrdě pracoval a doufám, že se brzy uzdraví.

Musím ale říci, že se Evropská komise pod zavádějícím termínem „práva pacientů“ snaží o zavedení tržních principů do zdravotní péče pro celou Evropu. Je naprosto samozřejmé, že je má skupina pro více práv pacientů a pro mobilitu pacientů v příhraničních oblastech. My sami jdeme dále. Domníváme se, že každý, bohatý nebo chudý, má právo na odpovídající přístup k vysoce kvalitní zdravotnické péči.

Pro mne je ale velký problém v tom, že se návrh zakládá na článku o vnitřním trhu, což samo o sobě ukazuje, že mají přednost zájmy ekonomické před zájmy pacientů. Navíc je návrh zbytečný. Proplácení nákladů je již zavedeno. Skutečnost, že některé pojišťovny a členské státy tato opatření nedodržují, musí být řešena lépe.

Návrh se také nerovnoměrně zabývá záležitostmi, která spadá do kompetence členských států a výsledkem je, že lidé s naditou peněženkou mají přístup k lepší péči. Navržený systém kompenzací a nákladů, v souladu s pravidly domovské země, zavádí formu mobility pacientů, která je v rozporu se zásadou rovného přístupu

všech ke zdravotní péči. Za návrhem se také skrývá velké riziko, že brzy to nebude pacient, kdo má právo vyhledat léčbu v zahraničí, ale spíše pojišťovny nebo členské státy, kdo budou moci přinutit pacienty, aby šli k nejlevnějšímu poskytovateli péče. Stane se to tak povinností, a nikoliv právem pacienta.

Vzhledem k tomu, že máme 27 zemí s 27 odlišnými zdravotními systémy, návrh Komise založený výhradně na článku 95 – slavný harmonizační článek – povede k rozložení vnitrostátních systémů zdravotní péče a tím i k sejmutí odpovědnosti z členských států. Upřednostňujeme jako výchozí bod rovný přístup pacienta, a nikoliv poskytnutí významnější úlohy trhu ve zdravotní péči.

Hanne Dahl, jménem skupiny IND/DEM. – (DA) Pane předsedající, jedním důsledkem, který může mít směrnice pro pacienty ve stávající podobě na odvětví zdravotnictví je, že bude obtížné kontrolovat veřejné výdaje. Ráda bych proto požádala, abychom hlasovali pro pozměňovací návrh 122, jenž se zabývá předchozím povolením. Myslím, že je nevyhnutelné, aby všichni občané měli volný a rovný přístup k léčbě, ve správném momentě a podle vlastní potřeby. To znamená, že by to měl být doktor, kdo rozhodne, jakou léčbu obdržíte – a kdy.

Bohužel tato směrnice jde velmi jasným směrem, a to tím, že ze všech občanů vytváří spotřebitele. Namísto toho, abychom byli občany ve společnosti, která je založena na principu oboustranných povinností, stali jsme se spotřebiteli na velkém vnitřním trhu. Být občanem ale znamená být lidskou bytostí a my jsme všichni občany stejně tak, jako jsme všichni lidmi. Ale jako spotřebitelé se z nás stávají objekty marketingové kampaně. To znamená, že jsme spíše objekty než subjekty. Pacienti by měli být subjekty, nikoliv objekty marketingové kampaně.

Jim Allister (NI). - Pane předsedající, připojuji se k přáním všeho nejlepšího našemu zpravodaji a přeji mu rychlé uzdravení a návrat.

Jsem si jist, že získání nejlepších služeb pro naše voliče je v zájmu nás všech. Pro mě je ale velmi důležité, aby tato směrnice našla správnou rovnováhu mezi svobodou pohybu a bezpečností a odpovědností pacienta. Nemám žádný zájem na tom, abych propagoval zdravotní turistiku, a proto věřím, že musí být ochráněna národní autonomie před regulačními hledisky a že musíme předejít co největší harmonizaci norem. Musíme také ochránit místní služby před zvýšeným tlakem na úkor místních pacientů, a to se vztahuje především na oblasti se specializacemi, které by lidé vyhledávali.

Musí být také odpovídajícím způsobem řešena následná péče po absolvování léčby v zahraničí, protože se obávám, že takové služby, jakými jsou například fyzioterapie a další, by mohly být nadměrně vyhledávané v důsledku potřeb následné péče.

Colm Burke (PPE-DE). - Pane předsedající, rád bych vřele přivítal zprávu, kterou předložil můj vážený kolega, pan Bowis, o právech pacientů na přeshraniční zdravotní péči. Je mi líto, že zde dnes dopoledne pan Bowis s námi ve sněmovně není, a přeji mu po nemoci rychlou rekonvalescenci.

Bylo pro mě ctí podílet se na práci, která je zaměřena na zlepšení práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči. Sám jsem příjemcem přeshraniční zdravotní péče. Měl jsem štěstí, že jsem si ji mohl dovolit zaplatit. Nyní chci, aby i ti, kdo nemají to štěstí jako jsem měl já a mohou využívat práva cestovat za účelem zdravotní péče, aniž by se museli obávat nákladů, byli plně informováni o svých právech a o kvalitě péče, kterou mohou očekávat.

Otázka práv pacientů na přeshraniční zdravotní péči byla diskutována a zveřejňována prostřednictvím Evropského soudního dvora během několika posledních let. Je proto načase a je vhodné, abychom my, zástupci lidí, lidem jasně a jednoznačně definovali nepopiratelné právo pacientů na přístup k vysoce kvalitní zdravotní péči, a to bez ohledu na jejich prostředky a zeměpisné umístění.

Měli bychom také mít právo na přístup k vysoce kvalitní zdravotní péči poblíž domova. Musíme ale také uznat, že toto není vždy možné, a to zejména v případech vzácných onemocnění, kdy nemusí být léčba v příslušné členské zemi vůbec k dispozici

Pokud je nutné cestovat do zahraničí za účelem zdravotní péče, neměli bychom být sužováni jakoukoli nejistotou, co se týče naší možnosti proplatit účet za často nákladnou léčbu. Proto jsem rád, že tato nejistota a zmatek jsou jednou provždy vyjasněny. Ihned po poskytnutí povolení za běžných okolností, budou pacienti hradit pouze náklady za léčbu, které jdou nad rámec toho, co by je stála stejná nebo podobná léčba doma.

Informace o kvalitě a standardech péče v jiných členských státech je dalším důležitým faktorem, který je důležitý pro ty z nás, kdo potřebují cestovat do zahraničí za účelem léčby. Pilně jsme pracovali na zajištění

toho, aby byly k dispozici informace pacientům, kteří musejí nebo si přejí cestovat do zahraničí za účelem léčby. Národní kontaktní místa navržená v tomto dokumentu jsou tak jednou z klíčových inovací a budou hrát obrovskou úlohu při podpoře a umožnění mobility pacientů. Vítám tuto zprávu a doufám, že dnes hlasováním projde.

Guido Sacconi (PSE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, paní Roth-Behrendtová odvedla při vysvětlení stanoviska naší skupiny vynikající práci, zejména dokonale nastínila, proč tolik oceňujeme rozsah toho, co bylo při zlepšování tohoto textu pokryto. Také ale objasnila, že je důležité dovést věci do konce, zejména v otázce dvojího právního základu a jasnější a silnější legitimní možnosti členských států udílet předchozí povolení u nemocniční péče.

Vzhledem k tomu, že jsme o této směrnici diskutovali měsíce, nepokračujme dál v diskuzi, protože jsme s touto směrnicí již dobře obeznámeni. Rád bych položil dvě politicky orientované otázky, vzhledem k tomu, že je čas rozhodování. První otázka je na paní komisařku Vassiliouovou: co si přesně Komise o dvojím právním základu myslí? Zadruhé se obracím především na Skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropské demokraty – je mi líto, že zde není můj přítel, John Bowis, protože jsme v průběhu tohoto parlamentního období vyřešili společně s ním, jako koordinátorem hlavních skupin Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, velmi mnoho záležitostí a i já mu samozřejmě přeji rychlou rekonvalescenci – zeptal bych se skupiny PPE-DE a také myslím Skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu: považujete za lepší pokračovat do druhého čtení bez hlasování Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu? Bez velké většiny?

Vyzývám vás proto, abyste odpovědně zvážili pozměňovací návrhy 116 a 125 týkající se dvojího právního základu a pozměňovací návrhy 156 a 118 týkající se předchozího povolení. Pokud budou tyto dokumenty schváleny, budeme hlasovat pro; bez toho to nijak jinak nepůjde. Je na vás, abyste to zvážili a zvolili výsledek, který chcete vidět.

Karin Riis-Jørgensen (ALDE). – (DA) Pane předsedající, jsme uprostřed evropské volební kampaně – volební kampaně, ve které musíme vytvářet užší vztah s evropskými občany. Zde máme právní úpravu, která vytváří užší vztah s evropskými občany. Chopme se tohoto zákona a postavme pacienta do středu zájmu. Jako jedna ze zpravodajek pro Skupinu Aliance liberálů a demokratů pro Evropu je mou cílovou skupinou typ lidí, které všichni ze svých volebních obvodů znáte. Pocházím ze země v níž, kdykoliv zajdu do supermarketu, vidím muže řídícího moped s dřevěnou krabicí vzadu. Tento muž je jádrem mobility pacientů, protože každý by měl mít umožněno cestovat do zahraničí a získat léčbu, pokud si to přeje, bez ohledu na svou mzdu nebo úspory. Ti pacienti, kteří si přejí vyjet, tvoří ale početně malou skupinu. Do zahraničí vyjíždějí jen ti, kdo jsou zoufalí.

Protože ale můj muž na mopedu je skutečně schopen cestovat, neznamena to, že by měl za cestu utrácet své vlastní peníze. Naštěstí je ve sněmovně široká shoda v tom, že by pacienti neměli platit z vlastní kapsy. Jedná se o skutečné vylepšení návrhu Komise. Hlavním pozměňovacím návrhem skupiny ALDE je ustanovení evropského veřejného ochránce práv pro pacienty. Děkuji, že to podporujete. Konkrétní úlohou veřejného ochránce práv pro pacienty bude zajistit, aby občan EU, pacient, mohl uplatňovat právo, které mu nebo jí bylo tímto právním předpisem uděleno. Nyní je na tahu Rada. Na tahu jsou ministři, kteří nám neustále říkají, že musíme být více v kontaktu s občany EU. Já však říkám, že EU musí být více v kontaktu s občany EU. Zde je případ, který je vám přímo předložen. Chopte se ho! Nepromarněme tuto příležitost!

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedající, definovat práva občanů v přeshraniční zdravotní péči je naléhavým úkolem. Pacienti mají právo znát, na základě čeho získají lékařskou pomoc, a to bez ohledu na to, zda cestují a neočekávaně potřebují pomoc, a nebo zda se rozhodnou cestovat do zdravotnických zařízení v jiné zemi Evropské unie, protože mají problém získat specifické lékařské služby ve své vlastní zemi.

Měli by být informováni o možných poplatcích, které budou muset zaplatit, a také o možnostech předfinancování. Měli by také mít zajištěný přístup k důvěryhodným informacím o kvalitě služeb v doporučených zdravotnických zařízeních. Mám zde na mysli referenční síť a informační místa. Pacienti by měli mít zaručeny informace o svých právech v případech újmy v důsledku nesprávné léčby, a také informace o oboustranném uznávání lékařských předpisů. Kontrolování přeshraniční zdravotní péče bude užitečné při vyhodnocování situace v této oblasti. Ráda bych panu Bowisovi popřála rychlé uzdravení.

Margrete Auken (Verts/ALE). – (DA) Pane předsedající, ráda bych poděkovala panu Bowisovi za odvedení vynikající práce při vedení těchto nelehkých jednání. Jednou z obtížných oblastí byla pomoc pacientům se vzácným onemocněním – téma, které zde dnes budeme projednávat později dopoledne. Všichni chceme

těmto pacientům poskytnout nejlepší dostupné léčebné možnosti a přirozeně vidíme, že úzká evropská spolupráce v tomto ohledu přinese obrovské výhody. Nicméně nebude se jednat o žádnou pomoc, pokud jim jen umožníme cestovat po Evropě, aniž bychom umožnili zemím jejich původu takovou cestu regulovat, jak lékařsky, tak finančně. Pokud bude text přijat ve stávající podobě, poskytne všem pacientům, kteří trpí vzácným onemocněním, možnost cestovat do zahraničí a získat zde jakoukoliv léčbu, kterou jejich země původu potom musí uhradit. Jak ale budeme kontrolovat výdaje a jak zajistíme, že pacienti nepodstoupí nevhodnou nebo nadstandardní léčbu? Jsou ostatně vydáni na milost poskytovatelům zdravotní péče. Také se vystavují riziku, že se dostanou do vážného konfliktu se zeměmi svého původu, které mohou odmítnout platit, pod záminkou, že onemocnění, kterým trpí, není dostatečně vzácné. Ještě jsme nedospěli k žádné dohodě v tom, jak určit tuto oblast populace pacientů. V této oblasti bychom opravdu upřednostnili zvláštní právní úpravu, abychom byli schopni pomoci lidem s vzácným onemocněním nejlepším možným způsobem.

Adamos Adamou (GUE/NGL). - (EL) Pane předsedající, také bych rád popřál našemu příteli, Johnu Bowisovi, rychlé zotavení a vše nejlepší, a zároveň bych mu rád poděkoval za jeho práci.

Dovolte mi začít tím, že nemáme vůči přeshraniční zdravotní péči vůbec žádnou výhradu. Naopak, uznáváme, že členské státy musejí využít pravomocí, které jim zaručuje článek 152 Smlouvy o Evropské unii. Bohužel je ale tato směrnice založena na článku 95 a čekám, až nám komisařka vysvětlí právní základ.

Nechceme, aby byla uplatněna politika, která upřednostňuje finančně zvýhodněné pacienty na úkor nižších společenských tříd. Pan Maaten zde není, ale nemyslím si, že jde o „ideologickou nepružnost“, když řeknu, že můžeme skončit s dvojkolejnou zdravotní péčí.

Naším cílem musí být poskytnout rovnou zdravotní péči, aniž by Evropská unie zasahovala do systémů sociálního zabezpečení a aniž by se směřovalo ke komercializaci zdravotnictví.

Urszula Krupa (IND/DEM). - (PL) Pane předsedající, regulace možností podstoupit léčbu v jiných členských státech Evropské unie, která vstoupí v platnost po přijetí směrnice o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči, vyústí v zasahování Společenství do systémů zdravotnictví, což je v rozporu s předchozími ustanoveními. Dále budou vytvořeny léčebné příležitosti, zejména pro bohaté pacienty, a zároveň bude omezen přístup ke zdravotní péči, a to hlavně v chudých členských státech. V současné době se liberální vláda v Polsku zabývá strategií poskytování výhod elitě ve smyslu přístupu ke kvalitní zdravotní péči, a to vede k privatizaci státních zdravotnických zařízení a upírá většině společnosti možnost léčbu získat. Bez ohledu na názor Soudního dvoru by lidské zdraví nemělo být tržním zbožím, ale nezcizitelným právem, které musí být zaručeno státní zdravotní službou v souladu se zásadou účty a ochrany práva na život a zdraví a s nezcizitelnou hodnotou každé lidské bytosti.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Pane předsedající, penzijní nároky, pojištění v nezaměstnanosti a pojištění v nemoci – téměř 25 let od nástupu Schengenské dohody za ní sociální opatření stále pokulhávají. Turisté na svých dovolených jsou často bezostyšně vykořisťováni a musejí na místě platit přemrštěné účty, které jim jsou po návratu do domovské země v rámci Unie buď jen částečně proplaceny, a nebo nejsou proplaceny vůbec.

Evropský průkaz zdravotního pojištění bohužel často není akceptován a zároveň vyrovnaní plateb mezi členskými státy příliš nefunguje. Zejména ale v době omezených rozpočtů musí být pacient v centru opatření týkajících se zdravotní péče. Za tímto účelem musejí být samozřejmě posílena práva pacientů. Je nutno považovat za sporné, zda je pacient v naléhavé zdravotní situaci schopen získat předchozí povolení k uhrazení nákladů za nemocniční léčbu. Pokud budeme díky tlaku nákladů neustále šetřit na zdravotním personálu, pak bych řekl, že náš systém zdravotnictví jde špatným směrem. Lepší spolupráce proto dává smysl, ale naprosto se nesmí připustit, aby se to zvrhlo v byrokratické překážkové závody.

Péter Olajos (PPE-DE). - (HU) Jak praví jedno přísloví: „Ten, kdo je zručný v zacházení s kladivem, má sklon si myslet, že všechno jsou hřebíky“. Tím by se daly popsat mé názory na současnou krizi: ve všem vidím růst a zotavení.

Myslím si, že tato právní úprava nám otevře řadu možností. Kromě převratu ve zdravotní péči to také může poskytnout nový podnět pro vznik pracovních míst a ekonomický rozvoj. Zavedení mobility pacientů nebude mít vliv jen na zdravotní péči. Může to mít pozitivní vliv nejen na kulturní nabídku hostitelské země, ale také na restaurační služby. Vlastně to může vést ke vzniku tisíců pracovních míst i v pohostinství. Vedlo by to tedy nejen k růstu příjmů v sektoru zdravotní péče, ale i v souvisejících službách.

Podobně můžeme růst očekávat i v sektoru finančních služeb. Provoz nového systému jistě bude také vyžadovat velký počet zúčtovacích středisek, zprostředkovatelů zdravotní péče, poradců, pojišťovacích odborníků, tlumočnicků a překladatelů. V průběhu rehabilitace by tak měl prospěch celý řetězec „zdravotní turistiky“. Hlavní výhodou, kterou tato úprava navrhuje, je, že navozuje situace, v níž vítězí každý. Například pokud členský stát nebude chtít, aby jeho občané tuto novou příležitost využívali,lepší úroveň svého vlastního systému zdravotní péče i čekací doby. Pokud členský stát přitahuje pacienty ze zahraničí, přináší to peníze do země a do zdravotnictví, což vede k zvyšování úrovně péče o pacienty v dané zemi.

Jako maďarský poslanec Evropského parlamentu vidím výjimečnou příležitost v podpoře „zdravotní turistiky“ založené na mobilitě pacientů v Evropě. Řada pacientů již do mé země ze zahraničí za léčbou přichází, ale panovalo značné zmatení ohledně pojištění. Hodně záleželo na nejnovějších předpisech vysílající země. Jsem si jist, že toto nařízenílepší kvalitu života každého z nás. Přeji panu Bowisovi rychlé zotavení. Mimochodem i on dříve v Maďarsku podstoupil dlouhodobou léčbu. Také gratuluji k této právní úpravě. Velmi rád tento vynikající dokument podpořím.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Nejdůležitější věcí v dobré politice zdravotní péče, vážení poslanci, je, že by každý měl mít možnost získat dobrou a dostupnou zdravotní péči, nejlépe poblíž domova. Ale pokud jde za léčbou do zahraničí, je to výhradně z důvodu nejistoty ohledně kvality a uhrazení nákladů.

Přesně z toho důvodu je tato směrnice dobrou zprávou, zejména pro lidi v příhraničních oblastech, pro pacienty, jejichž jména figurují na dlouhých čekacích listinách, pro lidi pro něž je lepší léčba k dispozici v zahraničí. Nicméně právo těchto pacientů na léčbu v zahraničí by nemělo ohrozit možnost členských států řádně zorganizovat a financovat své vlastní zabezpečení zdravotní péče, protože to je nezbytné k zajištění zdravotní péče pro každého. Proto Parlament správně navrhl zásadních bodů. Tři z nich uvedu.

Zprvée tato směrnice správně upravuje pouze mobilitu pacientů, a nikoliv zdravotnického personálu. Cílem nemůže být vytvoření trhu pro služby v oblasti zdravotní péče. V tomto bodě je zpráva naprosto v pořádku.

Zadruhé musí mít členské státy možnost rozhodnout, jakou zdravotní péči budou poskytovat a co může být propláceno. Ve směrnici je toto dobře ošetřeno.

Zatřetí musí být zjednodušeno proplácení ambulantní péče, ale v případě nemocniční a specializované péče musejí členské státy získat předchozí povolení, protože taková péče je drahá. Země, která chce zaručit zdravotní péči pro všechny, musí mít možnost péči takto plánovat. V tomto bodě je, pane Bushill-Matthewsi, zpráva nedostatečná: stále ukládá příliš mnoho podmínek pro předchozí povolení, čímž to členským státům ztěžuje. Ráda podpořím své kolegy, kteří jasně řekli, že toto je opravdu pro mou skupinu velmi důležitý bod, pokud máme tuto směrnici schválit.

Nakonec bych ráda promluvila ve prospěch dvojího právního základu, protože zdravotní péče je skutečně veřejnou odpovědností členských států vůči svým obyvatelům, a proto nemůže být jednoduše ponechána volnému trhu. Věřím, že se tyto dva významné body setkají v tom finálním.

Elizabeth Lynne (ALDE). - Pane předsedající, proč by například pacient měl v průběhu čekání na operaci šedého zákalu ve Velké Británii přijít o zrak, když by mohla být operace celkem snadno provedena v jiném členském státě? Proč by měla osoba trpící bolestmi čekat na výměnu kyčle a nemohla využít kratších čekacích dob v jiných členských státech – někdy i za nižší náklady, než v zemi původu? A proč někteří pacienti s nemocí srdce musejí měsíce zbytečně čekat na operaci, která jim uvolní cévy? Pokud klinický lékař doporučí léčbu, která nemůže být poskytnuta doma, pak opravdu potřebujeme právní rámec, jenž zajistí, že ji mohou pacienti vyhledat jinde.

Příliš často – jak již bylo řečeno – jsou to ti nejchudší lidé, kteří čelí diskriminaci a nerovnosti v přístupu ke zdravotní péči. Proto mě těší, že pan zpravodaj přijal můj pozměňovací návrh, který objasňuje, že členský stát má odpovědnost povolovat a platit za léčbu v jiné zemi.

Nesmíme omezovat přeshraniční zdravotní péči jen na ty, kdo si ji mohou dovolit. Ani nesmíme vyloučit postižené lidi, a proto mě těší, že mnoho z mých pozměňovacích návrhů bylo v tomto ohledu přijato. Práva a bezpečnost pacientů musí mít přednost. Proto mě těší, že zpravodaj podpořil moje pozměňovací návrhy týkající se nařízení o zdravotních pracovnících. Poslancům této sněmovny bych připomněla, že tyto návrhy poskytují záruky toho, na co mají podle rozhodnutí Evropského soudního dvora vyneseno již před několika lety občané EU právo.

Nakonec bych Johnu Bowisovi chtěla popřát rychlé zotavení. Jeho zkušenost ukazuje důležitost spolupráce mezi členskými státy EU.

Jean Lambert (Verts/ALE). - Pane předsedající, s touto směrnicí mám již nějakou dobu problém, protože její název ve skutečnosti neodráží to, o v ní jde. Některé projevy, které jsme dnes zde slyšeli, týkající se vzniku pracovních míst atd., mé obavy potvrzují. Jak víme, je mnoho těchto záležitostí otázkou volby a placení, a tak se to týká stejně sociálního zabezpečení, jako zdravotní péče.

Tento týden jsme aktualizovali nařízení, které je součástí našeho systému, jenž již zajišťuje spolupráci a zaručuje, že pokud existuje naléhavá potřeba, nemůže být v jiném státě zdravotní péče odmítnuta. Naléhám na poslance, aby si přečetli, jak toto nařízení v současnosti zní.

Tato směrnice se týká volby. Týká se peněz, které vycházejí z pacientových rozhodnutí, a velmi bych na lidi naléhala, aby neshledovali dva rozdílné systémy, jak to některé pozměňovací návrhy dělají. Podle mého názoru právě proto, že máme tyto dvě odlišné filozofie, potřebujeme dvojí právní základ.

Jens Holm (GUE/NGL). - (SV) Pane předsedající, celý základ této zprávy je špatně. Je založena na článku 95 Smlouvy, která zaručuje tržní svobody, a tedy se nevztahuje na veřejné zdraví nebo pacienty. Právo na dobrou zdravotní péči ve všech členských státech by mělo být nejvyšší prioritou, ale namísto toho je pro Komisi základním bodem trh, v němž se se zdravotní péčí zachází jako s každým jiným zbožím. Tato směrnice dává přednost těm občanům, kteří mohou platit velké sumy za cestování a ubytování a těm, kteří mají dobrou znalost zdravotnické byrokracie a kontakty uvnitř ní. Je to o těch, kdo hodně vydělávají a jsou vzdělání, ne o těch s největší potřebou.

Někteří lidé si mohou myslet, že pozměňovací návrh předložený Výborem pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin týkající se toho, že by členské státy měly mít možnost udělovat předchozí povolení ještě předtím, než je péče poskytnuta, je dobrý. Problémem ale je, že je plný omezení, a uvaluje na členské státy obrovské důkazní břemeno, aby ho mohly udělit. Veřejné plánování bude ztíženo a hrozí riziko, že vnitrostátní zdravotní systém bude vyčerpán.

Bude to nakonec Komise a Soudní dvůr, kdo rozhodne, zda jsou předchozí povolení členských států přiměřená. Pokud je směrnice založena na článku 95, jenž se vztahuje k trhu, bude řídicím faktorem trh a nikoliv dobrá zdravotní péče.

Johannes Blokland (IND/DEM). - (NL) V průběhu několika posledních měsíců bylo této zprávě o právech pacientů v přeshraniční zdravotní péči věnováno hodně práce. Děkuji zpravodaji, panu Bowisovi, za všechnu práci, kterou vykonal, a přeji mu rychlé uzdravení.

Přeshraniční zdravotní péče je skutečností a v tomto směru musejí být práva pacientů chráněna. Musíme ale dát pozor, aby to nezašlo příliš daleko. Zdravotní péče musí být ponechána v kompetenci členských států. Spolupráce na úrovni EU nesmí být na úkor kvality péče nebo zásadních etických voleb, které členské státy učinily. Etická různost musí být zaručena, a proto jsem rád, že je tato otázka obsažena i ve zprávě.

Považuji právní základ za velmi obtížný bod. Je podle mne nešťastné, že byl pro tento účel zvolen článek 95. I Výbor pro právní záležitosti se takto vyjádřil. Podle mého názoru to odporuje zásadě subsidiarity v dané oblasti politiky a členské státy mají ztíženou možnost nezávislé volby bez zasahování Soudního dvora.

Lydia Schenardi (NI). - (FR) Pane předsedající, 2. července 2008 představila Komise návrh směrnice o uplatňování práv pacientů v případech přeshraniční péče, a to ve snaze překonat existující překážky.

Tato záležitost je prioritou pro všechny členské státy. Nicméně ne všechny mají prostředky k tomu, aby mohly zaručit danou úroveň kvality a bezpečnosti pro pacienty, ať již je to na úrovni péče nebo dokonce na úrovni profesní kvality lékařů. Je tedy zřejmě nezbytné, aby byly stanoveny odpovědnosti členských států v této oblasti.

Při konfrontaci s rozličnými způsoby organizace systémů péče v Unii nesmíme ztratit ze zřetele skutečnost, že zdraví musí zásadně zůstat v kompetenci členských států a že každý stát si svobodně určuje svou vlastní zdravotní politiku.

Když ale vezmeme v úvahu mobilitu evropských pracovníků – i když se to týká jen 3 % až 4 % občanů a o něco méně než 10 miliard euro ročně – zůstává mnoho nejasností týkajících se kvality a bezpečnosti péče, práv pacientů, ochrany dat a způsobů vyrovnání v případě škod.

Bohužel ale směřujeme k nevyhnutelné harmonizaci směrem dolů, a v tomto ohledu musíme zůstat ostražití při naší podpoře této zprávy, abychom lépe bránili sociální *acquis* našich spoluobčanů.

Pilar Ayuso (PPE-DE). - (ES) Pane předsedající, zaprvé bych ráda vyjádřila své uznání úsilí pana Bowise o zajištění široké dohody v této záležitosti a popřála bych mu brzké zotavení.

Navržený dokument, o němž budeme hlasovat, bude znamenat velký krok vpřed, protože se členské státy pouštějí do projektu společné zdravotní péče. Zabývá se velmi složitou záležitostí, a to vzhledem k tomu, že v Evropské unii je zdravotnictví kompetencí podléhající zásadě subsidiarity. S navrhovaným dokumentem jsme ale tuto hranici porušili a udělali jsme to kvůli potřebě postarat se o pacienty.

To je skutečně velký úspěch, vzhledem k tomu a aniž bychom uvažovali o právním základě, že tato směrnice uznává nepopíratelná práva pacientů a otevírá jim novou škálu možností přístupu k lepší léčbě.

Jedná se o směrnici určenou pacientům a o pacientech.

Jedná se o velmi komplexní směrnici, již některé země, jako například ta moje, nedůvěřují, směrnici, v níž se zabýváme všeobecným zdravotním systémem pro více než milion občanů Společenství.

V tomto ohledu zdravotní systémy, jako je ten náš, celkem jasně požadují uznání skutečnosti, že hostující pacienti by neměli mít více práv než pacienti z členské země, kde léčba probíhá.

Z tohoto důvodu jsme připravili pozměňovací návrh, jenž má být do návrhu začleněn a jenž vyžaduje, aby pacienti, kteří cestují z jiné členské země, museli splňovat pravidla a předpisy členského státu, kde probíhá léčba, zejména s ohledem na výběr lékaře a nemocnice.

Takto je nám všem celkem jasné, že situace, kdy pacient přichází z jiné členské země, nesmí vést k žádné diskriminaci občanů členského státu, kde probíhá léčba.

Nemůžeme pacientům ani zaručit právo na neomezené cestování.

Také podporujeme navržené vyjmutí transplantací orgánů z rámce této směrnice.

Myslím si, že jsme udělali důležitý krok vpřed, a z tohoto důvodu Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů tuto směrnici podporuje, i když jsme přesvědčeni, že by měla jít o něco dále, zejména s ohledem na postavení evropských občanů, kteří bydlí v jiném členském státě a zejména těch, kteří trpí chronickými problémy.

Edite Estrela (PSE). - (PT) Pane předsedající, moji kolegové, paní Roth-Behrendtová a pan Sacconi, již velmi jasně vysvětlili postoj naší skupiny. V souladu s tím jsme toho názoru, že je důležité změnit právní základ.

Paní komisařko, zdravotní péče není zboží. Nechápeme proto, proč Komise nezahrnula článek 152 Smlouvy ES. Také je důležité vyžadovat předchozí povolení pro nemocniční a specializovanou péči, aby byli pacienti chráněni. Jen s povinností předchozího povolení může být zajištěna bezpečná a vysoce kvalitní péče.

Na závěr bych chtěla popřát panu Bowisovi rychlé uzdravení. Jeho případ potvrzuje, že přeshraniční služby již fungují i bez této směrnice.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Pane předsedající, dámy a pánové, právníci mají přísloví, které říká, že tam, kde jsou dva právníci, budou existovat tři možnosti. Nechci vrhat stín pochybností na rozhodnutí Evropského soudu, ale nemohu souhlasit, že právníci do současnosti rozhodovali o politice týkající se mobility pacientů. Veškerá lékařská pomoc, bez ohledu na její zvláštní rysy, spadá do působnosti uplatňování Smlouvy zakládající Evropskou unii.

Cíl programu sociálních opatření, jenž jsme schválili v loňském roce, nebude uskutečněn, pokud neschválíme jeho podstatnou část, to jest práva pacientů v přeshraniční zdravotní péči. Je naší povinností jako volených zástupců lidu vytvořit právní a politickou bezpečnost v této velmi důležité oblasti. Diskutovaná směrnice nezruší nerovnosti ve zdravotní péči v členských státech, ale je velkým krokem směrem ke spravedlnosti a rovných práv pacientů.

Je nepřijatelné, že teoreticky přijmeme rovnost, ale v praxi na ní nedbáme kvůli domácím finančním omezením. Bez ohledu na to, jak jsou odůvodněné, nemohou finanční omezení legalizovat přehlížení práv pacientů nebo ohrozit práva pacientů. Závěrem bych ráda poděkovala zpravodaji, panu Bowisovi, za jeho odpovědnou a vysoce kvalifikovanou práci.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, nejdříve bych rád poslal Johnu Bowisovi upřímné přání všeho nejlepšího. Lakmusovým testem této směrnice je její právní základ.

Pokud jde o to zaručit všem právo kdekoliv obdržet nejlepší možnou péči, co s tím má co dělat právní základ trhu? Právo na zdraví by mělo právní základ vytvářet. Navíc právo na zdraví by především mělo poskytovat právo na nejlepší možnou léčbu ve vlastní zemi, což by podléhalo evropským normám kvality a neskrývalo se to za subsidiaritou.

Pokud je ale právním základem trh, můžete si myslet, že je záměrem bolkesteinizovat zdraví a starat se o zájmy zdravotních pojišťoven nebo těch, kdo chtějí na zdraví vydělávat.

Je proto neuvěřitelné, že u parlamentních pozměňovacích návrhů týkajících se tak významné záležitosti jakou je právní základ hrozí, že budou považované za nepřijatelné, což si nutně žádá vysvětlení také od paní komisařky, a to ještě předtím, než ve sněmovně proběhne hlasování.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Pane předsedající, bylo odvedeno mnoho práce k zajištění toho, aby lidem, kteří onemocní, byla poskytnuta potřebná léčba, bez ohledu na to, kde jsou a kým jsou.

Bohužel ale bylo také mnoho učiněno proto, aby takovou pomoc nezískali. V této směrnici předchozí povolení zdravotnickými orgány namísto lékařské diagnózy práva pacientů redukuje. Přesouvá nás to tam, kde jsme začínali. Především předchozí povolení je důvodem, proč pacienti šli k Evropskému soudu a rozhodnutí Soudu jsou důvodem, proč se zde dnes touto směrnicí zabýváme.

Nyní jsme tam, kde jsme začali: úmrtí díky zeměpisnému umístění zůstane pravidlem. Zdravotnické orgány, jako ty v mé zemi, Irsku, opět budou mít podle této směrnice možnost odmítnout povolení, stejně jako tak činí podle stávajícího formuláře E112, jež jsme se chystali zlepšit.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Pane předsedající, především bych ráda popřála vše nejlepší panu Bowisovi. V této směrnici je ve středu pozornosti pacient, zplnomocněný občan, jenž si může a také chce zvolit tu nejlepší léčbu, nejlépe blízko, ale pokud je k dispozici o něco dál, tak i tam.

Za tento předpis musíme poděkovat odvážným občanům Evropské unie, kteří se obrátili k Soudnímu dvoru, aby jim mohla být poskytnuta dobrá léčba a péče v jiném členském státě, když je jejich vlastní země zklamala. Soud vyhlásil, že měli pravdu. Dnes v právním předpisu stanovujeme to, co Soudní dvůr rozhodl, a také formulujeme zvláštní podmínky, na jejichž základě může občan práva na přeshraniční péči dosáhnout.

Pane předsedající, tato směrnice je fantastickou novinkou pro každého, kdo žije v příhraničních oblastech, fantastickou novinkou pro lidi se vzácnými nemocemi, fantastickou novinkou pro lidi, kteří jsou na čekacích listinách, protože do září jejich kyčle nevydrží. Tito lidé mají nyní volbu.

Udělalí jsme lepší opatření k informovanosti, přesněji jsme definovali pravidla pro proplácení nákladů a stanovili jsme evropské referenční sítě, které zajistí, že se kvalita péčelepší. Umožnili jsme řešení sporů prostřednictvím veřejného ochránce práv, i když zde byly i jiné možnosti. Odkázala bych na nizozemský model řešení sporů ve zdravotnictví, jenž byl nedávno přijat. Můžeme využít zkušebních regionů, a my v příhraničním regionu Limburg, odkud pocházím, bychom se rádi zapojili. Také jsme zaznamenali, že zdravotní systémy v členských státech zůstaly nezměněny. Občané získávají právo výběru a já považuji toto právo výběru za velmi důležité.

María Sornosa Martínez (PSE). – (ES) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, ráda bych nejdříve poděkovala panu Bowisovi a stínovým zpravodajům za jejich práci a přeji panu Bowisovi brzké uzdravení.

Věřím, že tato směrnice je snahou vytvořit právní rámec širší, než jsou současné předpisy, které již chrání práva občanů na získání zdravotní péče v jiném členském státě tím, že zahrnuje precedenční právo Evropského soudního dvora. Tohoto cíle ale nedosahuje, protože dvěma kanály mobility, které se vzájemně nevylučují, nařízeními a směrnicemi, vytváří více právní nejistoty. Protože navíc neexistuje jasná definice základních práv, jako portfolia služeb, sociálních dávek nebo nezbytného a nepostradatelného předchozího povolení, má jen jeden právní základ, a tím je vnitřní trh.

Dámy a pánové, je nepřijatelné, aby taková základní všeobecná zásada, jakou je dostupnost zdravotní péče, byla založena výhradně na pravidlech pro vnitřní trh. To může podkopat systémy zdravotnictví v mnoha členských státech, a navíc našim občanům nedáváme skutečnou odpověď, co se týče základního práva, na něž máme všichni nárok.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, rozhodnutím, že pacienti mají právo na úhradu nákladů léčby realizované v zahraničí, nám Evropský soudní dvůr dal jasné poslání. V tomto ohledu, komisařka Vassiliouová, je návrh Komise vynikající. Je to návrh, který stojí za to podpořit. Mrzí mě, co se kolem této směrnice v uplynulých několika týdnech ve sněmovně dělo. Byly vyvolány přízraky trhu a byly vytvořeny absurdní vazby ke směrnici o službách. Z některých pozměňovacích návrhů – a říkám to jako někdo, kdo vyrostl v bývalé Německé demokratické republice – mi tuhne krev v žilách. Jeden příklad uvádí, že členské státy mohou přijmout odpovídající opatření a zarazit příliv pacientů. Co je to za lidi? Zdálo by se, že se má spustit nová železná opona. Je to o to pozoruhodnější, že takové návrhy přicházejí zrovna od Skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance.

Hovoříme o sociální Evropě, což je něco, o čem v těchto dnech hovoříme hodně – zejména tak rádi činí poslanci ze Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu. Dnes v poledne máme možnost podrobit se zkoušce a vyjasnit si, zda se nám jedná o práva pacientů, nebo zda upřednostňujeme zúžený pohled národních zdravotnických byrokratů.

Frieda Brepoels (PPE-DE). – (NL) Zdraví se v Evropě stává čím dál tím důležitějším a myslím si, že pacienti jasně očekávají větší jistoty ve svých právech, ale očekávají také správné a spolehlivé informace. Tento návrh týkající se mobility pacientů tak přichází právě včas. Všichni jsme na něj dlouho čekali. Je proto politováníhodné, že muž, jenž věnoval této záležitosti velkou část své kariéry, nyní sám ze zdravotních důvodů chybí, a z celého srdce se připojuji k přáním, aby se John brzy ozdravil.

Chci se soustředit hlavně na řadu pozitivních bodů, které jsou v zájmu pacientova. Zřízení kontaktního místa v domovské zemi pacienta, kam se pacient může obrátit s žádostí o informace různého druhu, stejně jako veřejného ochránce práv pro pacienty a zajisté také zvýšení rozsahu díky lepší spolupráci mezi členskými státy rozhodně pacientům nabízí přidanou hodnotu, zejména těm, kteří trpí vzácným onemocněním.

Myslím, že na tak ožehavou otázku předchozího povolení nemocniční péče bylo dosaženo velmi tvůrčího kompromisu, jenž je ku prospěchu jak pacienta, tak zdravotního pojišťovatele. Nicméně aby bylo možné mít pod kontrolou opačný jev, to jest nadměrný příliv, a to je důležité pro můj region Flandry, zpráva jasně uvádí, že nemocnice nemůže být nikdy nucena k tomu, aby přijímala pacienty ze zahraničí, pokud by v důsledku toho měli vlastní občané čekat na pořadových listinách.

Jako obyvatelku příhraničního regionu mezi Flandry, Nizozemím, Německem a Valonskem mě velmi těší požadavek směřovaný na Komisi, aby označila určité příhraniční regiony za zkušební oblasti inovativních projektů týkajících se přeshraniční zdravotní péče. Myslím, že výsledky takového pokusu budou mít pro ostatní regiony vysokou informativní hodnotu. Doufám, že Euregion může v tomto ohledu posloužit jako příklad.

Dorette Corbey (PSE). – (NL) Začnu slovy díky panu Bowisovi za jeho velmi energické a horlivé úsilí v zájmu veřejného zdraví a mobility pacientů a ráda bych mu popřála rychlé zotavení.

Zdravotní péče spadá do pravomoci členských států, ale existují styčné body s Evropou. Pacienti jsou si vědomi možností léčby v jiných zemích a přejí si využít služeb v jiných zemích. To je zajisté případ pacientů v příhraničních oblastech nebo tam, kde jsou v jejich vlastních zemích dlouhé čekací lhůty.

Není nic špatného na tom vyhledávat péči a léčbu v jiných zemích, ale praxe potřebuje řádnou regulaci. Zprv by neměla existovat vynucená zdravotní turistika. Nemělo by se stát, aby pojišťovatelé nutili pacienty jít jinam za levnější péčí.

Zadruhé musejí existovat nějaké záruky minimální kvality. Kdokoliv, kdo nechá pacienty léčit v zahraničí, musí poskytnout dostatečné informace a musí si být jist, že kvalita je taková, jaká by měla být.

Zatřetí – a to je velmi důležité – členské státy si musí vyhradit právo vyžadovat předchozí souhlas. Zdraví není volným trhem. Abychom mohli udržet naše služby, je nutné plánování a nemocnice musí vědět, jaké množství pacientů mohou očekávat.

Co se mě týče, nejdůležitější věcí je, že tato směrnice přispěje k zajištění toho, že dojde také k přeshraniční výměně léčebných metod. Mezi členskými státy existují nerovnosti, ale to není něco, co se dá vyřešit tím, že pošlete pacienty za hranice, ale výměnou léčebných metod, a také v tomto ohledu může mít směrnice přínos.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Milá paní ministryně, dámy a pánové, řadu let kritizuji, že práva pacientů na placení výloh v zahraničí určuje Evropský soudní dvůr. Ten garantuje, že občané nemusí čekat na povolení od své pojišťovny a mohou jít za lékařem, když to potřebují, rovnou a že jim patří úhrada alespoň taková,

kolik to stojí doma, protože to nesmí být překážkou pro volný pohyb osob. Je to ve Smlouvách, ale pět let socialisté bojují proti tomuto právu. Mezitím vlády prohřívají další soudy se svými občany. Stokrát jsme slyšeli lobby pojišťoven, že se zhroutí. Bojí se, že pacienti půjdou do země, kde nemusí čekat měsíce či léta na operaci jako doma. Proto tedy před nákladným ošetřením bude muset pacient získat předem povolení u své pojišťovny. Pacienti, ale i lékaři v celé Unii potřebují jednoduché pravidlo, kdy se musí žádat o povolení. Proto nepodpořím návrh, aby vzniklo 27 definic specializované a nákladné péče pro tento účel. Je to pokrytectví, protože jde o výše nákladů, které budou ochotny vydat pojišťovny za ošetření občanů v zahraničí. Tak proč to rovnou nestanovit v eurech?

Prosazovala jsem návrhy na rozvoj systému zvyšování kvality a bezpečnosti zdravotní péče, zpřístupnění výsledků objektivního hodnocení kvality zdravotnických zařízení. Jde o národní či mezinárodní akreditace nemocnic. Kompromisní návrh je sice obecnější, ale i tak je to důležitý podnět pro země, které takové systémy dosud nemají. Věřím, že brzy všechny nemocnice získají dobrovolnou národní či evropskou akreditaci, tedy prověření své kvality, jako ji již mají třeba nemocnice v České republice. Myslím si také, že by Komise neměla určovat, ale jen koordinovat příhraniční regiony jako pilotní oblasti, kde mohou být testovány projekty přeshraniční zdravotní péče. Lituji, že socialisté zde pokrytecky bojují dál proti vyjasnění práv pacientů v Evropské unii pod falešnými záminkami.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Pane předsedající, není dobré, když Soudní dvůr rozhoduje o právech občanů, ale je velmi špatné, když se tato situace opakuje a když tak Evropský soudní dvůr činí neustále, namísto Parlamentu a Rady. Proto vítám zprávu pana Bowise a přeji jejímu autorovi rychlé uzdravení. V této zprávě vidím naději na zlepšení standardů zdravotní péče v mé vlastní zemi, v Polsku.

Ráda bych ale obrátila pozornost ke třem důležitým prvkům v této zprávě. Zaprvé si myslím, že zacházet se zdravotní péčí výhradně jako s obchodovatelnou službou je chybné. Občané mají zaručeno právo na zdravotní péči jak vnitrostátními ústavami, tak právem Evropské unie. Proto by měl být právní základ změněn. Zadruhé musí být využívání přeshraniční zdravotní péče založeno na informované volbě pacienta, a nikoliv na nátlaku. Zatřetí musí být rozhodnutí se léčit v jiném členském státě založeno na potřebě, a ne na naditosti pacientovy peněženky.

Jsem si jistá, že evropský prostor otevřený zdravým pacientům musí být také otevřen těm občanům, kteří jsou nemocní a potřebují pomoc v jiném členském státě.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Pane předsedající, z rozhodnutí, které v Evropském parlamentu přijímáme, je to dnešní jedním z těch, na něž jsem nejvíce hrdý. Je to rozhodnutí o otevření Evropy a zaručení svobody pohybu těm, kdo jsou nemocní a potřebují zdravotní péči, pro ty, pro něž může být svoboda pohybu záležitostí života nebo smrti, rozhodnutí, které každému dává možnost se rozhodnout o zdravotní péči, a tuto možnost nebudou mít jen ti, kdo jsou dobře informovaní nebo bohatí, ale každému umožníme vyhledat zdravotní péči kdekoli si budou přát.

Vy sociální demokraté chcete nutit lidi, aby žádali o předchozí povolení. Jednoduše řečeno to znamená, že chcete nutit ty, kdo jsou nemocní, aby žádali o povolení předtím, než půjdou k doktorovi, alespoň tedy pokud tak chtějí udělat v jiném členském státě EU. Proč to děláte? Samozřejmě, abyste mohli říci „ne“! Chcete mít možnost kontrolovat, regulovat a plánovat – odejmout pacientům moc. My ale nepotřebujeme předchozí souhlas, aby lidé sami nemuseli platit. Pokud dnes jdu k doktorovi ve Stockholmu, nemusím žádat o povolení ani platit. Pravda je, že jste byli proti tomuto návrhu hned od počátku. Snažili jste se ho omezit, blokovat a zničit. Teď děláte to samé znovu.

Když jsme na toto téma diskutovali ve Švédsku, snažili jste se, aby lidé nemohli vyhledávat zdravotní péči kdekoli v Švédsku. Nyní nechcete, aby lidé mohli vyhledat zdravotní péči, kdekoli chtějí v Evropě. Říkáte, že návrh podporujete, ale když jsme o něm ve výboru hlasovali, zdrželi jste se. Existuje něco zbabělejšího? Dokonce ani nevíte, jak budete dnes hlasovat. Dokonce ani nevíte, o čem budete hlasovat.

Dnes máme všichni volbu. Máme možnost se buď postavit za práva pacientů, nebo za práva byrokratů a politiků rozhodovat a regulovat. Víím, jak dnes budu hlasovat já. Budu hlasovat za zaměření se na *pacienty*. To je něco, co si myslím, že by každý v této sněmovně měl udělat, pokud si chcete dnes večer jít lehnout s čistým svědomím.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Pane předsedající, všichni pacienti by měli mít právo na zdravotní péči, když ji potřebují. My sociální demokraté věříme, že je důležité, aby lidé měli *možnost* vyhledat lékařskou péči v zahraničí, například když jsou čekací listiny v jejich domovské zemi příliš dlouhé. Proto to také byla sociálně demokratická vláda ve Švédsku, kdo se ujal iniciativy na směrnici v této oblasti. Nikdy to ale nesmí být

naditost něčí peněženky, co určuje, kdy jim bude poskytnuta zdravotní péče, a rozhodnutí o zdravotní péči musí být učiněno blízko pacientům, a nikoliv byrokraty v systému EU.

Návrh Evropské komise na směrnici dává byrokratům EU hodně moci. Mimoto nebere ohled na všechny ty lidi, kteří nemohou platit velké sumy peněz. Nicméně švédští středopravicoví poslanci zde v Parlamentu návrh Komise nekriticky vychvalovali. Na druhé straně my jsme přišli s návrhy a pracovali jsme tvrdě na tom, aby bylo pro lidi bez naditých peněženek snazší cestovat do zahraničí za účelem zdravotní péče. Také jsme pracovali na vyjasnění skutečnosti, že zdravotní péče je v odpovědnosti členských států a není to něco, o čem by měli rozhodovat byrokraté EU. Nedosáhli jsme to, co jsme si přáli. Naléhám proto na všechny poslance, aby podpořili náš pozměňovací návrh k článku 8 odstavce 3. Budeme pak moci podpořit tuto směrnici a budeme mít rychlé řešení pro všechny pacienty Evropy.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Pane předsedající, paní komisařko, paní Filipiová, chci začít tím, že pogratuluji komisaře Vassiliouové k její iniciativě na návrh směrnice a zpravodaji, panu Bowisovi, k jeho vynikající práci a přidávám přání brzkého uzdravení.

Vím, že není snadné dosáhnout výsledku, jenž dále podpoří přeshraniční zdravotní péči, když vezmete v úvahu zaprvé rozdíly v sociálním zabezpečení členských států, zadruhé různé ekonomické úrovně členských států a zatřetí různé úrovně zdravotních služeb, které každý členský stát poskytuje. Za těchto okolností odvedl pan zpravodaj vynikající práci.

Zpráva, o které dnes diskutujeme, nastoluje otázku mobility pacientů, zejména za účelem jejich léčby ve specializovaných zdravotnických střediscích. Jisté je, že toto neposílí zdravotní turistiku, ale poskytne evropským občanům možnost získat tu nejlepší možnou zdravotní péči, budou znát svá práva a náklady jim nebudou muset být zpětně nahrazeny, protože členské státy zavedou jasný systém předchozího povolení příslušných nákladů.

Nezapomeňme, že byl tento bod předmětem řady rozsudků Evropského soudního dvora. Tato zpráva se zabývá důležitými otázkami: definování zdravotní péče zůstává na straně členských států, náklady jsou hrazeny na té samé úrovni, jako by byla péče poskytnuta v členském státě, zabývá se také otázkou zdravotní péče pro pacienty se vzácným onemocněním, a to bez ohledu na to, zda jsou pokryty pacientovým členským státem původu, návrhy na ustanovení pozice Evropského veřejného ochránce práv, jenž bude zkoumat stížnosti pacientů, jsou kroky správným směrem a je také zdůrazněna potřeba informační kampaně, která by pacienty informovala o jejich právech.

Zbývá ještě několik otázek, zaprvé, další mapování mechanismu kalkulace nákladů; zadruhé, seznam nemocí, které budou systémem pokryty; zatřetí, uznávání lékařských předpisů s ohledem na skutečnost, že ty samé léky nejsou k dispozici ve všech členských státech; a začtvrté, propagace elektronického zdravotnictví.

Ať je to jak chce, celkové úsilí je krokem správným směrem a je škoda, že se socialisté dnes stáhli. Věřím, že rozpravy budou rychle pokračovat, a mám pocit, že příspěvek Evropského parlamentu reaguje na důležitý požadavek doby a evropských občanů.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN COCILOVO

Místopředseda

Charles Tannock (PPE-DE). - Pane předsedající, většina mých londýnských voličů se jen málo zajímá nebo má představu o tom, co poslanec Evropského parlamentu vlastně dělá nebo jakému účelu EU slouží. Tento týden jsou zde ale dvě plenární zprávy, s jejichž obsahem se veřejnost může upřímně ztotožnit. První je limit za roaming v telekomunikačním balíčku a druhou jsou práva pacientů na výběr léčby v jiné členské zemi EU.

Také bych rád podpořil zprávu svého londýnského kolegy, Johna Bowise. Dnes s námi z důvodu zdravotních problémů být nemůže a já mu přeji brzké uzdravení a samozřejmě jej budeme v příštím Parlamentu velmi postrádat.

Ve Velké Británii je léčba poskytovaná v rámci národního pojištění často odkládána a v porovnání s jinými zeměmi EU je velmi drahá. Pružnější trh EU s rozumně nastavenými zárukami povolení na zdravotní péči představuje situaci, ze které získává jak široká veřejnost, tak vnitrostátní rozpočty členských států vyčleněné pro zdravotnictví.

Catiuscia Marini (PSE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, dnes se zabýváme důležitou směrnicí o zásadním zajištění práva na mobilitu evropských pacientů, práva na zdravotní péči v zemích Evropské unie.

Nicméně zdravotní péče nemůže být považována za rovnocennou s jinými službami, které jsou poskytovány na vnitřním trhu, a občané, jako pacienti, nemohou být přirovnáváni k běžným spotřebitelům; právo na zdraví je realizováno v právu na získání léčby a péče. Práva pacientů na mobilitu nemohou být záminkou pro to, aby některé členské státy se vyhýbaly investování do národního zdravotnictví, a tím v podstatě donutily občany ke zdravotní turistice, a ne k výběru.

Bylo by lepší, kdyby se směrnice zabývala nerovnostmi v přístupu a kvalitou služeb v zemích, kde pacienti žijí. Zdravotní péče není zbožím, je to sociální právo. Právní otázka a otázka předchozího povolení jsou v podstatě způsobem, jak právo na zdraví zamítnout.

Marios Matsakis (ALDE). - Pane předsedající, tato zpráva znamená přelom v poskytování zdravotní péče občanům EU. Jasně a rozhodně klade zdraví pacientů na první místo a určuje zdravotním systémům v různých členských státech úlohu, aby se snažily o zlepšení na zdraví prospěšném základě. Tato právní úprava bude nepochybně sloužit k zásadnímu zlepšení zdravotní péče v Evropě. Do péče o pacienty vnese rovnost pro všechny občany, bohaté nebo chudé, známé nebo neznámé, kteří budou mít přístup k lepší léčbě v zahraničí podle potřeby.

Mé původní obavy týkající se možných škodlivých důsledků na národní systémy menších a chudších členských zemí zmizely se začleněním opatření předchozího povolení jako záruky. Nyní mohu s jistotou říci, že je tento právní předpis dobrý jak pro pacienty, tak pro systémy zdravotnictví napříč všech členských státech a zasluhuje naši plnou a jednomyslnou podporu. Udivuje mě negativní postoj, jenž v tomto ohledu zaujali moji socialističtí kolegové.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedající, naprosto nesouhlasím s panem Matsakisem, protože návrh Komise ve skutečnosti neposkytuje právní jistotu pacientům, kteří podstoupí léčbu mimo své domovské země. Dále nevnáší jasno do oblastí systémů sociálního zabezpečení, které jsou nejasné, podle nařízení (ES) č. 883/2004. Pacientům poskytne záruku úhrady nákladů pouze jasný systém předchozího povolení v případech, kdy půjde o drahou léčbu.

Směrnice je také nejasná v případě právního základu – jak již vysvětlili jiní poslanci – i pokud se týče rozdělení pravomocí mezi členské státy a Evropu. Zdravotní systémy členských států jsou solidárními systémy, které zaručují tentýž přístup všem, bez ohledu na to, jak hluboko do kapsy mají nebo kde žijí. Legislativa EU nesmí tyto solidární systémy ohrozit. Také v tomto ohledu je návrh Komise nedostatečný, a pokud máme pro tento návrh hlasovat, bude zapotřebí, aby byly přijaty naše pozměňovací návrhy.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Pane předsedající, je nepřijatelné, že pod záminkou uplatňování práv pacientů ve zdravotnictví chce ve skutečnosti Evropská komise a většina Parlamentu zpochybnit národní a veřejné zdravotní služby, jako se to děje v Portugalsku.

Tím, že požadují, aby byl tento návrh přijat na základě článku 95 Smlouvy, jenž umožňuje harmonizaci vnitřního trhu, se ve skutečnosti pokoušejí o liberalizaci tohoto odvětví, což je nepřijatelné. Jedná se o odvětví, kde nesmí vítězit logika trhu a zisku v zájmu ekonomických a finančních skupin. Zdraví nesmí být obchodem. Z tohoto důvodu máme v úmyslu tento návrh Komise odmítnout.

Nařízení a dohody o poskytování přeshraniční zdravotní péče již existují a mohou být vylepšeny, aniž by se zpochybňovaly odpovědnosti a práva členských států ohledně vlastnictví a řízení vnitrostátních zdravotních systémů, o nichž si myslíme, že musejí zůstat veřejné, všeobecné a přístupné všem.

Christel Schaldemose (PSE). - (DA) Pane předsedající, celé dopoledne jsme strávili tím, že jsme hovořili o tom, jak je neuvěřitelně důležité vytvořit kvalitní zdravotnictví a poskytnout tímto návrhem občanům odpovídající záruky. V návrhu je jistě mnoho dobrých věcí, například mnoho požadavků, které upravují přístup pacientů k informacím a podobné věci. Ale budme nyní naprosto upřímní. Zaručit pacientům bezpečnost budeme schopni, pouze pokud zajistíme, že bude nejprve uděleno předchozí povolení, dříve, než pacient vycestuje. To pacientům poskytne 100% záruku, že mají nárok na léčbu podle výše nákladů a také, že přijedou na správné místo a bude jim poskytnuta odpovídající léčba. Pro mě je taková záruka naprosto zásadní. Předchozí povolení bude také sloužit jako nástroj, jenž zdravotním orgánům umožní zajistit bezpečnost těch pacientů, kteří zůstanou ve svých domovských zemích.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Pane předsedající, paní komisařko, konečně! Paní komisařka a pan Bowis odvedli vynikající práci. Vášnivá rozprava, která tuto směrnici předchází, je udivující. Evropská unie a my

zde v této sněmovně máme v tomto směru výjimečnou příležitost „znovu se spojit s lidmi“, jak si tak lyricky přejeme a jak jsme opakovaně zdůrazňovali. Ale co se teď děje? Váháme a mnozí v tomto Parlamentu – včetně švédských sociálních demokratů – to chtějí pacientům ztížit a zkomplikovat jejich naděje na získání zdravotní péče v zahraničí. Proč? Domnívám se, že se jedná o přání zachránit raději systémy než pacienti, kteří potřebují péči. Jsem rád, že jsme se dostali až takto daleko, paní komisařko. Přijala jste svou odpovědnost. Nyní máme možnost my převzít odpovědnost v této sněmovně. Kéž převezme svou odpovědnost i Rada.

Proinsias De Rossa (PSE). - Pane předsedající, poskytnutí a financování dostupné zdravotní péče je odpovědností každého členského státu. Úloha Evropy je koordinační. Vždy existují důvody pro lepší koordinaci našich zdravotních služeb napříč Evropskou unií a zejména v příhraničních oblastech, ale tato směrnice o to usilovat nemůže. Měla by zajistit, aby právo občana na zdravotní péči v jiném členském státě bylo pečlivě upraveno tak, aby schopnost každého členského státu financovat a zorganizovat vlastní domácí služby nebyla podkopána zdravotní turistikou.

Musím říci, že paní Sinnottová se svými katastrofickými projevy dnes ve sněmovně jako obvykle nemá pravdu. Nikdo v Irsku nezemřel proto, že by mu bylo odepráno právo cestovat za péčí do jiného členského státu – ve skutečnosti existuje fond, který je k dispozici těm, kdo takovou péči potřebují.

Nakonec jsou to zdravotní potřeby pacientů, které hrají roli, nikoliv volba spotřebitele. Předchozí povolení a náležitý právní základ jsou zásadní, a pokud toto nebude zakomponováno, nemohu tuto směrnici podpořit.

Daniela Filipiová, úřadující předsedkyně Rady. – Vážení přítomní, děkuji všem poslancům a poslankyním za jejich komentáře, návrhy a připomínky. Mohu říci, že v řadě věcí se názor Rady a Evropského parlamentu shoduje, i když stále existují otázky, o nichž musíme dále společně diskutovat. Pan poslanec Bushill-Matthews, zpravodaj za pana poslance Bowise, v úvodu zmínil, že jde o těžké a citlivé téma. Jak řekl pan poslanec Maaten, je zde potřeba dosáhnout kompromisu nejen v Evropském parlamentu, ale samozřejmě i v Radě. Jsem ráda, že výbor JURI přivítal navrhované zvýšení právní jistoty. Rovněž musím vyslovit souhlas s panem poslancem Braghetto, že návrh představuje šance pro národní zdravotní systémy. Návrh současně zvýší práva pacientů, jak konstatovala paní poslankyně Roth-Behrendt. Musím ovšem shrnout, že směrnice musí být i prakticky proveditelná, a proto musí reflektovat finanční, legislativní a organizační možnosti jednotlivých členských států. Dále je zřejmé, že vzhledem k množství pozměňovacích návrhů bude Rada potřebovat nějaký čas k jejich přezkumu. Diskuze mezi Radou a Evropským parlamentem bude pokračovat. Je zapotřebí nalézt tu správnou rovnováhu mezi jednotlivými názory a návrhy, ale domnívám se, že ve vzájemné spolupráci to nakonec dokážeme.

Androulla Vassiliou, členka Komise. – Pane předsedající, jak jsme dnes opět viděli, rozpravy Parlamentu na toto téma jsou bohaté i vášnivé. Diskuze velkou měrou přispívají k iniciativě Komise a pozměňovací návrhy, o nichž se má hlasovat, rovněž představují velmi cenný příspěvek k řadě klíčových aspektů.

Co se týče práv pacientů na kvalitní a bezpečnou zdravotní péči, mnoho z vás potvrdilo, že má zajištění srozumitelnosti a záruk zcela zásadní důležitost. Zcela souhlasím a velmi doufám, že bude toto přání schváleno.

Co se týče otázky přijetí nákladů léčby v zahraničí, byly vyjádřeny jasné obavy týkající se neschopnosti významného počtu pacientů dovolit si přeshraniční zdravotní péči. To je samozřejmě důležitý a velmi odůvodněný bod. Nerovnosti v příjmech existují v celé Evropě, a to má vážné dopady na přístup k řadě základních služeb, včetně zdravotní péče. Musíme se tím zabývat. Snižování takových nerovností je ale velmi obtížným problémem, a to zejména v souvislosti se současnou ekonomickou krizí. Bude to vyžadovat ze strany EU a členských států značné a koordinované úsilí, a to na všech úrovních.

Bohužel to, co můžeme v souvislosti s návrhem směrnice udělat, je omezené. Návrh Komise ponechává otevřené dveře členským státům, aby mohly nabídnout přímé převzetí nákladů přeshraniční péče, například v podobě písemného potvrzení částky, která bude uhrazena. Pokud Parlament požaduje, aby toto bylo v textu jasné, mohu to jen přivítat. Návrh směrnice neměl v úmyslu toto znemožnit, ale důsledně respektuje odpovědnost členských států za organizaci své zdravotní péče. Proto jsme obezřetně omezovali finanční dopad přeshraniční zdravotní péče na národní systémy zdravotnictví a fondy zdravotního pojištění. Tyto dva cíle ale nejsou neslučitelné. Bude na členských státech, aby je co nejvíce srovnali ve prospěch pacientů, zejména těch, kteří mají skromné příjmy.

Co se týká vztahu této směrnice k nařízení o sociálním zabezpečení, věřím, že souhlasíme s potřebou jasné srozumitelnosti, což bude znamenat, že jakmile pacient požádá o předchozí povolení, a pokud budou splněny podmínky nařízení – jinými slovy, dojde-li k nepřiměřenému zpoždění – bude se nařízení na tento

případ vztahovat. Musí být naprosto jasné, že to znamená, že budou platit sazby nařízení tak, aby pacient mohl mít prospěch z nejvýhodnějšího systému.

Co se týče předchozího povolení nemocniční péče, navržená opatření jsou založena na dvou typech úvah. Zprvve judikatura: Soud rozhodl, že takový systém by mohl být oprávněný za určitých okolností. Toto jsme kodifikovali v článku 8 odstavec 3. Zadruhé by nebylo vhodné jít za tato opatření s volnějším – nebo dokonce nepodmíněným – systémem předchozího povolení, právně nebo skutečně zobecněným ve všech členských státech. Všichni víme, že mobilita pacientů bude i nadále velmi omezeným jevem. To znamená, že dopad na rozpočet bude také omezený. Proto není nutné vytvářet pacientům zbytečné překážky. Předchozí povolení nemocniční léčby musí být zachováno jako mechanismus záruky, který bude uplatněn v oprávněných případech.

V této souvislosti by systémy předchozího oznámení, jak to navrhl zpravodaj, mohly vyústit v nepřímou – a opravdu zbytečnou – kontrolu pacientů, která by proces spíše ztěžovala než usnadňovala. Chápu, že důvod, jenž byl v pozadí tohoto návrhu, takový výsledek nesledoval, ale věřím, že by to ve skutečnosti omezilo práva pacientů, jak jsou definována Soudem. U takových správních mechanismů hrozí, že budou jak těžkopádné, tak i svévolné.

Jsem znepokojena návrhem týkajícím se definice nemocniční péče. Tato definice je skutečně klíčovou pro práva pacientů, protože stanovuje hranice systému předchozího povolení. Navrhli jsme definovat pojetí nemocniční péče prostřednictvím seznamu Společenství, jenž je založen na společném chápání odborníků, kteří by vzali v úvahu vývoj technologií. To by umožnilo rozumný a moderní přístup k pojetí nemocniční péče.

Někteří z vás žádáte, aby byly národní seznamy sestaveny nezávisle, a žádá to i většina členských států. Definice založená na národních seznamech by ve skutečnosti vedla k nesrovnalostem v tom, co v každém členském státě zakládá nemocniční péči, což by znamenalo značné riziko narušení práv pacientů. Pokud bychom touto cestou měli jít, potřebovali bychom mít takové seznamy založené na jasně definovaných kritériích, která by musela podléhat přezkumu. Jinak by byla práva pacientů, tak jak jsou definována evropskými soudci, podkopána.

Někteří z vás řekli, že pokud tuto navrhovanou směrnici přijmeme, mělo by z ní prospěch jen málo pacientů, a že by se jednalo jen o několik málo informovaných pacientů. Naopak věřím, že touto směrnicí dáváme příležitost a právo každému pacientovi nebo pacientce, ještě než opustí domov, získat úplné informace tak, aby byl nebo byla schopen nebo schopna učinit informovanou volbu.

Chápu obavy týkající se obtížnosti získání jasných informací o zdravotních pracovnících při vyhledání zdravotní péče v zahraničí. Jedná se totiž o otázku bezpečí pacientů. Zde se musíme dohodnout na praktických řešeních, která také respektují řadu klíčových zásad, jako je právo na ochranu osobních údajů a presumpce nevin. Jsem si jistá, že můžeme najít společné východisko, a to na základě vašich předběžných návrhů.

Zazněla poznámka týkající se doplňujícího návrhu 67 o uvolnění pravidla pro vztahy k systémům sociálního zabezpečení. To bohužel nemůže být přijato.

Co se týče právního základu navržené směrnice, mnozí z vás by rádi přidali článek 152 k článku 95. Chápu, že se pro některé politické skupiny jedná o důležitou záležitost, ale je obtížné v této fázi zkoumání směrnice dojít ke konečnému stanovisku. Je důležité toto téma vyhodnotit na základě vývoje textu, abychom mohli rozhodnout, který právní základ je vhodný. Pokud to obsah konečného textu ospravedlní, je jasné, že přidání článku 152 k článku 95 by zajisté mohlo být zváženo. Jsem připravena to v jakékoliv další fázi spolurozhodovacího procesu zvážit.

(Potlesk)

Někteří z vás opět nadnesli otázku možného nadměrného přílivu pacientů z jiných členských států, a jak bude chráněn přijímající zdravotní systém. Má odpověď je stejná jako ta, kterou bych dala těm, kdo se obávají nadměrného odlivu v případě absence předchozího povolení nemocniční péče, tedy, že záměrem tohoto návrhu není podpora mobility pacientů. Jak jsem již řekla, mobilita pacientů je omezeným jevem a neočekáváme, že se to změní. Proto by prostě bylo nepřiměřené dát členským státům volnou ruku v tom, aby mohly přijmout opatření na odmítnutí pacientů za účelem kontroly jejich přílivu. Členské státy musejí zajistit, aby pacienti z jiných členských států nebyli diskriminováni. Jakákoliv forma kontroly příchozích pacientů by musela být hodnocena v tom smyslu, zda se jedná o přijatelnou výjimku ze zásady nediskriminace na základě státní příslušnosti tak, jak je uvedeno ve Smlouvě o Evropské unii.

Co se týče pacientů, kteří trpí vzácným onemocněním, chápu, že hledáte nejlepší možný přístup tak, aby mohli mít prospěch ze zdravotní péče, kterou potřebují, ale někdy je to nejlepší nepřítelem toho dobrého. Dnes budete hlasovat o zprávě pana Trakatellise, týkající se nedávné strategie, kterou již Komise vytyčila a která se týká vzácných onemocnění a obsahuje doporučení navržená Radou. Jak víte, v těchto případech je rychlá diagnóza a přístup k léčbě složitý a ne vždy možný nebo dostupný doma. Aby bylo možné poskytnout výhody evropské spolupráce pacientům s vzácným onemocněním, musejí být zahrnuti do této směrnice o právech pacientů v přeshraniční zdravotní péči. Myslím, že například panuje široká shoda ohledně potřeby evropské spolupráce na referenčních střediscích pro vzácná onemocnění. Proto naléhám, abyste vzácná onemocnění v rámci této směrnice ponechali.

Co se týče navrženého vyjmutí transplantací orgánů, nemohu zkrátka souhlasit. Transplantace je lékařský postup a je obtížné obhájit, proč by pacienti neměli mít právo na prospěch z přeshraniční zdravotní péče, jak rozhodl i Soud. Otázka přidělení orgánu je ale jinou záležitostí. Požádala jsem proto odborníky v Komisi, aby se na tuto věc podívali a zvážili, jak by se s přidělením orgánu mělo v odlišné souvislosti zacházet.

Dnes můžeme učinit důležitý krok vpřed směrem k přijetí této směrnice. Nyní, když nás dělí jen několik málo týdnů od příštích evropských voleb, mi dovolu, bych poděkovala tomuto parlamentu a jeho správě za veškeré úsilí vynaložené k tomu, aby se dnešní hlasování mohlo uskutečnit, za což vám všem děkuji. Dovolte mi také ještě jednou poděkovat panu Bowisovi a stínovým zpravodajům za jejich úsilí a těžkou práci, a panu Bowisovi přeji brzké uzdravení. Doufáme, že bude brzy zpět, aby se ujal svých povinností a vrátil se k běžnému životu.

(Potlesk)

Philip Bushill-Matthews, zastupující za zpravodaje. – Pane předsedající, rád bych poděkoval všem kolegům za – pokud mi prominou slovní hříčku – velmi zdravou rozpravu. Rád bych zejména osobně poděkoval – a omlouvám se, že jsem to nezmínil již dříve – zpravodajům ze šesti výborů, kteří přinesli tak cenné názory, za jejich připomínky a jejich vhledy z dnešního rána. Musím také poděkovat všem kolegům napříč sněmovnou za jejich srdečné poklony Johnu Bowisovi, a to jak profesní za jeho práci, tak osobní přání brzkého uzdravení, což mu s potěšením předám.

Jako všechny zprávy i tato je založena na kompromisech a není vždy možné, aby každý souhlasil se vším. Uznávám a respektuji skutečnost, že pro některé politické skupiny a také některé delegace stále existují některé problémy, a tak stále ještě zůstává řada pozměňovacích návrhů, o nichž je nutné dnes dopoledne v plénu rozhodnout.

Rád by proto poděkoval komisaře zejména za její závěrečné poznámky, které doufejme některým kolegům v ostatních skupinách usnadní rozhodování o tom, jak hlasovat. Upřímně doufám, že v důsledku těchto poznámek celková zpráva získá širokou pozitivní podporu napříč politickými skupinami i uvnitř nich, protože učinit z potřeb pacientů prioritu by jistě mělo být nad partajní politikou.

Připouštím, že jakákoliv dnešní shoda přijde pro formální dohodu v prvním čtení v průběhu českého předsednictví příliš pozdě, ale usuzuji, že již v zásadě existuje významná politická shoda uvnitř Rady, a to díky práci, kterou již předsednictví vykonalo a rád bych mu za to poděkoval.

Vím, že John by byl rád, kdyby byla tato dohoda co nejdříve proměněna v činy a stejně tak i mnoho pacientů napříč EU, kteří příliš dlouho čekali. Jménem zpravodaje vyzývám Komisi, nově nastupující předsednictví Rady a také samozřejmě nově nastupující poslance Evropského parlamentu v příštím období, aby projednání ve druhém čtení učinili svou prioritou, a to již ve druhé polovině tohoto roku tak, aby jakékoliv zbývající problémy mohly být rychle vyřešeny. Nechceme teď ztratit energii. Tato zpráva nejen že přinese skutečný prospěch skutečným lidem napříč EU, ale ukáže, že ze spolupráce na úrovni EU mohou mít prospěch jednotlivci, ať již žijí kdekoli a bez ohledu na své prostředky. Dnešní hlasování osvětlí cestu vpřed. Pusťme se touto cestou společně tak rychle, jak fakticky můžeme, protože koneckonců podobně jako zpravodaj, ani kolegové nikdy nemohou vědět, kdy náhle mohou takovou přeshraniční zdravotní péči sami potřebovat.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat dnes ve 12:00.

Písemná prohlášení (článek 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písemně. – (RO) Rád bych poděkoval zpravodajům z různých výborů za jejich pozoruhodnou práci, kterou vykonali. Tato zpráva určuje významný krok vpřed ve smyslu zlepšení mobility pacientů v rámci EU.

V Evropě, kde je svoboda pohybu základní hodnotou, zajištění mobility pacientů je něco normálního a naprosto životně důležitého k tomu, aby bylo možné nabídnout lékařskou pomoc nejvyššího možného standardu těm, kdo takové služby potřebují. To by mohlo také vést, v dlouhodobém horizontu, ke zlepšení národních systémů zdravotní péče, a to díky určitému stupni vzájemné konkurence.

Navzdory významným zlepšením existují ale i nadále některé problémy, které nejsou tímto návrhem řešeny. Myslím, že je zapotřebí více srozumitelnosti co do podmínek uhrazení nákladů a předpisů, které tvoří základ systému předchozího schválení tehdy, když je nezbytné. Také lituji toho, že nebyla do tohoto návrhu zahrnuta mobilita zdravotního personálu, protože mobilita pacientů a mobilita zdravotního personálu jsou úzce propojeny. Aby bylo možné účinně reagovat na potřeby pacientů, požadujeme také nějaká pravidla, které umožní mobilitu lékařskému personálu s tím, že je zároveň nutné zachovat rovnováhu na úrovni národních systémů zdravotní péče, aby žádný stát neskončil s nedostatkem zdravotnického personálu.

David Martin (PSE), písemně. – Návrh na systém přeshraniční zdravotní péče musí být především systémem, který respektuje práva pacientů, jenž je založen na veřejném zdraví stejně jako na zásadách vnitřního trhu a který nediskriminuje pacienty na základě schopnosti za léčbu platit. Z mého pohledu věřím, že Národní zdravotní služba ve Spojeném království musí mít právo trvat na předchozím povolení pacientova přání využít lékařské péče v zahraničí. Britští pacienti, kteří si nemohou dovolit cestovat za léčbou do zahraničí nesmějí být diskriminováni těmi, kdo si mohou dovolit platit zálohy na léčebné výdaje a pak plánují si je nechat po návratu do Spojeného království uhradit Národní zdravotní službou. Tyto praktiky vnímám jako nespravedlivé, protože umožňují pacientům získat přednostní léčbu v zahraničí, čímž "přeskakují frontu" v rámci systému Národní zdravotní služby.

Iosif Matula (PPE-DE), písemně. – (RO) Nové příležitosti, z nichž se mohou pacienti v Evropě těšit jsou důležitým krokem v harmonizaci zdravotních systémů v Evropě a v zajištění kvalitní lékařské péče pro všechny evropské občany. Návrh směrnice určuje zásady společné všem zdravotním systémům: stanovení modelu evropských sítí, poskytování informačních kontaktních míst pro pacienty v každém členském státě a elektronické zdravotnictví.

Tato zpráva nabízí všem členským státům významné výhody, což v důsledku zahrnuje Rumunsko. Směrnice lépe vyhovuje potřebám pacientů, protože mohou obdržet lékařskou pomoc v jiném členském státě v situaci, kdy tato nemůže být poskytnuta v nemocnici v jejich zemi původu nebo když se její poskytnutí oddaluje. Náklady budou uhrazeny zemí původu.

Jiné důležité hledisko se vztahuje k výměně dobré praxe a mobilitě specializovaného lékařského personálu stejně jako k poskytnutí volného přístupu k informacím o přeshraniční pomoci občanům. Státy musí zajistit, že jsou občané obeznámeni s nezbytnými procedurami a kritérii uznatelnosti a zároveň i s cestovními náklady a lékařskými standardy v léčebných střediscích v zahraničí. To je přesně ten důvod, proč podporuji vznik informačních středisek, aby si občané mohli vybrat jak metodu, tak místo své léčby.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písemně. – Členské státy mají odpovědnost vůči svým lidem za plánování a poskytnutí zdravotní péče.

Zdraví není zbožím, které lze koupit a prodat na vnitřním trhu.

Tento návrh je ostudou. Ukazuje, že Komise slepě prosazuje svůj zdiskreditovaný a zastaralý liberalizační program. Chce privatizovat všechno, co lze a dále soustřeďovat moc do svých vlastních rukou. Diskriminuje méně bohaté lidi v bohatých zemích a všechny kromě těch nejbohatších v méně bohatých zemích. Jedná se o listinu zničení služeb veřejného zdravotnictví v členských státech.

Evropská komise by měla ostudou svěsit hlavy a měla by tento návrh okamžitě stáhnout.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písemně. – (RO) Návrh směrnice o uplatnění práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči se pokouší vytvořit konzistentní rámec Společenství a nabídnout pacientům jistotu v této oblasti, kde dodnes byla pravidla položena Evropským soudním dvorem. Ačkoliv jsou zásady Soudu plně uplatnitelné, byly nyní výše zmíněnou zprávou některé "šedé" zóny objasněny.

V průběhu procesu transpozice rozhodnutí Evropského soudního dvora týkajících se práv pacientů na získání lékařské pomoci v jiném členském státě do předpisů Společenství, návrh směrnice zachovává nezbytnou rovnováhu co se týče odpovědností členských států v této oblasti.

Ustanovení směrnice mají také za cíl umožnit přístup k lékařským službám tím, že požadují zavedení systému přímých úhrad mezi financujícím orgánem v zemi původu a hostitelskou nemocnicí.

Další zajímavý bod v této zprávě se týká vzájemného uznávání lékařských předpisů. Text pouze nabízí doporučení týkající se možnosti, aby lékárna v zemi původu respektovala předpis vystavený lékařem v jiné členské zemi s tím, že je na rozhodnutí členské země, které léky budou k dispozici na lékařský předpis.

Richard Seeber (PPE-DE), písemně. – (DE) Dohoda, již bylo dosaženo ke zlepšení mobility pacientů je celkově dobrá. Zjednodušení poskytování přeshraniční zdravotní péče představuje důležitý krok směrem ke skutečně svobodnému pohybu lidí. Řečeno i ekonomicky, lepší využití kapacit specializovaných klinik přinese užitek. Když položíme všechna tato pozitiva na jednu stranu, nesmíme ale ani přehlížet obrovské výzvy, které se týkají lepšího propojení národních systémů. Zaprvé musí existovat větší jistota týkající se otázky nákladů. Nesmí dojít k znevýhodnění členského státu, který realizuje léčbu, díky nedostatečné vyjasněnosti toho, zda má účet zaplatit pacient nebo vysílající stát.

Pravidla pro systém vyrovnání musí být přesně stanovena a musí se také vzít v úvahu různé národní podmínky.

Mimo to musí být zabezpečeno vnitrostátní poskytování služeb a není záměrem, aby vnitrostátní poskytování služeb trpělo díky větší mobilitě pacientů. Těší mě, že je toto v textu potvrzeno. Do budoucna je přeshraniční poskytování zdravotních služeb dalším milníkem na cestě k evropské integraci. Co se ale týče provádění, je nutno věnovat pozornost tomu, aby lepší mobilita pacientů nevedla ke zdravotní turistice.

Esko Seppänen (GUE/NGL), písemně. – (FI) V členském státě jako je Finsko, kde chudí lidé, zeměpisné podmínky a jazyk představují bariéry k získání zdravotních služeb za hranicemi země, by takováto směrnice mohla zvýšit nerovnost v přístupu k službám. Jen bohatí mohou zvolit alternativní služby v jiných zemích, a tím také podkopávají systém veřejné zdravotní péče, který pro chudé znamená záchrannou síť. Veřejné peníze odtékají do služeb poskytovaných bohatým v zahraničí. Proto nemohu přijetí této směrnice podpořit. Je navíc nesmyslné, aby právní základ směrnic tvořila životaschopnost vnitřního trhu a ne práva pacientů.

4. Bezpečnost pacientů (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0239/2009), kterou předložila paní Sartoriová jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin o návrhu doporučení Rady o bezpečnosti pacientů včetně prevence a kontroly infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče (KOM(2008)0837 – C6-0032/3009 – 2009/0003(CNS)).

Zpravodajka zde nemůže být a v úvodním vystoupení jí nahradí paní Grossetêteová.

Françoise Grossetête, zastupující zpravodajku. – (FR) Pane předsedající, ano, zastupuji paní Sartoriovou, která se zdržela v Itálii a předávám její omluvu, protože si velmi přála být dnes zde přítomna.

Budeme hovořit zejména o lékařských postupech, protože mohou mít někdy pro pacientovo zdraví škodlivé důsledky, ať již z důvodu nežádoucích účinků léků, lékařské chyby nebo kvůli infekcím získaných v místě léčby.

Z těchto rizik můžeme jmenovat zejména nozokomiální infekce, které postihují jednoho z 20 hospitalizovaných pacientů, jinými slovy 4 100 000 osob ročně. Tato čísla Evropské komise jsou velmi znepokojivá.

Nepříznivé události se v členských zemích Evropské unie vyskytují u 8 % až 12 % nemocničních pacientů. To ročně dává číslo mezi 7 až 15 miliony hospitalizovaných pacientů, k nimž lze přidat nějakých 37 milionů pacientů v primární zdravotní péči.

Jen nozokomiální infekce zasáhnou v průměru jednoho z 20 nemocničních pacientů, což je celkově přes 4 milionů pacientů ročně. Každý rok v Evropě nozokomiální infekce způsobují úmrtí celkem asi 37 000 lidí.

Aby bylo možné splnit cíl snížení těchto infekcí do roku 2015 o 900 000 případů ročně – jinými slovy se jedná o 20 % snížení – jsou členské státy a evropské instituce vyzvány k tomu, aby zavedly nezbytná opatření.

Zpráva zejména doporučuje: podporu vzdělávání a školení zdravotnického a nemocničního personálu se zvláštním zřetelem k nozokomiálním infekcím a rezistenci virů, které je způsobují, vůči antivirotikům; zlepšení vědomostí o tomto problému mezi pacienty a žádá, aby Komise připravila pro pacienty dokument na základě manuálu pro prevenci nozokomiálních infekcí, který vydala Světová zdravotnická organizace – WHO – v roce 2003; podporu výzkumu v této oblasti zvláště zaměřeného na nové technologie, nanotechnologie a nanomateriály; a zvýšení počtu sester a sester specializovaných na kontrolu infekcí.

A nakonec je důležité, jak zdůrazňuje text – a paní Sartoriová na tomto bodu velmi trvala – zlepšit v této záležitosti výchovu pacientů.

Je nezbytné požádat Komisi, aby připravila dokument zaměřený na pacienty a prevenci nozokomiálních infekcí a aby jej předložila Parlamentu a Radě. Komise by také měla učinit opatření na tříleté monitorování pokroku dosaženého v této oblasti členskými státy a Evropskou unií.

Například výzkum realizovaný ve Francii ukazuje, že 83 % z dotázaných lidí o nozokomiálních infekcích slyšelo a že tato rizika jsou pro Francouze hlavním zdrojem obav při přijetí do nemocnice. Na druhé straně veřejnost nemá pocit, že je o příčinách a důsledcích nozokomiálních infekcí řádně informována.

V několika dalších letech je nutno při úsilí o prevenci nozokomiálních infekcí klást větší důraz na informovanost odborného zdravotního personálu a populace jako celku.

Daniela Filipiová, úřadující předsedkyně Rady. – Vážené poslankyně, vážení páni poslanci, dámy a pánové, oblast bezpečnosti pacientů a kvality poskytované péče je jednou z hlavních priorit českého předsednictví v oblasti veřejného zdraví. Uvědomujeme si význam kontinuálního zvyšování bezpečí pacientů a s tím související zlepšování kvality zdravotní péče, a to i v souvislosti s poskytováním přeshraniční zdravotní péče.

Hlavním cílem návrhu doporučení Rady o bezpečnosti pacientů a kvalitě zdravotních služeb včetně prevence a kontroly infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče je vymezit integrovaný přístup, v němž se bezpečí pacientů posune do centra vysoce kvalitních zdravotnických systémů tím, že se bude přihlížet ke všem faktorům, jež na ni mají dopad.

Tato iniciativa vznikla na základě zjištění, že nárůst výskytu nežádoucích událostí je v celé Evropě alarmující, přičemž mezi nejčastější nežádoucí události patří infekce spojené s poskytováním právě zdravotní péče. Jedná se o velkou výzvu, s kterou souvisí i rostoucí očekávání veřejnosti v této oblasti, stárnoucí populace v Evropě či neustálý pokrok v léčbě a lékařské vědě obecně. Infekcím spojeným s poskytováním zdravotní péče věnují také stále větší pozornost média i politici.

I toto jsou důvody pro rozhodnutí českého předsednictví uspořádat ministerskou konferenci, jež se uskutečnila ve dnech 15.–16. dubna v Praze pod názvem „Bakteriální ohrožení bezpečnosti pacientů v Evropě“. Zaměřila se zejména na nemocniční antibiotické programy, vliv systémových parametrů zdravotní péče na výskyt antibiotické rezistence a infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče a dále na řízení a odpovědnost v této oblasti.

Ale zpět k návrhu doporučení. České předsednictví si uvědomuje, že organizace zdravotních systémů spadá do plné kompetence členských států. Ovšem tato iniciativa, podle mého názoru, vhodně stimuluje další rozvoj národních politik směrem k vyšší ochraně zdraví a životů našich občanů.

Obecně lze říci, že Rada souhlasí s potřebou lepší spolupráce a koordinace v této oblasti na všech úrovních, tzn. místní, regionální, národní i na úrovni Společenství, stejně tak jako s nutností výměny relevantních informací. Významným opatřením je tak proto vznik systému hlášení výskytu nežádoucích událostí, který ovšem bude beztestný, tak aby podpořil intenzitu hlášení.

Důraz je dále kladen na další vzdělávání zdravotnických pracovníků v oblasti bezpečnosti pacientů, vznik společných definic a terminologie stejně jako porovnatelných indikátorů, které by umožnily lepší identifikaci problémů. Stejně tak bude možné posléze zhodnotit účinnost opatření a intervencí směřujících ke zvýšení bezpečnosti pacientů a snadnějšímu sdílení zkušeností a poznatků mezi členskými státy.

České předsednictví v současné době dokončuje jednání o návrhu doporučení v pracovních orgánech Rady a bude usilovat o jeho přijetí Radou EPSCO v červnu tohoto roku. Ovšem právě vzhledem k významu problematiky se Rada rozhodla konzultovat také Evropský parlament, neboť jeho stanovisko významně přispěje k probíhající diskuzi.

Jsem přesvědčena, že Rada i Parlament sdílí společný cíl, tedy zvýšení bezpečí pacientů v EU. V tomto duchu také Rada pečlivě zváží pozměňovací návrhy obsažené ve vaší zprávě k návrhu předmětných doporučení.

Na závěr mi ještě dovolu poděkovat všem, kteří se na přípravě zprávy EP podíleli, a zvláště pak zpravodajce Amalii Sartoriové, která tuto zprávu zpracovala.

Androulla Vassiliou, členka Komise. – Pane předsedající, nejdříve bych ráda poděkovala Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin za práci na tomto spisu a zejména pak zpravodajce, paní Amalii Sartoriové, za její úsilí v tom, co je ve zdravotnictví prioritou nejvyššího řádu.

Bezpečnost pacientů je o snižování počtu nepříznivých událostí, které se vyskytují ve všech zdravotnických zařízeních – v nemocnicích, v primární péči, v dlouhodobé péči nebo ve společnosti.

Odhaduje se, že v členských státech EU, asi u 8 % až 12 % pacientů přijatých do nemocnic se v průběhu léčby vyskytují nežádoucí příhody. Tato čísla jsou nepříjemně vysoká. Vytváří znepokojivý obraz, jenž má vliv nejen na pacienty, ale i jejich rodiny a přátele. Kromě toho jsou nepříznivé události obrovským břemenem zdravotnických rozpočtů i ekonomiky jako celku.

Infekce spojené s poskytováním zdravotní péče jsou zvláštním příkladem velmi běžné nepříznivé události. Celkový počet hospitalizovaných pacientů, u nichž se vyskytla alespoň jedna infekce spojená s poskytováním zdravotní péče, je v EU každým rokem odhadován na 4,1 milionů euro – což je každý dvacátý hospitalizovaný pacient.

Odhaduje se, že každým rokem z důvodu těchto infekcí dochází k přibližně 37 000 úmrtím. Je zřejmé, že se musíme všemožně snažit tuto situaci zlepšit.

Všechny členské státy uznaly problém týkající se bezpečí pacientů a přijaly opatření na řešení tohoto problému. Víme ale, že úroveň znalosti problému je mezi 27 členskými státy různá, stejně jako zdroje a dostupné odborné způsobilosti k řešení problému.

Je pravděpodobné, že pacienti ve všech členských státech nemají prospěch ze stávajících výsledků výzkumu ani ze systematických výměn nejlepších postupů a odborné způsobilosti. Proto je podle mne bezpečí pacientů další oblastí, kde může EU poskytnout skutečnou přidanou hodnotu k tomu, aby byli všichni evropští pacienti ve větším bezpečí, a to samozřejmě při respektování odpovědnosti členských států za poskytování zdravotní péče na jejich územích.

Proto Evropská komise představila své sdělení a návrh na doporučení Rady o bezpečnosti pacientů, včetně prevence a kontroly infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče. Těším se na vaše názory.

Antonios Trakatellis, jménem skupiny PPE-DE. – (EL) Pane předsedající, čísla, která citovala paní Grossetêteová a paní komisařka jsou skutečně ohromující a ukazují, že je mnoho pacientů v nemocnicích vystaveno znepokojivým situacím, z nichž nejčastější jsou infekce spojené s poskytováním zdravotní péče.

Počet infekcí by samozřejmě mohl být významně snížen; zaprvé je v nemocnicích zapotřebí větší disciplíny, protože na jedné straně jsou zde lidé, kteří v nemocnicích pacienty navštěvují a vždy existuje riziko přenosu bakterií, a zadruhé musejí být přísně dodržována hygienická pravidla, a to jak pacienty, tak personálem. Personál také neustále potřebuje informace a školení týkající se infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče.

Věřím ale, že těžištěm věci je to, že bychom měli získat přesné údaje, protože mezi nemocnicemi a klinikami existují rozdíly, a to i v rámci jedné země; potřebujeme například vědět, zda jsou infekce spojené s poskytováním zdravotní péče častější u pacientů na chirurgických odděleních a nebo na internách, potřebujeme znát kmen a rezistenci bakterií; všechny tyto údaje jsou velmi důležité, pokud máme být schopni zjistit příčiny, a tak dosáhnout účinného snížení výskytu infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče.

Potřebujeme proto získat podrobné údaje, abychom infekce spojené s poskytováním zdravotní péče dokázali řešit.

Linda McAvan, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, myslím, že je toto doporučení dobrým příkladem přidané hodnoty, kterou Evropská unie může přinést do zdravotní péče, v níž, i když máme omezené kompetence, spojení odborníků z členských států může skutečně životy lidí změnit. Jak pan Trakatellis řekl, čísla, o nichž paní komisařka hovořila, týkající se nežádoucích reakcí na léčebnou péči a infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče, jsou šokující. Především by nikdo neměl jít do nemocnice a odejít ještě více nemocný, než byl, a mnoho z nás asi zná lidi, kteří tento problém měli. Jedná se o problém napříč Evropskou unií, a proto je nesmírně důležité, aby vaše iniciativa týkající se infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče postoupila kupředu.

Myslím, že se máme vzájemně od sebe hodně co učit, a zajisté můžeme předejít mnoha problémům našich občanů, když na řešení této záležitosti budeme pracovat společně a svedeme dohromady nejlepší mozky Evropy.

Druhým bodem, o němž chci hovořit, je bod velmi stručně zmíněný v naší parlamentní zprávě týkající se poranění způsobených injekčními jehlami. Víím, že se Komise tímto tématem dlouho zabývala a že na tomto tématu spolupracují zaměstnavatelé a odbory, ale stále platí, že zhruba jeden milión pracovníků ve zdravotnictví v Evropě utrpí poranění způsobené injekčními jehlami. Tomu by se dalo zabránit, pokud by stávající jehly byly nahrazeny jehlami bezpečnějšími.

Doufám, paní komisařko, že se vrátíte do Komise a že na novém zasedání Parlamentu přednesete návrh týkající se poranění způsobených injekčními jehlami, což je pro mnoho pracovníků ve zdravotnictví velmi důležité, a zároveň se jedná o problém, jemuž lze ve zdravotnictví předejít.

Marios Matsakis, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, přibližně u 10 % hospitalizovaných pacientů a zhruba 15 % pacientů v rámci primární péče v EU se vyskytne nějaký druh nežádoucí příhody, a to od mírné, dobře léčitelné, až po život ohrožující nebo smrtelný případ. Jinými slovy, jeden ze čtyř pacientů utrpí újmu kvůli léčbě, a ne následkem nemoci. Tato statistika je o to dramatičtější, když si uvědomíme, že počet úmrtí spojených se zdravotní péčí v Evropě je téměř dvakrát tak vysoký než počet úmrtí způsobených silničními nehodami.

Zpráva paní Sartoriové může pro nápravu mnoho udělat, ale jako vždy úspěch jakékoliv politiky velmi záleží na jejím uplatňování, a v tomto ohledu mají národní vlády odpovědnost dokázat svými činy, že jim na jejich občanech opravdu záleží. Systémy zdravotní péče, zejména v 12 nových členských státech, potřebují v mnoha případech celkovou revizi a pozornost vyžaduje strukturální zlepšení nemocnic, modernizace vybavení a moderní školení zdravotního personálu. Tyto změny mohou nastat jen s pomocí EU, a to jak z hlediska financí, tak odbornosti, a taková pomoc musí být z důvodu bezpečnosti pacientů pohotově k dispozici.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Otevřená zdravotní péče je nejdůležitější výhodou a právem. 37 000 úmrtí ročně způsobených infekcemi získanými v důsledku zdravotní péče je příliš vysoké číslo a jako občané Evropské unie to nemůžeme dovolit ani přijmout. Na základě zásady subsidiarity musí instituce Evropské unie a především Komise přijmout důležitou úlohu při propagaci a šíření informací a nejlepších postupů.

Musím zdůraznit, že je důležité nabídnout zvláštní a rychlá řešení pro významné a stále snížení výskytu nozokomiálních infekcí v Evropě. V této oblasti podporuji doporučení zpravodajky, která uvedla v této zprávě.

Daniela Filipiová, úřadující předsedkyně Rady. – Pane předsedající, vážení přítomní, děkuji všem poslancům a poslankyním za jejich komentáře, návrhy a připomínky. Musím říct, že jsem s radostí vyslechla, že v zásadě se v této otázce názory Evropského parlamentu a Rady shodují. Rada samozřejmě pečlivě zváží všechny pozměňovací návrhy Evropského parlamentu a na základě toho pak posoudí jejich zařazení do konečného znění návrhu doporučení.

Androulla Vassiliou, členka Komise. – Pane předsedající, v dnešní rozpravě je vidět vysoká míra zájmu a znepokojení Parlamentu týkající se bezpečnosti pacientů. Zpráva také naznačuje, že se jedná o oblast velkého potenciálu pro přidanou hodnotu EU.

Ve většině případů Komise vítá navrhované pozměňovací návrhy: například vítáme návrh, aby členské země určily v oblasti bezpečnosti pacientů odpovědné orgány, a to na různých úrovních státní a místní samosprávy. To odráží skutečnost, že některé členské státy mají přenesené systémy zdravotní péče. Také souhlasíme, že by rozsah a náklady na shromažďování údajů neměly být v nepoměru k očekávaným přínosům.

Co se týče předložených pozměňovacích návrhů týkajících se infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče, vítáme ustanovení ohledně odpovídající ochrany zdravotního personálu. Také podporujeme zdůraznění břemena nemoci a úmrtnosti u infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče a potřeby získat více sester specializovaných na kontrolu infekcí.

Musím ale uvést některé výhrady a námitky týkající se snižování cílů. Někteří navrhli, aby členské státy poskytly prostředky nezbytné k dosažení 20% snížení v počtu osob postižených nežádoucími událostmi, včetně celkového snížení o 900 000 případů v EU ročně. Komise si nemyslí, že je vhodné na úrovni EU stanovit takovéto cíle, protože členské státy jsou na různé úrovni a bylo by velmi obtížné stanovit vhodné, realistické a dosažitelné cíle, které by byly vhodné pro všechny.

Pozorně jsem si všímala toho, co paní McAvanová řekla o poraněních způsobených injekčními jehlami, a budu přemýšlet o návrhu zvláštní iniciativy. Paní ministryně Filipiová v tomto ohledu zmínila odpovědnost členských států. Naše iniciativa týkající se bezpečnosti pacientů a infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče plně respektuje pravomoci členských států financovat infrastrukturu a poskytovat zdravotní služby tak, jak považují za vhodné. Účelem našeho návrhu je pomoci členským státům zavést řádné a odpovídající strategie ke snížení nebo předcházení nežádoucích událostí ve zdravotní péči včetně infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče prostřednictvím shromáždění dostupných informací a odbornosti v EU a nabídkou podpory Komise pro dosažení úspor v této oblasti.

Jakmile bude doporučení ohledně bezpečnosti pacientů přijato v Radě, bude to znamenat bezprecedentní politické odhodlání vlád členských států dát bezpečnosti pacientů prioritu v rámci svých zdravotních politik. Kroky ke snížení počtu nežádoucích událostí všeho druhu, včetně infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče, ve všech zdravotnických zařízeních a ve všech členských státech EU jsou cílem, který všichni sledujeme. Tento návrh může hrát velkou úlohu při dosahování tohoto cíle.

Françoise Grossetête, zpravodajka. – (FR) Pane předsedající, nejdříve bych ráda poděkovala všem poslancům, kteří o zprávě paní Sartoriové hovořili. Ráda bych jim poděkovala za jejich návrhy.

Ráda bych také řekla paní Vassiliouové, která, jak se zdá, nesdílí cíle stanovené čísly ve zprávě paní Sartoriové, že samozřejmě její komentář bereme v potaz, ale že je rozhodně důležité, abychom udělali, co je v našich silách pro zajištění vysoké úrovně ochrany, a to jak pro pacienty, tak pro zdravotní personál. I když je s ohledem na rozdílnou péči poskytovanou v Evropské unii nežádoucí mít cíle v podobě čísel, věřím, že je v každém případě důležité, abychom pro zajištění nejvyšší možné úrovně bezpečí udělali co nejvíce.

To je přidaná hodnota Evropské unie.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat dnes ve 12:00.

5. Evropská akce v oblasti vzácných onemocnění (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0231/2009), kterou předložil pan Trakatellis jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin o návrhu doporučení Rady o evropské akci v oblasti vzácných onemocnění (KOM(2008)0726 – C6-0455/2008 – 2008/0218(CNS)).

Antonios Trakatellis, zpravodaj. – (EL) Pane předsedající, tento návrh doporučení Rady je velmi aktuální, protože koordinovaná akce v oblasti vzácných onemocnění je absolutní nezbytností jak na úrovni Evropské unie, tak na úrovni členských států.

Ačkoliv je výskyt každého vzácného onemocnění velmi nízký, v Evropské unii jsou postiženy miliony lidí, protože tato onemocnění se počítají na tisíce. Návrh v podobě, jak jej obdržel Parlament, byl nedostatečný a nebylo možné z něj vytvořit životaschopný program. Je to proto, že nepopisuje, tedy alespoň na obecné úrovni, ani nezbytné financování Evropskou unií ani spolufinancování členskými zeměmi nebo jinými organizacemi.

Proto není možné podpořit určité základní aspekty vzácných onemocnění, zejména vytvoření sítí odborných center, katalogizaci onemocnění, sběr údajů, potřebný speciální výzkum a tak dále. Dokument obsahuje požadavek, aby Komise pět let od přijetí předložila prováděcí návrh, což je dlouhá doba, během níž nelze prakticky nic vykonat a nejsou k dispozici žádné finanční prostředky.

Proto jako zpravodaj navrhuji, aby byla Komise požádána o předložení prováděcího návrhu nejpozději do konce roku 2012, neboť do této doby budou k dispozici potřebné údaje z členských států týkající se odborných center a odborné znalosti vzácných onemocnění.

Při tomto provádění je třeba speciálně zmínit financování či spolufinancování v těchto oblastech:

Zprv, shromažďování epidemiologických údajů a vytvoření katalogu vzácných onemocnění, což je nutné k získání jasnější představy o těchto onemocněních v EU.

Zadruhé, vytvoření příslušných sítí.

Zatřetí, vedle existujících odborných center vytvoření nových center v těch členských státech, která taková centra postrádají, vytvoření zvláštních školení v existujících centrech pro kvalifikované pracovníky, aby získali nezbytnou odbornost, mobilizace odborníků a kvalifikovaných pracovníků za účelem vytvoření nezbytných podmínek pro rozšíření existujících znalostí a za účelem výzkumu diagnostických nástrojů a diagnostiky vzácných onemocnění, zejména genetických.

Návrh doporučení Rady bychom měli vnímat jako orientační plán směřující k vytvoření příznivých podmínek na poli vzácných onemocnění a měli bychom chápat, že má obecnou povahu. Přesto bych ještě jednou rád zdůraznil, že pro jeho účinné a úspěšné provedení, musí být návrh přesnější a musí stanovit opatření pro zvláštní harmonogram a financování.

Důležitým hlediskem v boji proti vzácným onemocněním je mobilita pacientů. Ta již byla zkoumána ve zprávě pana Bowise a věřím, že je v této oblasti mobilita pacientů naprosto oprávněná, protože specializovaná centra a odborníci, kteří jsou schopni provádět léčbu pacientů nejsou k dispozici ve všech členských státech. V důsledku toho je naprosto nutné zavést opatření na mobilitu pacientů a mobilitu kvalifikovaných pracovníků tak, aby někteří získali odbornost a jiní mohli předat svou zkušenost.

Nakonec bych měl říci, že aby bylo možné zvýšit počet diagnostických testů, jsou pro vzácná genetická onemocnění naprostou nezbytností výzkum a inovace.

Zpráva se z velké části věnuje léčbě, diagnózám, získávání odbornosti a vytváření center a sítí. Jeden bod se také týká prevence. Prevence genetických onemocnění je v současnosti možná prostřednictvím kombinace umělého oplodnění a preimplantační diagnostiky. Protože se jedná o doporučení, není pro členské státy závazné. Zpráva uvádí, že bude prováděna jen v těch členských státech, jejichž legislativa to umožňuje, a na základě svobodné vůle a volby osob, které si přejí řídit se genetickým poradenstvím, a proto zde nevidím kolizi se zásadami subsidiarity ohledně existujících údajů.

Daniela Filipiová, úřadující předsedkyně Rady. – Paní komisařko, páni poslanci, paní poslankyně, vzácná onemocnění jsou nebezpečná a velmi složitá onemocnění, která ohrožují život nebo jsou chronicky invalidizující. I přes jejich nízkou prevalenci je počet pacientů v EU s těmito chorobami poměrně vysoký, a proto je společná akce na úrovni EU potřebná. I toto jsou důvody, proč oblast vzácných onemocnění je také jednou z priorit zdravotní strategie EU.

České předsednictví se domnívá, že po přijetí návrhu doporučení Rady o evropské akci v oblasti vzácných onemocnění dojde k významnému posunu a zlepšení při diagnostice vzácných onemocnění, která je v současné době vzhledem k charakteru vzácných onemocnění problematická. Stejně tak se zlepší podmínky pro tolik potřebnou výměnu znalostí a zkušeností v této oblasti.

I z těchto důvodů české předsednictví aktivně přistoupilo k projednávání návrhu, přičemž navázalo na práci francouzského předsednictví a diskuzi na Radě EPSCO v prosinci 2008.

Domnívám se, že názor Evropského parlamentu i Rady v této oblasti je podobný. Tato iniciativa je potřebná, neboť by měla zlepšit současnou situaci milionů pacientů trpících těmito chorobami a vést ke zvýšení jejich šancí na získání přiměřené péče a dostupných informací.

K tomu by měl vést např. vznik společné definice vzácného onemocnění, další rozvoj aktivit EU založených na síti Orphanet, koordinace evropského výzkumu včetně spolupráce se třetími státy, vznik a podpora center expertízy a rozvoj evropských referenčních sítí pro vzácná onemocnění. Rada také uznává klíčovou roli, kterou mají nezávislé organizace zastupující pacienty při rozvoji a realizaci národních politik v oblasti vzácných onemocnění.

České předsednictví v současné době dokončuje jednání o návrhu doporučení v pracovních orgánech Rady a bude usilovat o jeho přijetí Radou EPSCO v červnu tohoto roku. Vzhledem k významu problematiky se však Rada i v tomto případě rozhodla konzultovat Evropský parlament, jehož stanovisko pečlivě zváží.

Na závěr mi dovoluje opět poděkovat všem, kteří se na přípravě zprávy EP podíleli, a zvláště zpravodaji Antoniu Trakatellisovi za její zpracování.

Androulla Vassiliou, členka Komise. – (EL) Pane předsedající, ráda bych poděkovala všem váženým poslancům, kteří se podíleli na práci Parlamentu na návrhu doporučení Rady v oblasti vzácných onemocnění.

Ráda Bych zejména poděkovala zpravodaji, rektoru Antoniu Trakatellisovi, za koordinaci diskuzí a samozřejmě za jeho zprávu.

Vzácná onemocnění, postihující individuálně velmi malý počet lidí, a většinou se jedná o genetická onemocnění, mohou vést k úmrtí nebo chronické invaliditě. I když ale může být výskyt každé vzácné nemoci velmi nízký, celkově tato onemocnění mají v nějakém ohledu dopad na životy přibližně 6 % populace Evropské unie.

To znamená, že v Evropské unii je vzácnými onemocněními postiženo nebo může být postiženo mezi 29 až 36 miliony lidí. Protože je ale každé onemocnění vzácné, není pro členské státy možné, aby měly k dispozici odbornost nutnou k diagnostice a k léčbě pacientů. Ve zdravotnictví se proto jedná o vynikající příklad toho, kdy Evropa může přidat mimořádnou hodnotu, a proto Komise strategickou akci schválila.

Evropská strategie je doplněna návrhem doporučení Rady o akci v rámci členských států. Cílem tohoto návrhu doporučení je pomoci členským státům řešit vzácná onemocnění efektivněji, účinněji a globálně. Jednou důležitou oblastí pro akci je shromažďování odborných znalostí prostřednictvím evropských referenčních sítí. Tyto sítě mohou poskytnout přidanou hodnotu pro činnost členských států v oblasti vzácných onemocnění a i v jiných případech. Mohou také umožnit výměnu know-how a odborných znalostí a tam, kde je to nutné, mohou nasměrovat pacienty na místa, kam se mají obrátit, když nemají k odborné pomoci přístup.

Návrh Komise na směrnici o právech pacientů na přeshraniční zdravotní péči zahrnuje zvláštní ustanovení na podporu mobility pacientů a poskytuje právní rámec pro evropské referenční sítě.

Stále existuje mnoho způsobů, jak může činnost v rámci Evropy podpořit členské státy v boji se vzácnými onemocněními, jako například lepší identifikací a rozpoznáním nemocí, podporou výzkumu vzácných onemocnění a mechanismy, jako je nařízení o léčivých přípravcích pro vzácná onemocnění.

Děkuji tedy Parlamentu za jeho podporu širokého spektra témat, jež tato zpráva pokrývá. Na vaši rozpravu čekám s velkým zájmem.

Françoise Grossetête, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku*. – (FR) Pane předsedající, pacienti postižení vzácným onemocněním trpí určením špatné diagnózy a často i tím, že jim není poskytnuta žádná léčba.

Vzácnost těchto onemocnění vytváří problémy jak z pohledu vědeckého, tak i ekonomického. Vzhledem k tomu, že jsem byla před deseti lety zpravodajkou pro nařízení o léčivých přípravcích pro vzácná onemocnění, vím, že je těchto pacientů příliš málo, aby se jejich případ řešil na místní nebo regionální úrovni, a na druhé straně že je těchto onemocnění mnoho na to, aby se o nich učili zdravotní pracovníci. Odborných znalostí je tedy nedostatek.

Schopnost reagovat nezbytně zahrnuje Evropu a my ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku podporujeme pana Trakatellise v jeho snaze zlepšit výzkum a prevenci. Jak můžeme například odmítnout páru, jehož dvě děti jsou postiženy cystickou fibrózou a jenž si přeje mít třetí dítě, poskytnout nejnovější výzkum, aby se předešlo tomu, že i další dítě bude postiženo touto nemocí? Proto pacienti potřebují více koordinace, více bezpečí a jasnosti. Toto jsou základní témata, která splňují očekávání evropských pacientů pro vytvoření Evropy pro zdraví.

Peter Liese, *jménem skupiny PPE-DE*. – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, pomocí pacientům, kteří trpí vzácným onemocněním, se Evropský parlament zabývá velmi dlouho. Pacienti, kteří trpí vzácnými nemocemi – což již bylo řečeno – potřebují evropskou pomoc. Úsilí na vnitrostátní úrovni v této oblasti nestačí. Protože jsou tato onemocnění tak vzácná, neexistují pro ně centra a odborníci v každém členském státě. Pro výzkum – a to je velmi důležitý moment – potřebujete určitý počet pacientů, aby se onemocnění vůbec dalo zkoumat a aby se pro něj mohla vytvořit nová léčba. Totéž se týká vývoje nových léků. Paní Grossetêteová hovořila o nařízení o léčivých přípravcích pro vzácná onemocnění, které je velmi důležité.

Iniciativa Komise, paní komisařko, je také velmi důležitá. My ve Skupině Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů vás v tomto naprosto podporujeme a také podporujeme všechna ta vylepšení, jež v této zprávě učinil pan Trakatellis. Musím ale jménem naší skupiny říci, že se ve zprávě pana Trakatellise vyskytuje jeden pozměňovací návrh, který jde proti základnímu cíli pomoci pacientům.

Pozměňovací návrh 15 hovoří o tom, jak by se mělo genetickým onemocněním zabránit a vymýtit je prostřednictvím opatření jako jsou genetické poradenství a výběr embryí. Tato formulace šokovala mnoho lidí, a to nejen odborníky v oblasti etiky a zástupce skupin hendikepovaných, ale také vědce. Evropská společnost pro lidskou genetiku nás vyzývá, abychom zamítli pozměňovací návrh 15. Srovnávají to s eugenikou první poloviny minulého století.

Politiky by neměly používat nátlaku. Genetickému poradenství by tak neměl ovládat politický cíl. Měli bychom proto zamítnout pozměňovací návrh 15. Pro tuto zprávu bychom měli hlasovat – za předpokladu, že bude pozměňovací návrh 15 odmítnut – protože je správná. Jinak by ale byla vysoce problematická. Lidem se vzácným onemocněním bychom měli pomáhat, a ne v nich vzbuzovat pocit, že jsou nadbyteční.

Dorette Corbey, jménem skupiny PSE. – (NL) Jsem panu Trakatellisovi za tuto dobrou zprávu vděčná. Pokud existuje nějaká oblast, kde je spolupráce v Evropě užitečná a poskytuje přidanou hodnotu, určitě se jedná o oblast vzácných onemocnění. V případě vzácných metabolických onemocnění, svalových onemocnění nebo také vzácných typů rakovin je praktické a užitečné pracovat společně, aby došlo k výměně informací o léčebných technikách a ke spojení sil. To je vše velmi důležité. Informace musejí také být dostupné a zpráva pana Trakatellise tyto všechny věci umožňuje.

Ráda bych vás upozornila na tři záležitosti. Zaprvé, pacienti musejí mít v Evropě hlas. V minulých letech jsme viděli čím dál tím lépe organizované skupiny pacientů, které se již v Evropě a v Bruselu vyznačí. To je vše pro politiky velmi důležité a informativní, protože mnoho z těchto vzácných onemocnění je většinou neznámých. Je proto dobré vymezit, jak jsou tyto organizace pacientů financovány, a je nesmírně důležité zajistit, aby tyto organizace byly financovány nezávisle a nebyly závislé výhradně na farmaceutickém průmyslu. Proto se stavím ve prospěch financování těchto organizací pacientů.

Zadruhé, vývoj léků pro vzácná onemocnění, takzvané léčivé přípravky pro vzácná onemocnění, má zásadní důležitost. Proto máme směrnice, ale bylo by dobré věnovat pozornost tomu, zda skutečně fungují.

Zatřetí se jedná o spornou otázku, které se již dotkl pan Liese. Mnoho vzácných onemocnění je dědičných. Výzkum a výběr embryí může zabránit velkému utrpení, ale je důležité, aby si členské státy udržely pravomoc rozhodnout o případném léčebném postupu, jako je například preimplantace a výběr embrya. Podporujeme pozměňovací návrh 15, ale přejeme si, aby se vypustila zmínka o vymýcení nemocí. Tento termín vyvolává velmi nepříjemné asociace, jak již pan Liese řekl. Také považujeme za důležité, aby byla léčba dobrovolná a aby probíhala v hranicích stanovených národními vládami. Pokud budou tyto podmínky splněny, jsme pro tento pozměňovací návrh a všechny vyzýváme, aby jej podpořili, ale zmínka o vymýcení nemocí by měla být vymazána. Za těchto podmínek můžeme se zprávou zcela souhlasit a jsme rádi panu Trakatellisovi nadšení. Děkuji vám za pozornost.

Frédérique Ries, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, ráda bych našemu zpravodaji, panu Trakatellisovi, poděkovala a chtěla bych se omluvit za svůj pozdní příchod do této rozpravy, mezitím jsem vítala skupinu návštěvníků, kvůli nimž jsem se trochu zpozdlila.

V průběhu slyšení o vzácných onemocněních, které jsem v Parlamentu organizovala vloni společně s organizací Eurordis – evropským sdružením pacientů – jsem upozorňovala na to, že je na nás, na Evropě, nastavit laťku velmi vysoko pro ty pacienty, kteří upínají všechny své naděje k výzkumu, a to je to, co náš zpravodaj učinil, když značně vylepšil text Komise.

Nízký počet pacientů v každé zemi a roztržštěnost znalostí napříč Uníí dělá ze vzácných onemocnění příklad *par excellence* toho, že koordinovaná akce na evropské úrovni je naprostou nutností. Naší jednomyslnou touhou je získat lepší znalost o těchto nemocech, zlepšit jejich diagnostiku a léčbu a poskytnout lepší péči pacientům a jejich rodinám.

Zůstává zde samozřejmě otázka harmonogramu a financování. Jsou k dispozici různé možnosti a my je zkoumáme. Kromě financí, které poskytuje Evropská unie nebo členské státy, je také užitečné najít další zdroje financování. Jednou z možností, která v mnohých členských státech dobře funguje, je partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Sama sobě bych vyčítala, kdybych zde nezmínila významnou finanční podporu, kterou také poskytují akce občanů: *Téléthon* ve Francii a *Télévie* ve frankofonní části Belgie. Díky té druhé bylo možné zdvojnásobit rozpočet na vědecký výzkum – ubohý rozpočet, dalo by se říci: 13 euro na rok a občana, v porovnání s 50 eury ve Francii a 57 eury v Německu, abych uvedla alespoň dva příklady.

Měla bych skončit, pane předsedající. Miliony občanů v Evropě nás sledují. Vůle zde je. Je na nás, abychom zajistili, že je to víc než jen seznam dobrých úmyslů. Ještě jedna věc: Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu pozměňovací návrh 15 podporuje.

Hiltrud Breyer, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, je jasné, že podporujeme pomoc lidem se vzácným onemocněním. Pozměňovací návrh 15 je ale z etického hlediska zcela nepřijatelný.

V Evropě již nesmí probíhat diskuze o tom, čím život má cenu a čím nikoliv. V Evropě nesmí existovat žádný politický nebo společenský tlak na rodiče, aby se vědomě rozhodli o tom nemít hendikepované dítě. Výběr embryí by představoval otevření etických stavidel. Z tohoto důvodu musíme pozměňovací návrh zamítnout. Nestačí jen vymout slovo „vymýtit“, které je, bohužel, v duchu fašistického způsobu užívání jazyka. Kdybychom to udělali, stále bychom byli konfrontováni s výběrem embryí. Bylo by nesnesitelné, kdyby se tento pozměňovací návrh a myšlenka výběru embryí stala odrazovým můstkem pro novou etiku v Evropě.

Musíme se rozhodně postavit proti genetické diskriminaci. Pozměňovací návrh 15 proto musí být zcela zamítnut. Jinak by bohužel naše skupina byla nucena vystoupit proti této zprávě, i když je její zbytek velmi pozitivní.

Philip Claeys (NI). – (NL) Zpráva pana Trakatellise zmiňuje řadu nedostatků v doporučeních Rady a tyto postřehy jsou podle mého názoru správné. I já jsem mimochodem přesvědčen, že koordinovaný přístup ze strany Evropské unie v oblasti vzácných onemocnění je nezbytný. Avšak ani doporučení ani zpráva nezmiňují vzácná onemocnění, která přicházejí z rozvojového světa.

Tak například vidíme návrat tuberkulózy, nemoci, která ještě donedávna se v Evropě zcela a nebo téměř zcela nevyskytovala a která se nyní opět objevuje důsledkem masové migrace. Zde je tedy také naléhavě zapotřebí akce v podobě stanovení rizikových oblastí, výměny informací, provádění kontroly v místech, kde jsou vnější hranice Společenství překračovány atd. Je samozřejmě velmi důležité, aby byla politika veřejného zdraví nadřazena politické korektnosti.

Christa Klaß (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, naším cílem je pracovat společně na tom, abychom dosáhli nejlepších podmínek pro poskytování zdravotní péče v Evropě. Zejména ve venkovských oblastech Evropské unie blízko hranic mezi členskými státy – jako je můj domov v přeshraničním regionu mezi Německem, Belgií, Lucemburskem a Francií – je zlepšení mobility pacientů, o níž jsme právě diskutovali, obzvláště důležitým stavebním kamenem pro zlepšení poskytování zdravotní péče a její zefektivnění. Ve všem, co děláme, se ale musíme řídit etickými normami členských států a musíme je zachovávat. To se týká analýzy DNA, umělému oplodnění i vzácných onemocnění, tématu zprávy pana Trakatellise. Pro vzácná onemocnění je zapotřebí pevnější politický rámec, aby se zlepšil výzkum a léčba, protože společnosti raději investují do velkých trhů.

V boji za zdraví lidí se nesmíme snažit o vyhlazení vzácných onemocnění například výběrem embryí. Bavíme se zde konec konců o léčení lidí. Tento prvek představuje naprosto špatný směr u zprávy, která má jinak správný přístup, a je morálně nebezpečný. V pozměňovacím návrhu 15 není ústřední léčení, ale výběr. Kdo má rozhodovat o tom, čím život má cenu? Věříme, že prevence znamená i prevenci života? To si nemyslím. V mé vlastní zemi i v mnoha dalších členských státech je preimplantační diagnostika zakázána, a to ze správného důvodu. To, že se v úředních evropských dokumentech bez ostychu používají takové termíny, jako je vymýcení a výběr zdravých embryí, pokládám za šokující a v rozporu s naším cílem uznání a začlenění osob s postižením a s nemocemi do naší společnosti.

Všechny vás naléhavě žádám, abyste hlasovali proti pozměňovacímu návrhu 15, aby bylo možné jinak zdařilou zprávu pana Trakatellise podpořit valnou většinou.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Podle mne jsou koordinované akce na úrovni Evropské unie a členských států v oblasti vzácných onemocnění naprosto zásadní. Podporuji postoj pana zpravodaje, že doporučení Rady a akční plán ve stávající podobě jsou nedostatečné a že není možné na tomto základě v Evropské unii vytvořit fungující program. Nejsou zde žádná konkrétní doporučení a konečné termíny realizace.

Určitě nebude možné dosáhnout v této oblasti průlomu bez úsilí a financování z Evropské unie a členských států. Věřím, že vzácná onemocnění musejí nepochybně upoutat zvláštní pozornost a musíme zvážit specifické potřeby těch několika milionů občanů, aby bylo možné jim v budoucnu zaručit důstojný život. Nejsem zajedno s tvrzením předchozího řečníka, pana Claeys, že tuberkulóza do členských států přichází ze třetích zemí. S tím nesouhlasím. Tuberkulóza pochází z chudoby a bezdomovectví, a v členských zemích s nižší životní úrovní je dnes tato nemoc běžná.

Daniela Filipiová, úřadující předsedkyně Rady. – Vážení přítomní, děkuji samozřejmě všem poslancům a poslankyním za jejich komentáře, návrhy a připomínky. S radostí jsem si vyslechla, že v podstatě i v této otázce se názory Parlamentu a Rady v zásadě shodují. Samozřejmě, že nemohu než souhlasit s tvrzením pana zpravodaje Trakatellise, že doporučení se týkají nemocí, které jsou sice vzácné, ale trpí jimi tisíce pacientů. Myslím si, že je důležité říci, že v této oblasti může právě lepší koordinace a spolupráce mezi členskými zeměmi přinést pacientům prospěch díky specializovaným pracovištím, kde se mohou projevit

ekonomické přínosy tzv. úspor z rozsahu, o kterých hovořila právě paní komisařka Vassiliouová. Rada samozřejmě pečlivě zváží všechny pozměňovací návrhy Evropského parlamentu, a na základě toho pak posoudí jejich zařazení do konečného znění návrhu doporučení.

Androulla Vassiliou, členka Komise. – (EL) Pane předsedající, dámy a pánové, dnešní rozprava naznačuje vysokou míru zájmu o tuto důležitou oblast veřejného zdraví.

Evropská akce v oblasti vzácných onemocnění je tématem, které získalo všeobecný konsensus ve všech institucích, a jsem Parlamentu vděčná za jeho podporu této iniciativě.

Vzácná onemocnění jsou jednoznačně uznána jako součást veřejného zdravotnictví a 27 různých národních koncepcí by bylo jak nevhodných, tak i neefektivních. Toto doporučení nám umožní se zabývat konkrétními problémy spojenými se vzácnými onemocněními a pokusit se zlepšit životy lidí, kteří jsou jimi postiženi. Navíc, co se týká samotných pacientů, bude mít tato akce také dopad na jejich příbuzné a přátele.

Z velké části toho dosáhneme tím, že doporučíme členským státům, aby vytvořily plány a strategie týkající se vzácných onemocnění a také vytvořením evropských referenčních sítí.

Co se týče návrhu pana rektora Trakatellise, abychom připravili a přednesli zprávu o výsledcích doporučení do konce roku 2012, nemáme námitek a budeme to mít na paměti.

, *členka Komise.* – Dovolte mi nyní přejít ke dvěma či třem poznámkám, které vznesli poslanci. Především mi dovolte zmínit pozměňovací návrh 15 a říci, že bych ráda zdůraznila, že etické otázky nespádají do kompetence EU. Jedná se zejména o případ v této záležitosti, a to s ohledem na právní rozdíly v členských státech co do prověřování a etických voleb, které je nutné učinit na základě této informace.

Padla také zmínka o potřebě financování. Financování léčby vzácných onemocnění je ke zvážení ze strany členských států. Komise doufá, že tyto návrhy pomohou podpořit důležitost takových investic a zároveň i pomohou co nejlépe využít zdroje, které jsou k dispozici prostřednictvím evropské spolupráce.

Co se týče dalšího financování ze strany Společenství, omezení u stávajícího zdravotního programu existují na základě celkového finančního výhledu určeného Parlamentem a Radou. Pokud má Parlament dojem, že je pro vzácná onemocnění zapotřebí více financování ze Společenství, pak toto Parlament musí řešit prostřednictvím rozpočtových procedur.

Také zazněla poznámka od paní Corbeyové týkající se pomoci, kterou bychom měli poskytnout skupinám pacientů. Komise souhlasí s významem skupin pacientů. Úzce s nimi pracujeme, zejména právě s organizací Eurordis. Nedávno jsem pořádala křest knihy, která obsahuje výpovědi 12 000 pacientů. Takové zapojení občanů je důležitou součástí práce v této oblasti.

členka Komise. – (EL) Pane předsedající, ráda bych na závěr zdůraznila, že doufáme, že díky lepšímu přístupu pacientů ke specializované zdravotní péči, podpoře výzkumu, vývoje účinné léčby a přeshraniční spolupráci se pacienti snáze dostanou k odborníkům, které potřebují.

Antonios Trakatellis, zpravodaj. – (EL) Pane předsedající, jsem svým kolegům poslancům velmi vděčný za jejich připomínky, Radě za její připomínky a komisařce Vassiliouové za její projev. Ukázala, že je velmi otevřená a připravena alespoň přijmout pozměňovací návrh, v němž požadujeme, aby Komise předložila návrh do konce roku 2012, abychom mohli v oblasti vzácných onemocnění v Evropě rychle pokročit.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat během několika minut.

Písemná prohlášení (článek 142)

Carlo Casini (PPE-DE), písemně. – (IT) Prevence a léčba jakékoliv nemoci, včetně vzácných onemocnění, vyžaduje nejvyšší závazek veřejných institucí, ale za léčbu a prevenci nelze platit nejvyšší cenou, jakou je obětování života lidských bytostí, a to i kdyby to mělo být ku prospěchu jiným. To by bylo ze základu v rozporu s duchem Evropské unie, která byla založena na uznání rovné důstojnosti příslušníků lidské rodiny. Genetická diagnostika embryí za účelem výběru těch nejlepších a zdravých a zabíjení těch ostatních je nepřijatelnou diskriminací lidí. Některé členské státy to dovolují, ale Evropská unie naprosto nemůže podporovat ani zákony, ani praktiky, které to umožňují.

Z tohoto důvodu a přestože si neochvějně přeji bojovat proti každé nemoci, jsem proti textu, jehož cenné pasáže jsou v ostrém rozporu negativním obsahem článku 4, jak by byl pozměněn pozměňovacím návrhem 15.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PAN VIDAL-QUADRAS

Místopředseda

6. Hlasování

Předsedající. – Nyní přistoupíme k hlasování.

(Výsledky a další podrobnosti hlasování: viz zápis)

- Před hlasováním:

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Pane předsedající, před hlasování, před hlasováním o zprávě pana Casacy, podle přílohy 1 článku 1 jednacího řádu Parlamentu žádám následující a čtu nyní část přílohy I, článku 1: „Každý poslanec, který má na projednáváním předmětu přímý finanční zájem, nebo je-li navržen jako zpravodaj musí před svým vystoupením v Parlamentu nebo v jednom z jeho orgánů o tomto zájmu ústně informovat.“

Ve zprávě pana Casacy o udělení absolutoria budeme hlasovat o penzijních fondech. Zde v Parlamentu je přes 400 poslanců, kteří v penzijním fondu jsou. Vybízím pana předsedajícího, aby požádal všechny poslance, kteří jsou v penzijním fondu, aby o tom ústně informovali v plénu, okamžitě, protože mají přímý zájem na tom, co zde budeme projednávat.

(Potlesk)

Gary Titley (PSE). - Pane předsedající, přerušuji zasedání podle čl. 28 odst. 2 jednacího řádu, podle něhož může kterýkoli poslanec klást otázky předsedovi Parlamentu o obdržet odpověď do 30 dnů. Položil jsem otázku předsedovi Parlamentu dne 19. března. Dnes je 23. dubna. Nejenže jsem neobdržel žádnou odpověď, ale jeho kancelář odmítla odpovídat na mé e-maily.

Rád bych se předsedy Parlamentu zeptal, proč tolik pohrdá jednacím řádem tohoto Parlamentu a právy poslanců, a byl bych rád, kdybyste ho požádal, aby mi během příštích 24 hodin odpověděl; jinak zítra opět povstanu a položím tutéž otázku.

(Potlesk)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Pane předsedající, je zřejmé, že první fází je, aby poslanci, kteří jsou v penzijním fondu, toto oznámili a zároveň to znamená, že by se měli zdržet hlasování o zprávě pana Casacy, a to s ohledem na skutečnost, že tato zpráva obsahuje body, které zakládají střet zájmu s jejich osobními zájmy.

Vyzývám vás proto, abyste použil jednací řád Evropského parlamentu.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Pane předsedající, probíranou záležitostí je písemné prohlášení 0001/2009, jež získalo požadovanou většinu. Ráda bych poděkovala všem kolegům poslancům jménem všech autorů tohoto písemného prohlášení. To nemá nic společného s hlasováním.

Luigi Cocilovo (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, rád bych jen poukázal na to, že považuji za zcela nepodložený výklad našeho jednacího řádu podle pana Cohn-Bendita, jenž odkazuje na soukromé a osobní zájmy, které jasně nemají nic společného s použitím jednacího řádu Parlamentu.

Když poslanci hlasovali o novém statutu poslanců Evropského parlamentu, jenž také obsahoval zmínky o poslaneckých dietách každého poslance, nemohl by se podle tohoto výkladu zúčastnit hlasování žádný poslanec, a proto žádám, aby byl tento požadavek zamítnut, protože je naprosto nepodložený.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Pane předsedající, pan Cocilovo má naprostou pravdu v tom, že co se týče penzijních fondů, skutečně se zabýváme soukromými zájmy. Jedná se o soukromý program. Velmi rád bych podpořil to, co řekl pan Cohn-Bendit. Protože je zřejmé, že je 478 poslanců Evropského parlamentu příliš zbabělých přiznat své zájmy, upozornil bych na skutečnost, že všechna jména můžete najít na <http://www.openeurope.org>.

Seznam je od pana Mölzera, pravicového radikála, přes pána Rübiga, konzervativce, až po pana Bösche, předsedy Výboru pro rozpočtovou kontrolu.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Pane předsedající, samozřejmě můžeme v rozpravě pokračovat. Návrh pana Cohna-Bendita proběhl a bylo řečeno i mnoho připomínek.

Chci požádat, abychom se soustředili na to, o čem máme hlasovat, což je zpráva pana Casacy. Bez ohledu na to, zda se jedná o soukromý nebo veřejný fond, tato zpráva se týká velmi specifické záležitosti, konkrétně toho, že Parlament potvrzuje, že zaprvé neuplatňuje žádný právní nárok na to, aby byl jeho schodek dotován, a zadruhé že se žádné dotování takového schodku neuskuteční. Nejedná se o peníze do fondu. To je zásadním bodem a požádal bych, abychom o tom hlasovali.

Gerard Batten (IND/DEM). - Pane předsedající, mohu odpovědět panu Cohn-Benditovi a panu Hans-Peter Martinovi? Myslím, že existuje jednoduché řešení. Ochotně prohlašuji, že já sám se účastním dobrovolného penzijního plánu, spolu s dalšími 399 poslanci, a mám v úmyslu hlasovat proti svým vlastním zájmům a ve prospěch zájmů daňových poplatníků. Jednoduchým řešením je, aby ostatních 399 poslanců udělalo totéž.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedající, jako účastnice penzijního plánu bych ráda řekla, že kromě toho, že toto oznamuji, neumím si představit, že by teď přes 400 poslanců povstalo a informovalo nás o této skutečnosti, protože pokud tak učiníme, znemožníme tak dnes jakékoliv hlasování. V této situaci bych doporučila použít zdravý rozum. Existuje seznam účastníků penzijního plánu — mohli bychom ho připojit a myslím, že by to stačilo.

Předsedající. – Velmi vám děkuji. Myslím, že to stačilo, dámy a pánové. Pokročíme v jednání.

Pane Titley, vaše stížnost bude okamžitě předána kanceláři předsedy i s vaším požadavkem, aby na ní okamžitě reagovali.

Co se týče otázky, kterou položil pan Cohn-Bendit, v souladu s jednacím řádem je kterýkoliv poslanec sněmovny přirozeně oprávněn kdykoliv oznámit osobní zájem týkající se jakékoliv záležitosti, která je zde projednávána. Proto k této záležitosti není co dalšího dodat; ten, kdo si přeje něco říci, může tak učinit a ten, kdo nechce, smí mlčet.

Tím považuji tuto záležitost za vyřešenou.

6.1. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropský parlament (A6-0184/2009, Paulo Casaca)

6.2. Udělení absolutoria za rok 2007: Soudní dvůr (A6-0151/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.3. Udělení absolutoria za rok 2007: Účetní dvůr (A6-0152/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.4. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropský veřejný ochránce práv (A6-0156/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.5. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropský inspektor ochrany údajů (A6-0154/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.6. Udělení absolutoria za rok 2007: EUROJUST (A6-0161/2009, Christofer Fjellner)

6.7. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro léčivé přípravky (A6-0162/2009, Christofer Fjellner)

6.8. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro bezpečnost letectví (A6-0163/2009, Christofer Fjellner)

6.9. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích (A6-0166/2009, Christofer Fjellner)

6.10. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí (A6-0170/2009, Christofer Fjellner)

6.11. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (A6-0175/2009, Christofer Fjellner)

6.12. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop) (A6-0177/2009, Christofer Fjellner)

6.13. Udělení absolutoria za rok 2007: Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (A6-0178/2009, Christofer Fjellner)

6.14. Udělení absolutoria za rok 2007: Rada (A6-0150/2009, Søren Bo Søndergaard)

6.15. Finanční správa a dohled nad evropskými agenturami (A6-0148/2009, Christofer Fjellner)

7. Přivítání

Předsedající. – Rád bych nyní, přivítal delegaci z Iráku při příležitosti jejich návštěvy Parlamentu. Rád bych je v rámci našich meziparlamentních setkáních upřímně přivítal.

(Potlesk)

Pan Khalid Al Atiyah, první místopředseda Poslanecké sněmovny Irácké republiky, této delegaci předsedá.

Je mi velkým potěšením zdůraznit povzbudivý pokrok, jenž Irák učinil v oblasti bezpečnosti a právního státu, což dokazují provinční volby konané v lednu a doufáme, že mnoho problémů a obtížných let, které tato země zažila, budou brzy překonány.

Mohou si být jisti, že Evropská unie a Parlament vždy budou na jejich straně, aby jim pomohly posílit mír, demokracii a stabilitu, na které má Irák, stejně jako kterýkoliv jiný národ, právo.

Doufám, že setkání, která se v rámci Parlamentu uskuteční, budou plodná a že váš pobyt mezi námi pomůže upevnit pouta, která tyto dva parlamenty sjednocují.

(Potlesk)

8. Hlasování (pokračování)

8.1. Přístup na trh přepravy cestujících autokary a autobusy (přepracované znění) (A6-0215/2009, Mathieu Grosch)

8.2. Podmínky pro výkon povolání provozovatele silniční dopravy (A6-0210/2009, Silvia-Adriana Țicău)

8.3. Přístup na trh mezinárodní silniční přepravy zboží (přepracované znění) (A6-0211/2009, Mathieu Grosch)

Michael Gahler (PPE-DE). – *(DE)* Pane předsedající, s ohledem na stovky hlasování, která jsou před námi, byste možná mohl jen oznámit „přijato“ nebo „zamítnuto“ a nepředčítat všechny jednotlivé body.

Předsedající. – Ano, pane Gahlere, velmi rád bych udělal to, co si přejete, a v minulosti jsem to již udělal. Dnes to ale neudělám, protože mě Asociace evropských novinářů požádala, abych hlasování konkretizoval. Pokud to neuděláme, nemůže být výsledek řádně zaznamenán, a jak oni správně uvádějí, pokud neznají výsledek hlasování, nemohou stanovisko sněmovny politicky vyhodnotit.

8.4. Energetické vlastnosti budov (přepřacované znění) (A6-0254/2009, Silvia-Adriana Țicău)

– Před hlasováním:

Silvia-Adriana Țicău, zpravodajka. – Pane předsedající, ráda bych jen řekla k hlasovacímu seznamu pro článek 7, pozměňovací návrh 57, že pouze pokud je přijata první část, pozměňovací návrhy 106 a 117 nebudou vzaty v potaz.

Co se týče článku 9, pozměňovací návrh 102, pokud jsou všechny přijaty, pozměňovací návrh 60 nebude vzat v potaz. Jinak musíme hlasovat o odpovídající části pozměňovacího návrhu 60.

Předsedající. – Děkuji vám, paní Țicăuová, váš postřeh zaznamenáváme.

– Před hlasováním o pozměňovacích návrzích 109 a 124:

Silvia-Adriana Țicău, zpravodajka. – Pane předsedající, musíme také hlasovat o pozměňovacích návrzích 109 a 124 – odpovídající část.

8.5. Ratingové agentury (A6-0191/2009, Jean-Paul Gauzès)

– Před hlasováním:

Jean-Paul Gauzès, zpravodaj. – (FR) Pane předsedající, ještě moment, rád bych vám řekl, že se jedná o důležitou zprávu, protože zavádí evropskou regulaci ratingových agentur, a je tedy součástí reakce na krizi.

Rád bych vám řekl, že dnes ráno výbor COREPER přijal kompromisní text, který vám byl předložen k hlasování. Aby hlasování Parlamentu vyhovělo, bude lepší, když zamítnete pozměňovací návrhy, s výjimkou hlasování o pozměňovacím návrhu 172, odpovídající části. Rád bych také poděkoval stínovým zpravodajům, panu Pittellaovi a panu Klinzovi, a všem, kdo na tomto důležitém tématu pracovali.

8.6. Práva cestujících po moři a po vnitrostátních vodních cestách (A6-0209/2009, Michel Teychenné)

8.7. Práva cestujících v autobusové a autokarové dopravě (A6-0250/2009, Gabriele Albertini)

– Ve věci pozměňovacích návrhů 81 a 12:

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, jsem přesvědčen, že máme valnou většinu pro pozměňovací návrh 81, a že tedy pozměňovací návrh 12 nebude brán v potaz. Můžete to, prosím, znovu potvrdit?

Předsedající. – Ano, máte pravdu, pane Jarzembowski: pozměňovací návrh 12 nebude brán v potaz.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedající, tento druhý pozměňovací návrh lze naprosto považovat za doplňkový. Ničemu neprotiřečí. Tyto dva pozměňovací návrhy se nevylučují.

(Halas ve sněmovně)

Předsedající. – Mohl by nám zpravodaj, pan Albertini, říci svůj názor?

Gabriele Albertini, zpravodaj. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, souhlasím s tím, co řekl náš koordinátor, pan Jarzembowski: pozměňovací návrh 12 nebude brán v potaz.

8.8. Doba ochrany autorského práva a některých souvisejících práv (A6-0070/2009, Brian Crowley)

- Před hlasováním:

Sharon Bowles (ALDE). - Pane předsedající, omlouvám se, že obtěžuji kolegy v průběhu dlouhého hlasovacího zasedání, ale nově jsme na hlasovacím seznamu zaznamenali, že pozměňovací návrh 80 k bodu odůvodnění se nebere v potaz, pokud projde pozměňovací návrh 37. První polovina pozměňovacího návrhu zůstává naprosto stejná, ale nová část – ta druhá část – je zásadní. Pozměňovací návrh 81, což je odpovídající pozměňovací návrh k článku, nebude označen jako pozměňovací návrh, který nebude brán v potaz, pokud k tomuto článku bude přijat pozměňovací návrh 55. Proto požaduji, abychom hlasovali o pozměňovacím návrhu 80 jako dodatku k pozměňovacímu návrhu 37, pokud poslanci chtějí – což je jiná záležitost – protože se zdá, že totéž děláme u pozměňovacího návrhu 81.

Předsedající. – Děkuji vám, paní Bowlesová. Měli bychom si poslechnout názor zpravodaje, pana Crowleye.

Brian Crowley, zpravodaj. – Pane předsedající, nemyslím si, že by měl být brán jako dodatek. Měl by se vzít odděleně.

8.9. Inteligentní dopravní systémy v silniční dopravě a jejich styčné body s jinými druhy dopravy (A6-0226/2009, Anne E. Jensen)

- Před hlasováním:

Alexander Alvaro (ALDE). - Pane předsedající, při vši účtě, věřím, že byste se stal velmi populárním a bylo by to přijato s velkým obdivem, kdybyste urychlil hlasovací proceduru.

(Potlesk)

Předsedající. – Velmi vám děkuji za radu, pane Alvaro. Je vidět, že s tím nemáte žádné zkušenosti.

8.10. Program Marco Polo II (A6-0217/2009, Ulrich Stockmann)

8.11. Evropská železniční síť zajišťující konkurenceschopnost nákladní dopravy (A6-0220/2009, Petr Duchoň)

8.12. Práva pacientů v oblasti přeshraniční zdravotní péče (A6-0233/2009, John Bowis)

- Před hlasováním:

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (NL) Chtěla bych vznést procesní námitku na základě článku 168 odst. 2. Naše skupina předložila pozměňovací návrh ohledně změny právního základu, a řada dalších skupin udělala totéž. Tato změna znamená, že nyní je jako právní základ zahrnut pouze článek 95 o vnitřním trhu, a tedy pouze ekonomické zájmy, a nikoliv článek 152 o veřejném zdraví, v němž je pacient východiskem.

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin požádal o stanovisko Výbor pro právní záležitosti, ale stanovisko byl vyžádáno výhradně na základě původního návrhu Komise. Ve zprávě pana Bowise je nyní jasné, že došlo ke změně, a že tedy jsou ve zprávě zmíněna i práva pacientů, a proto se také změnil právní základ. Tyto pozměňovací návrhy byly ale prohlášeny za nepřipustné, a proto zásadní změna, kterou chce Parlament provést – jinými slovy z výhradní orientace na trh k zahrnutí práv pacientů – je problematická. Chtěla bych požádat, aby byla zpráva předána zpět Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin.

Předsedající. – Paní Liotardová, nyní budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu 158, což je návrh na zamítnutí, a jakmile získáme výsledek, budu reagovat na vaši poznámku.

Rád bych učinil návrh týkající se pozměňovacích návrhů, jež se zabývají právním základem: předsednictví musí rozhodnout o přípustnosti těchto pozměňovacích návrhů, zejména pozměňovacích návrhů 159, 119,

116 a 125, ale rozhodnutí bude přirozeně záviset na konečném nastavení směrnice, která bude v průběhu hlasování pozměňována.

Proto navrhuji, aby hlasování a přípustnosti těchto pozměňovacích návrhů proběhlo na závěr, protože v tom momentě bude mít předsednictví pohromadě fakta, která potřebuje k rozhodnutí o tom, zda jsou přípustná či nikoliv. Jinak bychom museli rozhodovat nyní bez dostatku informací.

Proto pokud vážení řečníci souhlasí, hlasování o těchto pozměňovacích návrzích proběhne na konci.

Philip Bushill-Matthews, zpravodaj. – Pane předsedající, s tím návrhem souhlasím, ale aby to bylo zcela jasné, mohl byste zmínit pozměňovací návrhy týkající se právního základu – 159, 119 atd.? Zmíněné „atd.“ by mělo také zahrnovat odůvodnění, což je pozměňovací návrh 126.

Předsedající. – Budeme tedy hlasovat o 80 pozměňovacích návrzích příslušného výboru a jsme si vědomi toho, že si pan Bushill-Matthews přeje předložit ústní pozměňovací návrh k pozměňovacímu návrhu 100.

- Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 100:

Philip Bushill-Matthews, zpravodaj. – Pane předsedající, omlouvám se kolegům za to, že ho představuji takto pozdě, ale důvod se dá snadno vysvětlit.

Pozměňovací návrh 100 se týká odpovědnosti členských států vyměňovat si informace o disciplinárních a trestních nálezech proti zdravotnickým pracovníkům. To je naprosto vhodné, ale na poslední chvíli jsem byl upozorněn, že by to mohlo být chápáno i tak, že pokud by takoví zdravotníci například spáchali dopravní přestupky, členské státy by měly za povinnost takovou informaci navzájem sdílet. To samozřejmě nebylo záměrem pozměňovacího návrhu, a tak kvůli vyjasnění by nyní formulace měla znít: „Členské státy si vyměňují, bezodkladně a aktivně, informace o disciplinárních a soudních řízeních proti zdravotnickým pracovníkům v těch případech, kdy mají dopad na jejich registraci nebo oprávnění k poskytování služeb“. Čili se jedná jen o vyjasnění.

Předsedající. - Doposud jsme v průběhu hlasování o této zprávě hlasovali o sérii pozměňovacích návrhů, které mají vliv na články 15, 16 a 17. Přijaté pozměňovací návrhy, které mají vliv na tyto články, jsou tyto: 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110 a 135.

V průběhu této rozpravy řekla komisařka Vassiliouová, že by byla připravena přezkoumat právní základ, pokud by cítila, že pro to existují důvody, což by záleželo na pozměňovacím návrhu směrnice. Musíme rozhodnout o přípustnosti pozměňovacích návrhů 159, 119, 116, 125 a 126.1, abychom zajistili, že konečný text přijatý Parlamentem odpovídá právnímu základu.

Když vezmu v úvahu, co řekla paní komisařka, a skutečnost, že příslušný výbor o těchto pozměňovacích návrzích hlasoval, tedy příslušný výbor a předseda příslušného výboru je považovali za přípustné; protože dovolil, aby se o nich hlasovalo, a když také vezmeme v potaz vše, o čem jsme dnes hlasovali ve vztahu k článkům 15, 16, a 17, vidím, že směrnice změnila směřování.

Když vezmeme toto vše v úvahu, předsednictví považuje pozměňovací návrhy za přípustné a měli bychom nyní přejít k hlasování o nich.

Philip Bushill-Matthews, zpravodaj. – Pane předsedající, přijímám vaše rozhodnutí – máte právo taková rozhodnutí dělat – ale protože paní Liotardová předtím řekla, že bychom potřebovali mít dvojí základ, protože jinak, pokud by se jednalo jen o vnitřní trh, to znamená, že bychom hlasovali jen o ekonomických záležitostech, aniž bychom se snažili znovu zahájit rozpravu. Jen bych ji opravil a řekl, že jediný právní základ, jenž v současnosti máme, není pouze ekonomický: jedná se o svobodnou volbu pro práva pacientů. Proto naše skupina bude hlasovat proti dvojímu právnímu základu, proti oběma původním pozměňovacím návrhům a také proti bodu odůvodnění. Vyzval bych ostatní kolegy, aby postavili pacienty na první místo.

Edward McMillan-Scott (PPE-DE). - Pane předsedající, velmi stručně, snažím se být užitečný, ale dostávám hlad. Jedná se o důležitá hlasování a program je velmi plný a naprosto s vámi cítím.

Byl jsem zrovna dole v místnosti pro novináře a všiml jsem si, že osm novinářů hlasování skutečně poslouchá – ostatní patrně sledují obrazovky, kde se každé hlasování vysílá. Proto si myslím, že předčítat výsledek každého hlasování není nutné.

(Potlesk)

Předsedající. – Pane McMillan-Scotte, do teď jsme vycházeli vstříc řečníkům. Od této chvíle budeme postupovat rychleji, a tím uspokojíme každého.

– Po hlasování:

Philip Bushill-Matthews, zpravodaj. – Pane předsedající, kvůli poslednímu vystoupení – které bylo velmi dobře myšleno – jste zapomněl na svůj obvyklý postup, a sice poděkovat zpravodaji. Jsem si jist, že byste to chtěl udělat, a to zejména v jeho nepřítomnosti.

Předsedající. – Opravdu se jedná o správnou chvíli poděkovat zpravodaji, panu Bowisovi, za jeho práci a popřát mu brzké zotavení.

8.13. Bezpečnost pacientů (A6-0239/2009, Amalia Sartori)

8.14. Evropská akce v oblasti vzácných onemocnění (A6-0231/2009, Antonios Trakatellis)

8.15. Udělení absolutoria za rok 2007: Komise (A6-0168/2009, Jean-Pierre Audy)

8.16. Udělení absolutoria za rok 2007: sedmý, osmý a devátý Evropský rozvojový fond (ERF) (A6-0159/2009, Bogusław Liberadzki)

8.17. Udělení absolutoria za rok 2007: Hospodářský a sociální výbor (A6-0155/2009, Søren Bo Søndergaard)

8.18. Udělení absolutoria za rok 2007: Výbor regionů (A6-0153/2009, Søren Bo Søndergaard)

8.19. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská nadace odborného vzdělávání (A6-0157/2009, Christofer Fjellner)

8.20. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací (A6-0158/2009, Christofer Fjellner)

8.21. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská policejní akademie (CEPOL) (A6-0160/2009, Christofer Fjellner)

Christofer Fjellner, zpravodaj. – (SV) Pane předsedající, vzhledem k tomu, že se Parlament rozhodl udělit Evropské policejní akademii absolutorium proti doporučení, které jsem učinil já a výbor, rád bych pouze vyzval své kolegy ze skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, aby přijali pozměňovací návrhy předložené Skupinou sociálních demokratů v Evropském parlamentu. Nyní již není třeba odůvodňovat, proč jsme se rozhodli neudělit absolutorium nebo absolutorium odložit, když jsme ho udělili. Abychom tedy byli důslední, navrhuji, aby naše skupina podpořila návrhy socialistické skupiny a hlasovala ve prospěch následujících čtyř pozměňovacích návrhů.

8.22. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropský úřad pro dohled nad GNSS (A6-0164/2009, Christofer Fjellner)

8.23. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro železnice (A6-0165/2009, Christofer Fjellner)

8.24. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro námořní bezpečnost (A6-0167/2009, Christofer Fjellner)

8.25. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro obnovu (A6-0169/2009, Christofer Fjellner)

8.26. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro životní prostředí (A6-0171/2009, Christofer Fjellner)

8.27. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropský úřad pro bezpečnost potravin (A6-0172/2009, Christofer Fjellner)

8.28. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (A6-0173/2009, Christofer Fjellner)

8.29. Udělení absolutoria za rok 2007: Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (A6-0174/2009, Christofer Fjellner)

8.30. Udělení absolutoria za rok 2007: Agentura Evropské unie pro základní práva (A6-0176/2009, Christofer Fjellner)

8.31. Udělení absolutoria za rok 2007: Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu (A6-0179/2009, Christofer Fjellner)

8.32. Odlesňování a znehodnocování lesů (B6-0191/2009)

8.33. Akční plán v oblasti městské mobility (A6-0199/2009, Gilles Savary)

8.34. Akční plán o inteligentních dopravních systémech (A6-0227/2009, Anne E. Jensen)

9. Vysvětlení hlasování

Předsedající. – Dámy a pánové, rád bych učinil návrh: protože mnoho z vás požádalo o několik vysvětlení hlasování, až vám předám slovo, předložte nám, prosím, všechna vaše vysvětlení postupně v rámci jednoho projevu.

Ústní vysvětlení hlasování

- Zpráva: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Jim Allister (NI). - Pane předsedající, každý den se stále více a více mých voličů nachází v situaci, kdy je pro ně téměř nemožné vystačit si s příjmy. Pak se seznámím se zprávou, jako je tato, a zjistím, že 1,6 miliardy EUR z peněz evropských daňových poplatníků bylo vydáno na tuto velkou budovu, která představuje Evropský parlament, pak zjistím, že 9,3 milionu EUR bylo vyplýváno na politické strany v Evropském parlamentu, a poté se podívám a vidím, že je znovu potvrzen závazek 30% snížení emisí oxidu uhličitého do roku 2020, ale nenacházím ani jedinou zmínku o nejhroších emisích ze všech – o těch, které vyplývají ze zbytečného cestování na toto místo, a to 12krát v roce. Tato zpráva je otřesná v tom, co předkládá, pokud jde o chování tohoto Parlamentu.

Richard Corbett (PSE). - Pane předsedající, dovolu mi, abych uvedl poznámky pana Allistera do souvislosti: Evropský parlament stojí každého občana 1,74 GBP ročně – ve prospěch pana Allistera říkám „liber“. Pro srovnání: Dolní sněmovna Spojeného království stojí každého jeho občana 5,75 GBP ročně; Horní sněmovna Spojeného království stojí každého jeho občana 1,77 GBP. Jinými slovy je činnost tohoto Parlamentu v přepočtu na občana mnohem levnější.

To však neznamená, že bychom měli usnout na vavřínech. Samozřejmě bychom měli být ostražití a samozřejmě bychom měli snižovat náklady. Poznámka, kterou učinil pan Allister o 12 dílích zasedání,

kteří se ročně konají ve Štrasburku a které stojí tolik peněz, je samozřejmě správným postřehem. Toto rozhodnutí však nespočívá v rukou Evropského parlamentu: spočívá v rukou členských států, které bohužel – v Edinburghu, pod předsednictvím Johna Majora – pro Evropský parlament stanovily právní povinnost sejít se 12krát ročně. Rád bych vyzval členské státy, aby toto rozhodnutí znovu uvážily.

- Zpráva: Søren Bo Søndergaard (A6-0150/2009)

Richard Corbett (PSE). - Pane předsedající, jde o otázku udělení absolutoria Radě. Zpráva se znovu odvolává na tuto džentlmenskou dohodu, která pochází z doby před přímými volbami, a stanoví, že Parlament a Rada nesou jakožto dva orgány zákonodárné moci plnou odpovědnost za jejich interní rozpočet, aniž by se interně zajímaly o rozpočet druhého orgánu nebo ho kritizovaly.

Domnívám se, že nastal čas, aby byla tato džentlmenská dohoda přešetřena v neposlední řadě proto, že rozpočet Rady nyní zahrnuje nejen její správní rozpočet jakožto rozpočet samotného orgánu, který je naším spolutvůrcem právních předpisů, ale zahrnuje také rozpočet, jenž se může v budoucnosti navýšit s ohledem na výkonnou moc v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Nikdy nebylo zamýšleno uplatňovat džentlmenskou dohodu na výkonnou moc. Nikdy se nezamýšlelo chránit ji před parlamentní kontrolou a domnívám se, že nastal nejvyšší čas na to, abychom zahájili jednání s Radou a tuto dohodu znovu posoudili.

- Zpráva: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Pane předsedající, zdržela jsem se hlasování o udělení absolutoria rozpočtu Evropského parlamentu za rok 2007 kvůli některým odstavcům v této zprávě, které jsou inspirovány dezinformacemi a nepravdami zveřejněnými ve sdělovacích prostředcích, zejména zde, a týkají se dobrovolného důchodového fondu poslanců.

Pan Cohn-Bendit může spát klidně, protože po něm jako daňovém poplatníkovi nebude požadováno, aby garantoval nároky těch členů fondu, kteří jsou již v důchodu, ani nároky vdov po těchto členech, ani nároky závislých osob, ani nároky poslanců, kteří zde přestanou dne 14. července pracovat.

Pokud se domnívá, že by se poslanci, kteří jsou členy dobrovolného důchodového fondu, neměli účastnit hlasování o udělení absolutoria, bylo by dobré, kdyby si udělal pořádek sám u sebe. Navíc se ochotně účastní hlasování o prostředcích plynoucích z našeho rozpočtu, které jsou využívány k financování jeho příspěvků, ačkoli jsme se právě dověděli, jak je vyžadováno v zájmu transparentnosti, že například schůze výboru, jehož je členem, se zúčastnil v průběhu pěti let pouze jednou. Jeho legendární příčinnost v otázce legislativní činnosti tohoto Parlamentu – nestačí vykřikovat hlouposti a pořádat tiskové konference – by ho měla povzbudit k tomu, aby byl diskretnější, ale protože je památkou na rok 1968, jistě od něj nelze očekávat něco lepšího.

Navíc, pane předsedající, žádná prohlášení, ačkoli pocházejí od předsedů skupin, nezmění jakoukoli část právních povinností tohoto Parlamentu, které jsou pevně dány.

- Zpráva: Christofer Fjellner (A6-0148/2009)

Daniel Hannan (NI). - Pane předsedající, právě jsme odhlasovali financování pro velký soubor evropských agentur a tzv. kvazi-nevládních organizací – agentura pro léčivé přípravky, agentura pro vnější hranice, agentura pro bezpečnost letectví atd. – a zdá se mi, že tyto agentury a organizace jsou problematické ze tří důvodů. Je zde proti nim euroskeptický argument, je zde proti nim právní argument a je tu i demokratický argument.

Nepředpokládám, že euroskeptický argument bude mít v tomto Parlamentu velkou podporu. Je zřejmé, že tyto věci není třeba dělat na bruselské úrovni. Ani u právního argumentu nepředpokládám, že bude mít velkou podporu: jedná se o to, že spousta z těchto agentur, ačkoli by získaly na základě Lisabonské smlouvy nebo evropské ústavy právní moc, nemá v současné době vlastní právní základ. Domnívám se však, že demokratický argument by mohl mít určitou hodnověrnou odezvu dokonce i u federalistických kolegů, a o to jde. Pokud Parlament, jako je tento, svěří každodenní správu svých politik organizacím, které zřídka kdy navštívíme, téměř nikdy do nich nevzkročíme – možná, že jednou ročně se zde příležitostně zúčastníme návštěvy v rámci výboru – a očekáváme od nich, že budou provádět danou politiku s tím, že jim každý rok ochotně podepíšeme šek, pak oslabujeme naši demokracii.

Hayek řekl, že převedení pravomocí na externí agentury, ačkoli je obvyklým rysem, je nicméně prvním krokem, jehož prostřednictvím se demokracie svých pravomocí vzdává. Zde přítomní kolegové, federalisté či euroskeptici, všichni by si měli být tohoto nebezpečí vědomi.

- Zpráva: Mathieu Grosch (A6-0215/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Opravdu mám spoustu poznámek. Nikdy před tím jsem to neudělala, ale dnes považuji za důležité tak učinit. Nejdříve bych ráda hovořila konkrétně o zprávě pana poslance Grosche, v jejíž prospěch jsem hlasovala, a podpořila jsem také doporučení výboru pro dopravu, protože se domnívám, že by mělo být předloženo jedno přeformulované a aktualizované nařízení namísto stávajících dvou nařízení, která se týkají přepravy cestujících autobusy. Tento krok napomůže k zajištění přehlednosti a omezení byrokracie.

- Zpráva: Silvia-Adriana Ticău (A6-0210/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Dále se jedná o zprávu poslankyně Silvie-Adriany Ţicăuové, kterou jsem rovněž podpořila, protože umožňuje zajištění ještě jednoduššího provádění nového nařízení týkajícího se silniční dopravy. Domnívám se, že zvážíme-li mezinárodní povahu této oblasti, měli bychom naplánovat umožnění celoevropských žádostí o získání informací z rejstříků s cílem lépe chránit zákazníky před nekalou soutěží.

- Zpráva: Mathieu Grosch (A6-0211/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Podpořila jsem rovněž zprávu pana poslance Grosche, protože se věnuje dopravě a napomáhá ke zlepšení účinnosti a právní jistoty vnitřního trhu v oblasti silniční dopravy, ke snížení administrativních nákladů a umožňuje spravedlivější hospodářskou soutěž. Domnívám se, že v rámci integrace společného evropského trhu bychom měli v nadcházejících letech odstranit také omezení přístupu na vnitřní trhy členských států.

- Zpráva: Silvia-Adriana Ticău (A6-0254/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Druhá zpráva paní poslankyně Ţicăuové o energetické účinnosti budov si získala moji podporu, protože napomůže realizovat výzvy, kterým Evropa čelí v oblasti dodávek energií a poptávky po energiích. To znamená, že napomůže ke snížení spotřeby energií o 20 % díky zlepšení energetické účinnosti. Investice do energetické účinnosti v současnosti napomohou oživit evropské hospodářství, protože budou vytvářet téměř stejný počet pracovních míst a možná ještě více než investice do tradičních infrastruktur. Zvyšování energetické účinnosti je nejúčinnějším prostředkem, který Evropské unii umožní dosáhnout cílů v oblasti emisí CO₂, vytváření pracovních míst a snížení rostoucí závislosti Evropské unie na vnějších dodavatelích energií.

- Zpráva: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Zpráva poslance Gauzèse – nejsem si jistá, zda jsem vyslovila jeho jméno správně – se týká ratingových agentur a já jsem tuto zprávu podpořila, protože nedostatky a chyby v ratingových agenturách nad nimi přispěly ke vzniku současné finanční krize. Skutečnost, že existuje pouze několik ratingových agentur, jejich oblast působnosti je celosvětová a že většina z nich má hlavní sídlo mimo EU, mě nutí pochybovat o tom, jak účinné mohou být v této oblasti evropské právní předpisy. Souhlasím s tím, že spolupráce mezi EU a třetími zeměmi musí být za účelem vyřešení tohoto problému posílena a že je to jediný způsob, jak dosáhnout harmonizovaného základu pro regulaci.

- Zpráva: Michel Teychenné (A6-0209/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Pokud jde o zprávu týkající se práv cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách – nařízení v této oblasti je velmi vítáno, protože tento krok napomůže rovněž posílení práv Evropanů při cestování těmito dopravními prostředky a zajistí našim spotřebitelům rovná práva při využívání různých druhů dopravy.

- Zpráva: Gabriele Albertini (A6-0250/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Zpráva pana poslance Albertiniho o právech cestujících v autobusové dopravě si získala moji podporu, protože opatření, která chrání cestující v autobusové dopravě, konečně napomohou odstranit nerovnost, která v Evropské unii převládá, a zajistí rovné zacházení pro všechny cestující, jak je tomu již v případě uživatelů letecké nebo železniční dopravy. Vzhledem k tomu, že se tento právní předpis

týká jak provozovatelů dopravy, tak cestujících a pro provozovatele dopravy stanoví mnoho nových povinností, je odůvodněné, aby byla poskytovatelům služeb poskytnuta o něco delší lhůta pro jeho provedení, a to s cílem dosáhnout lepšího výsledku.

- Zpráva: Anne E. Jensen (A6-0226/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Zpráva paní poslankyně Jensenové o inteligentních dopravních systémech – jejich uplatňování prokázalo jejich účinnost, tím, že zvýšily účinnost, bezpečnost a zajištění dopravy a rovněž napomohly k dosažení cíle politiky, tj. zajištění větší čistoty dopravy. Z těchto důvodů jsem hlasovala ve prospěch zprávy.

- Zpráva: Ulrich Stockmann (A6-0217/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Zpráva pana poslance Ulricha Stockmanna o druhém programu „Marco Polo“ si zaslouží podporu, protože umožňuje snížit přetížení silniční dopravy, zlepšuje metody ochrany životního prostředí využívané dopravními systémy a podporuje kombinování různých druhů dopravy. Znepokojuje mě však, že každý rok je zde méně a méně žádostí o finanční pomoc, a tedy i plánovaných projektů, které by mohly být financovány v rámci tohoto programu.

- Zpráva: Petr Duchoň (A6-0220/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Podpořila jsem zprávu pana poslance Duchoně, protože železniční doprava má v rámci evropské dopravy velmi důležitou roli i v současnosti navzdory neustálému snižování podílu dopravy zboží. Zprávu jsem podpořila také proto, že souhlasím se zpravodajem v tom, že tento právní předpis musí být připraven takovým způsobem, který by v budoucnosti zajistil výkonnost železniční sítě pro všechny uživatele.

- Zpráva: John Bowis (A6-0233/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Dnes dopoledne jsme projednávali a právě hlasovali o některých zprávách, které jsou součástí balíčku v oblasti zdravotní péče. Podpořila jsem ochranu práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči, protože jsem toho názoru, že volení představitelé v Evropském parlamentu se příliš dlouho spokojovali s tím, že právní předpisy v této oblasti vytváří právníci – právní předpisy by měly být vytvářeny politiky, tj. poslanci Parlamentu, kteří jsou voleni evropskými voliči. Toto je poslední příležitost vypořádat se s touto záležitostí a schválit tuto směrnici.

- Zpráva: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Zpráva pana poslance Trakatellise o vzácných onemocněních je v podstatě dodatkem ke zprávě o právech pacientů. Podpořila jsem ji, ačkoli nesouhlasím s doporučením 15 v této zprávě, protože toto doporučení patří do minulého století a politika by neměla ovlivňovat oblast genetického výzkumu.

- Zpráva: Gilles Savary (A6-0199/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Zpráva týkající se městského provozu a akčního plánu v této oblasti získala můj hlas, protože městská doprava hraje velmi významnou roli v přepravě nákladu a cestujících v EU. V důsledku toho je příprava zvláštní strategie pro městskou dopravu naprosto oprávněná.

- Zpráva: Anne Jensen (A6-0227/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Na závěr bych ráda zmínila zprávu paní poslankyně Anny Jensenové o akčním plánu pro inteligentní dopravní systémy, protože tento akční plán se soustředí na geografickou soudržnost.

- Zpráva: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Daniel Hannan (NI). - Dnes si připomínáme výročí nejslavnějšího Angličana a možná nejvýznamnějšího dramatika a spisovatele, kterého lidstvo zplodilo. Charakteristickým rysem Shakespearova díla je to, že jakékoli zážitky s ním máme spojeny, jeho dílo naše zážitky vždy ozáří více, než naše zážitky ozáří tyto hry. Dnes nemohu učinit nic lepšího než citovat řeč Jana z Gauntu pronášenou, když umírá, která pochází ze hry *Richard II.* a která nejen krásně popisuje naše rozpočtové problémy v Británii, ale rovněž naši situaci zde v Evropě.

Nejprve k rozpočtu:

„Ta drahých duší země předrahá [...]

Teď v nájmu jest (umírám slovem tím),

jak statek aneb dvorec mizerný.“

Ale poté si vyslechněte jeho popis Lisabonské smlouvy či evropské ústavy:

„Anglicko, ježto mořem vítězným

jest obvázáno, jehož břehy skalnaté

odrážejí zpět útok závistný

Neptuna vodnatého, kaňkami

teď ingoustu potupně svázáno,

a spuchřelými blánky páskami.

Anglicko, zvyklé jiných podmanit,

se samo podmanilo s potupou.“

Existuje-li lepší popis než tento, chtěl bych ho přece jen slyšet.

Předsedající. – Netušil jsem, že máte takové nadání pro básnění. Recitoval jste to velmi dobře.

- Zpráva: Silvia-Adriana Ticău (A6-0254/2009)

Syed Kamall (PPE-DE). - Pane předsedající, když v Evropském parlamentu hlasujeme o různých záležitostech, měli bychom si být vždy jisti, že postupujeme morálně.

Je naprosto správné, abychom hovořili o energetické účinnosti. Upřímně s tím nemám žádný problém na evropské úrovni, vnitrostátní úrovni nebo na místní úrovni. Myslím, že na úrovni místních vlád by toho mohlo být učiněno více, ale je dobré sdílet osvědčené postupy a nápady na evropské a vnitrostátní úrovni.

Vydáme-li se však tímto směrem, musíme prokázat morální vedení. Jak můžeme hovořit o energetické účinnosti budov, když neustále působíme ve dvou parlamentních sněmovnách, jedné zde ve Štrasburku a jedné v Bruselu? Co takhle zamyslet se nad emisemi CO₂ Parlamentu ve Štrasburku, když každoročně hovoříme o desítkách tisíc tun emisí CO₂? Nastal čas přestat s pokrytectvím, ukázat naše vedoucí postavení a ukončit činnost Parlamentu ve Štrasburku.

- Zpráva: John Bowis (A6-0233/2009)

Syed Kamall (PPE-DE). - Pane předsedající, dovolu mi nejprve, abych vzdal hold mému kolegovi, Johnu Bowisovi, a jsem si jistý, že my všichni mu přejeme rychlé zotavení. Bohudíky, že mohl využít systém zdravotní péče jiné země. Jako britský občan mohl využít vynikající služby zdravotní péče v Belgii.

Toto je několik kroků správným směrem pro to, aby se mohli občané v celé EU rozhodnout, kde využijí služeb zdravotní péče. Pokud mají pacienti informace o míře zotavení pro různé nemoci v řadě různých zemí a mají možnost volby, poté jsou schopni se rozhodnout, ve které zemi by se nejlépe zotavili. Možnost vybrat si z těchto služeb zdravotní péče je pozitivním krokem učiněným ve správném směru.

Často jsem kritizoval některé iniciativy, které zde projednáváme, ale myslím, že toto je pozitivní pokrok. Těšíme se, že pacientům v celé Evropské unii budeme moci nabídnout možnost volby a lepší služby.

- Zpráva: Brian Crowley (A6-0070/2009)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Mám dále vysvětlení hlasování ke zprávě Crowley – Doba ochrany autorského práva. Hlasovala jsem proti zprávě, která je nedomyšlená, ale má ovlivňovat na 45 let dopředu ceny hudby pro koncové spotřebitele. Chci pomoci běžným umělcům a na to je potřeba legislativa v oblasti regulace smluvních podmínek a kolektivních správců a nastavení systému sociálního zabezpečení, důchodového pojištění či změny licenčních tarifů. Dopadové studie upozorňují, že jen 2 % příjmů se rozdělí

mezi běžné umělce, zbytek získají nahrávací společnosti a největší umělci. Následná redistribuce poškodí mladé nadějně umělce a spotřebitele a daňoví poplatníci navíc zaplatí stovky milionů eur navíc. Návrh komplikuje život knihovnám, archivům, uměleckým školám a nezávislým filmařům. Není jasný dopad u audiovizuálních umělců. Všechny právní autority před návrhem varují, a proto jsem byla proti.

- Zpráva: Anne E. Jensen (A6-0226/2009)

Brigitte Fouré (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, co se týče zprávy paní poslankyně Jensenové, tedy zprávy o návrhu směrnice o zavedení inteligentních dopravních systémů, hlasovala jsem pro. Cílem této směrnice je zajistit interoperabilitu informačních a komunikačních technologií využívaných v dopravních systémech.

Inovace v oblasti dopravy musí být podporovány, a to zejména tehdy, mohou-li zlepšit bezpečnost vozidel. Skutečností je to, že inovace ztratí svou důležitost, pokud nezajistíme, že mohou být uplatněny na celém území Evropy.

Tato směrnice by nám měla umožnit, abychom přispěli ke snížení počtu úmrtí na evropských silnicích tím, že snížíme jak nebezpečí kolize, tak závažnost jakýchkoli nehod. Ráda bych vám připomněla, že Evropská unie si stanovila za cíl snížit počet úmrtí na silnicích do roku 2010 na polovinu ve srovnání s údaji z roku 2000.

V tomto ohledu lituji, že směrnice o přeshraniční spolupráci v oblasti bezpečnosti silničního provozu, kterou jsme přijali před několika měsíci, ještě nebyla přijata ministry dopravy Evropské unie, protože rovněž to by umožnilo zachránit životy prostřednictvím vymáhání pokut od řidičů motorových vozidel, kteří porušují právní předpisy v jiném členském státě, než je stát, v němž je jejich vozidlo zaregistrováno.

- Zpráva: Petr Duchoně (A6-0220/2009)

Brigitte Fouré (PPE-DE). – (FR) Co se týče zprávy pana poslance Duchoně o koridorech nákladní železniční dopravy, ráda bych uvedla, že Evropský parlament právě přijal tuto zprávu o evropské železniční síti zajišťující konkurenceschopnost nákladní dopravy. Hlasovala jsem ve prospěch této zprávy, která by měla umožnit intenzivnější a lepší přepravu zboží po železnici.

Evropská činnost byla v této oblasti nezbytná. Způsob, jakým v současnosti železniční nákladní doprava funguje, je opravdu neuspokojivý, nabízí společností, jež si přejí využívat železnici k přepravě jejich zboží, příliš málo záruk, pokud jde o spolehlivé jízdní řády.

Nyní musíme železniční dopravu pro společnosti atraktivit, protože má-li přeprava některého zboží přejít ze silniční přepravy do železniční přepravy, znamená to, že bude vypuštěno méně skleníkových plynů a na silnicích a dálnicích bude méně nákladních automobilů v dopravních zácpách.

Nyní tedy doufám, že ministři dopravy členských států budou následovat cestu, kterou otevřel Evropský parlament a která směřuje k lepšímu fungování evropské železniční sítě nákladní dopravy.

- Zpráva: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, hlasoval jsem proti zprávě pana poslance Trakatellise v důsledku skandálního pozměňovacího návrhu 15, který zaměřuje vyléčení nemoci s vraždou nenarozených lidských bytostí a je načichlý eugenikou. Toto si musíme ujasnit: lidské bytosti mají právo na život od momentu, kdy vajíčko a spermie splynou, až do jejich přirozené smrti, a tento pozměňovací návrh toto právo na život zásadním způsobem zpochybňuje. Nenarozená lidská bytost by již neměla právo na život jednoduše z toho důvodu, že on či ona trpí určitým onemocněním. Je to přesným opakem lékařství – je to vražda.

Z tohoto důvodu je zpráva pana poslance Trakatellise nepřijatelná a tento pozměňovací návrh je skandálem, který diskredituje tento Parlament, který má jinak stále velké zásluhy v oblasti bioetiky a ochrany budoucího lidského života.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, poprvé od doby, kdy jsem se stala poslankyní v tomto Parlamentu, jsem při hlasování o udělení absolutoria hlasovala proti udělení absolutoria Komisi a ráda bych vysvětlila své důvody: mojí hlavní obavou je způsob, jakým se Evropská komise zhostila záležitosti přistoupení nových dvou zemí, konkrétně Rumunska a Bulharska.

V případě Rumunska a Bulharska se musíme vypořádat s mnoha problémy, s obecně rozšířenou korupcí, se spoustou peněz, spoustou evropských peněz, které zmizely. Evropská komise začala příliv těchto peněz zmrazovat až v roce 2008. V roce 2007 jsme přišli o velkou částku peněz a nyní se musíme vypořádat s kontrolními systémy, které se tam stěží vyskytují, nebo kontrolními systémy, které fungují pouze občas. V Rumunsku dochází ke korupci v rozsáhlém měřítku a je třeba vypořádat se tam s problémy v soudnictví. Vina za toto všechno musí být přisouzena předstupnému procesu.

Chci dát znamení, říct Evropské komisi, že v budoucnosti se musí přistoupeními nových zemí zabývat jiným způsobem, a také jí říct, že jak bylo v minulosti pozorováno v jiných zemích, kdyby chtěla, mohla nyní postupovat mnohem úspěšněji.

Ráda bych vyzvala Komisi, aby oběma zemím pomohla zavést finanční kontrolní systémy, které budou hodny svého názvu, a aby pomohla napravit systémové slabé stránky těchto dvou zemí. Jinak zde budeme mít neustálý problém, neustále nás bude trápit bolest v krku, která bude sužovat celou Evropu.

Písemná vysvětlení hlasování

- Zpráva: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Alexander Alvaro (ALDE), *písemně*. – (DE) Evropský parlament dnes hlasoval o zprávě pana poslance Casacy o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského parlamentu na rozpočtový rok 2007. Zpráva se zabývala rovněž otázkou důchodového fondu Evropského parlamentu.

Důchodový fond Evropského parlamentu je dobrovolným důchodovým fondem. Důchodový fond se nyní dostal do finančních potíží a jeho deficit narostl.

Svobodná demokratická strana v Evropském parlamentu nesouhlasí s využíváním daňových příjmů na pokrytí deficitu. Je nezodpovědné očekávat, že za tyto ztráty zaplatí evropští daňoví poplatníci. Jakýmkoli takovým plánům by mělo být zabráněno. Svobodná demokratická strana v Evropském parlamentu hlasovala proti udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského parlamentu. Možnost využít daňové příjmy k pokrytí deficitu nebyla zcela vyloučena.

Richard James Ashworth (PPE-DE), *písemně*. – Britští konzervativci nemohli schválit udělení absolutoria za plnění evropského rozpočtu na rok 2007, oddíl I – Evropský parlament. Trváme na tom, že rozpočet Parlamentu musí odpovídajícím způsobem využít prostředky evropských daňových poplatníků, a proto podporujeme většinu toho, co je uvedeno ve zprávě zpravodaje. Zejména souhlasně konstatujeme pokrok, jehož bylo dosaženo při plnění rozpočtu Parlamentu, jak je uvedeno ve zprávě Účetního dvora na rok 2007. Podporujeme rovněž poznámky zpravodaje týkající se dobrovolného důchodového fondu poslanců. V souladu s naším tradičním přístupem však budeme i nadále hlasovat proti udělení absolutoria, dokud nezaznamenáme skutečný pokrok směrem k situaci, kdy od Evropského účetního dvora obdržíme prohlášení o věrohodnosti bez výhrad.

Monica Frassoni (Verts/ALE), *písemně*. – Skupina Zelených dnes hlasovala ve prospěch zprávy poslance Casacy o udělení absolutoria Evropskému parlamentu za rok 2007.

Chceme zdůraznit, že na základě přijetí této zprávy na plenárním zasedání by se mělo předsednictví tohoto Parlamentu chopit své odpovědnosti a neprodleně jednat podle toho, co stanoví přijatý text, pokud jde o dobrovolný důchodový fond, a že by měla být učiněna jasná rozhodnutí za tím účelem, že problémy dobrovolného důchodového fondu nebudou za žádných okolností vyřešeny dalšími prostředky z rozpočtu Parlamentu, a to jak přímo, tak nepřímo, a že seznam účastníků fondu bude zveřejněn bez dalšího prodloužení.

Mělo by být objasněno, že pokud má Parlament garantovat důchodové nároky svých poslanců, měl by rovněž mít nad fondem a jeho investiční politikou plnou kontrolu. Očekáváme, že tato rozhodnutí budou přijata do konce dubna 2009.

Marian Harkin (ALDE), *písemně*. – Zdržela jsem se hlasování, protože jsem členkou důchodového fondu.

Jens Holm a Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), *písemně*. – Hlasovali jsme proti zprávě poslance Casacy o udělení absolutoria Evropskému parlamentu na rok 2007 ze tří důvodů. Zaprvé nesouhlasíme se situací, kdy je dobrovolný důchodový fond poslanců Evropského parlamentu financován z prostředků daňových poplatníků. Zadruhé nesouhlasíme se situací, kdy mohou být prostředky daňových poplatníků použity v soukromém důchodovém fondu, v jehož případě je seznam účastníků a příjemců utajován a není zveřejněn.

Zatřetí naprosto nesouhlasíme s použitím dalších prostředků daňových poplatníků na pokrytí stávajícího deficitu důchodového fondu v důsledku spekulativních investic. Podporujeme odstavce 105 a 109 zprávy poslance Casacy, které napravují některé námitky, jež máme k dobrovolnému důchodovému fondu poslanců Evropského parlamentu, ale protože zpráva poslance Casacy nemění stávající situaci, hlasovali jsme proti udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského parlamentu na rozpočtový rok 2007.

Kartika Tamara Liotard a Erik Meijer (GUE/NGL), písemně. – Hlasovali jsme proti zprávě poslance Casacy o udělení absolutoria Evropskému parlamentu na rok 2007 ze tří důvodů. Zaprvé jsme proti situaci, kdy je dobrovolný důchodový fond poslanců Evropského parlamentu financován z prostředků daňových poplatníků. Zadruhé jsme proti situaci, kdy mohou být prostředky daňových poplatníků použity v soukromém důchodovém fondu, v jehož případě je seznam účastníků a příjemců utajován a není zveřejněn.

Zatřetí jsme zásadně proti použití dalších prostředků daňových poplatníků na pokrytí stávajícího deficitu důchodového fondu v důsledku spekulativních investic. Podporujeme odstavce 105 a 109 zprávy poslance Casacy, které napravují některé námitky, jež máme k dobrovolnému důchodovému fondu poslanců Evropského parlamentu, ale protože zpráva poslance Casacy nemění stávající situaci, hlasovali jsme proti udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského parlamentu na rozpočtový rok 2007.

Toine Manders (ALDE), písemně. – (NL) Bohužel jsem musel zmeškat začátek hlasování, ale naprosto sdílím ráz zpráv o udělení absolutoria, a zejména zprávy poslance Casacy. Bylo by nezodpovědné, kdybychom měli zejména v této době pokrývat deficit důchodového fondu z prostředků plynoucích z daní. Možný deficit tohoto fondu je záležitostí fondu a jeho členů, nikoli evropského daňového poplatníka.

Poslanci Parlamentu jsou považováni za vzor a při využívání prostředků Společenství musí být opatrní. To se týká jejich příjmů, důchodů a výdajů. Proto jsem potěšen, že Parlament tuto zprávu schválil.

Carl Schlyter (Verts/ALE), písemně. – (SV) Odmítám udělení absolutoria orgánu, který vyplývá 1 miliardu EUR na zvláštní důchodové pojištění, jehož dvoutřetinový podíl je financován z veřejných prostředků. Poslanci Evropského parlamentu, kteří jsou členy tohoto zvláštního důchodového fondu, musí přijmout snížení těchto luxusních důchodových částek, stejně jako byli ti, kteří mají nízké příjmy, nuceni přijmout snížení v jejich důchodových částkách. Udělení absolutoria se vztahuje na rok 2007, ale nemůžeme čekat celý rok na to, abychom vyjádřili naši kritiku vůči rozhodnutí učiněnému v roce 2008, jež se týkalo zvláštních příspěvků do důchodového fondu.

Olle Schmidt (ALDE), písemně. – (SV) Zdržel jsem se hlasování, protože jsem z dobrovolného důchodového fondu vystoupil dne 21. dubna 2009, a proto jsem nechtěl ovlivnit výsledek hlasování.

Kathy Sinnott (IND/DEM), písemně. – My, jakožto poslanci Evropského parlamentu, máme zastupovat evropské občany a sloužit jim. Všichni naši voliči trpí důsledky hospodářské krize, zejména se jedná o ztrátu a snížení jejich důchodů. V mém volebním obvodu Munsteru v Irsku čelí mnoho pracovníků velmi nejistému období stáří, protože příspěvky, které zaplatili na důchodovém pojištění, ztratily z velké části hodnotu, nebo v některých případech o svůj důchod zcela přišli, když byly jejich společnosti uzavřeny.

Při hlasování o této zprávě s radostí prohlašuji, že jsem členkou fondu, jak to vyžadují pravidla Parlamentu. Jako poslankyně přispívám do důchodového fondu. Nespatřuji v tom však střet zájmů.

Zdá se mi neodůvodněné, aby poslanci Evropského parlamentu očekávali, že jsou chráněni imunitou, a břemeno hospodářské krize bychom měli nést rovným dílem. Jako poslankyně Evropského parlamentu kladu zájmy občanů před svoje vlastní.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), písemně. – Hlasoval jsem proti zprávě poslance Casacy o udělení absolutoria Evropskému parlamentu na rok 2007 ze tří důvodů. Zaprvé jsem proti situaci, kdy je dobrovolný důchodový fond poslanců Evropského parlamentu financován z prostředků daňových poplatníků. Zadruhé jsem proti situaci, kdy mohou být prostředky daňových poplatníků použity v soukromém důchodovém fondu, v jehož případě je seznam účastníků a příjemců utajován a není zveřejněn.

Zatřetí jsem zásadně proti použití dalších prostředků daňových poplatníků na pokrytí stávajícího deficitu důchodového fondu v důsledku spekulativních investic. Podporuji odstavce 105 a 109 zprávy poslance Casacy, které napravují některé námitky, jež mám k dobrovolnému důchodovému fondu poslanců Evropského parlamentu, ale protože zpráva poslance Casacy nemění stávající situaci, hlasoval jsem proti udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského parlamentu na rozpočtový rok 2007.

- Doporučení pro druhé čtení: Silvia-Adriana Ticău (A6-0210/2009)

Luís Queiró (PPE-DE), písemně. – (PT) Tento návrh objasňuje pravidla pro to, jak se stát provozovatelem silniční dopravy.

Nová pravidla jsou navržena s cílem zvýšení bezpečnosti a zdokonalení této činnosti a rovněž s cílem zajištění společných kritérií pro finanční správu těchto podniků.

Povinnost mít vyškoleného správce odpovědného za správu dopravní činnosti podniku a povinnost prokázat finanční způsobilost podniku jsou znakem tohoto nového přístupu k této činnosti.

Dalšími důležitými prvky tohoto textu jsou body týkající se ochrany osobních údajů, vytvoření rejstříku, který by měl obsahovat veřejně přístupnou část a část s důvěrnými údaji, a rovněž ukončení činnosti tzv. fiktivních společností.

Tyto požadavky pro vykonávání daného povolání, konkrétně bezúhonnost, finanční způsobilost a odborná způsobilost, odpovídají objasnění této činnosti a doufáme, že jí to umožní prosperovat transparentnějším způsobem a zákazníkům to poskytne lepší ochranu a bezpečnost.

- Doporučení pro druhé čtení: Mathieu Grosch (A6-0211/2009)

Dirk Sterckx (ALDE), písemně. – Nesouhlasím s kompromisem, kterého bylo dosaženo mezi zpravodajem a Radou o pravidlech pro přístup na mezinárodní trh silniční přepravy zboží. Domníváme se, že vytváření nových hranic a nových omezení ohledně kabotáže v dopravním odvětví není řešením problémů, kterým odvětví silniční dopravy v důsledku hospodářské krize čelí. Z hlediska životního prostředí navíc nemůžeme přijmout omezení, jako je například požadavek, že zboží převážené při dovozu v rámci mezinárodní přepravy musí být v plné míře dodáno před tím, než může být provedena kabotážní jízda. To je naprosto v nesouladu s realitou silniční dopravy a stojí to v cestě účinné organizaci nákladní dopravy. Povede to k většímu počtu prázdných nákladních automobilů.

Důrazně však podporuji velmi přísný postoj vůči přístupu k výkonu povolání provozovatele silniční dopravy. Máme-li přísná pravidla ohledně přístupu k danému povolání, nemusíme se obávat o otevřený evropský dopravní trh.

- Zpráva: Silvia-Adriana Ticău (A6-0254/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), písemně. – Souhlasím s potřebou zlepšit energetickou účinnost budov a jsem přesvědčen, že EU může hrát v tomto ohledu pozitivní roli. Ve skutečnosti se domnívám, že tato zpráva nepřikládá dostatečnou důležitost energetické účinnosti budov v širších souvislostech, které by se zabývaly obavami z oblasti životního prostředí, jako je změna klimatu.

Výstavba energeticky účinnějších budov je poměrně snadná, poměrně levná a poměrně prospěšná. Výstavba energeticky účinnějších budov by měla mít rovněž velmi pozitivní dopad na emise uhlíku v EU. Evropská komise však z energetické účinnosti důsledně vytvářela zásadní politiku pro napadání automobilového průmyslu. Jsem přesvědčen, že učinit z výrobců automobilů obětní beránky v otázce změny klimatu představuje velmi špatnou a kontraproduktivní politiku.

V mém volebním obvodu, severovýchodní Anglii, bohužel společnost Nissan nedávno oznámila ztráty pracovních míst a omezení výroby. Bylo by naivní přehlížet v současné krizi, která automobilový průmysl sužuje, regulaci ze strany EU. Tato krize mohla být z velké části odvrácena prostřednictvím vyváženější politiky EU v oblasti životního prostředí, která by energetické účinnosti budov přikládala odpovídající důležitost.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem ve prospěch zprávy paní poslankyně Ticăuové, protože se domnívám, že zlepšení energetické náročnosti budov je zásadní pro ochranu životního prostředí stejně jako snížení energetických ztrát, kterým čelí spotřebitelé.

Evropští občané zároveň nesmí nést veškeré náklady na zlepšení energetické náročnosti budov sami. EU a členské státy musí za tímto účelem vyčlenit nezbytné finanční prostředky. Do roku 2014 musí vytvořit fond pro energetickou účinnost financovaný rozpočtem Společenství, Evropskou investiční bankou (EIB) a členskými státy, a to s cílem zvýšení investic soukromého a veřejného sektoru do projektů na zlepšování energetické účinnosti budov prostřednictvím snížení daně z přidané hodnoty (DPH) u výrobků a služeb, které souvisejí s energetickou účinností a energií z obnovitelných zdrojů, a prostřednictvím rozšíření kritérií

pro možnosti financování zlepšení energetické náročnosti budov, a to nejen obytných, z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR). Dalšími nástroji jsou projekty přímých veřejných výdajů, zajištění úvěrů, dotace a také sociální granty.

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Cena a spolehlivost dodávek energií jsou klíčovými faktory konkurenceschopnosti EU. Zvyšování energetické účinnosti je jedním z nejdůležitějších opatření, které EU umožní dosáhnout stanovených cílů v oblasti emisí CO₂, vytvářet pracovní místa, snížit náklady pro podniky, řešit sociální dopady zvyšování cen energií a snížit rostoucí závislost EU na vnějších dodavatelích energií.

Energetická náročnost budov v současnosti představuje přibližně 40 % spotřeby energie a tím, že se přepracuje tato směrnice, bude možné stávající situaci zlepšit. Všechny zainteresované strany by měly mít povědomí o přínosech plynoucích ze snížení energetické náročnosti a musí mít k dispozici potřebné informace, jak takového snížení dosáhnout. Je proto nezbytné, aby byly finanční nástroje na podporu zlepšování energetické náročnosti budov přístupné pro orgány místní a regionální samosprávy.

Peter Skinner (PSE), písemně. – Vítám iniciativu na zajištění účinnosti energetické náročnosti budov. Je zde jasně vyjádřena rovnováha mezi potřebou kroků vedoucích k zákazu emisí CO₂ tam, kde je to možné, a ekonomickými náklady. Myšlenka energetické certifikace takových budov je jednou z klíčových otázek, které mohou pomoci řídit spotřebu způsobem založeným na dostatečných informacích.

- Zpráva: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Jens Holm, Kartika Tamara Liotard, Erik Meijer a Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), písemně. – Naprosto souhlasíme s přísnějšími pravidly týkajícími se finančních aktivit a ratingových agentur. Dnes jsme se ale rozhodli hlasovat proti zprávě pana poslance Gauzèse. Důvodem je to, že zpráva je nedostačující a neklade dostatečný důraz na správné otázky. Existuje zde silná potřeba vytvořit veřejné ratingové agentury, které nebudou fungovat za účelem zisku, protože to je jediný způsob, jak se v ratingovém procesu vyhnout střetu zájmů. O této otázce se ve zprávě nepojednává uspokojivým způsobem.

Astrid Lulling (PPE-DE), písemně. – (FR) Zprávu pana poslance Gauzèse bez váhání podporuji. Jakožto vyjednaváč znovu prokázal svoje kvality. Je štěstí, že v případě tohoto textu mohlo být rychle dosaženo kompromisu.

Tím, že se Evropa vybaví regulačním rámcem pro ratingové agentury, se dostane do popředí a bude ukazovat cestu, zatímco Spojené státy v této oblasti prakticky ještě nereagovaly. Část spolehlivosti kapitálových trhů a důvěry v tyto trhy závisí na ratingových vytvářených a zveřejněných těmito agenturami.

Regulační rámec, který dnes vytváříme, by měl být schopný zlepšit podmínky, v jakých jsou tyto ratingy připravovány, jsou-li využívány v kontrolním rámci pro regulované činnosti.

Pro kompromis však bylo důležité, aby neměl formu řešení zaměřených pouze na zákaz jakýchkoli odkazů na ratingy, a to v jakýchkoli souvislostech, pokud nebyly tyto ratingy stanoveny v rámci této regulace. Kromě toho, že by to bylo určitým způsobem na újmu vůči hlavním svobodám, jako je svoboda projevu a svoboda obchodu, by takový přístup pravděpodobně upřednostňoval neevropské trhy na úkor evropských trhů, a pravděpodobně by také upřednostňoval soukromé a tajné finanční operace na úkor veřejných operací, které podléhají pravidlům transparentnosti. Zvolené řešení tedy získalo můj plný souhlas.

Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. – (SV) Situace ve světovém hospodářství je stále neklidná a právě včera Mezinárodní měnový fond oznámil, že finanční krize se může ještě zhoršit. Stěžejí někoho překvapí, že je to sváteční doba pro ty, kteří jsou horlivými zastánci regulace a kontroly.

Avšak začít navrhovat rozsáhlé systémy kontroly pro činnost finančního trhu ještě před tím, než jsou provedena šetření a než jsou dokončeny analýzy, je hrozným omylem. Několik důležitých aktérů, včetně Švédské centrální banky, se domnívá, že Komise méně než věrohodným způsobem zvládla vysvětlit tržní selhání, které odůvodňuje další regulaci ratingových agentur.

To EU zjevně neznepokojuje. Tvůrci právních předpisů v Bruselu jsou připraveni místo na neklid na světových trzích na to, aby EU poskytli důvod k posilování jejich vlastních pozic. Pokud existuje v dnešním světě systém, který je v pravém slova smyslu globální, jedná se o finanční trhy. Například dodatečná kontrola ratingových agentur by tedy měla, pokud je považována za nezbytnou, být zahájena a plánována na globální úrovni. Vzhledem k tomu, že se tento Parlament snaží nacházet řešení v rámci spolupráce EU, rozhodl jsem se hlasovat proti zprávě.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písemně. – Naprosto souhlasím s přísnějšími pravidly týkajícími se finančních aktivit a ratingových agentur.

Dnes jsem se ale rozhodla hlasovat proti zprávě pana poslance Gauzèse. Důvodem je to, že zpráva je nedostačující a neklade dostatečný důraz na správné otázky. Existuje zde silná potřeba vytvořit veřejné ratingové agentury, které nebudou fungovat za účelem zisku, protože to je jediný způsob, jak se v ratingovém procesu vyhnout střetu zájmů. O této otázce se ve zprávě nepojednává uspokojivým způsobem. To je pouze jeden příklad z nedostatků této zprávy.

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Nyní mažeme šedé zóny na finančních trzích a klademe přísnější požadavky, ale to už je pozdě. Vyléčí to bohužel pouze příznaky, nikoli příčiny. Deregulace, ke které docházelo v minulých letech, umožnila vznik nových – a díky jejich složitosti nejasných – produktů na peněžních trzích. V tomto smyslu jsem hlasoval ve prospěch přísnějšího finančního dohledu, ačkoli samotné to nebude zdaleka stačit.

Pokud chceme předejít tomu, aby byly v budoucnosti stavěny takové domečky z karet, jedinou věcí, kterou je třeba udělat, je zakázat riskantní finanční produkty. Vlastní orgán dohledu by však jistě vedl k větší byrokracii, ale nedospěl by k ekonomickému smýšlení a ukončení spekulativní mentality.

John Purvis (PPE-DE), písemně. – Ačkoli ratingové agentury musí přijmout určitý stupeň viny za selhání v sekuritizaci rizikových hypoték, které vedlo k finanční krizi, delegace konzervativců Spojeného království bohužel hlasovala ve prospěch plánů na regulaci ratingových agentur, jak je navrženo ve zprávě poslance Gauzèse. Ratingové agentury by neměly být považovány za obětní beránky, vezmeme-li v úvahu, že ve stejné míře chybovala také bankovní a regulační kultura, která odsunula rizikové strategie do zákulisí.

Doufáme, že EU, Spojené státy a ratingové agentury mohou spolupracovat na vytvoření systému, který bude správně fungovat. Aby se tak stalo, je třeba, aby tvrdý regulační přístup povolil vytvoření systému, který přijme určitý podíl rizika ve všech investicích a umožní určitou míru přijatelnosti ratingů provedených mimo rámec toho, co jsme dnes odhlasovali. Především musí být dostatečně pružný, aby se přizpůsobil novým okolnostem a nechal trh dýchat.

Olle Schmidt (ALDE), písemně. – (SV) Nezúčastnil jsem se tohoto hlasování z důvodu mých zvláštních vazeb na ratingové odvětví.

Peter Skinner (PSE), písemně. – Doporučení skupiny G20 určená Pracovní skupině pro finanční služby jasně vyzývají k větší transparentnosti a regulaci ratingových agentur. Tato zpráva, jež byla odpovědí Evropského parlamentu skupině G20, nalezla správnou rovnováhu. Zůstává zde však otázka ohledně úrovně způsobilosti, kterou bude muset prokázat Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry (CESR), pokud má v takové regulaci hrát ústřední roli.

- Zpráva: Gabriele Albertini (A6-0250/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Děkuji, pane předsedající, hlasoval jsem ve prospěch zprávy.

Nařízení Rady (ES) č. 11/98 a č. 12/98 vedla k vytvoření jednotného trhu pro mezinárodní přepravu cestujících autobusy a autokary. Tato liberalizace přispěla ke stálému zvyšování hustoty dopravy související s tímto odvětvím, ve kterém docházelo ke stálému růstu od poloviny 90. let minulého století až do současnosti.

Tento pozitivní trend však nebyl doprovázen ochranou a podporou práv cestujících: cestující poukazovali na mnoho problémů, včetně zrušení přepravy, překnihování, ztráty zavazadel či zpoždění.

Na rozdíl od cestujících, kteří si zvolí jiný druh dopravy, jsou uživatelé autobusů a autokarů bez ochrany, protože v právních předpisech Společenství je mezera.

Proto vítám návrh Výboru pro dopravu a cestovní ruch, který se snaží stanovit práva těchto cestujících prostřednictvím dokumentu, o němž máme nyní hlasovat. Návrh je zajímavý zejména proto, že přepravce činí zodpovědnými v případě úmrtí a zranění, zavádí náhradu škody a pomoc v případě zrušení nebo zpoždění spoje, uznává práva osob s omezenou schopností pohybu a orientace či s jinými onemocněními a zavádí orgány odpovědné za dohled nad tímto nařízením a vyřizováním stížností.

Je to významný krok směrem k rovným právům pro všechny cestující.

Brian Crowley (UEN), písemně. – Evropská unie vytvořila úspěšný vnitřní trh s nebyvalým pohybem kapitálu, služeb a osob. Samotné vytvoření této svobody pohybu však není dostatečné. Musíme chránit občany zemí EU, pokud cestují v rámci Unie, a musíme jim zajistit rovný přístup k našim dopravním službám.

V odvětví letecké dopravy jsme byli svědky úspěchu politik EU zaměřených na přístup cestujících a práv na náhradu škody a já vřele vítám skutečnost, že EU předložila podobné návrhy pro ostatní dopravní odvětví. Je však důležité, abychom vždy respektovali zvláštní povahu každého jednotlivého dopravního odvětví. Zatímco tytéž zásady práv, spravedlivý přístup a rovná práva by měla platit pro všechny druhy dopravy, musíme zohlednit charakteristické rysy každého z nich. Jinak zklameme jak cestující, tak provozovatele.

Jsem rád, že v rámci tohoto balíčku zaměřeného na práva cestujících, který pokrývá námořní dopravu, dopravu po vnitrozemských vodních cestách a autokarovou a autobusovou dopravu, Evropský parlament vytvořil právní předpis, který je spravedlivý a vyvážený a který se prokáže jako velice účinný v oblasti ochrany a podpory práv cestujících v EU.

Timothy Kirkhope (PPE-DE), písemně. – Konzervativci vítají celkový cíl zlepšení práv cestujících, přístupu ke zdravotně postiženým a vytvoření rovných podmínek pro uživatele mezinárodní autobusové dopravy, a z tohoto důvodu hlasovali ve prospěch zprávy. Uvítali bychom však výjimku pro regionální spoje, protože Spojené království liberalizovalo trhy, které pokročily od smluv o veřejné službě k otevřenému výběrovému řízení. Navíc se nezdá, že by návrh uznával místní povahu autobusových spojů působících v pohraničních oblastech. Konzervativci mají rovněž obavy ohledně některých aspektů navrhovaného nařízení, zejména se jedná o ustanovení o odpovědnosti. Na rozdíl od odvětví železniční a letecké dopravy se odvětví autobusové a autokarové dopravy skládá ze značného počtu malých a středních podniků s omezenými zdroji.

Fernand Le Rachinel (NI), písemně. – (FR) Cestující, kteří využívají autobusy a autokary, by měli požívat stejných práv jako cestující v železniční a letecké dopravě. To je filosofie obsažená v této zprávě.

Všichni cestující si musí být totiž v zásadě rovni před zákonem.

Je však třeba vyjádřit mnoho výhrad.

Ty vyplývají ze samotné povahy tohoto odvětví, kterému dominují mikropodniky a malé a střední podniky. Nemůžeme se spokojit s opatřeními, jako jsou ta, jež byla navrhována zde na plenárním zasedání a jež pod záminkou zvýšené ochrany práv cestujících zavádějí pouze nezvladatelná omezení určená pro řidiče autobusů a autokarů a nevyhnutelné navýšení jízdného pro samotné cestující.

Proč bychom měli očekávat od řidiče, jehož prací je bezpečné řízení, aby se účastnil zvláštních kurzů, které mu nebo jí umožní poskytnout pomoc osobám se sníženou pohyblivostí a orientací nebo osobám se zdravotním postižením?

Proč neudělit jasnou výjimku z pole působnosti tohoto nového evropského nařízení pravidelným městským, příměstským a regionálním dopravním spojům, které jsou samotné pokryty smlouvami o veřejné službě?

Proč usilovat o vytvoření práv na náhradu škody ve výši 200 % hodnoty ceny jízdenky v případech, kdy je odmítnuto nastoupení z důvodu překnihování?

Ve Francii navrhla *Fédération nationale des transporteurs de voyageurs* (Národní federace přepraveců cestujících) pragmatická řešení na všechny tyto problémy. Někteří jste vyslechli. Nikoli všechny. Je to škoda.

Luís Queiró (PPE-DE), písemně. – (PT) Cílem zprávy pana poslance Albertiniho je napomoci k vytvoření podmínek pro jasnější rámec využívání a provozování autobusové a autokarové dopravy. Vyřešením otázek spojených s právy osob s omezenou schopností pohybu a orientace a také stanovením jasnějších pravidel v případě úmrtí a úrazu cestujících a také v případě ztráty či poškození zavazadel tato zpráva napomáhá zvýšit bezpečnost jak pro cestující, tak pro podniky. Řešení jsou naznačena rovněž pro případy náhrady škod a pomoc v případě zrušení přepravy, zpoždění nebo přerušení jízdy.

Jsou tedy vytvořeny podmínky pro to, aby byly cestujícím poskytovány lepší informace, a to před, v průběhu a po uskutečnění jízdy. Rovněž jsou vyjasněna jejich práva a stejně tak jsou vyjasněny povinnosti provozovatelů tak, aby tito byli konkurenceschopnější a bezpečnější.

- Zpráva: Brian Crowley (A6-0070/2009)

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem ve prospěch zprávy Briana Crowleye o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících, protože podporuje evropské výkonné umělce a evropskou hudbu.

Návrh Evropského parlamentu představuje rozšířené výhody pro výkonné umělce, kteří budou chráněni během celého jejich života, stejně jako je tomu ve Spojených státech a v souladu evropskými zásadami, které si cení tvořivosti a kultury.

Domnívám se, že prodloužení doby ochrany z 50 na 70 let podpoří investice do hudebních inovací a povede k možnosti většího výběru pro spotřebitele a zároveň Evropě umožní zůstat konkurenceschopnou na hlavních světových hudebních trzích.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), písemně. – (PT) Vedoucí osoby tohoto odvětví v Portugalsku to považují za velice důležitou záležitost pro evropský a portugalský hudební průmysl. Potvrzují, že návrh Komise na prodloužení doby ochrany výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů na zaznamenaná díla splní daný požadavek a umožní Evropě, aby zůstala konkurenceschopnou na hlavních světových hudebních trzích.

Tato otázka se těší jasné podpoře ze strany výkonných umělců a výrobců, protože téměř 40 000 výkonných umělců a hudebníků podepsalo petici, kterou vyzývají Evropskou unii ke snížení rozdílu oproti ostatním zemím, které již mají delší dobu ochrany.

Doufáme, že prodloužení doby ochrany podpoří nové investice do velmi široké škály nové hudby a povede k možnosti většího výběru pro spotřebitele. Rovněž je třeba poznamenat, že průmysl hudebních nahrávek je významným přispěním, co se týče zaměstnanosti a daňových příjmů, a je hlavním vývozcem duševního vlastnictví.

Z těchto důvodů, jak zdůrazňují vedoucí osoby uvedené výše, jsem hlasoval ve prospěch kompromisního znění zprávy, které dnes bylo předloženo k hlasování. Toto schválení umožní konsensus mezi Radou a Parlamentem a usnadní přijetí směrnice Radou.

Tunne Kelam (PPE-DE), písemně. – Hlasoval jsem ve prospěch pozměňovacího návrhu 79, aby byl návrh o prodloužení doby ochrany hudebních nahrávek chráněných autorským právem navrácen výboru.

Podle mého názoru musí být návrh Komise lépe připraven, a proto by měl Parlament svému rozhodnutí věnovat více času. Zdá se, že ve své stávající podobě návrh Komise poskytuje objektivní důvod k zavedení umělých monopolů v oblasti kulturních děl.

Naprosto souhlasím s tím, že mnoho umělců těží ze svých děl velmi málo. Řešením však není vyhovět spíše produkčním společnostem, ale skutečně přesunout výhody z jejich strany na stranu umělců a výkonných umělců.

Arlene McCarthy (PSE), písemně. – Není spravedlivé, aby se skladatelé písní a umělečtí designéři CD těšili ochraně jejich práv po dobu jejich života a 70 let po jejich smrti, zatímco výkonní umělci se v současnosti těší ochraně pouze 50 let po zveřejnění díla. Doba ochrany nezohledňuje předpokládanou délku života, což znamená, že hudebníci ztrácí přínos z jejich díla právě, když odcházejí do důchodu, a příjem tedy potřebují nejvíce. Nadání hudebníci jsou stávajícím systémem šizeni. S cílem odstranit tuto diskriminaci požádalo o naši podporu 38 000 výkonných umělců. Jedná se o vytvoření rovných práv pro běžně pracující hudebníky.

Lituji, že v souvislosti s tímto právním předpisem zde bylo tolik neoprávněných požadavků. V době hospodářského poklesu musíme podpořit naše tvůrčí odvětví a umělce, kteří přispívají k našemu HDP, vytváření pracovních míst, hospodářskému růstu a celosvětovému vývozu. Tento právní předpis velmi napomůže nešťastným hudebníkům, kteří si zaslouží, aby s nimi bylo zacházeno rovným způsobem. Doufám, že Rada a Komise mohou akceptovat hlasování Parlamentu a předložit tento právní předpis ještě před koncem tohoto volebního období Parlamentu.

Ieke van den Burg (PSE), písemně. – (NL) Nizozemská Strana práce (Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu) podporuje pozměněný návrh, protože obsahuje značný počet pozitivních prvků ve prospěch umělců, jako je ochrana nedotknutelnosti umělce a fond pro studiové hudebníky. Hlasovali jsme pro pozměňovací návrhy, jejichž účelem je poskytnout umělcům 100 % příjmu, který vyplývá z prodloužení doby ochrany. Dosažený kompromis je krokem správným směrem, ale jistě ještě není optimální.

Nizozemská Strana práce má však závažné obavy ohledně postavení menších umělců, kteří se výměnou za vytvoření nahrávky musí vzdát jakéhokoli příjmu z nahrávky, který překročí jejich zálohu. Proto doufáme, že Komise brzy předloží návrhy na zlepšení postavení umělců vůči nahrávacím společnostem, včetně návrhů ohledně smluv týkajících se prvních 50 let, v jejichž průběhu se uplatňují práva související s autorským právem.

Thomas Wise (NI), písemně. – Ačkoli velmi podporuji myšlenku prodloužení doby ochrany autorského práva, tento návrh je pro daný účel nevhodný. EU ukázala svou neschopnost chopit se problému logickým a účinným způsobem, a proto jsem hlasoval pro jeho zamítnutí.

- Zpráva: Ulrich Stockmann (A6-0217/2009)

Luís Queiró (PPE-DE), písemně. – (PT) Zavedení druhého programu Marco Polo je významným krokem, protože zajišťuje nezbytnou finanční pomoc pro opatření, která mají posílit a zlepšit environmentální výkonnost systému nákladní dopravy.

Tento návrh vychází z hodnocení účinnosti prvního programu Marco Polo, který dospěl k závěru, že do současnosti byl cíl převodu na jiný druh dopravy splněn jen ze 64 %, to je daleko od odhadovaných cílů.

Doufáme, že nový program Marco Polo bude moci využít zlepšených finančních podmínek, aby mohl sledovat stanovené cíle, které nyní budou zahrnovat také projekty týkající se mořských dálnic a projekty týkající se opatření na snížení přetížení dopravy.

Domnívám se, že tento program, který usiluje o podnícení a podporu projektů, jež převádějí silniční nákladní dopravu na moře, železnice a vnitrozemské vodní cesty, musí být zcela schopen napomoci ke snížení přetížení a znečištění a zajistit účinnou a environmentálně udržitelnější dopravu.

- Zpráva: Petr Duchoň (A6-0220/2009)

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), písemně. – (DE) Zpráva Výboru pro dopravu a cestovní ruch dostatečným způsobem nezohledňuje skutečný zájem na tom, aby byla na základě dostupné kapacity lépe využívána železniční doprava jako celek.

Provozovatelé infrastruktury mají být nuceni uchovávat si v celoročním jízdním řádu své sítě rezervní kapacity pro příležitostný provoz. Tento předběžný požadavek neponechává provozovatelům infrastruktury žádnou pružnost, aby mohli přijímat aktuální rozhodnutí o takových opatřeních. Původní návrh Komise byl dokonce zpřísněn, protože rezervní kapacity musí zajistit odpovídající kvalitu pro mezinárodní zrychlené trasy nákladní dopravy.

Rozsah, v jakém jsou v současnosti železničními společnostmi využívány žádosti o trasy, nelze z důvodu plánování přibližně odhadnout. Tyto kapacity jsou předem odstraněny z procesu sestavování jízdních řádů, a to s takovým výsledkem, že další, pozdější žádosti o trasy nelze uspokojit. Pokud nejsou společnostmi nákladní dopravy využívány ani okrajové kapacity sítě, budou nakonec v neprospěch všech uživatelů vymýceny. Toto nařízení by dosáhlo přesného opaku stávajícího cíle, jímž je lepší využívání dostupných kapacit.

Za účelem omezení negativního dopadu na osobní dopravu a nákladní dopravu požadovanou v krátkém období je třeba sestavit nařízení, které provozovatelům infrastruktury umožní rozhodnout, zda je takové opatření vhodné, přičemž zohlední požadavky osobní železniční dopravy, nebo jim umožní rozhodnout, jak mohou být lépe zohledněny potřeby železniční nákladní dopravy.

Erik Meijer (GUE/NGL), písemně. – (NL) Stále větší objem přeshraniční dálkové nákladní dopravy je přesouván ze železnice na silnici. Významným důvodem tohoto jevu je to, že je budováno více dálnic, přímé železniční spoje pro obchodní společnosti jsou rušeny a silniční doprava se stává relativně stále levnější. Tyto příčiny jsou obecně opomínány. Veškerá naše pozornost je zaměřena na další dva důvody. Jedním je to, že koordinace mezi železničními společnostmi v různých členských státech je nedostatečná a v důsledku toho musí nákladní vlaky zbytečně dlouho čekat na to, než jsou napojeny na lokomotivu, která je poveze dále. Tento problém má nyní řešení v podobě kyvadlových vlaků s pravidelným jízdním řádem.

Dalším kritickým bodem je to, že tato doprava je pomalá, protože musí čekat na vlaky osobní dopravy, které mají přednost. Cílem zprávy poslance Duchoně bylo zrušit přednost osobní dopravy. Na rušných úsecích to může znamenat, že EU uloží povinnost změnit pravidelné jízdní řády s tím, že zruší několik vlaků. Voliči si brzy uvědomí, že toto zhoršení v oblasti služeb nastalo díky Evropě. Namísto omezení osobní dopravy je

třeba nalézt řešení, které se vypořádá s omezeními a nedostatky v kapacitě železnic. Je správné, že tento text byl v tomto ohledu zmírněn.

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Nákladní doprava se v současnosti soustředí hlavně na silnicích a podíl této dopravy provozovaný na železnicích a po vodě nebo letecky klesá. V době stále se zužujících marží a extrémní konkurence představují manévry řidičů nákladních automobilů při předjíždění společně s unavenými řidiči a přetížením nákladu smrtelnou kombinaci rizik. Mimo rizika nehody je nákladní doprava, která má tendenci zkolabovat, neudržitelná z hlediska přetížení dopravy, hluku a znečišťování životního prostředí.

Nastal nejvyšší čas přesunout nákladní dopravu na železnice, ale pro to budeme potřebovat lepší technická řešení a logistické modely pro koordinaci a organizační vytváření sítí. Zpráva představuje krok správným směrem, proto jsem hlasoval v její prospěch.

Luís Queiró (PPE-DE), písemně. – (PT) Vytvoření skutečného vnitřního trhu železniční dopravy je velmi důležité pro cíle evropské politiky v oblasti udržitelné dopravy nebo jinými slovy pro budoucnost Evropy a její dopravy. Je to rovněž důležité pro to, aby se mohlo toto odvětví stát nedílnou součástí opatření, která napomohou k zajištění úspěchu Lisabonské strategie.

Železniční nákladní doprava je rovněž velmi důležitým faktorem v různých oblastech provozu dopravy.

Doufáme, že vytvoření evropské železniční sítě pro nákladní dopravu, kde se budou moci vlaky bez problémů pohybovat a jednoduše přejíždět z jedné vnitrostátní sítě do druhé, umožní zlepšení ve využívání infrastruktur a usnadní konkurenceschopnější nákladní dopravu.

Domnívám se, že je zásadní podpořit opatření, jejichž cílem je zlepšení situace v odvětví železniční nákladní dopravy s vyhlídkou, že se toto odvětví stane zcela integrovanou a nedílnou součástí celé budoucí evropské dopravní sítě.

Brian Simpson (PSE), písemně. – Blahopřeji zpravodaji a Evropské komisi za jejich odvalu při snaze dostat v celé EU do popředí železniční nákladní dopravu.

Osobně bych upřednostnil radikálnější návrh, takový, který by zavedl strategii, jež by zahrnovala prioritní trasy na některých tratích, a rád bych viděl ze strany zbývajících železničního průmyslu uznání, že železniční nákladní doprava je důležitá, musí být rozvíjena a podporována.

Železniční nákladní doprava v Evropě je omezována dvěma oblastmi. Zprvu jde o skutečný nedostatek interoperability především v oblasti signalizace a zadruhé jde o samotný železniční průmysl – zejména o provozovatele osobní dopravy a provozovatele infrastruktury, kteří jsou vzájemně domluveni na zajištění toho, že železniční nákladní doprava je umístěna na posledním místě, pokud se jedná o stanovování tras a jízdních řádů.

Tato zpráva je alespoň začátkem konce tohoto pohodlného výhodného svazku, který zde existuje, a dává provozovatelům nákladní dopravy přinejmenším možnost k rozvoji jejich činnosti.

Pokud dovolíme, aby byl zachován stávající stav, za dvacet let zde nezbude žádná železniční nákladní doprava. Abychom učinili železniční nákladní dopravu životaschopným, atraktivním a konkurenceschopným odvětvím, musíme jednat nyní, nebo se nám nikdy nepodaří odstranit nákladní dopravu ze silnice.

- Zpráva: John Bowis (A6-0233/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), písemně. – Tleskám práci mého kolegy Johna Bowise na tomto dokumentu, který představuje mezník v oblasti práv pacientů. Konzervativci podporují mobilitu pacientů v rámci EU a považují ji za způsob posílení poskytování veřejné zdravotní péče.

Je možná poučné, že tato otázka získala důležitost kvůli případu ze Státního systému zdravotní péče Spojeného království (National Health Service, NHS). Ženě, která se rozhodla odcestovat do Francie kvůli náhradě kyčle, když ji její místní zdravotní orgán nechal čekat příliš dlouho, byla v její domovské zemi odmítnuta náhrada nákladů. Ona však předložila svůj případ Evropskému soudnímu dvoru (ESD), který zavedl významnou zásadu – že pacienti mají právo odcestovat do jiného členského státu z důvodu léčby a poté mají právo na náhradu nákladů, již má poskytnout jejich vnitrostátní veřejný poskytovatel zdravotní péče.

Nejsem žádným fanouškem ESD, který představuje hlavní faktor v neustálém hromadění nových pravomocí EU, ale toto rozhodnutí bylo velmi významné. Doufám, že mnoho mých voličů, kteří byli velmi zklamáni špatnou správou NHS vedenou labouristickou vládou, bude moci využít myšlenek této zprávy.

Anne Ferreira (PSE), písemně. – (FR) Hlasovala jsem proti zprávě o přeshraničních zdravotních službách, protože nesplňuje ani cíle EU o vysoké úrovni zdravotnictví v souladu s článkem 152 Smlouvy, ani požadavek evropských občanů, aby mohli požívat bezpečné a kvalitní zdravotní péče v blízkosti jejich domova.

Z předchozího povolení zpráva nečiní pravidlo pro získání péče v jiném členském státě EU. Předchozí povolení umožňuje kontrolovat finanční rovnováhu sociálních systémů, zatímco pacientům zaručuje podmínky pro náhradu nákladů a poskytování informací, které požadují před tím, než v zahraničí obdrží jakoukoli nemocniční péči.

Není přijatelné ani to, že zlepšení kvality zdravotní péče by mělo být dosaženo prostřednictvím zavedení konkurence mezi poskytovateli této péče, ani prosazování zásady volného pohybu pacientů: volný pohyb pacientů závisí především na jejich zdravotním stavu.

Přijaté pozměňovací návrhy jsou příliš nepřesné a otevírají cestu k tomu, aby byly problémy řešeny Evropským soudním dvorem.

Tato směrnice pouze posiluje nerovnosti ve zdravotnictví mezi evropskými občany, protože pouze ti, kteří mohou zaplatit náklady na zdravotní péči předem, si budou moci zvolit kvalitní služby.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Podstatnou záležitostí je to, že tato zpráva byla přijata, aniž by byl změněn základ článku 95 nebo jinými slovy to, že na zdravotnictví na vnitřním trhu bylo pohlíženo jako na zboží, což je nepřijatelné. Bylo by tedy lepší, kdyby byl návrh Komise zamítnut, jak jsme prosazovali. Avšak většina bohužel s naším postojem nesouhlasila.

V důsledku toho práva pacientů v přeshraniční zdravotní péči nezaručují výhradní pravomoc členských států, co se týče rozhodování o tom, jak organizovat a financovat jejich systémy zdravotní péče. To zahrnuje rovněž jejich pravomoc ohledně zavedení systémů předchozího povolení pro účely nemocniční péče poskytnuté v zahraničí.

Právo občanů na zdraví a také práva osob pracujících ve zdravotnictví nejsou zaručena. Bylo potřeba zvýšit solidaritu a koordinaci mezi systémy sociálního zabezpečení v různých členských státech EU, zejména prostřednictvím uplatňování a posílení práv uživatelů zdravotních služeb a vhodnější reakce na práva a potřeby těchto uživatelů.

Hlasovali jsme tedy proti zprávě.

Christa Klaß (PPE-DE), písemně. – (DE) Hlasovala jsem ve prospěch směrnice o právech pacientů v přeshraniční zdravotní péči, protože pacientům poskytuje větší právní jistotu. Zejména v oblastech Evropské unie, které se nachází v blízkosti hranic, jako například moje domovské město ve velkém regionu Německa, Belgie, Lucemburska a Francie nebo ve venkovských regionech s nedostatkem lékařských služeb, je podpora mobility pacientů významným prvkem pro zlepšení a zvýšení účinnosti zdravotních služeb.

Německé odvětví zdravotních služeb bude mít z přeshraniční mobility pacientů prospěch, pokud pacienti z ostatních členských států EU budou více využívat našeho vysokého standardu lékařských služeb, například v oblasti rehabilitace. Svrchovanost členských států však musí být zachována. Za poskytování lékařské péče a organizaci svých zdravotních systémů jsou odpovědné samotné členské státy. V souladu se zásadou subsidiarity by měla směrnice upravovat pouze oblasti, které se týkají přeshraniční mobility pacientů. Naše vysoce kvalitní a bezpečné standardy v Německu nemohou být oslabeny. Etické standardy, kterým se členské státy z dobrého důvodu podrobují, jde například o umělé oplodnění, analýzy DNA nebo asistovaná sebevražda, nesmí být zpochybněny.

Astrid Lulling (PPE-DE), písemně. – (FR) Vítám cíle této zprávy, která usiluje o usnadnění poskytování zdravotní péče pro pacienty v jiném členském státě, než je jejich domovský stát, a o objasnění postupů náhrady nákladů následně po léčbě, které v současnosti v evropských právních předpisech chybí. Bezpečná, účinná a kvalitní léčba by tedy měla být prostřednictvím mechanismů spolupráce mezi členskými státy přístupná všem evropským občanům.

Trvám však na tom, že členské státy mají výhradní pravomoc při organizaci a financování systémů zdravotnictví. Předchozí povolení pro nemocniční péči je nástrojem, který je pro výkon této pravomoci

klíčový. Není nutné říkat, že výkon tohoto práva musí respektovat zásadu proporcionality, nezbytnosti a nediskriminace.

Co se týče právního základu, jsem zastánkyní dvojitého právního základu, aby byl zaručen respekt vnitrostátním pravomocím. Návrh Komise totiž zahrnoval mnoho pokusů o neoprávněné zasahování do této oblasti prostřednictvím obcházení předpisů.

Konečné znění musí nalézt správnou rovnováhu mezi právy pacientů a vnitrostátními pravomocemi členských států v odvětví zdravotnictví.

Linda McAvan (PSE), písemně. – Jménem britské delegace Labour Party v Evropském parlamentu vítám mnoho pozitivních aspektů zprávy Parlamentu o návrhu směrnice o přeshraniční zdravotní péči. Podporujeme zejména pozměňovací návrhy, které objasňují, že vnitrostátní vlády budou i nadále plně odpovědné za organizaci svých vnitrostátních systémů zdravotní péče a stanovování pravidel léčby.

Nadále se však obáváme, že pravidla, tak jak jsou navržena, nejsou dostatečně jasná. Pacienti, kteří cestují za účelem léčby do jiné země EU, musí vědět, zda jim bude poskytnuta náhrada nákladů, a musí mít veškeré nezbytné informace o druhu a kvalitě zdravotní péče v hostitelské zemi. Delegace Labour Party proto vyzývá, aby směrnice objasnila, že členské státy mohou zavést systémy předchozího povolení. Rovněž podporujeme dvojitý právní základ článků 152 a 95 za účelem zajistit, že prioritou jsou spíše zdravotní záležitosti než obavy ohledně vnitřního trhu. Delegace Labour Party se zdržela závěrečného hlasování, aby naznačila, že tyto dvě obavy musí být v průběhu druhého čtení řešeny.

Arlene McCarthy (PSE), písemně. – Zdržela jsem se hlasování o této zprávě, protože neposkytuje dostatečné záruky ohledně ochrany nedotknutelnosti a financování britského Státního systému zdravotní péče a jistotu či jasnost neposkytne ani menšině pacientů, kteří si mohou dovolit cestovat do jiného členského státu EU s cílem využít zde lékařské péče.

Konzervativní poslanci v Evropském parlamentu mají v rámci svého návrhu jeden cíl, a to znovu představit svůj systém zdravotních poukázek zdiskreditovaný evropským přístupem; podle jejich návrhu by bohatá menšina dostávala poukázky na to, aby si vybrala prostředky z NHS na soukromou léčbu provedenou jinde v Evropě. Lidé, kteří platí daně, očekávají, že jejich peníze budou investovány do NHS, aby jim byla uhrazena zdravotní péče v domovské zemi, nikoli aby byly převedeny do jiných zdravotních systémů EU. Není překvapením, že zcela nedávno konzervativní poslanec Evropského parlamentu Dan Hannan obhajoval privatizovaný přístup ke zdravotní péči.

V nedávné rozpravě o přeshraničních platbách za zdravotní péči mezi Británií a Irskem uvedl konzervativní stínový ministr zdravotnictví Andrew Lansley, že zdroje NHS jsou vždy vzácné, a napadl skutečnost, že Irsku bylo z prostředků NHS vyplaceno 180 milionů GBP. Konzervativní poslanci však nepodpořili náš návrh na jasný systém předchozího povolení, který je zásadní pro ochranu vzácných zdrojů NHS a služeb NHS.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písemně. – (EL) Hlasoval jsem proti zprávě poslance Bowise a návrhu Komise, protože samotný jejich právní základ prokazuje, že finančním zájmům a nekontrolovanému trhu je prisuzována přednost před právy pacientů na lepší a dokonalejší zdravotní péči. Tento návrh popírá vizi sociální Evropy a solidaritu a způsobí větší počet situací, ve kterých budou mít přístup k tolik propagované službě přeshraniční zdravotní péče pouze ti nejbohatší.

To vyústí v rozpad vnitrostátních systémů zdravotní péče a donutí pacienty, aby hledali zdravotní péči v zahraničí. Zdravotní péče je a musí zůstat odpovědností členských států. Zacházet se zdravotní péčí jako s tržní komoditou namísto toho, aby se s ní zacházelo jako s veřejnou službou, je nepřijatelné. Návrh směrnice navíc navrhuje systém náhrady nákladů v případě přeshraniční zdravotní péče, což je zbytečné, vzhledem k tomu, že v roce 1971 byly zavedeny náhrady nákladů za zdravotní péči v rámci nařízení o spolupráci mezi systémy sociálního zabezpečení.

Kathy Sinnott (IND/DEM), písemně. – Zdržela jsem se hlasování o této zprávě, protože si vážně přeji, aby lidé získali zdravotní péči, kterou naléhavě potřebují. Záležitost předchozího povolení je však pro mě obavou. Předchozí povolení navržené v této směrnici popírá práva pacientů. To je důvod, proč se pacienti obrátili nejprve na soudy, a rozsudky těchto soudů jsou důvodem, proč zde dnes hlasujeme o přeshraniční zdravotní péči. Tím, že do této směrnice zahrneme předchozí povolení, se vrátíme na začátek. Úmrtí zapříčiněná geografickým aspektem budou nadále pravidlem a pacienti budou čelit stejným překážkám jako nyní, budou-li usilovat o povolení cestovat za účelem léčby.

Rovněž hluboce lituji, že tato zpráva nedokázala zachovat právní základ, který klade na první místo zdraví pacientů. Namísto toho se stala promarněnou příležitostí, kde je zdraví pacientů používáno jako komodita za účelem zisku.

Catherine Stihler (PSE), písemně. – Klíčové pozměňovací návrhy týkající se předchozího povolení byly neúspěšné. Tyto pozměňovací návrhy byly zásadní pro zachování NHS ve Skotsku a ve Spojeném království jako celku. Prohráli jsme při hlasování o dvojitém právním základu, který by umožnil, aby bylo zohledněno veřejné zdraví, spíše než aby byl právním základem pouze jednotný trh. Kvůli prohře v obou těchto klíčových oblastech a skutečnosti, že toto je první čtení, jsem neměla jinou volbu než zdržet se hlasování.

Marianne Thyssen (PPE-DE), písemně. – (NL) Mobilita pacientů je skutečností, ale nezbytná právní jistota pro pacienty a pracovníky v odvětví zdravotní péče zde již není. Z tohoto důvodu představuje návrh směrnice předložený Komisí dobrou věc. Rovněž oceňuji úsilí pana Bowise dosáhnout v této ďábelsky složité otázce kompromisu. Díky jeho úsilí byla v návrhu Komise učiněna podstatná vylepšení. Nicméně jsem konečnou zprávu nemohla podpořit, protože do ní nebyly zahrnuty dva body, které se týkaly pravomoci členských států organizovat a financovat jejich systémy zdravotní péče.

Žádali jsme o začlenění právního základu, který členským státům umožní účtovat zahraničním pacientům skutečné náklady a stanovit jim spoluúčast na úhradě péče, jíž se jim v naší zemi dostalo. Navíc jsme vždy podporovali, aby bylo členským státům umožněno za určitých okolností pacienty zamítnout, a to například tehdy, jsou-li seznamy čekatelů opravdu dlouhé. To je významné zejména v Belgii, malé zemi s relativně velkým přílivem zahraničních pacientů.

Znění zprávy v podobě, v jaké bylo dnes odhlasováno na tomto plenárním zasedání, nenabízí za tímto účelem dostatečné záruky. Z těchto důvodů jsem se závěrečného hlasování zdržela.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písemně. – (EL) Tato politika EU a buržoazních vlád, která popírá přístup zdola, snižuje standardy služeb veřejného zdravotnictví a má za následek stres způsobený pacientům, seznamy čekatelů, nedostatek různých služeb, vysoké daně, nedostatečnou ochranu pro nepojištěné osoby a přistěhovalce atd.

Drastické snížení v sociálních dávkách, komercializace a další privatizace zdravotních systémů a útok na pojistná práva usnadňují velkým konglomerátům podniků sklízet díky lukrativnímu zdravotnímu odvětví obrovské zisky.

Směrnice o „mobilitě pacientů“ podporuje jednotný trh v oblasti zdravotnictví, uplatňování svobod stanovených Maastrichtskou smlouvou a mobilitu pacientů a zdravotnických pracovníků s cílem zajistit komercializaci zdravotnictví.

Náhrada části nákladů na péči získanou v zahraničí je léčkou, jak získat souhlas prostého lidu s komercializací a víceproudovou zdravotní péčí a třídní diskriminací ve vztahu k právu na život.

Práva pacientů mohou být zajištěna pouze v rámci zcela bezplatného systému veřejného zdravotnictví, který pokrývá veškeré zdravotní požadavky (ohledně odborných lékařů a jiné) celé populace bez ohledu na jejich postavení, co se týče finanční stránky nebo pojištění. Pouze takový systém, který se může rozvíjet v rámci hospodářství založeného na přístupu zdola, na moci zdola, může zajistit odpovídající kvantitu a kvalitativní zlepšení služeb a účinnou ochranu zdraví a životů pracovníků.

- Zpráva: Amalia Sartori (A6-0239/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Hlasoval jsem ve prospěch zprávy.

Studie příslušných sektorů jasně ukázaly, že 10–12 % uživatelů, kteří se v Evropě přicházejí léčit do nemocnic, onemocní z infekcí získaných v nemocnicích. Když se tato procenta převedou v počty, jsou ještě hrozivější: odhaduje se, že počet pacientů v Evropské unii, kteří se nakazili infekcí v nemocnici, tvoří zhruba 5 milionů lidí.

Pokud jde o projev paní poslankyně Sartoriové, bezpečnost a účinnost zdravotní péče lze vylepšit pomocí zavedení programu, který zohledňuje především tyto základní body: 1) zvyšování počtu sester specializovaných na kontrolu infekcí; 2) provádění vzdělávání zdravotnických a nemocničních pracovníků, zaměřené zejména na infekce nemocničního původu a odolnost virů, které je způsobují, vůči antibiotikům; 3) umožnění nových objevů prostřednictvím výzkumu těchto nemocí.

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem ve prospěch návrhu pro bezpečnost pacientů. Přestože kvalita zdravotní péče se v Evropě díky pokrokům v lékařské vědě významně zvýšila, někdy mohou lékařské postupy poškodit zdraví pacientů. Některé nepříznivé účinky jsou způsobeny lékařskými chybami, kterým lze předejít, nebo infekcemi vzniklými v průběhu léčby.

Tato zpráva obsahuje následující důležité návrhy: zlepšení sběru informací na místní a regionální úrovni; lepší informace od občanů; zvýšení počtů sester specializovaných na kontrolu infekce; podpora vzdělávání a školení pro zdravotnický personál; a větší zaměření na infekce získané v nemocnicích. Plně tato opatření podporuji.

- Zpráva: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Liam Aylward (UEN), písemně. – Vítám navrhovanou snahu zlepšit zdravotní péči pro lidi trpící vzácnými onemocněními. Vzhledem ke specifické povaze onemocnění, jako jsou vzácné druhy rakoviny, autoimunitní onemocnění, toxická a infekční onemocnění, není v této oblasti dostatečná odbornost ani dostupné zdroje, přesto však postihují 36 milionů obyvatel EU.

Přirozeným způsobem, jak může Evropská unie pomoci svým obyvatelům, je posilování spolupráce mezi odborníky a výzkumnými centry po celé Evropě a výměny informací a služeb. Je to přímá cesta, jak zajistit přínos i pro vás. Tento návrh nabádá členské státy, aby zřizovaly školicí centra pro maximalizování potenciálu vědeckých výzkumů vzácných onemocnění a aby propojovaly stávající výzkumná centra a informační sítě pro daná onemocnění. Podporuji tato opatření a vyzývám členské státy k větší spolupráci, která umožní větší mobilitu pro pacienty a odborníky, aby posloužila vám, občanům.

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem ve prospěch zprávy o vzácných onemocněních, protože se domnívám, že soustředěné úsilí na poli vzácných onemocnění na úrovni Evropské unie a na úrovni členských států je naprostou nezbytností. Přestože výskyt každého vzácného onemocnění je velmi nízký, zasaženy jsou miliony Evropanů, protože existuje mnoho druhů vzácných onemocnění.

Jsem přesvědčena, že je nezbytné důležité podporovat nezávislé organizace, poskytovat přístup k informacím o vzácných onemocněních, vytvářet odborná centra v různých členských státech, vytvářet školicí kurzy v existujících centrech, mobilizovat odborníky a profesionály. Je třeba poskytnout odpovídající zdroje pro zajištění okamžitého jednání na poli vzácných onemocnění.

Glyn Ford (PSE), písemně. – Budu hlasovat pro zprávu pana Trakatellise. Uznávám skutečnost, že existuje mnoho onemocnění, o která se výzkum nezajímá, protože zdravotnické instituty je opomíjejí a ignorují stav těch, kdo trpí neobvyklými onemocněními, která ve srovnání s častými chorobami přinášejí malé zisky.

To platí zejména pro vzácná genetická onemocnění, která jsou dědičná. Domnívám se, že bychom měli podněcovat výzkum v těchto oblastech financováním části nákladů na něj. Tímto přiznávám zájem o tuto oblast, neboť jedno takové onemocnění se vyskytuje v mé rodině.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), písemně. – (DE) Výslovné vyžadování v pozměňovacím návrhu 15, aby byly vzácné choroby eliminovány pomocí genetického poradenství pro rodiče-přenašeče a aby byla pomocí předimplantační diagnostiky vybrána zdravá embrya, není jen v rozporu se současnými právními předpisy v Německu. Zejména vzhledem k německé historii by se jevilo ze zásady jako nepřijatelné a nepřístojné vyžadovat nebo doporučovat vymýcení a selekci invalidních osob, přestože dosud nebyly narozeny.

Je alarmující, jak tyto návrhy a texty odhalují naprostý nedostatek úcty k hodnotě každého lidského života, ať již je řeč o nemocných či zdravých lidech. Předkládaný dodatek nahrazuje výzvu k terapeutické léčbě vzácných onemocnění s cílem zabránit narození nemocných lidí.

To není v souladu s duchem a zněním evropských a mezinárodních deklarací lidských práv. Skutečným cílem přesvědčivé evropské politiky by mělo být pomáhat lidem postiženým nebo vystaveným riziku onemocnění, a nikoli je předčasně vyřadit na základě kvalitativních kritérií.

Zpráva a jednotlivé pozměňovací návrhy nejsou v souladu s mými křesťanskými hodnotami. Proto jsem hlasovala proti této zprávě.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písemně. – V tomto nařízení je mnoho věcí, které podporuji. Nicméně celkově nemohu zprávu podpořit, protože obsahuje záležitosti, o nichž jsem přesvědčena, že by měly být, a vlastně i jsou, záležitostmi subsidiarity – tedy v kompetenci členských států –, a tudíž by o nich neměl rozhodovat Evropský parlament. Jedním z takových témat je téma eugenických praktik, které bylo přijetím

pozměňovacího návrhu 15 začleněno do tohoto usnesení. Pozměňovací návrh 15 jsem nepodpořila. Toto téma je záležitostí subsidiarity, a nikoli Evropské unie, která nevydává a neměla by vydávat zákony pro eugenické praktiky. Proto jsem nemohla podpořit celou zprávu.

- Zpráva: Jean-Pierre Audy (A6-0168/2009) .

Richard James Ashworth (PPE-DE), písemně. – Britští konzervativci nemohli schválit absolutorium oddílu III evropského rozpočtu na rok 2007, Evropská komise. Trváme na tom, že parlamentní rozpočet musí evropskému daňovému poplatníkovi přinést efektivnost nákladů, a proto zprávu podporujeme. Zejména podporujeme zpravodajovu kritiku neschopnosti Komise zajistit, aby Bulharsko a Rumunsko dosáhly dostatečných norem finanční kontroly. Nicméně musíme upozornit, že po celých čtrnáct let Evropský účetní dvůr nedokázal poskytnout prohlášení o věrohodnosti bez výhrad pro obecné evropské účty. Evropská komise nese největší díl odpovědnosti za účty, a proto, v souladu s naším tradičním postojem, budeme nadále hlasovat proti udělení absolutoria, dokud neuvidíme skutečný pokrok na cestě k dosažení prohlášení o věrohodnosti bez výhrad od Evropského účetního dvora.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem spolu s ostatními zástupci Rumunska ve skupině PPE-DE proti zprávě pana Jean-Pierra Audyho o udělení absolutoria na plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie pro finanční rok 2007, protože nebyl přijat pozměňovací návrh 13. Zpráva Evropského účetního dvora pro finanční rok 2007 se stále vztahuje výhradně k projektům z let 2000–2006, protože rok 2007 byl z většiny přípravným obdobím pro provádění programů období 2007–2013. Proto dopady nových nařízení pro programové období 2007–2013, která jsou jednodušší a přísnější než ta, která se uplatňovala do roku 2006, nemohou být zatím hodnoceny.

Rád bych zdůraznil potřebu zjednodušit postupy pro provádění strukturálních fondů, zvláště systémy správy a kontroly. Složitost systému je jednou z příčin nerovností mezi členskými státy. Rád bych také upozornil na potřebu zjednodušení opatření, která navrhla Komise během přezkumu nařízení uplatnitelných na strukturální fondy pro období 2007–2013 jako reakci na současnou finanční krizi. Takové zjednodušující postupy jsou nezbytné ke snížení administrativní zátěže na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Je důležité zajistit, aby tyto zjednodušující postupy pomáhaly v budoucnu snižovat četnost výskytu chyb.

Jeanine Hennis-Plasschaert, Jules Maaten, Toine Manders a Jan Mulder (ALDE), písemně. – (NL) Nizozemská Lidová strana pro svobodu a demokracii (VVD) hlasovala proti udělení absolutoria Evropské komisi. VVD je toho názoru, že Komise dosáhla příliš malého pokroku v prosazování zavedení prohlášení členských států v jednotlivých státech. Dodnes tak učinily jen čtyři země, z nichž jednou je Nizozemsko. VVD se navíc domnívá, že se členské státy EU stále dopouštějí příliš mnoha chyb v přidělování evropských peněz, jak se ukázalo z auditů, které provedl Evropský účetní dvůr. Účetní dvůr vydal záporný auditorský výrok týkající se mimo jiné politiky rozvoje venkova, politiky soudržnosti a strukturální politiky. VVD se domnívá, že auditní systémy v těchto oblastech musí být vylepšeny. Pokrok za posledních pět let byl příliš malý.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), písemně. – (BG) Pane předsedající, hlasovala jsem ve prospěch absolutoria pro Komisi v souvislosti s prováděním rozpočtu EU na rok 2007.

Zároveň se musím zmínit, že jsem hlasovala proti textům v této zprávě, které měly za cíl zavést vybírání čtvrtletních zpráv o řízení zdrojů od strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, zejména v případě Bulharska a Rumunska. Hlasovala jsem proti nim, protože pevně věřím, že v případech, kdy vyžadujeme větší kontrolu, je dobré provádět ji současně a ve stejné míře u všech členských států, a nikoli jen u jednoho nebo dvou z nich. Také mě znepokojuje, stejně jako Parlament a pana zpravodaje, že prostředky pro Bulharsko, které byly Evropskou komisí zmrazeny nebo staženy, činí téměř 1 miliardu EUR.

Jak tvrdí zpráva, tyto ztráty a zmrazené prostředky byly v zásadě, kromě jiných důvodů, důsledkem nesouladu nabídkových řízení a způsobilosti výdajů, nesprávného využívání investičních fondů k jejich zamýšlenému účelu a nedostatku administrativní kapacity. Závěrem bych vám chtěla sdělit své obavy, že bulharští občané budou připraveni o nástroje podporující evropskou solidaritu a že budou neprávem platit za chyby své vlády.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písemně. – Hlasovala jsem ve prospěch absolutoria pro Evropskou komisi pro rok 2007, ale učinila jsem tak s několika výhradami.

Před pěti lety pan předseda Barroso slíbil čistý výsledek před koncem svého volebního období, pokud jde o rozpočtovou kontrolu a formální prohlášení o věrohodnosti. Přestože došlo k mírnému pokroku, jsou v tomto procesu stále mezery.

22 zemí dosud dodalo roční shrnutí, která splnila základní minimální požadavky finanční regulace, ale ne všechna jsou uspokojivá. Jen 8 zemí zvládlo poskytnout formálnější analýzu nebo prohlášení o věrohodnosti, a Irsko mezi ně bohužel nepatří. Je třeba zajistit větší pokrok, pokud jde o absolutorium rozpočtu pro rok 2008.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písemně. – (RO) Zástupci strany PD-L (Rumunská liberálně demokratická strana) ve skupině PPE-DE hlasovali proti zprávě o absolutoriu pro provádění souhrnného rozpočtu Evropské unie pro finanční rok 2007, která se zmiňuje o spravování evropských fondů Rumunskem a Bulharskem.

Zpráva o absolutoriu, která se zabývá nesouměrnostmi zahrnujícími přístup k fondům PHARE před rokem 2007, zachovává nařízení pro navrhování zvláštní zprávy o spravování fondů Společenství v Rumunsku a o opatřeních zaznamenaných v boji proti korupci. Proto skupina PD-L v Evropském parlamentu hlasovala proti zprávě.

Tato zvláštní zpráva není odůvodněná, protože již je k dispozici mechanismus pro spolupráci a ověřování, který schválila Evropská rada v prosinci 2006. Návrh další zprávy oslabuje věrohodnost již zavedeného mechanismu pro spolupráci a ověřování. Ve skutečnosti i reakce Evropské komise, prostřednictvím mluvčího Marka Graye, potvrzuje zbytečnost tohoto opatření, když již existují ověřené mechanismy pro zjišťování veškerých nesrovnalostí v řízení fondů Společenství.

- Zpráva: Søren Bo Søndergaard (A6-0153/2009)

Philip Claey's (NI), písemně. – (NL) Hlasoval jsem proti udělení absolutoria, protože Výbor regionů v jeho současné formě nemůže nikdo brát vážně. Mimo jiné kvůli nejasné definici pojmu region je Výbor regionů extrémně heterogenní jednotkou, která zastupuje, vedle evropských národů, například městské aglomerace. Je také velmi zvláštní, že regiony se v nedávných dobách sdružovaly do politických skupin, aniž by k tomu dostaly jakýkoli demokratický mandát od voličů.

- Zpráva: Christofer Fjellner (A6-0176/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), písemně. – Britští konzervativci jsou proti Listině základních práv Evropské unie. Nesouhlasím s názorem, že EU může určovat a regulovat základní práva. Také jsem obzvláště proti Listině základních práv proto, že byla přijata EU navzdory skutečnosti, že ani jeden z nástrojů určených k provádění Listiny – Ústava EU a Lisabonská smlouva – nebyl ratifikován.

Zřízení agentury pro dohled nad Listinou základních práv EU bylo obrovské mrhání penězi daňových poplatníků a ukázka marnivosti. To by se vlastně dalo říci o mnoha agenturách EU, které znovu vykonávají práci, jež byla odvedena na vnitrostátní úrovni, a nepokryté prosazují federalistický program EU. Mnoho lidí z mého volebního obvodu vnímá velké sumy promrhané v této nebo jiných agenturách jako velké zklamání, zejména v době hospodářské krize, kdy dávají v daních stále větší částky svých peněz, aby financovali marnotratnost EU.

Philip Claey's (NI), písemně. – (NL) Hlasoval jsem proti udělení absolutoria vzhledem k tomu, že Agentura Evropské unie pro základní práva je zbytečná instituce, která navíc odmítá právo na svobodu projevu.

- Návrh usnesení (B6-0191/2009)

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem ve prospěch návrhu usnesení o problémech odlesňování a znehodnocování lesů, protože jsem přesvědčena, že odlesňování způsobuje velmi vážné škody na životním prostředí, které jsou těžko napravitelné, například narušení vodních podmínek, desertifikace, dopad na klima a ztráta biologické rozmanitosti.

Je třeba zajistit větší soudržnost mezi ochranou lesů a politikami udržitelného řízení a ostatními vnitřními a vnějšími politikami EU. Z toho důvodu potřebujeme zhodnotit, jaký dopad na lesy mají politika pro energetiku (zejména biopaliva), zemědělství a obchod.

Také jsem přesvědčena, že finanční podpora pro rozvojové země je naprosto nezbytná k zastavení odlesňování tropických oblastí. Omezení odlesňování bude hrát velmi důležitou roli ve zmírnění a přizpůsobení se změnám klimatu.

- Zpráva: Gilles Savary (A6-0199/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Hlasoval jsem ve prospěch.

Řízení dopravy na základě potřeb a požadavků občanů je jedním ze základních bodů pro diskusi o politice Evropské unie. Prostřednictvím programu CIVITAS (zveřejněného v roce 2002), který měl podpořit rozšíření městské dopravy, a bílé knihy „Evropská dopravní politika do roku 2010: čas rozhodnout“ (zveřejněné v roce 2001), která navrhla vytvoření optimálnějšího systému městské dopravy, již Komise navrhla skutečný akční plán na optimalizaci kvality evropské dopravy. Navrhla systém, který má postupně oddělit nárůst poptávky po mobilitě od hospodářského růstu, aby bylo možné kontrolovat znečištění životního prostředí více či méně účinným způsobem a přitom zachovat ochranu evropského výrobního systému. Poté, co Komise tuto situaci uznala, hodlá všem občanům Společenství zajistit dopravní síť, která je účinná a zároveň velmi bezpečná.

Bude třeba soustředit naši pozornost na pět bodů: 1) ochrana práv a povinností cestujících; 2) zvýšení bezpečnosti silnic; 3) podpora bezpečnosti; 4) omezení silniční dopravy, abychom zastavili přetížení pozemní dopravy.

Luís Queiró (PPE-DE), písemně. – (PT) Současný rychlý růst měst spolu s koncentrací evropského obyvatelstva v městských centrech jsou skutečnosti, které se tato zpráva Evropského parlamentu snaží analyzovat jakožto příspěvek k ohromnému množství práce, které je třeba v této oblasti vykonat.

Tato zpráva, která zohledňuje respekt k zásadám subsidiarity a proporcionality, představuje návrhy, které považuji za důležité.

Nejvýznamnějším bodem tohoto postoje, který přijal Parlament, je, jakou pozornost věnuje několika opatřením, čímž může postrádat soudržnost nejen jako soubor právních předpisů, ale zejména pokud jde o jeho provádění.

Souhlasím, že potřebujeme zaujmout soudržný přístup, který zahrnuje podporu optimalizaci různých druhů dopravy v městských centrech prostřednictvím zlepšení městského plánování. Kromě toho podporuji nepřetržitý výzkum a inovaci v této konkrétní oblasti a spolupráci Komise s členskými státy, která v případě potřeby přispěje k výměně informací o osvědčených postupech uplatňovaných v různých zemích. Konečně chci zdůraznit význam evropského průmyslu v rozvoji technologií, které by mohly zlepšit správu, bezpečnost a energetickou účinnost městské dopravy v evropských městech.

- Zpráva: Anne E. Jensen (A6-0227/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Děkuji vám, pane předsedající. Hlasoval jsem ve prospěch zprávy paní Jensenové, která poskytuje úplný politický rámec a definuje opatření pro koordinované zavedení inteligentních systémů dopravy (ITS) na úrovni EU.

Přetížení silniční dopravy, zvýšené emise CO₂ a smrtelné dopravní nehody jsou považovány za hlavní problémy, které musí evropská doprava překonat, a já se domnívám, že ITS jsou hlavním nástrojem k dosažení účinnější, bezpečnější a čistší dopravy, čímž přispívají k rozvoji udržitelné mobility pro obyvatele i pro hospodářství.

Souhlasím, že ITS mohou zlepšit životní podmínky obyvatel Evropy a také přispějí ke zvýšení bezpečnosti na silnicích a sníží škodlivé emise a znečištění životního prostředí. Pevně věřím, že inteligentní systémy dopravy zlepší účinnost dopravy, čímž se sníží její hustota.

Přestože bylo vyvinuto nebo zavedeno několik aplikací pro různé druhy dopravy (železniční, námořní a vzdušnou), neexistuje žádný podobný soudržný evropský rámec pro silniční dopravu.

10. Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat: viz zápis

(Jednání bylo přerušeno ve 14:55 a znovu zahájeno v 15:00.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: pan PÖTTERING

Předseda

11. Klimaticko-energetický balíček a balíček o námořní dopravě (podepsání aktů)

Předseda. – Pane vicepremiéře a zástupci předsednictví Evropské unie, pane Nečasi, pane komisaři Rehne, vážení zpravodajové a předsedové výborů, dámy a pánové.

Dnes máme to potěšení podepsat společně dva důležité balíčky, klimaticko-energetický balíček a balíček o integrované námořní dopravě pro Evropskou unii. Je to vyvrcholení nepřetržité práce, kterou jsme vykonali spolu s Radou a Komisí. Přijetím těchto dvou legislativních projektů Evropská unie dokazuje, že je schopna jednat rozhodně, aby společně překonala výzvy v klíčových odvětvích udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí a bezpečnosti na moři. Toto veřejné podepsání pomůže ukázat evropským občanům význam evropských právních předpisů.

V klimaticko-energetickém balíčku položily Parlament a Rada základy pro to, aby Evropská unie dosáhla do roku 2020 svých cílů v oblasti klimatu a aby i nadále mohla hrát vůdčí roli v boji proti změnám klimatu. Klimatický balíček zahrnuje důležité právní rámce, které pomohou například vylepšit systém obchodování s emisemi skleníkových plynů a také podpořit obnovitelné energie nebo techniky skladování uhlíku. Paní zpravodajky Doyleová a Hassiová jsou zde s námi, domnívám se; alespoň paní Hassiovou vidím.

Tento balíček poskytne Evropské unii nezbytnou věrohodnost v počátku mezinárodní konference, která se uskuteční v prosinci v Kodani, a během vyjednávání o úplné a závazné dohodě.

Pokud jde o námořní dopravu, dosáhly Parlament a Rada v průběhu smířčího řízení dohody o osmi dokumentech. To je výsledek intenzivní činnosti trvající přes tři roky.

Tento výsledek je také důkazem silného tlaku, který vyvíjí Evropský parlament, aby prostřednictvím zlepšení bezpečnosti na moři zajistil, že bude v budoucnu zabráněno, aby docházelo k podobným katastrofám, jako byly nehody tankerů *Erika* v roce 1999 a *Prestige* v roce 2002.

Dnes vidíme, že z mnohých návrhů dočasného výboru pro posílení námořní bezpečnosti, který zřídil Evropský parlament, vznikly zákony. Díky těmto návrhům se zlepšila kontrola a posuzování lodí, dohled nad námořní přepravou a pojištění majitelů lodí, bylo zavedeno povinné pojištění a zesíleny požadavky na prošetřování a odpovědnost při nehodě.

Rád vidím, že se k nám právě připojila paní zpravodajka Doyleová.

Závěrem mi dovoluji vyjádřit díky českému předsednictví, Komisi, členům Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro dopravu a cestovní ruch, a zejména jejich předsedům a zpravodajům, kteří všichni intenzivně pracovali na těchto důležitých právních aktech. Velmi děkuji také vám, vážení poslanci, za účast na dnešním podepisování těchto důležitých právních projektů. Zvláště mě těší, že nás dnes svou přítomností poctili dva předsedové skupin. Děkuji vám za to.

Nyní bych rád předal slovo úřadujícímu předsedovi Rady.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – Vážený pane předsedo, vážený pane komisaři, vážené dámy, vážení pánové, ctihodní poslanci Evropského parlamentu, děkuji vám za pozvání na toto setkání na půdě Evropského parlamentu při příležitosti slavnostního podpisu klimaticko-energetického balíčku a námořního balíčku, dvou klíčových opatření, na kterých se za pomoci Evropské komise dohodly členské státy Evropské unie, tento Parlament a další partneři. Dovolte mi, abych na začátku jménem Evropské rady řekl několik slov ke klimaticko-energetickému balíčku.

Balíček potvrzuje vůdčí roli Evropské unie ve světě v boji proti změně klimatu a zároveň respektuje skutečné možnosti a ekonomické podmínky každého členského státu. Klimaticko-energetický balíček má značnou hodnotu symbolickou, neboť dokládá skutečnost, že se zástupci půl miliardy občanů, 500 milionů občanů, dokáží v takto důležité a zároveň citlivé agendě v dnešní ekonomicky ne příliš příznivé době shodnout na velmi přesných postupech, strategii a cílech. Zároveň má hodnotu pozitivního příkladu pro naše partnery ve světě. Za přípravu, vyjednávání a zrod tohoto souboru přesných opatření bych zde rád poděkoval zejména všem čtyřem zpravodajům a celému Parlamentu za aktivní a pozitivní přínos, Evropské komisi za přípravu a podporu během celého procesu schvalování a francouzskému předsednictví za mimořádné nasazení. Balíček nám, Evropanům, připravuje cestu na vyjednávání globální dohody o strategii boje proti změně klimatu, která by měla být uzavřena letos v prosinci na konferenci smluvních stran v Kodani. Evropská unie je leaderem v oblasti ochrany klimatu a toto dlouhodobé prvenství by neměla promarnit, ale proměnit v další kvalitu.

Nyní mi, vážené dámy a vážení pánové, dovoluji, abych několika slovy zmínil význam dojednání třetího námořního bezpečnostního balíčku, který je dalším, neméně důležitým výsledkem spolupráce Rady a Evropského parlamentu. Když se v roce 1999 u břehů francouzské Bretaně v půli rozlomil tanker *Erika* s 20 000 tunami ropy na palubě a způsobil nedožitelné škody na životním prostředí a když o tři roky později

uniklo z tankeru Prestige u pobřeží španělské Galicie kolem 120 tun ropy, evropská veřejnost byla vážně znepokojena. Všichni si vybavujeme tragické obrázky z médií, kde na pobřeží postižených oblastí tisíce dobrovolníků nasazených k likvidaci škod bezmocně přihlíželo, jak ptáci a další fauna a flóra dodýchávají v černé záplavě. Bylo jasné, že je nutno udělat maximum k zabránění opakování podobných obrovských přírodních katastrof. Bylo jasné, že je třeba postupovat společně. Bylo jasné, že Evropská unie musí vyslat signál, že lodě v havarijním stavu, bez pojištění, nedodržující základní bezpečnostní pravidla nemají u evropských břehů co pohledávat. V reakci na to v listopadu roku 2005 Evropská komise předložila sadu osmi ambiciózních legislativních návrhů, tzv. třetí námořní bezpečnostní balíček. Tento balíček přinese Evropě hmatatelné výsledky v podobě lepší prevence výskytu námořních dopravních nehod, častějších inspekci a jasného rozdělení zodpovědnosti směrem k provozovatelům lodí. Výsledky této evropské legislativy kromě nepřehlédnutelných dopadů na životní prostředí, které je kapitálem nás všech, ocení nejen občané a firmy v přímořských státech, jak by se mohlo zdát, ale i exportně zaměřené vnitrozemské státy, jako je země, ze které pocházím, jejichž značná část produkce putuje ven z Evropy po mořích. I ve vnitrozemí existuje bytostný zájem, aby se při evropských pobřežích neplavily již žádné tankery Erika či Prestige a aby námořní doprava probíhala efektivně, bezpečně a způsobem šetrným k životnímu prostředí.

Pane předsedo, vážené dámy, vážení pánové, dovoluji mi na závěr, abych využil této příležitosti a poděkoval za usilovnou práci na námořním balíčku zpravodajům Evropského parlamentu, francouzskému předsednictví a Komisi, bez jejichž úsilí a nasazení by tento úspěch s jasnými přínosy pro evropskou veřejnost, business a životní prostředí nebyl možný.

Předseda. – Děkuji vám, pane ministře. Nyní bych vás, pana komisaře Rehna a paní zpravodajky rád požádal o přistoupení ke stolu, kde ve vaší přítomnosti já a pan ministr Nečas podepíšeme akty.

(Podepisování aktů)

12. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

13. Závěry schůze na nejvyšší úrovni G20 (rozprava)

Předseda. – Dalším bodem jsou prohlášení Rady a komise k závěrům schůze na nejvyšší úrovni G20.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, 2. dubna 2009 se v Londýně sešly hlavy států a vlád zemí G20, aby diskutovaly další kroky na cestě k ozdravení světové ekonomiky a prevence budoucích krizí současného rozsahu. Na své schůzce se hlavy států a vlád zavázaly udělat vše, co bude nezbytně nutné, aby došlo k obnovení důvěry, ekonomického růstu a zaměstnanosti, k nápravě finančního systému tak, aby obnovil tok úvěrů, k posílení finanční regulace a obnovení důvěry na trhu, k financování a reformě našich mezinárodních finančních institucí tak, aby účinně pomohly překonat tuto krizi a předejít krizím budoucím. Současně se hlavy států a vlád zavázaly, že v zájmu posílení prosperity budou propagovat globální obchod a investice a odmítnou protekcionismus a že připraví ekonomiku na inkluzivní, ekologicky přívětivé a udržitelné oživení a růst.

EU a její návrhy a postoje sehrály velmi podstatnou roli. V mnoha oblastech, ne-li ve většině, totiž EU a evropští členové G20 byli tahounem, nebo jedním z tahounů, práce v přípravných skupinách a významným způsobem ovlivnili jak šíři dosaženého konsensu, tak konečnou podobu dohodnutých návrhů. To se týkalo oblasti regulace finančního trhu, dohledu nad ním a celé transparentnosti finančního systému, odmítnutí protekcionismu, tlaku na dokončení Rozvojové agendy z Dauhá, přístupu k ekonomickému oživení včetně důrazu na nutnost zprůchodnit finanční sektor vyčištěním od znehodnocených aktiv i formování základů budoucí udržitelné globální ekonomiky. V neposlední řadě to byl závazek zemí EU o poskytnutí finanční injekce Mezinárodnímu měnovému fondu, který nejen ovlivnil ochotu dalších zemí přijmout podobné závazky, ale především sehrál důležitou, ne-li klíčovou roli v rozhodnutí, že stabilizace ekonomik, které si nedokáží pomoci samy, nebude vedena cestou hledání ad hoc řešení a bilaterální pomoci, ale že pro ni systematicky využijeme multilaterální instituce, které pro tento účel máme, a že jim v tomto zájmu vedle finančního posílení vrátíme také respekt a autoritu.

Dovolte mi proto, abych se z odstupu podíval na to, co londýnský summit G20 může znamenat pro světovou ekonomiku a specificky také pro Evropskou unii.

Začnu vzpomínkou na rok 1933. V červnu 1933 se v Londýně sešli zástupci 66 zemí, aby se pokusili vytvořit společný plán obnovy světové ekonomiky uprostřed velké hospodářské krize. Londýnská měnová a ekonomická konference, která si dala za cíl oživit globální obchod, stabilizovat ceny a obnovit zlatý standard

jako základ měnového systému, byla organizována Ligou států a sešla se v podobné globální ekonomické situaci, jakou zažíváme nyní. Během měsíce ale tato konference skončila krachem a následnou ztrátou důvěry, dalším propadem ekonomik a řetězcem devalvací měn s cílem posílit vlastní ekonomiku na úkor ostatních. Evropské země se obrátily do sebe, americká ekonomika dospěla k izolacionismu, který trval mnoho let. Jak se recese měnila v hlubokou depresi, rostla nezaměstnanost a sociální napětí a politické důsledky tenzí vedly až ke 2. světové válce. V týdnech předcházejících londýnskému summitu z roku 2009 bylo obtížné nepřipomínat si analogie s londýnským summitem roku 1933. Naštěstí se zdá, že svět se ze zkušenosti poučil, alespoň prozatím.

Po mnoha měsících zklamaných očekávání a nadějí, nízké důvěry v trhy a prohlubující se recese bylo téměř politickým imperativem, aby summit G20 skončil úspěchem. Byl to úkol hodný nočních můr s ohledem na to, jak významně se lišila očekávání různých skupin i různých zemí i s ohledem na to, že některá tato očekávání nebyla zcela realistická. Je příliš brzo na to, dámy a pánové, abychom mohli posoudit, jestli setkání hlav států a vlád G20 skončilo úspěchem. Nicméně týdny, které uplynuly od summitu, nás opravňují k opatrnému optimismu, že summit skutečně byl bodem zvratu v této globální recesi a že se může stát i klíčovou historickou událostí v globální ekonomické spolupráci. Má i šanci ustát test času a zapsat se do historie podobně významně jako brettonwoodská konference z roku 1944, jejíž některé výsledky předurčily podobu globální ekonomické spolupráce na čtvrtstoletí a jiné ji spoluutvářejí i po 60 letech.

Historický význam základů položených na londýnské vrcholné schůzce zemí G20 se ale ukáže teprve tehdy, až všechny závazky z tohoto summitu budou splněny, pokud vůbec splněny budou. Přes tuto nutnou rezervovanost existují čtyři důvody, proč londýnské setkání hlav států a vlád zemí G20 můžeme hodnotit jako úspěšný start k ekonomickému oživení a k nové, udržitelnější podobě globální ekonomiky a globálního ekonomického rozhodování.

Za prvé, vrcholné setkání G20 skutečně posílilo důvěru v ekonomiku a v trhy. Dosud nebylo toto posílení důvěry závatné a je přirozené, že plný návrat důvěry bude potřebovat čas. Nejpodstatnější z hlediska posílení důvěry byl způsob, jakým účastníci vrcholné schůzky G20 vystupovali. Tváří v tvář hlubokému globálnímu propadu udrželi jednotu a dospěli k širokému konsensu.

Klíčové pro důvěru v současném období nejistoty bylo i to, že účastníci vrcholné schůzky potvrdili některá základní ekonomická paradigma: jádrem, srdcem našeho plánu na globální oživení musí být pracovní místa, potřeby a zájmy lidí, kteří se nebojí práce, a to na celém světě, nejen v bohatých, ale i v chudých zemích. V srdci našeho plánu na globální ozdravení musí být potřeby a zájmy nejen lidí dnes aktivních, ale i budoucích generací. Oživení nemůže jít na úkor zájmů našich dětí a vnuků.

Jediným spolehlivým základem udržitelné globalizace a rostoucí prosperity je otevřená světová ekonomika postavená na tržních principech, účinné regulaci a silných globálních institucích.

Za druhé, vrcholná schůzka G20 poslala velmi silný signál, zřejmě nejsilnější za posledních 60 let, že svět se v ekonomickém rozhodování o záležitostech globálního dosahu vrací k multilateralismu. V závěrech summitu hlavy států a vlád deklarovaly přesvědčení, že prosperita je nedělitelná, a že má-li ekonomický růst být udržitelný, státy jej musí sdílet. Jestli je jedna lekce, kterou si ze současné globální krize můžeme odnést, pak je to poučení, že ve svém ekonomickém údělu jsme všichni spojeni. Jsme na jedné lodi, malé i velké země, otevřené nebo izolované. Propojenost našich ekonomik nám zejména v posledních 10–15 letech přinesla nesmírné výhody v podobě dlouhého období bez rozsáhlých konfliktů, v podobě nebývalé ekonomické prosperity, nejrychlejšího globálního ekonomického růstu v lidské historii, v podobě stovek milionů lidí, kteří dostali šanci dostat se z extrémní chudoby. Přinesla rozšíření trhů pro naše výrobce, nízkou inflaci a nízkou nezaměstnanost. Za žádnou cenu bychom se těchto výhod neměli vzdát. To nevyhnutelně vyžaduje koordinaci naší politiky, v dobrých časech, i ve zlých, a summit zemí G20 toto poznání stvrdil.

Za třetí, hlavy států a vlád dosáhly konsensu i v těch otázkách, kde ještě před rokem nebo před devíti měsíci byl konsensus téměř nepředstavitelný. Závazky z Londýna završily tři měsíce intenzivních diskusí na pracovní úrovni a jsou skutečně průlomové. Pokud budou naplněny a dovedeny do života, jistě budou dobrým základem prevence, abychom se v příštích desetiletích vyhnuli podobně ničivým krizím, jako je ta současná.

Za čtvrté, vrcholná schůzka změnila podobu prostoru pro globální ekonomickou spolupráci, vedla k novému rozdělení sil. Největším nově se probouzejícím ekonomikám se dostalo plného uznání jejich role v globální ekonomice. Rozvinuté země a rychle se rozvíjející ekonomiky také společně uznaly, že stabilita a prosperita chudých zemí a nejzranitelnějších sociálních skupin všude ve světě je ve vlastním zájmu nás všech. Jde o strategicky významnou změnu. Pro Evropu to znamená, že o udržení své pozice v globálním ekonomickém rozhodování bude muset bojovat s novou vizí a s dobře promyšlenou politikou. Jen sama velikost ekonomiky

EU a dědictví minulosti k udržení její významné strategické role v globálním ekonomickém rozhodovacím systému nebude do budoucna stačit.

Nicméně z pohledu EU byly výsledky vrcholné schůzky v Londýně nesporným úspěchem. Vrcholná schůzka souhlasila se všemi prioritami, na kterých se vrcholní představitelé členských zemí EU dohodli v závěrech Evropské rady z 19.–20. března 2009. Londýnský summit G20 odmítl protekcionismus, zavázal se k odpovědné a udržitelné ekonomické politice, podpořil multilateralismus a souhlasil se všemi prioritami regulace finančního sektoru, které členské země EU kolektivně považovaly za zásadní. Jak už bylo řečeno, v řadě oblastí byli členové EU klíčovými tahouny jednání v rámci G20, anebo jedním z tahounů. Řada otázek však po londýnské schůzce vrcholných představitelů zemí G20 zůstává otevřená.

Za prvé, v oblasti finanční regulace a dohledu je i přes nesmírný pokrok v posledních měsících řada otázek ve stadiu polotovarů a práce na nich pokračují. Na úrovni EU ovšem existuje jasná mapa a harmonogram na příští dva měsíce a rozdělení rolí mezi Evropskou komisí, Evropskou centrální banku, Evropskou finanční komisí, ECOFIN a červnovou Evropskou radu. Tento program mimo jiné zahrnuje i okamžitý úkol učinit rezolutní kroky v oblasti účetních standardů, které evropským bankám umožní podnikat ve srovnatelných konkurenčních podmínkách s americkými bankami.

Za druhé, v oblasti globálního obchodu potvrdili vrcholní představitelé zemí G20 v Londýně svůj předchozí závazek ze setkání ve Washingtonu, že nebudou vytvářet nové bariéry obchodu. Vrcholná schůzka G20 také potvrdila závazek dokončit Rozvojovou agendu z Dauhá „s ambiciózním a vyváženým výsledkem“. Tento závazek už však byl rovněž přijat na summitu G20 loni v listopadu, kde se hlavy států a vlád dokonce zavázaly, že dohody Rozvojové agendy z Dauhá bude dosaženo do konce roku 2008. Zůstává proto otázkou, nakolik vážný je tento závazek tentokrát. Nicméně vrcholní představitelé G20 v Londýně nově vyhlásili, že od nynějška budou Rozvojové agendě z Dauhá věnovat svou osobní pozornost a že zaručí, aby jí také byla věnována politická pozornost na všech nadcházejících mezinárodních setkáních, která budou z tohoto hlediska relevantní. Pro EU musí tlak na dosažení těchto dohod být jednou z klíčových priorit.

Za třetí, účastníci summitu G20 přijali závazek, že na podporu obnovení úvěrových toků, ekonomického růstu a pracovních míst ve světové ekonomice poskytnou 1,1 bilionu USD, a to prostřednictvím Mezinárodního měnového fondu a multilaterálních rozvojových bank. Detaily tohoto závazku je teprve třeba dohodnout a vyjasnit. Uvedený závazek má stadium krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé a ono krátkodobé stadium zahrnuje i 75 miliard EUR přislíbených zeměmi EU Mezinárodnímu měnovému fondu na obnovu stability platebních bilancí zemí v případě, že se taková potřeba akutně objeví. Ani detaily tohoto závazku ještě nejsou rozpracovány a ministři financí našich zemí musí na podobě a mechanismu tohoto závazku pracovat.

Pokud jde o střednědobé a dlouhodobé závazky ohledně posílení multilaterálních institucí, patří sem závazek poskytnout Mezinárodnímu měnovému fondu bezprecedentně velký, mnohostranný úvěr ve výši 500 miliard USD. Vedle toho vrcholná schůzka v Londýně vedla k závazku, že země G20 podpoří novou emisi SDR (zvláštních práv čerpání), tedy vlastní měny MMF, kterou mohou členské země MMF používat k vzájemným platbám. Závazek hovoří o 250 miliardách SDR. Jak mnohostranný úvěr, tak emise SDR bude vyžadovat jak poměrně komplikované technické návrhy, tak souhlas oprávněných orgánů MMF, vyjednávání se zúčastněnými zeměmi a ratifikace dohod národními parlamenty členských zemí. To vše může trvat i několik let, je proto třeba, abychom v očekáváních byli pevní, ale realističtí.

Výše uvedené závazky byly spojeny také s dohodou, že země G20 udělají vše, co je v jejich silách k rychlé implementaci reformy rozhodovací struktury Mezinárodního měnového fondu z dubna 2008, kterou zatím brzdí pomalá ratifikace v národních parlamentech. Země G20 také požádaly Mezinárodní měnový fond, aby uspíšil příští kolo reformy členských podílů a hlasovacích práv tak, aby byla připravena v lednu 2011. Této nadcházející reformě musí země EU věnovat dostatečnou pozornost, protože při ní mnoho členských zemí EU, možná i většina, může ztratit možnost přímé i nepřímé účasti svých národních vyslanců u rozhodování v MMF a přímý přístup k informacím. K reformě navíc dojde v kontextu posilující se role Mezinárodního měnového fondu v globálním ekonomickém rozhodování. Dosud byla tato problematika na okraji pozornosti mnoha členských zemí EU, ale v následujících měsících by neměla jejich hledáčku a pozornosti uniknout.

Za čtvrté, zůstává jedna oblast, kterou bude nutno vážně a důkladně diskutovat a řešit. Tou je globální nerovnováha a otázka celého globálního měnového systému budoucnosti. Tyto otázky nebyly na programu londýnské vrcholné schůzky vědomě a záměrně a tak zůstávají na seznamu oblastí, kde práce je ještě před námi. V tomto kontextu stojí za připomenutí, že to byla právě neschopnost dosáhnout dohody o globálním měnovém pořádku, na které ztroskotal londýnský summit roku 1933. V dnešní době není tato otázka

jednodušší než tehdy. EU musí této problematice věnovat odpovídající pozornost, protože její řešení zůstává jednou z důležitých ingrediencí udržitelného ekonomického oživení a prevence devastujících globálních krizí.

Na závěr mi, dámy a pánové, dovoluji, abych poděkoval Velké Británii, předsednické zemi G20, za organizaci vrcholné schůzky a především za organizaci celého procesu diskusí a vyjednávání na pracovní úrovni v týdnech a měsících, které summitu předcházely. Organizátoři odvedli skvělou práci a zaslouží si naše velké uznání, neboť k dosaženému pokroku a k rozsahu dojednaného konsensu přispěly značným dílem.

Je naděje, že jednání vrcholných představitelů zemí G20 v Londýně zahájí novou a úspěšnou éru globální ekonomické spolupráce. Jsme přesvědčeni, že má nezanedbatelnou šanci. Závěry vrcholné schůzky G20 v Londýně jsou velmi dobrým východiskem pro co nejrychlejší ukončení globální ekonomické krize. Otevřela se také možnost změnit podobu budoucí globální propojené ekonomiky tak, aby byla lépe připravena pro dlouhodobě udržitelnou produkci koordinace ekonomických rozhodnutí. Zbývá rozsáhlá nedokončená agenda a závazky, které bude nutno naplnit. Příští měsíce a roky ukáží, nakolik se londýnský summit zapíše do historie. V každém případě vrcholné jednání zemí G20 posvětilo změnu strategických pozic v globální ekonomice. Pro EU je důležité, aby do tohoto období vstoupila s jasnou a realistickou vizí a s politikou, která evropské ekonomice i v budoucnosti zajistí tu strategickou roli, které se těšila dosud a kterou si 500 milionů obyvatel EU zaslouží.

PŘEDSEDAJÍCÍ: pan ONESTA

Místopředseda

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Pane předsedajícím, dobře vím, že nelze nic dělat proti Radě, ale přesto, naše práce je velmi opožděná.

Máme program plný důležitých diskusí. Radě je vyhrazeno pět minut, ale ona hovoří již 20 minut. Domnívám se, že to je vůči poslancům EP neuctivé.

Předsedajícím. – Paní Berèsová, vy znáte náš jednací řád stejně dobře jako já. Mohu použít své kladívko u všech poslanců, ale Komisi a Radu mohu pouze vyzvat ke stručnosti, jakou jste nyní prokázala vy.

Pane komisaři, prosím. Nemáte žádný časový limit, ale uvědomte si, prosím, že mám před sebou papír, který říká, že byste měl hovořit pět minut.

Olli Rehn, člen Komise. – Pane předsedajícím, výsledky schůze na nejvyšší úrovni G20 v Londýně jsou významné. Dávají jasné poselství globálního odhodlání pracovat společně na vyvedení světového hospodářství z krize a jeho uvedení zpět na cestu hospodářského růstu a vytváření pracovních příležitostí.

G20 se soustředila na tři hlavní směry činnosti a já zde dnes zastupuji svého kolegu Joaquína Almunia, který tyto směry činnosti rozvíjí na významném setkání MMF ve Washingtonu, a proto se nemůže účastnit tohoto dílčího zasedání.

Dovolte mi seznámit vás s tím, jak Komise hodnotila závěry, a s následnými opatřeními týkajícími se těchto tří hlavních směrů činnosti.

Zprvu, je zjevné, že vůdci se shodli, že učiní, co bude třeba, aby obnovili růst, a v současnosti je naprostou prioritou obnovit kanály pro úvěrové toky. V tomto ohledu je nezbytné vypořádat se se znehodnocenými, toxickými aktivy a podpořit tak zásady, které přijali ministři financí G20 v březnu a které jsou naprosto v souladu s postojem Evropské unie.

Bylo také dohodnuto včasné provedení ohlášených stimulujících hospodářských opatření a koordinovaný finanční stimul EU ve výši více než 3 % – možná spíše 4 % – HDP je pro Evropu zásadní a představuje hlavní příspěvek ke krátkodobé makroekonomické odpovědi G20 na krizi.

Výsledek G20 by měl zajistit odpovídající rovnováhu mezi krátkodobou fiskální expanzí, která je samozřejmě nezbytná, a dlouhodobou fiskální udržitelností, která vyžaduje, aby byl stimul v pravý čas promyšleně stažen. Zde také evropský konsensus o potřebě ochraňovat střednědobou fiskální udržitelnost přispěl v Londýně k vyváženému přístupu.

Obchodní protekcionismus je potenciální hrozba v každé světové recesi. Proto je důležité, že G20 potvrdila rozhodnutí nechat obchod a investice otevřené a předejít jakémukoli druhu protekcionismu.

Druhý směr činnosti je ambiciózní plán na přetvoření světových finančních předpisů a bylo dohodnuto, že v budoucnu bude třeba, aby se předpisy vztahovaly ke každé bance, všude a vždy. G20 učinila velký krok k celosvětovému sbližování právních předpisů, po kterém Evropa dlouho volá.

Uspěli jsme v dosažení následujících cílů: lepší požadavky na bankovní kapitál a ochranné rezervy likvidity stejně jako opatření pro omezení využívání pákového efektu; regulace zajišťovacích fondů a soukromých rezerv kapitálu; dohoda o lepších předpisech a dozoru nad trhy s úvěrovými deriváty; zakládání celosvětových kolegií orgánů dohledu pro všechny velké přeshraniční banky; přijetí nových zásad Rady pro finanční stabilitu pro odměny a bonusy vrcholných zaměstnanců ve finančních institucích. Odsouhlasena byla také rázná opatření pro nespolupracující zahraniční daňové ráje. Proto by v budoucnu neměla v žádné části světa existovat místa, kam se mohou schovat finanční příživníci. Zejména vítáme zmínku o konci bankovního tajemství.

Také vítáme nedávné oznámení několika zemí o přiklonění k normám OECD pro výměnu informací pro daňové účely. Celkově bylo dosaženo většího pokroku, pokud jde o finanční předpisy, než za celé poslední desetiletí.

Zatřetí, byla dohodnuta reforma mezinárodních finančních institucí, aby byly zajištěny silné instituce pro celosvětové hospodářství a odpovídající reprezentace pro vznikající a rozvojové země. Bylo dohodnuto, že se výrazně navýší prostředky MMF, a EU a její členské státy v tomto ohledu proces řídily a razily cestu. Některé země EU a Japonsko následovaly v příslibu prostředků MMF, ale je třeba více příslibů, zejména od Spojených států a Číny.

Dále je nezbytné, aby rozhodnutí G20 byla rychle splněna. Také bychom se měli snažit budovat vyváženější světové hospodářství a vyvarovat se minulých chyb. Možná bude zapotřebí zásadní úprava modelu celosvětového růstu – hovořím o obrovském rozpočtovém deficitu USA a velkém přebytku čínského obchodu –, aby se celosvětové hospodářství vrátilo na cestu udržitelného růstu.

Vůdci se dohodli, že se setkají znovu před koncem letošního roku, zřejmě v září. Aby mohla Evropa nadále řídit proces G20, což by měl být náš stálý cíl, bude nezbytná účinná koordinace.

Závěrem, vypořádání se se současnou krizí vyžaduje jak účinný a koordinovaný fiskální stimul, tak reformu finančních předpisů i mezinárodních institucí.

Pamatujeme, že tato krize měla původ přebytku a nenasatnosti na finančních trzích, zejména na Wall Street. Pro Evropu je to záležitost návratu k základním hodnotám evropského modelu, který vyžaduje skloubení podnikatelských iniciativ, respektu k produktivní práci a snah o solidaritu. Jinými slovy, naší společnou výzvou je nyní záchrana evropské sociálně tržní ekonomiky před systematickými chybami finančního kapitalismu.

Joseph Daul, jménem skupiny PPE-DE. – (FR) Pane předsedající, pane Nečasí, pane Rehne, dámy a pánové, právě procházíme vůbec první celosvětovou recesí. Tato recese vyžaduje koordinovanou reakci na mezinárodní úrovni. Jedině tak se z ní můžeme všichni dostat.

Dohoda, které dosáhla G20 na schůzi na nejvyšší úrovni, nám pomůže nalézt správnou cestu k růstu a zaměstnanosti. Světoví vůdci v Londýně ztrojnásobili prostředky přidělované MMF, přiznali zvláštní úvěry rozvojovým bankám a potvrdili podporu volného mezinárodního obchodu. Tento program, který má za cíl obnovu důvěry, růstu a zaměstnanosti, by nám měl poskytnout čas potřebný k upevnění trhů a zejména k obnově důvěry v celosvětovou ekonomiku.

Musíme však být ostražití a nenechat se svést jednoduchými řešeními. Je naprosto nezbytné, abychom opustili přízrak protekcionismu. Pokud uzavřeme své hranice obchodu a výměně, budeme jen opakovat chyby, které již udělali naši předchůdci v krizi roku 1929.

V současnosti potřebujeme obchod více než kdy jindy. Pokud bychom pak dokázali vytvořit reálnou transatlantickou ekonomiku bez hranic s naším hlavním komerčním partnerem, Spojenými státy, už tím bychom vytvořili 3,5% růst. Na tom bychom měli pracovat.

Musíme povzbuzovat růst, nejen abychom ochránili stávající pracovní místa, ale také, a to hlavně, abychom vytvořili nová. Moji kolegové poslanci z levice volají po vyšších sociálních výdajích a po větší sociální bezpečnosti. Pravděpodobně chtějí ochraňovat pracovní místa uzavřením našich ekonomik. Transparentní ekonomika, která umožňuje každé osobě vyjádřit své nadání, je inovativní a udržitelná ekonomika. Potřebujeme sociálně tržní ekonomiku.

Musíme se poučit z chyb několika posledních měsíců, a jedním z hlavních problémů ve finančním odvětví byl nedostatek předpisů a finančního dozoru. Skutečnost je, že nebudeme schopni obnovit důvěru našich spoluobčanů v ekonomiku, dokud neobnovíme důvěru v náš finanční systém.

Abychom toho dosáhli, musíme rozšířit platnost předpisů a dozoru na všechny finanční instituce a všechny nástroje včetně zajišťovacích fondů. Musíme bojovat proti daňovým rájům, zbavit se bankovního tajemství a zvýšit dohled nad ratingovými agenturami.

V globalizovaném hospodářství, kde trhy nikdy nespí, je naší jedinou obranou transparentnost. Investoři musí vědět, že se po celém světě uplatňují stejné normy.

A konečně, také máme odpovědnost vůči rozvojovým zemím. Tato krize nesmí zničit všechnu práci, kterou jsme v této otázce za celá léta vykonali. Proto musíme dále vyvíjet tlak, aby se Světová obchodní organizace rychle přizpůsobila 21. století a novým pravidlům.

Nejchudší národy světa potřebují pomoc, aby se mohly stát skutečnými hráči v celosvětové ekonomice. Takto bude celosvětová ekonomika moci růst o 150 milionů USD ročně. Většinu těchto peněz obdrží právě rozvojové země.

Proto podporujeme rozhodnutí G20 přidělit 850 miliard dalších prostředků na podporu růstu na nově vznikajících trzích a v rozvojových zemích.

Dámy a pánové, z hospodářské a finanční krize se dostaneme jedinečně změnou mezinárodní správy a změnou našeho tolerantního postoje k těm, kteří porušují pravidla.

Poul Nyrup Rasmussen, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, základní otázkou samozřejmě je, co máme dělat nyní. Co musí Evropa dodat, až v září příštího roku znovu začne setkání G20?

Mám zde nejnovější prognózu z MMF. Lituji, že musím pana komisaře Rehna informovat, že podle této prognózy i přes vše, co jsme udělali, klesne letos hospodářský rozvoj v eurozóně o 4,2 % a jen v Německu o 5,6 %. Promítli jsme tyto údaje do našich makroekonomických výpočtů a mohu vám říci, milí kolegové, že to znamená, že na jaře 2010 bude v Evropské unii 27 milionů nezaměstnaných. To v podstatě znamená, že za dva roky stoupne nezaměstnanost v Evropské unii o 10 milionů ztracených zaměstnání.

Nyní je třeba, abychom jednali rychle, koordinovaně a účinně, přesně jak řekl pan Olli Rehn. Závěr ze setkání G20 v Londýně byl, že pokud je třeba udělat více, pak chceme udělat více. Nemohu říci nic jiného než jen opakovat údaj o 27 milionech nezaměstnaných lidí. Je třeba dalších argumentů pro to, abychom udělali více?

Před zářijovým setkáním G20 bych navrhl udělat čtyři věci: zaprvé připravit nové, koordinované aktivity pro omezení této hrozby masové nezaměstnanosti; zadruhé postupovat podle dvou návrhů Larosièrovy skupiny – zřídit dozorčí radu a dát více pravomocí takzvaným sociálně odpovědným organizacím; zatřetí zavést účinné finanční předpisy, které zahrnují zajišťovací fondy a soukromý kapitál; a začtvrté připravit Evropu na aktivní úlohu v prosazování nové globální úmluvy i pro hospodářskou krizí nejhůře postižené rozvojové země.

Prosím, pane komisaři, neříkejte mi znovu, že jste učinili 4% finanční stimul včetně automatických stabilizátorů. Příště, až se nezaměstnanost zvýší na 27 milionů nezaměstnaných, to bude 5 %. Buďme spravedliví a vytvořme pracovní příležitosti. Spolu to dokážeme.

Margarita Starkevičiūtė, jménem skupiny ALDE. – (LT) Také bych ráda uvítala dohodu dosaženou v Londýně, ale zároveň zdůrazňuji, že globální ekonomika potřebuje globální řízení. Evropská unie může převzít roli tohoto vůdce ze dvou důvodů – protože jak po válce, tak po zhroucení sovětského bloku dokázala v krátkém čase restrukturalizovat své ekonomiky. Máme v řízení takového komplikovaného procesu významné zkušenosti.

Musí být založeny na strukturálních reformách. Musíme poskytnout prostor pro nové iniciativy. Pokud se nyní budeme soustředit na technické detaily, zlepšování předpisů, které je samozřejmě nezbytné, pak ztratíme iniciativu a prostor k pohybu. K pohybu a zaměstnanosti dochází, jedinečně pokud dojde ke strukturálním změnám. Jaké strukturální změny může Evropská unie poskytnout světu?

Především musíme modernizovat řízení, modernizovat finanční trhy Evropské unie, stavět na síle našeho společného evropského trhu a neuzavírat se v malých vnitrostátních koutcích. Pokud budeme schopni fungovat společně na jednotném evropském trhu, bude to skvělý příklad světu, že není třeba pěstovat

protekcionismus a že pomoci udržet stabilitu a oživit ekonomiku může právě otevřenost, spolupráce, pohyb kapitálu a makroekonomická rovnováha, založené na dohodách. Zkušenosti Evropy v této oblasti jsou neocenitelné.

Vždy je pro mě těžké pochopit, proč to tak neděláme. Možná věnujeme příliš mnoho pozornosti různým zajišťovacím fondům a příliš málo lidským životům.

Roberts Zile, jménem skupiny UEN. – (LV) Děkuji vám, pane předsedající. Náš návrh usnesení o schůzi na nejvyšší úrovni G20 říká, že, zaprvé, různé země Evropské unie obdržely podporu od Mezinárodního měnového fondu na řešení problémů platební bilance a zadruhé, že různé země v eurozóně v této situaci dokázaly, díky euru, předejít tlaku směnného kurzu. Ovšem nové členské státy Evropské unie bohužel nemohou snížit tento tlak kurzového rizika, protože nemohou vstoupit do eurozóny. Zároveň je v několika nových státech EU přehřátá ekonomika jako přímý důsledek injekcí velkých finančních částek z mnoha evropských bank, které se snažily v těchto státech pomoci trhu. Nyní veškeré kurzové riziko nesou lidé, kteří si zde půjčili. Proto bych apeloval, abychom se zamysleli, zejména v nových členských státech EU, které přijaly nástroj mechanismu směnných kurzů a drží se pevného směnného kurzu, který umožňuje, aby velká část těchto půjček byla evropským bankám splacena, zda by to nemělo znamenat, že by se těmto zemím mohlo pomoci rychlejším zavedením eura. To je obzvláště významné, protože v obtížných dobách je nesmírně důležitá solidarita. Ve skutečnosti jsme na jedné lodi – zvláště nyní, kdy, popravdě řečeno, ani země, které již přijaly euro, nedokáží, s rozpočtovými deficity přes 10 %, splnit maastrichtská kritéria. Protože jsme na jedné lodi, myslíme stejně. Děkuji.

Caroline Lucas, jménem skupiny Verts/ALE. – Pane předsedající, schůze G20 byla značně nevyužitá příležitost pro řešení jak environmentální krize, tak zároveň krize hospodářské – jinými slovy pro zavedení toho, čemu říkáme „Zelený nový úděl“. Toto setkání mělo být rozhodující například pro rozsáhlé investice do obnovitelné energie a energetické účinnosti, a to nejen proto, že musíme naléhavě řešit problém změny klimatu, ale proto, že investice do zelených technologií jsou jedním z nejlepších způsobů, jak lidem znovu zajistit zaměstnanost.

Například zelená energie poskytuje mnohem více pracovních příležitostí než investování do obchodu jako obvykle, přesto balíček odsouhlasený G20 ve skutečnosti uzamkne svět do ekonomiky s vysokou produkcí uhlíku právě v době, kdy bychom měli přecházet na nízkouhlíkovou udržitelnou ekonomiku. Pro MMF a Světovou banku se našly miliardy eur, ale na tento nezbytný přechod na zelenou ekonomiku se žádné skutečné peníze nenašly, jen nejasné plány – pouhá jednání o jednáních.

Slova v komuniké o změně klimatu a nízkouhlíkové ekonomice se omezila pouze na dva odstavce na konci komuniké, bez jakýchkoli závazků. Je tragické, že právě v době, kdy se hospodářský systém a světové životní prostředí vyhrocují, byla promeškána tato zásadní příležitost změnit směr a zajistit řešení obou těchto krizí a vrátit lidem práci.

Francis Wurtz, jménem skupiny GUE/NGL. – (FR) Pane předsedající, hodnocení výsledků schůze G20, které jsme právě slyšeli – neočekávaný úspěch, bod obratu v krizi, ohromný úspěch pro Evropskou unii a tak dále – podle mého názoru vzbuzuje dvě otázky.

První se týká analýzy současné situace světového finančního systému, s nímž je Evropa, jak je vidět, těsně propojena. Ujasněme si, že přání vůdců G20 vyslat za každou cenu uklidňující poselství trhu a samozřejmě veřejnosti, je vedlo k velkému zlehčování současné situace.

Ve skutečnosti předběžné odhady stále značně skrytých bankovních ztrát z měsíce na měsíc rostou. Nejhorší nemáme za sebou, ale před sebou. Před třemi měsíci se hovořilo o ztrátách 2 bilionů USD, a již tato částka byla astronomická. Nyní MMF již hlásí 4 biliony USD.

Komise právě zveřejnila údaj o 3 bilionech EUR v prostředcích vyhrazených pod různými záminkami členskými státy na záchranu bank, jinými slovy o čtvrtině jejich HDP. To je cena za zběsilý hon za penězi pro zisk a zisk pro peníze.

Tato pochmurná skutečnost zdůrazňuje význam mé druhé otázky. Jaká je skutečná podstata pokroku, kterého G20 dosáhla v Londýně v tvorbě předpisů?

Když se Josepha Stiglitze, který, jak víte, byl jmenován Organizací spojených národů předsedou nezávislého výboru expertů pro finanční krizi, zeptali: „Souhlasíte s ekonomem Simonem Johnsonem, když říká, že regulační přínos G20 se blíží nule?“, pan Stiglitz odpověděl: „Ano, souhlasím.“

Inkoust na londýnském prohlášení ještě ani nezaschl, když hlavní členský stát G20, Spojené státy, požádal spekulativní fondy, které jsou pohodlně usazeny v daňových rájích, aby za směšnou cenu odkoupily toxická aktiva, která blokují bilance amerických bank. Skutečně zvýšíme morální normy kapitalismu.

Ve skutečnosti G20 neudělala nic, aby zastavila volnou globalizaci. Přehlížela hlavní otázky reorganizace mezinárodního měnového systému. Podporovala MMF, aniž by uvažovala o jeho transformaci. Překrývala ohromný sociální problém, který vytvořila tato krize. Předepisovala homeopatické léky tam, kde byl zjevně potřebný chirurgický zákrok.

Podle mého názoru musí Evropa jít mnohem dále za rámec G20. Dům už hoří. Slyšíte z našich společností rozhněvané výkřiky? Nevyžadují utěšující slova, ale důrazná, praktická opatření, a to hned!

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Dámy a pánové, rozhodnutí summitu G 20 nalít pro boj s krizí bilion dolarů do Mezinárodního měnového fondu považují za kontraproduktivní a škodlivé. A to hned ze tří důvodů. Zaprvé, tento závazek donutí věřitelské země, aby sáhly do devizových rezerv nebo aby se zadlužily.

Zadruhé, tento závazek paradoxně nutí přispět do fondu i ty státy, které Mezinárodní měnový fond svými nekompetentními analýzami trvale poškozují. Jako příklad uvádím Českou republiku, jejíž občany zde zastupuji. Ačkoliv se prognózy fondu pro mou zemi zcela rozcházejí s realitou, přispějí do něj čeští občané jednou miliardou a čtyřmi sty miliony dolarů.

A zatřetí, MMF bude půjčovat peníze státům za mnohem měkčích pravidel než doposud a nebude tlačit na to, aby podmínkou půjčky byl realistický návrh opatření k řešení ekonomických problémů dlužníka.

Dámy a pánové, jsem přesvědčena, že tak dochází k deformaci mezinárodního úvěrového trhu na úkor daňových poplatníků.

Othmar Karas (PPE-DE). - (DE) Pane předsedající, pane úřadující předsedo, dámy a pánové, schůze na nejvyšší úrovni byla politicky úspěšná a vyslala důležité poselství, konkrétně že se svět sjednocuje a existuje politická vůle společně hledat a uplatňovat globální odpovědi na krize a problémy. Nicméně, rád bych jasně řekl, že bychom neměli přeceňovat význam výsledků schůze. Schůze jen oznamují záměry; schůze nepřijímají rozhodnutí, schůze nejsou zákonodárci, schůze nemají žádný právní základ.

Evropská unie je žádána o několik věcí. Musíme mít ambici převzít vůdčí roli v budování globálního finančního a hospodářského pořádku. Vůdčí roli však můžeme ztvárnit, jediné pokud máme evropské předpisy a můžeme poskytovat modely. Jsme na správné cestě, pokud jde o náš model sociálně tržní ekonomiky, pojištění vkladů a dnes přijaté předpisy pro ratingové agentury. Pro mě však výsledkům schůze schází jasná dohoda o omezení procyklického efektu stávajících předpisů na evropské úrovni a globálně, s heslem Basilejská dohoda II.

Stále je před námi spousta práce: mimo jiné zajišťovací fondy, platy vedoucích pracovníků, směrnice o bankovním a evropský dohled. My jsme, prostřednictvím Komise, mluvčí tohoto kontinentu. Nicméně reprezentovány jsou i jednotlivé státy. Zájmy Společenství stojí na světové scéně vedle zájmů jednotlivých států. To může být příležitost, ale také slabost. Proto je zvláště důležitá koordinace. Pokud nebudou naši zástupci táhnout za jeden provaz, budeme na globální scéně oslabeni.

Má závěrečná myšlenka: o našem úspěchu rozhodne právní účinnost politických prohlášení o záměru, jejich provádění a koordinace globálního provádění v čase a obsahu. Schůze jen ukáže směr. Výsledku bude teprve dosaženo.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Pane předsedající, schůze na vysoké úrovni G20 byla důležitá zejména proto, že vytvořila prostor pro mnohostranný dialog a přiměla lidi, aby si uvědomili, že bez této mnohostrannosti nemůže být krize vyřešena. Byl to však teprve výchozí bod, nikoli konečný. Úloha Evropské unie musí být posilována a ujasněna a EU musí fungovat jako hnací síla. Dosud nic nenaznačuje, že se tak stane.

Máme nesmírně důležité vodítko, konkrétně Larosièrovu zprávu, ale Komise je pomalá v jejím provádění a v reakci na ni. Podívejme se například na reakci na zajišťovací fondy. Mezi tím reálná ekonomika v Evropě stále neukazuje známky obnovy a vyčkávací politika, která byla přijata, znamená čekání na horší údaje a na stále vážnější situaci. Podívejme se na nejnovější odhady Mezinárodního měnového fondu a OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), podle nichž je zde 27 milionů nezaměstnaných lidí, což je obrovský problém.

Komise také dluží Parlamentu vysvětlení, co hodlá dělat, co její činnost vlastně zahrnuje a v jakém stadiu je politika, která má koordinovat iniciativy členských států. Neměli bychom dále čekat. Politická vůle k jednání by již měla existovat.

Rebecca Harms (Verts/ALE). - (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, G20 je tou správnou cestou vpřed; jednou bude G20 muset zrušit G8. Pak bychom měli o jednu schůzi na vysoké úrovni méně. Evropané selhali. Evropská unie s 27 státy je tou správnou arénou pro organizování nového pořádku finančního trhu.

Dodnes jsme o tomto tématu mnoho řekli, ale nedošli k žádným jasným řešením. Slyšeli jsme mnoho o pročišťování daňových rájů, kontrole zajišťovacích fondů a konci podvodných produktů finančního trhu. Kdyby Evropané jeli do Londýna s politickým postojem, kdo by proti nim mohl obstát? Stejně jako má drahá přítelkyně paní Lucasová se domnívám, že je nepřijatelné, že londýnský summit jednoduše odložil klimatickou krizi a krizi energetické bezpečnosti a dodávek. Nejen že to velmi poškodilo oblast klimatu a bezpečnosti a dodávek energie, ale také to ohrozilo šanci na tisíce nových pracovních příležitostí.

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Pane předsedající, zde mohu hladce navázat. Je tragické, že tento kontinent není schopen dosáhnout většiny z toho, o čem hovořila má kolegyně poslankyně paní Lucasová. Kdyby byl schopen, byli bychom v mnohem lepší pozici a mohli se budoucím generacím podívat do očí. To v současné situaci nemůžeme.

Kritika, kterou musím vznést, je, že velká část rozpravy o finanční katastrofě a způsob, jakým se vznikající nebo již reálná klimatická katastrofa odsouvá stranou, mi připomíná německý Bundestag po druhé světové válce. Mnozí poslanci parlamentu a mnozí politici v Bundestagu již neměli žádný zájem na tom, co se stalo do roku 1945. Museli s tím být konfrontováni pomalu. To je výchozí bod: pokud nepřekonáš svou minulost, nepřezkoumáš své vlastní chyby a nepodíváš se do budoucnosti, neexistuje cesta vpřed. EU a zejména političtí představitelé ve finanční krizi dramaticky selhali. Musí z toho vyvodit závěry a nejprve zjistit, co udělali špatně.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). - (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, v usnesení, které zítra přijme, uvítá Parlament postoje přijaté ohledně ratingových agentur, které mají zvýšit transparentnost a posílit spolupráci mezi vnitrostátními dozorčími orgány.

V tomto ohledu právě dnes Evropa ukázala cestu vpřed. Dnes ráno COREPER přijal kompromis dosažený mezi členskými státy, Komisí a Parlamentem. Parlament tento kompromis na oplátku přijal dnes v poledne naprostou většinou 569 ku 47 hlasům. A tak může předpis navržený Komisí a pozměněný Parlamentem rychle vejít v platnost.

Rád bych zdůraznil, že tento předpis pokládá základy pro evropský dohled v duchu návrhů Larosièrovy zprávy. Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry bude jediným vstupním bodem pro registrování agentur a bude nejprve zastávat roli koordinátora.

Komise se zavázala v několika příštích měsících navrhnout legislativní opatření, které umožní dokončit skutečně evropský systém dohledu.

Než skončím, rád bych zdůraznil, že návrat důvěry, který je skutečným cílem všech přijatých opatření, zjevně závisí na lepších předpisech, zejména pro finanční systém.

Musíme však také brát v úvahu obavy našich spoluobčanů a pozitivně na ně reagovat. Měli bychom jim podávat realistické signály naděje. Pokud nezvýšíme morálku našich spoluobčanů, neobnovíme důvěru spotřebitelů, bez které nebude možná ani hospodářská obnova. Informace poskytované našim spoluobčanům musí být vyvážené a otevřené a nepodporovat poráženecké nálady zatajováním pokroků, úspěchů a praktických důsledků plánů obnovy, přičemž je třeba zohledňovat dobu potřebnou k tomu, aby přinesly účinky.

Pervenche Berès (PSE). - (FR) Pane předsedající, chtěla jsem říci panu Daulovi, ale on odešel, že je dnes udivující vidět konzervativce, kteří obviňují nás socialisty, že chtějí zvyšovat sociální výdaje, když jejich hlavním argumentem pro odmítání plánů obnovy je, že Evropa má známé automatické stabilizátory. Které to jsou, když ne podpory v nezaměstnanosti, které jsme my hlasitě obhajovali?

Pokud jde o G20, mám jednu hlavní výtku: G20 přejala Barrosovu metodu, která spočívá ve shromáždění existujících plánů a předstírání, že se jedná o plán obnovy. To není plán obnovy. Navíc, podíváme-li se na včerejší údaje OECD, dnešní údaje MMF a zítřejší údaje Komise, jak si někdo může myslet, že to Evropu uspokojí?

Potřebujeme skutečnou evropskou obnovu a jediná metoda, kterou pro ni máte, pane komisaři, je financování evropskou půjčkou. Je na čase, abyste se pustili do práce, i když tento Evropský parlament tu již nebude, aby vás v této úloze podpořil.

A konečně, upozorňuji, že G20 měla podle zprávy, kterou jí zaslala Dominique Strauss-Kahnová v den jejího setkání, vykonat jeden úkol: „Tento systém se nezotaví, dokud nebude vyřešena otázka toxických aktiv.“ Je zjevné, že v tomto ohledu byla G20 neúspěšná. Tento úkol musíme teprve splnit.

Dva postřehy: závěry G20 hodnotí přínosy kola jednání WTO v Dohá na 1 50 miliard USD. Odkud pochází toto číslo? Jak může být vysvětleno? Vyzýváme vás, pane komisaři, abyste to vysvětlil.

A konečně, pokud jde o dohled, pokud chce Evropa jít správnou cestou, musí naléhavě začít provádět návrhy Larosièrovy skupiny.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). - (ES) Pane předsedající, G20 vyslala cenné poselství: prosperita je nedělitelná a jediná udržitelná obnova je sdílená a souhrnná prosperita.

Nyní je třeba, abychom to uskutečnili. Je třeba pokračovat v tomto směru. Schůze G20 potvrdila společné priority, uskutečnila dohody pro zajištění prostředků Mezinárodnímu měnovému fondu, rozvojovým bankám a pro podporu obchodu. Provedla reformy v globálním finančním řízení, uskutečnila ambiciózní plány ohledně předpisů a dohledu a pokročila v boji proti daňovým rájům.

Bez G20 by situace byla zoufalá a nemoc světové ekonomiky by byla chronická.

Nicméně nejdůležitější věcí, kterou si musíme uvědomit, je, že iniciativa G20 není jedinou událostí, ale spíše procesem. Evropská unie je nejdůležitější, nejjednodušší a nejvyváženější hospodářskou oblastí na světě, a proto musí vést, neboť má velký potenciál a může obohatit globální program poznáním, že nejsme jen uprostřed cyklické krize, ale že ve skutečnosti jsme konfrontováni s krizí, která má hlubší kořeny a která vyžaduje politická opatření ze strany Evropské unie.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Jedno z opatření v prohlášení vydaném Mezinárodním měnovým fondem o příležitostech, jak země střední a východní Evropy mohou rychleji uniknout krizi, je zavedení eura. To je navrhováno pro země, které mají měnové výbory. V Litvě zavěsili litas na euro v pevném směnném kurzu na čtyři roky, což je dvakrát déle, než vyžaduje mechanismus měnového výboru. Také bychom měli zkrátit období mechanismu směnných kurzů na jeden rok pro ostatně země mimo eurozónu. Hospodářský pokles v EU a po celém světě vyžaduje nová, urychlená a kreativní rozhodnutí a kompromisy, tím spíše, že za deset let existence eura žádná země eurozóny nesplnila všechna kritéria a požadavky pro eurozónu, takzvaná maastrichtská kritéria.

Bart Staes (Verts/ALE). - (NL) Rád bych využil této příležitosti a odsoudil trochu pokrytectví v souvislosti se schůzí na vysoké úrovni G20. Tato schůze byla ohlášena jako historická dohoda, jako něco neuvěřitelného, jako krok vpřed, například v boji proti podvodům a daňovým rájům. Byla také sepsána černá, šedá a bílá listina.

Ale pokrytectví Evropské unie tkví ve skutečnosti, že – mám-li jmenovat jen jeden příklad – sotva týden a půl před summitem G20 jsme uzavřeli dohodu o hospodářském partnerství s karibskými zeměmi. Osm ze čtrnácti zemí jsou daňovými ráji, a přesto jsme s nimi podepsali dohodu o volném obchodu, jejímž důsledkem bude zavedení volného obchodu a liberalizace finančních služeb, čehož následkem bude, že toxické úvěry a špinavé peníze mohou volně téci z těchto daňových rájů do Evropské unie.

Proto bych rád využil této příležitosti a vznesl stížnost na pokrytecké pořádání dobré mediální show, summitu G20, který tvrdí, že se vypořádá s daňovými ráji, ale v praxi jde o politiku, která je diametrálně odlišná od toho, co bylo řečeno. To je vše, co jsem chtěl říci.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. - Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, velmi děkuji za tuto diskusi. Chtěl bych jednoznačně říci, že souhlasím s poslancem Daulem, který označil za klíčový prvek obranu proti protekcionismu. Protekcionismus by byl jakousi pomyslnou rakovinou, která by definitivně zničila naši ekonomiku a obrátila by se proti občanům Evropské unie a vedla by jenom k prohloubení ekonomické krize a k dalšímu propadu životní úrovně. Souhlasím také velmi s tím, když pan poslanec Daul volal po transparentní ekonomice, která je doprovázena účinnou a musím říci rozumnou mírou regulace a samozřejmě posílením globálních finančních institucí.

Pan poslanec Rasmussen a paní poslankyně Starkevičiūtė mluvili o nalévání peněz do ekonomiky. Tady musím zdůraznit, že my nenaléváme peníze do ekonomiky proto, abychom pomohli finančním institucím. Pokud tak činíme, činíme tak proto, abychom pomohli zaměstnanosti, abychom pomohli konkrétním lidem, abychom jim pomohli udržet pracovní místa, protože se asi všichni shodneme v tom, že nejdůstojnější způsob, jak si občané Evropské unie mohou zajistit obživu, je, pokud si ji budou moci zajistit svou prací. Současně ale při těchto krocích, tzn. při finančních stimulech do ekonomiky, nesmíme myslet jenom sami na sebe, ale také na své děti a vnuky, tzn. tento krok nesmí vést k nějakému dramatickému, dlouhodobému ohrožení stability veřejných financí. Naše úsilí se musí koncentrovat na ochranu zaměstnanosti, proto ve spolupráci s Evropskou komisí předsednictví bude pořádat summit o zaměstnanosti, který bude mít jako prioritu především opatření v oblasti zaměstnanosti.

Dovolím si nesouhlasit s paní poslankyní Lucasovou, naprosto nesouhlasím s tím, že summit G20 byla ztracená příležitost, ale musím také vyzvat nás všechny k politickému realismu. Současná ekonomika je nemocná, potřebuje léčit, potřebuje první pomoc, potřebuje dlouhodobou péči, potřebuje určitou míru rekonvalescence. Nemůžeme počítat, že během tří nebo čtyř měsíců se okamžitě dostaví kladné výsledky. I problémy, do kterých v současné době spadla světová, tedy i evropská ekonomika, mají přece hlubší kořeny, měly dlouhodobější charakter a i to léčení bude mít dlouhodobější charakter a je při něm třeba mít trpělivost. Já jsem přesvědčen, že z tohoto pohledu summit G20 představoval pozitivní krok.

Pan poslanec Wurtz kritizoval hloubku dohod o finančním trhu. Souhlasím, že Evropská unie v mnoha ohledech musí jít hlouběji, a jsem přesvědčen, že se to také děje. Nesmíme vzpomínat pouze na kroky, které udělaly hlavy států a vlád, ale také na kroky, které dělají ministři financí a které jsou velmi často shrnuty v přílohách jednotlivých dokumentů. Chtěl bych také zdůraznit, že už tento týden jednala Evropská finanční komise o dalších specifických opatřeních. Ale opět bych chtěl vyzvat k realismu. Během tří nebo čtyř měsíců nelze očekávat nalezení zázračné medicíny. Světová ekonomika je v potížích a i toto léčení bude velmi dlouhodobé. To, co je nezbytné zdůraznit, je, že i v rámci Evropské unie musíme postupovat koordinovaně. Nikdo z nás není izolovaný ostrov, pouze koordinovaná cesta umožní úspěšně zvládnout dopady globální ekonomické krize.

Olli Rehn, člen Komise. – Pane předsedající, rád bych vám poděkoval za velmi závažnou a konstruktivní rozpravu. Samozřejmě o ní zpravím Komisi, pana předsedu Barrosa a svého kolegu Joaquína Almunia.

Mám dvě nebo tři poznámky, zaprvé ohledně evropského plánu obnovy. Stejně jako Poul Nyrup Rasmussen i já jsem se samozřejmě dobře seznámil s aktuálním ekonomickým výhledem MMF, který je velmi chmurný. Zároveň je třeba říci, že jsme již přijali velmi zásadní a významná politická rozhodnutí, abychom stimulovali evropskou a světovou ekonomiku. Tím se již obecně podařilo pomoci zastavit finanční zhroucení. Ale samozřejmě je čestné říci, že z reálné ekonomiky budou ještě nějaký čas přicházet špatné zprávy, zejména pokud jde o zvyšování nezaměstnanosti. Proto musíme být velmi ostražití. Musíme neustále hodnotit, jak balíček pro hospodářskou obnovu, fiskální stimul a fiskální reformy fungují a jaké vykazují výsledky. Bude-li to nutné, budeme muset v následujících měsících udělat více – a lépe.

Abych reagoval na několik kolegů, plníme své úkoly v oblasti reformy finančního trhu. Na programu zasedání Komise příští týden například máme velký balíček právních předpisů týkajících se finančních trhů, zejména odměňování členů správních orgánů a doporučení pro politiky odměňování v sektoru finančních služeb. To je velmi důležitá část reformy finančních trhů.

A konečně, přestože reforma finančních předpisů v Evropě i v celém světě je samozřejmě nezbytná, aby byly napraveny systémové chyby finančního kapitalismu, zároveň je důležité, abychom nevyklili z vaničky s vodou i dítě, pokud jde o tržní ekonomiku jako takovou. Jinými slovy musíme zachovat jednotný trh – který je motorem prosperity v Evropě – a snažit se o novou dohodu o světovém trhu v souvislosti se Světovou obchodní organizací. Jak řekl pan Daul, potřebujeme více, nikoli méně obchodu. To je zvláště důležité pro rozvojové země, které jsou současnou recesí a zpomalením světového obchodu zasaženy velmi zle.

Vzhledem k mým povinnostem jsem příští měsíc jako náhradník za Louise Michela do této věci také zapojen. Rozvojové země patří mezi země, které touto hospodářskou recesí trpí nejvíce. Proto bychom neměli ztrácet rychlost a brzy dosáhnout ambiciózního uzavření kola jednání z Dohy. V současném hospodářském klimatu velmi výrazně stoupla hodnota uzavření Dohy. Dohá by oživilo světovou ekonomiku a zamezilo rozvinutí protekcionismu. Proto by všechny země G20 měly vidět i mimo své domácí politické pole a ukázat skutečné odhodlání pokračovat bez prodlení, pokud jde o kolo jednání z Dohy. Domnívám se, že je také důležité poznamenat, z hlediska rozvoje, že vůdci na summitu G20 také odsouhlasili balíček pro financování obchodu v hodnotě 250 miliard USD po dva roky, který má podpořit globální obchodní tok a k němuž Evropa významně přispěje.

Předsedající. – Upozorňuji, že v souladu s článkem 103, odstavec 2 jednacího řádu jsem v závěru této rozpravy obdržel šest návrhů usnesení⁽¹⁾ předložených šesti hlavními skupinami Parlamentu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v pátek 24. dubna 2009.

14. Finanční podpora organizace Special Olympics v Evropské unii (písemné prohlášení): viz zápis

15. Situace v Moldavské republice (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je prohlášení Rady a Komise o situaci v Moldavské republice, ale domnívám se, že nejprve chce pan Watson upozornit sněmovnu na přítomnost významných moldavských osobností.

Graham Watson (ALDE). – Pane předsedající, rád bych své kolegy upozornil, že dnes jsou zde v sále přítomni vůdci tří opozičních stran zastoupených v moldavském parlamentu, kteří se zúčastní této rozpravy: Dorin Chirtoacă, který je starostou Kišiněva a místopředsedou Moldavské liberální strany; Vladimir Filat, který je předsedou Liberální demokratické strany, a Serafim Urechean, předseda Aliance Naše Moldavsko.

(Potlesk)

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – Vážený pane předsedo, vážený pane komisaři, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, Rada stejně jako Parlament sleduje s velkým znepokojením události, k nimž dochází v Moldavské republice v návaznosti na parlamentní volby konané dne 5. dubna. V našem bezprostředním sousedství došlo k významné politické krizi, jež představuje závažnou výzvu pro politiku EU týkající se Moldavska a obecněji i celého příslušného regionu. Tato skutečnost je obzvláště znepokojivá, neboť EU se v současné době chystá zahájit Východní partnerství. V zájmu nás všech je zajistit, aby situace v Moldavsku neměla negativní dopad na implementaci Východního partnerství. Musíme jasně rozlišovat mezi výroky prezidenta Voronina a činy politických představitelů na jedné straně a zájmy občanů Moldavska a EU na straně druhé.

Bezprostředně po vypuknutí násilných protestů, k němuž došlo v Kišiněvě dne 7. dubna, vyslala EU do Moldavska svého zvláštního zástupce pana Kalmana Mizseiho. Od té doby se pan Mizsei usilovně snaží iniciovat mezi jednotlivými moldavskými stranami politická jednání. Strany, jež získaly křesla v novém parlamentu, se musí dohodnout na realistickém řešení respektujícím demokratické zásady. Během celé krize udržuje zvláštní zástupce časté kontakty s předsednictvím i s vysokým představitelem Javierem Solanou.

Jak je vám možná známo, včera navštívil Kišiněv rovněž český předseda vlády pan Mirek Topolánek. Důrazně vyzval tamní orgány i opozici, aby zahájily politický dialog. Setkal se s prezidentem Voroninem, s ministerskou předsedkyní Greceanii a s představiteli opozice. Hlavní poselství, které předsednictví předalo, bylo plně v souladu s dlouhodobým působením Kalmana Mizseiho. Je nutné posílit občanskoprávní rozměr moldavské společnosti, vláda musí umožnit řádné fungování občanské společnosti, zaručit svobodu projevu a další základní lidská práva. Dále je nezbytné dát moldavské opozici přístup do hlavních médií, aby měla možnost projevovat své názory a zapojit se do politické soutěže za rovných podmínek. Na druhou stranu je třeba, aby představitelé opozice konstruktivně spolupracovali s vládou a respektovali výsledek voleb. Premiér Topolánek jako předseda Evropské rady všem představitelům zdůraznil, že je zásadní mít vždy na paměti evropskou perspektivu. Moldavsko nesmí ustoupit z cesty demokratizace. Zapojení do projektu Východního partnerství by Moldavsko na této cestě mělo posílit.

Rád bych připomněl, že oficiálním výsledkem voleb vyhlášeným dne 8. dubna bylo vítězství moldavské Komunistické strany, jež získala téměř 50 % hlasů. Zbýlé hlasy získaly tři opoziční strany. Na základě toho by komunisté v novém parlamentu získali 60 ze 101 křesel. V předběžném hodnocení vydaném mezinárodní volební pozorovatelskou misí byly volby označeny za platné, ačkoli v něm bylo vyzdvíženo několik problémů, k nimž během kampaně došlo.

Opozice a řada nevládních organizací však prohlásily, že během voleb došlo k podvodu. Minulý týden ústřední volební komise přepočítala hlasy a dospěla k závěru, že vládoucí Komunistická strana získala 60

⁽¹⁾ See Minutes.

z celkových 101 křesel v parlamentu, čímž potvrdila výsledky prvního sčítání. Podle opozice nespočívá hlavní problém v samotném sčítání hlasů, nýbrž v seznamech voličů, jež údajně obsahovaly několik set tisíc „mrtvých duší“ neboli neexistujících osob. Opozice seznamy voličů kontroluje, aby mohla tyto zprávy podložit důkazy. Podle mluvčího komise nebyly během přepočítávání nalezeny známky podvodu. Opozice rovněž poukazovala na široké využití administrativních zdrojů vládnoucí stranou během volební kampaně. Mezinárodní volební pozorovatelská mise v tomto ohledu moldavské orgány rovněž kritizovala. EU na problémy tohoto druhu moldavské orgány před volbami několikrát upozornila. Zejména bylo poukazováno na nedostatečnou svobodu sdělovacích prostředků a na pronásledování opozice represivními orgány.

V návaznosti na protesty vzrostl výrazně tlak na nezávislé sdělovací prostředky. Dochází k zatýkání a pronásledování novinářů. Někteří zahraniční novináři byli vyhoštěni nebo jim bylo zabráněno ve vstupu do země. Existuje další velmi závažný důvod ke znepokojení. Během uvedené krize se moldavské orgány dopustily závažného porušování lidských práv. Podle zpráv bylo po násilných protestech konaných dne 7. dubna zatčeno přibližně 250 osob. Mnoho z nich, většinou mladí lidé, bylo policií zbito, bylo vystaveno nelidskému zacházení a mučení, byl jim odepřen přístup k právní pomoci a nebylo jim dovoleno informovat své rodiny. Tři mladí protestující lidé zemřeli.

Dali jsme moldavským orgánům velmi jasně najevo, že takovéto porušování lidských práv a svobody sdělovacích prostředků je pro EU nepřijatelné. Násilnosti, k nimž v Kišiněvě došlo, nejsou opodstatněním pro uvedená krutá opatření přijatá státními orgány. Moldavsko přijalo evropské normy a hodnoty, mimo jiné v rámci akčního plánu EU-Moldavsko. EU naléhavě vyzvala moldavské orgány, aby prosazovaly zásady lidských práv a základních svobod.

Dne 15. dubna učinil moldavský prezident Vladimír Voronin krok správným směrem, když vyhlásil amnestii vztahující se na osoby zatčené během protestů, a to s výjimkou osob, které měly předchozí kriminální záznam. Rovněž vyzval k transparentnímu a korektnímu vyšetření dotyčných událostí. Uvedené vyšetřování musí probíhat ve spolupráci s příslušnými evropskými a mezinárodními institucemi. Situaci lidských práv sleduje bedlivě přímo na místě kromě EU rovněž Rada Evropy, OBSE a OSN. Je důležité, aby tyto činnosti byly koordinovány. Aby bylo možno vyšetřování v Moldavsku považovat za spolehlivé a spravedlivé, je zapotřebí mezinárodní účasti. Výrazné rozpory a nedůvěru, jež v moldavské společnosti za posledních několik týdnů převládají, může pomoci překonat jedině transparentní proces.

Tuto krizi je nepochybně třeba řešit politicky. Moldavsko čelí velmi závažným hospodářským problémům plynoucím z celosvětové finanční krize. Pokračující politické rozbroje by zemi znemožnily, aby tyto hospodářské problémy řešila. Urychleně je třeba fungující vláda. Rovněž bude zapotřebí vnější pomoci, mimo jiné výrazného zapojení Mezinárodního měnového fondu. V této fázi je velmi důležité hledět do budoucnosti přesahující bezprostřední důsledky uvedené krize a zvážit, jaká bude naše politika vůči Moldavsku z dlouhodobějšího hlediska. Krize jasně ukázala, že je třeba konzistentních a ambiciózních opatření pro posílení demokratických norem a institucí v Moldavsku. Bude zapotřebí posílené pomoci ze strany EU zaměřené na podporu budování institucí včetně reformy soudnictví a policie a na zajištění svobody a plurality sdělovacích prostředků. Dohoda moldavských politických stran o způsobu překonání stávající krize by měla zahrnovat odhodlání k důkladným reformám v uvedených oblastech.

Závěrem bych rád zdůraznil, dámy a pánové, že Moldavsko bylo po mnoho let jednou z nejvyspělejších zemí v rámci východoevropského sousedství, pokud jde o odhodlání dodržovat demokratické normy a o ochotu přiblížit se k EU. Je v našem zájmu, abychom Moldavsku pomohli stávající krizi překonat a pokračovat dále uvedeným směrem. Východní partnerství poskytne nový a ambiciózní rámec pro posílení pomoci poskytované ze strany EU pro účely politických a hospodářských reforem v Moldavsku i v dalších zemích v dotčeném regionu. Je v zájmu nás všech, abychom zajistili, že demokracie v Moldavsku bude posilována a že se Moldavsko bude i nadále Evropské unii přibližovat.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: paní ROTHE

Místopředsedkyně

Olli Rehn, člen Komise. – Paní předsedající, dovoluji mi nejprve reagovat na oznámení pana Watsona a vřele přivítat naše hosty z Moldavska.

Situace v Moldavské republice je nepochybně velmi znepokojivá. Pečlivě sledujeme vývoj a hledáme způsoby, jak podpořit dialog a smír mezi politickými silami v zemi.

Pokud jde o vedení nedávných voleb, má kolegyně Benita Ferrero-Waldnerová uvítala předběžné hodnocení mezinárodní mise pro pozorování voleb vedené Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Mise došla k závěru, že volby se odehrály v otevřeném prostředí, že voličům byly nabídnuty rozmanité politické možnosti a že byla splněna řada mezinárodních norem pro demokratické volby.

Nicméně byly odhaleny i závažné nedostatky, které jsou velmi znepokojivé a na které již upozorňovala Komise s dostatečným předstihem před volbami. Jedná se o přehnané administrativní zásahy, nedostatečný respekt ke svobodě projevu a přístupu všech stran k médiím a o celkový nedostatek důvěry veřejnosti v demokratický volební proces. Tyto nedostatky je třeba naléhavě řešit, obzvláště vzhledem k událostem ze 7. dubna.

Mnohem znepokojivější jsou zprávy o rozšířeném porušování lidských práv po demonstracích po volebním dnu. Po nepokojích, které následovaly po demonstracích 7. dubna, Komise striktně odsoudila nepřiměřené použití síly a vyzvala zúčastněné strany k zastavení buřičství a násilí.

Nadále se na tuto záležitost soustředíme. Respektování lidských práv zůstává hlavní podmínkou pro další rozvoj našeho vztahu s Moldavskem. Je nezbytné, aby byla obvinění ze závažného porušování lidských práv bezpečnostními silami podrobně a okamžitě prošetřena. Pokud jsou obvinění prokázána, musí úřady zajistit, aby lidé odpovědní za tato zneužití byli postaveni před soud.

Souhlas prezidenta Voronina k návštěvě komisaře pro lidská práva Rady Evropy, Thomase Hammarberga, a spolupráce se zvláštním zástupcem EU na těchto záležitostech jsou vítány. Podobně je pozitivní také moldavský zájem o možnost vyslání vyšetřovací mise EU.

Přestože tyto mise nemohou nahradit odpovědnost státu za vyšetřování a stíhání porušování lidských práv, měly by pomoci osvětlit poslední volby a jejich dohru. Měly by také napomoci usnadnění politického dialogu, aby mohla být obnovena důvěra veřejnosti.

Dnes je situace v Moldavsku velmi křehká. Země stále vyjadřuje své přání prohloubit vztah s Evropskou unií. Současná krize je testem odhodlání Moldavska v této věci.

Vítáme skutečnost, že Rumunsko upustilo od přijetí odvetných opatření po znovuzavedení vízové povinnosti pro rumunské občany a vyhlášení jeho velvyslance za personu non grata. Měli bychom všechny partnery nabádat, aby postupovali velmi obezřetně a aby měli vždy na paměti prvořadý cíl stabilizovat zemi.

Současná situace je velmi znepokojivá, ale neměli bychom ztrácet schopnost vidět souvislosti. Klíč k budoucí stabilitě a prosperitě pro Moldavsko tkví v prohlubování jeho vztahu s Evropskou unií. Před zahájením Východního partnerství je třeba, abychom ukázali, že jsme připraveni pomoci Moldavsku překonat současné potíže, zejména zmírněním napětí, podporou dialogu a posilováním vazeb mezi námi.

Moldavská republika je náš soused. V uplynulých 15 letech jsme s občany Moldavska úzce spolupracovali v důvěrném vztahu. Jsme si plně vědomi moldavských proevropských snah. Je nezbytné, abychom zůstali s moldavskými lidmi spojeni a abychom se společně snažili nejen překonat problémy, které vyvstaly v období kolem voleb, ale také ty, které se vynořují jako důsledek celosvětového finančního a hospodářského poklesu. Jinými slovy, Moldavsko a jeho obyvatelé nás zajímají.

Marian-Jean Marinescu, jménem skupiny PPE-DE. – (RO) Moldavská republika má mezinárodní povinnosti a závazky, které znamenají, že přijala odpovědnost respektovat demokracii, právní řád a lidská práva. Nedávné události nám však ukazují vážná porušení všech těchto závazků. Bezdůvodná zatčení, únosy, zmizení lidí, zjevné porušování práv zatčených lidí, nelidské a ponižující zacházení, zastrasování obyvatel a vyhrožování zbraněmi jsou nežádoucí skutky, které ohrožují budoucnost země v EU.

Započatá kampaň proti zástupcům hromadných sdělovacích prostředků a opozičním stranám, spolu se zatýkáním a vyháněním novinářů jsou závažné, odsouzeníhodné činy. Odsuzuji tuto trýznivou kampaň, závažné porušování lidských práv a nezákonné aktivity, které vykonává vláda Moldavské republiky.

Pomoc EU naplánovaná pro období 2007–2010, která má za cíl podpořit rozvoj demokracie a řádné správy v Moldavsku, činí více než 50 milionů EUR. Doufám, že tyto peníze nejsou používány na trénování policie, jak používat násilí proti obyvatelstvu. Rád bych požádal Komisi, aby Evropskému parlamentu dodala zprávu o využívání všech financí EU v Moldavské republice.

Rumunsko provádí a bude nadále provádět proaktivní politiku zaměřenou na podporu integrace Moldavské republiky do evropských struktur. Důvodem k tomu nejsou jen historické vazby, které máme s občany tohoto státu, ale praktičtější je to pevné přesvědčení, že osud Moldavské republiky leží v Evropě, kde má být

moderním demokratickým státem založeným na respektování lidských práv a základních svobod. Obvinění, která moldavské úřady vznesly proti rumunskému státu, jsou nesmyslná. Zavedení víz pro rumunské občany je také bezdůvodný a nepřijatelný krok. Hlava státu se mění, ale občané zůstávají.

Jsem přesvědčen, že je v zájmu Evropské unie, aby se Moldavská republika vydala po evropské cestě v souladu s touhou svých občanů žít ve stabilním, bezpečném demokratickém státě. V tomto ohledu je Východní partnerství účinným nástrojem a východiskem pro proevropské smýšlení občanů Moldavské republiky.

Marianne Mikko, jménem skupiny PSE. – (ET) Dámy a pánové, vždy jsem byla velkou zastánkyní Moldavska, ale současná krize mě velmi znepokojuje. Přestože Moldavsko je malá země, která závisí na pomoci ze zahraničí, nemůžeme přivírat oči, když jsou porušovány zásady právního řádu.

Vztahy mezi Evropskou unií a Moldavskem jsou pro nás stále velmi důležité, ale člověk by neměl doufat, že Evropská unie je plná modrookých naivních lidí, kteří věří všemu, co nám moldavské úřady předkládají jako pravdu. Nadcházející *ad hoc* mise Evropského parlamentu do Moldavska je velmi důležitá. Žádné téma nebude tabu. Budeme chtít vědět, jak se policie chovala k demonstrantům v povolebním období. Pozorování situace v oblasti lidských práv nejen slovně, ale také činy, je pro Evropskou unii a také pro zástupce přímo zvolené lidmi nejvýznamnější. Bohužel, Moldavská republika na včerejším setkání Výboru pro zahraniční věci a moldavské delegace naznačila, že Evropa musí být připravena na monology v Kišiněvě. To nemůžeme přijmout, protože evropská integrace znamená otevřený dialog. To znamená, že partneři diskutují o všem. Já věřím ve Východní partnerství a také v možnost demokracie Moldavsku. Pomozte tedy Moldavsku.

Graham Watson, jménem skupiny ALDE. – Paní předsedající, situace Moldavska vyvolává vzpomínky na nešťastnou minulost Evropy: komunistická vláda, která vyhlásila vlastní vítězství, mlácení a zabíjení protestujících, obviňování, že sousedi vyvolávají nepokoje. Pokud existují reálné důkazy, že rumunská bezpečnostní služba podněcuje násilí, měly by být podrobeny přezkoumání mezinárodního společenství.

Mise Parlamentu musí v příštím týdnu hledat důkazy týkající se zpráv o 200 000 dodatečně vytištěných hlasovacích lístcích, o obviněních, že 400 000 voličů se v den voleb zaregistrovalo s nesprávnými průkazy, a o tvrzeních, že voliči v Podněstří byli hromadně zbaveni volebního práva. Dokud toto nebude vyšetřeno, dokud nebudou vypracovány zprávy Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, mnozí zkrátka nebudou věřit výsledkům, ať dojdou moldavské soudy k jakémukoli závěru. Možná se ukáže, že vrozený optimismus paní komisařky Ferrero-Waldnerové není na místě.

Prezident Voronin by také měl odsoudit věznění, týrání a nezákonné zabíjení mladých lidí, kteří se náhodně shromáždili po protestech. Už žádné překážky pro právníky nebo nevládní organizace, žádné odmítání poskytnutí jmen a počtů těch, kteří byli zadrženi. Chtěl bych, aby Komise potvrdila, zda vyhoštění rumunského velvyslance a vyžadování víz od turistů porušuje dohody, které má s touto zemí naše Unie. Pokud ano, jaká opatření Komise přijme?

Oznámení prezidenta Băsescu o pasech také zvýšilo napětí. Musíme přistupovat citlivě k oboustranným vztahům, přesto však musíme trvat na tom, aby byly ctěny dohody.

Naši dnešní moldavští hosté popisují zemi, kde jsou svoboda a demokracie mnoha způsoby popírány, kde záhadně selhává internet, kde televizní kanály mizí z éteru, kde státní televizní stanice vysílá spíše o břišním tanci než zprávy o násilí v ulicích.

Naše Unie, s přihlédnutím ke geopolitice, musí chápat politiku Moldavska, národa toužícího uplatňovat demokracii a svobodu volby, země obchodující převážně se zeměmi na západ od svých hranic, země spojené s členskými státy Unie geograficky, historicky i kulturně. Až se příští měsíc naši vůdci setkají na summitu pro Východní partnerství, měli by zajistit, aby budovali partnerství na základě demokracie a lidských práv. Prezident Voronin a jeho přátelé se musí k této věci zavázat. Naše Unie na tom musí trvat.

Bastiaan Belder (IND/DEM). – (NL) Mezinárodní zprávy o nepokojích v Moldavsku na začátku dubna a o jejich důsledcích vyvolávají řadu otázek, otázek, které musí evropské instituce položit moldavským a rumunským úřadům.

Úvodem Kišiněv. Skutečně moldavská vláda hodlá od nynějška v případě potřeby střílet na demonstranty? Odkázal bych poslance na oznámení premiéra ve státní televizi. Jak moldavská vláda vysvětlí radikální obrat v přístupu orgánů národní bezpečnosti vůči demonstrantům a ostatním oponentům? Byl to obrat od nepochopitelné pasivity k vandalismu, zhářství a drancování vládních budov, brutálnímu fyzickému násilí vůči neozbrojeným občanům, které mělo za následek tři podezřelá úmrtí.

Především, jak Moldavská republika přistoupí k odpovědnosti za tato porušení nejzákladnějších práv? Pro odpověď na tuto zásadní otázku, paní předsedající, musí být přihlédnuto k otevřenému dopisu, který byl včera předán českému předsednictví čtrnácti moldavskými ochránci občanské společnosti a který obsahuje devět doporučení. Doufám, že evropské instituce, pane komisaři Rehne, a české předsednictví vezmou dopis v úvahu. Přední osobnosti moldavské společnosti žádají o vysvětlení. Musíme se moldavským úřadům postavit.

Kromě toho musí Brusel alespoň požádat Bukurešť o vysvětlení návrhu na usnadnění hromadného přístupu k rumunskému občanství moldavským občanům s rumunskými prarodiči. Je rozhodně vhodné se o dalekosáhlých důsledcích takového zásadního rozhodnutí poradit s Evropou.

Adrian Severin (PSE). - Paní předsedající, násilí v Moldavské republice nebyla revoluce, ale vzpoura, která se odehrála v revoluční atmosféře v rozdělené společnosti. Toto násilí by mohlo být také vnímáno jako vyprovokované a využité jako součást strategie s cílem přetvořit hranice mezi Evropskou unií a Eurasií.

Proto problém, s nímž se musíme vypořádat, je problémem evropským. Není to jen vnitřní problém nebo problém jednoho členského státu. Nicméně řešení tohoto problému nesmí být odplata, ale znásobení snah o zavedení Moldavska na evropskou cestu. Řešením není ani podporování moldavských elit, aby opouštěly zemi jako držitelé zahraničních pasů.

Z toho důvodu musíme posílit misi vyslanců Evropské unie do Moldavska, a to jak co do rozsahu, tak co do prostředků, urychlit vyjednávání s Moldavskem o zjednodušení víz a prohloubit spolupráci v oblasti zlepšování jak veřejného pořádku, tak dodržování lidských práv. Musíme spolupracovat s úřady, opozicí a občanskou společností, ale také s Ruskem, které má v regionu významné postavení. Měli bychom zabránit tomu, aby byly tyto události vnímány jako omluva pro jednostranné řešení v otázce Podněstří.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). - (SV) Paní předsedající, jsou lidé, kteří se domnívají, že bychom měli vydat usnesení o Moldavsku, a lidé, kteří se domnívají, že bychom neměli. Ti, kteří usnesení nechtějí, často zmiňují skutečnost, že Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě již volby schválila. Je však třeba říci, že zpráva OBSE nebyla zcela nekritická. Naopak, obsahovala mnoho kritiky. Nicméně usnesení se netýká jen voleb, ale také toho, co se stalo po volbách a co se v Moldavsku již nějakou dobu děje.

Lidská práva se musí respektovat. Média musí být svobodná. Násilné potlačování mírových demonstrací nesmí být tolerováno. Schválení tohoto usnesení by znamenalo, že vyšleme lidem v Moldavsku silný signál, že nejsou sami, že vidíme, co se u nich děje, a že to odmítáme. Proto vás všechny vyzývám k podpoře tohoto usnesení.

Victor Boștinaru (PSE). - (RO) K událostem, k nimž došlo v Moldavské republice, se již dlouho schylovalo. Mám na mysli skutečnost, že v roce 2008 v dialogu mezi EU a Moldavskou republikou šlo o nejméně tři hlavní témata: a) volný přístup opozice k hromadným sdělovacím prostředkům, který jí byl Voroninovým režimem systematicky odepírán; b) nevyhovění požadavku Benátské komise ustoupit od pozměnění zákona o parlamentních volbách, který režim v Kišiněvě a jeho spolupracovníci kategoricky odmítli; c) účast opozice v hlavních rozhodnutích o politice země, zejména o politice pro její evropskou integraci, další opatření, které bylo kategoricky zamítnuto.

Skutečnost, že tato tři hlavní témata jsou našimi partnery v Kišiněvě přehlížena nebo systematicky odmítána, nás přesvědčí, že Moldavsko Evropskou unii rozhodně odmítlo, když přijde na zásadní záležitosti pro budoucnost této země. Události, k nimž došlo v den voleb, byly jen předvídatelným koncem historky, na kterém možná Evropská unie a Evropský parlament nesou svůj díl viny.

Maria Petre (PPE-DE). - (RO) Paní předsedající, dámy a pánové, máme s Moldavskou republikou tři problémy, všechny tři vážné, pro něž můžeme navrhnout tři druhy opatření. První typ se týká lidských práv. Jsou zde stovky mladých lidí, kteří byli zadrženi, někdy dokonce týráni. Další problém se týká svobody tisku. Jsou zde novináři, kteří byli zastrašováni a za bílého dne uneseni z ulice. Poslední typ se týká metody vedení voleb. Máme velké množství údajů vypovídajících o zmanipulování voleb. Stejně rozhodní budeme muset být při rozhodování o tomto posledním aspektu. Opoziční strany trvají na tom, že zmanipulováním se výsledek voleb změnil o 10–15 %. Občané Moldavské republiky stále s nadějí čekají na naše rozhodnutí, na naše odpovědi. Je to jejich jediná cesta z této tragické situace, která v Evropě téměř nemá obdoby a v níž musí žít.

Alexandru Nazare (PPE-DE). - (RO) V současné době v Kišiněvě, paní předsedající, máte právo zůstat zticha, máte právo dělat, co vám řeknou, a máte právo platit daně privilegované vrstvě, která není nikomu odpovědná, a také můžete emigrovat, přizpůsobit se a, je-li třeba, nenávidět dle příkazu. Nemáte právo na

svobodu projevu, shromažďování, právo na veřejnou diskusi a ani právo rozhodnout o své identitě. Pane komisaři, takové jsou tedy podmínky pro stabilizaci Moldavské republiky, ale ty neskytají žádný důvod k optimismu.

Na této cestě může Moldavsko potkat jedině, v nejlepším případě, osud Běloruska. Dlouho před volbami se komunistické straně podařilo získat a upevnit si absolutní kontrolu nad všemi kanály hromadných sdělovacích prostředků. Tato opatření zbavila demokratický proces obsahu a donutila čtvrtinu obyvatel země k emigraci. Za těchto okolností se volby nemohly odehrát bez jakékoli pochybnosti. Represe uplatňovaná Kišiněvem se nyní stala prostředkem ke komunikaci úřadů s obyvateli.

Proto si EU nyní nemůže dovolit přijímat shovívavý, nejednoznačný postoj k režimu v Kišiněvě. Od teď naše mlčení nebo nejednoznačná prohlášení budou znamenat schvalování a spoluvinu na pohrdání základními svobodami a demokratickým právním systémem a na projevech násilí a represe. V neposlední řadě krize v Kišiněvě ukazuje, že musíme vylepšit metody, které používáme k pozorování voleb, a přehodnotit úlohu našeho tamního stálého zástupce.

Charles Tannock (PPE-DE). - Paní předsedající, Moldavsko je stále jednou z nejchudších zemí v Evropě, s křehkou demokracií vedenou prezidentem Voroninem, který je zarytý homo sověťskus, který se stále hrdě nazývá komunistou a který je bohužel nejednoznačný ve vztahu k EU, dokonce i pokud jde o Východní partnerství.

Nicméně zůstává populárním, zejména ve venkovských oblastech a mezi starší generací, která je v ekonomicky nejistých dobách nostalgická po bezpečí SSSR.

Trojka OBSE, která zahrnovala delegaci Evropského parlamentu, v podstatě podpořila jeho vítězství, takže prostě musíme přijmout tuto skutečnost, přestože silně protestujeme proti tvrdému represivnímu zákroku vůči opozičním demonstrantům, kteří obvinili vládu ze zmonopolizování médií během kampaně, používání zastaralého a nespolehlivého volebního registru – včetně mnoha lidí, kteří by měli být po smrti – odebrání hlasovacího práva početné diaspoře v zahraničí, která nemohla volit.

Nyní se musíme soustředit na porušování lidských práv, které musí být plně prošetřeno misí Evropské unie, pokud chce Moldavsko nadále mít naši podporu ve svých euro-atlantických ambicích.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, jsem za tuto dnešní debatu velmi vděčný, protože dokazuje, že Evropa s 27 členskými státy a 500 miliony obyvatel rozhodně má za hranicemi Evropy slovo. Mnoho občanů Moldavska poznalo, jak důležité je rozdělení moci, rozvinutí základního demokratického porozumění a boj za něj.

Dnes není samozřejmostí, že se lidé postaví za demokracii a že lidé mohou hlásat svá přesvědčení na veřejnosti a nejsou za to zavíráni nebo utiskováni. Proto jsem přesvědčen – a zde bych rád plně podpořil pana komisaře –, že my v Evropě bychom měli využít všech momentálně dostupných prostředků v boji za svobodu jednotlivých občanů, za svobodu tisku a za zavedenou demokracii.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – Vážená paní předsedkyně, vážený pane komisaři, dámy a pánové, situace v Moldavsku je nadále křehká a Evropská unie musí pokračovat ve svém intenzivním úsilí přivést strany k jednacímu stolu a nalézt společně s nimi řešení, jež bude komplexní, vyvážené, realistické a jež přispěje k posílení demokratického procesu a demokratických institucí v Moldavsku. Musím naprosto souhlasit s panem poslancem Grahamem Watsonem, který řekl, že pan Voronin se musí přihlásit k principům demokracie a musí odsoudit mučení a násilí páchané na demonstrantech. Myslím, že všichni také musí jednoznačně odsoudit zatýkání novinářů a masivní porušování svobody slova. V tomto ohledu je také důležité, abychom plně podporovali práci zvláštního zástupce Evropské unie v Moldavsku.

Je mimo vší pochybnost, že Evropská unie, tedy i Rada, je vážně znepokojena porušováním lidských práv, k nimž během krize v Moldavsku došlo. Naléhavě žádáme moldavské orgány, aby se zapojily do transparentního procesu za plné spolupráce s příslušnými evropskými i mezinárodními institucemi a aby porušování lidských práv vyšetřily a také odsoudily. Uvedená krize ukázala, že je zapotřebí posílené pomoci ze strany Evropské unie určené na další politické a hospodářské reformy v Moldavsku s cílem posílit oddanost Moldavska demokratickým normám a hodnotám, a to v souladu s podporou Evropské unie ve věci moldavské svrchovanosti a územní celistvosti. Evropská unie je připravena spolupracovat a pomoci přivést Moldavsko blíže k Evropské unii. Základem je však demokratické Moldavsko, Moldavsko, které respektuje lidská práva, Moldavsko, kde je svoboda slova a kde fungují základní demokratické instituce.

Olli Rehn, člen Komise. – Paní předsedající, rád bych využil svůj řečnický čas ke zodpovězení některých vašich otázek a poznámek v této podle mého názoru velmi odpovědné výměně názorů.

Začnu s poznámkami pana Watsona ohledně víz a lidských práv, ale nejprve musím komentovat jeho poznámky týkající se mé kolegyně, paní Benity Ferrero-Waldnerové, která je odpovědná za naše vztahy s Moldavskem. Řekl jste, že Benita je přirozená optimistka. Předně se jí a postoje Komise mohu zastat konstatováním, že ve skutečnosti je postoj Komise velmi realistický a vyvážený. Zadruhé, jste-li evropským komisařem, musíte být profesionálním optimistou, alespoň pokud odpovídáte za rozšiřování EU a vztahy pro jihovýchodní Evropu.

Pokud jde o otázku víz, rozhodnutí Moldavska vyžadovat víza od rumunských občanů nás samozřejmě zděsilo. Je to nepřijatelné. Přezkoumáváme, zda je tento krok legální. Budeme se tomuto tématu věnovat 30. dubna, den před svátkem práce 1. května, s moldavskými úřady v souvislosti se smíšeným řídicím výborem Komise a Moldavska, který byl založen v rámci dohody o zjednodušení víz.

Celkově, pokud jde o volby, jejich důsledky a porušování lidských práv, Komise důrazně odsoudila násilí, které vypuklo v ulicích Kišiněva dne 7. dubna, a hromadné a nepřiměřené použití síly sbory orgánů pro prosazování práva a údajně také domobranou. Zprávy o častých porušováních lidských práv, pokud jde o zadržené, a o únosech jsou velmi znepokojivé.

Realisticky chápeme, že pokud má Moldavsko splnit své evropské ambice, je nejdůležitější, aby byla důkladně a nestranně prošetřena obvinění z porušování lidských práv za účasti všech politických sil a nejlépe pod mezinárodním dohledem. Ti, kteří jsou podezřelí ze spáchání trestných činů, včetně porušování lidských práv, musí být prošetřeni a, pokud jsou z těchto skutků obviněni, musí jim být nabídnuto právo na spravedlivý proces.

A konečně, pokud jde o pravděpodobný vliv důsledků voleb na vztahy EU-Moldavsko, vyplul tak na povrch nedokončený charakter vnitřních reforem Moldavska, zejména s ohledem na právní řád a dodržování základních svobod. Očekáváme, že se všechny dotčené strany v Moldavsku, oficiální úřady i politická opozice a občanská společnost, dohodnou na řešení současné krize, které moldavským lidem přinese více, nikoli méně, demokracie a svobody.

Historie Evropské unie je konkrétním důkazem, že dialog a spolupráce a právní řád mohou přinést soudržnou a udržitelnou směs respektu k základním svobodám, politické stability a hospodářské prosperity.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování o veškerých návrzích usnesení se bude konat během příštího zasedání.

Písemná prohlášení (článek 142)

Corina Crețu (PSE), písemně. – (RO) V době, kdy se komunističtí představitelé v Kišiněvě nadále drží moci pomocí podvodů a týrání, premiér země, která drží předsednictví EU, se spokojí s popsáním krize na hranicích EU jako „znepokojivé“. Ani důkaz o teroru a agresivním postoji vůči členskému státu Evropské unie nespustil takovou reakci jako zkresení legitimního rozhodnutí Rumunska urychlit proces znovuzískání rumunského občanství pro ty, kdo o ně nedobrovolně přišli při tragických historických okolnostech, na nichž má svůj podíl také Západ. Nemohu se nezmínit o pokrytectví politiků, kteří nyní šíří poplašné zprávy o milionech Moldavanů chystajících se zaplavit Západ stejně, jako to do roku 2007 říkali o náporu Rumunů.

Pokud jde o pošlapávání demokracie a základních svobod, budeme mít příležitost pro výměnu názorů s pány Lukašenkem a Voroninem po zahájení Východního partnerství. Pokud tento mechanismus pro spolupráci nebude podporovat demokratické reformy v bývalých sovětských státech, které byly pozvány, znamená to, že je mrtvý.

Nemohu se zbavit smutného dojmu, že pro některé Evropany je Tibet blíže než Moldavsko. K tomu pravděpodobně dochází, když cesta do Kišiněva vede přes Moskvu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písemně. – (RO) Volby, které se uskutečnily v Moldavské republice 6. dubna 2009, byly následovány demonstracemi. Bohužel, tisk narazil na problémy s podáváním informací o vývoji událostí. Domnívám se, že svoboda tisku, svoboda projevu a respektování lidských práv a právního řádu jsou zásady, které všichni ctíme, prosazujeme a bráníme.

Jsem přesvědčena, že situace v Moldavské republice je nesmírně vážná. Zejména jsem přesvědčena, že Evropská unie musí brát tuto situaci vážně a diplomaticky. Domnívám se, že obvinění vznesená vůči

Rumunsku jsou zaměřena také vůči Evropské unii. Nicméně vyhlášení rumunského velvyslance v Kišiněvě za personu non grata a náhlé jednostranné zavedení víz Moldavskou republikou pro rumunské občany je nepřijatelné.

Moldavská republika je evropská země díky své historii i geografii. Je jedním ze sousedů EU a vztahy mezi EU a Moldavskou republikou musí být i nadále založeny na dobrém sousedství. Region, z něhož pocházím, sousedí s Moldavskou republikou a Ukrajinou. Jsme zapojeni do mnoha společných rozvojových programů a já se domnívám, že Rumunsko a Evropská unie musí nadále podporovat hospodářský a sociální rozvoj v Moldavské republice prostřednictvím partnerství založeného nejen na dobré spolupráci, ale zejména na vzájemném respektu.

16. Upevnění stability a prosperity v zemích západního Balkánu - Situace v Bosně a Hercegovině (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je společná rozprava o západním Balkánu, konkrétně o zprávě (A6-0212/2009) paní Ibrisagicové, jménem Výboru pro zahraniční věci, o upevnění stability a prosperity v zemích západního Balkánu a o prohlášení Rady a Komise k situaci v Bosně a Hercegovině [2008/2200(INI)].

Anna Ibrisagic, zpravodajka. – (SV) Paní předsedající, uplynulo již téměř 15 let od konce války v Bosně a téměř přesně deset let od chvíle, kdy bombardovací kampaň NATO donutila srbské vojsko opustit Kosovo. V prosinci to také bude 17 let od chvíle, kdy jsem já sama přišla do Švédska jako uprchlice z války, která zapálila mou bývalou vlast a z Bosňáků, Chorvatů a Srbů, kteří do té doby žili pospolu jako sousedé, udělala zarputilé nepřátele. Skutečnost, že ani Bosna, Kosovo, ani žádná jiná země západního Balkánu neupadla od té doby znovu do války, je plně zásluhou EU a NATO. Nicméně, přestože zbraně utichly, dědictví války v regionu žije v politice a společnosti dál. Jedinou šancí, jak mohou lidé v těchto zemích překonat svou minulost, je pokračovat po cestě ke členství v EU. Jedině metoda cukru a biče, která je hlavní hybnou silou procesu přidružování, může přimět vlády těchto zemí, aby se soustředily na práci a na reformy, které mohou jednou pro vždy zajistit stabilitu a prosperitu na západním Balkáně.

Ve zprávě, kterou jsem o tomto tématu napsala a o níž bude Evropský parlament zítra hlasovat, zkoumám různé iniciativy a projekty, do kterých se EU a její státy nějak zapojily, aby se pokusily připravit společnosti na splnění přísných požadavků pro členství v EU. Nehodlám zde zacházet do podrobností o zprávě, ale dvě věci bych chtěla zdůraznit.

První je, že je zásadní rozdíl mezi zeměmi, které se v současné době účastní rozšiřovacího procesu, a těmi, které přistoupily v roce 2004 nebo 2007. Země západního Balkánu byly zpustošeny válkou a etnickými čistkami jen o málo déle než před deseti lety. Totéž se naštěstí nedá říci o Maďarsku, Estonsku nebo Rumunsku. To však znamená, že EU nemůže prostě okopírovat příručku z předchozích rozšiřování a uplatnit ji na Balkán. Příklad, který zmiňuji ve zprávě, se týká zákazu vydávání lidí podezřelých ze spáchání trestného činu a čelících obvinění v jiných zemích. Takové zákazy nyní platí ve všech balkánských zemích, ale EU v současnosti nevyžaduje jejich zrušení. Důvodem pro to je, že nic podobného nebylo vyžadováno například od Slovenska nebo Polska. Mělo by být zjevné, proč tato analogie neplatí. Předpokládám, že na Slovensku je velmi málo podezřelých válečných zločinců skrývajících se před spravedlností, ale mohu vám říci, že v Srbsku a Bosně je jich o poznání více. Spravedlnost je základ, na kterém může být vybudován smír. Beztrestnost pro válečné zločince je naprosto nepřijatelná, a proto chci přesvědčit Komisi a členské státy, aby vzkřísily téma možného požadavku, aby země v regionu přijaly opatření pro koordinované zrušení těchto zákazů.

Druhou záležitostí, kterou bych chtěla zdůraznit, je, že proces přidružování je, jak jsem již zmínila, velmi přísný a náročný – a takový by měl být. Kdybychom neměli přísné požadavky a netrvali na jejich úplném splnění, nedosáhli bychom žádných reálných výsledků. Když jsou požadavky již tak přísné a obtížně splnitelné, to poslední, co bychom měli udělat, je házet klacky pod nohy těm zemím, které se chtějí stát členy, to nemá nic společného se schopností těchto zemí splnit kritéria pro členství v EU.

Myslím také na ty, kdo tvrdí, že EU je již naplněna a v dohledné době již nemůže přijímat nové členy. Přestože by, technicky vzato, bylo nepochybně možné, jak upozorňuji ve své zprávě, dále přijímat nové členské státy, i kdyby Lisabonská smlouva neměla vejít v platnost, je k tomu zapotřebí politická vůle, a mým úkolem a úkolem mých kolegů poslanců zde v Parlamentu je právě tuto vůli vytvářet.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, jsem vděčný Evropskému parlamentu za organizaci této důležité diskuse dnes odpoledne. S velkým zájmem

jsem si přečetl jak zprávu paní Anny Ibrisagič o budoucí stabilitě a prosperitě na Balkáně, tak návrh usnesení o Bosně a Hercegovině vypracovaný paní Doris Packovou. Rada může souhlasit s mnohým, co je ve zprávě uvedeno, a sdílíme mnoho názorů i obav vyjádřených v souvislosti se situací v Bosně a Hercegovině.

Rád bych své úvodní poznámky zaměřil přímo na Bosnu a Hercegovinu, a to jak proto, že její stabilita je klíčová pro budoucnost západního Balkánu jako celku, tak i z toho důvodu, že stávající situace vyvolává i nadále značné obavy. Rada byla aktivní jak při formulování a provádění strategie na podporu bezpečnosti a celistvosti Bosny a Hercegoviny, tak při podpoře reform, které potřebuje pro zajištění mírové a prosperující budoucnosti. Proto nemohu přijmout tvrzení, že Rada nevěnuje Bosně a Hercegovině dostatečnou pozornost.

Všichni víme, že dnes ještě stále žijeme s důsledky tragických událostí devadesátých let minulého století, o kterých tady mluvila i paní Ibrisagič. Bosna a Hercegovina, která byla po desetiletí symbolem mírového soužití národů, kultur a náboženství, se stala oblastí devastujícího konfliktu. Politikou Unie od té doby bylo pracovat na stabilitě a usmíření založených na příslibu evropské perspektivy pro celý balkánský region. Přesto jsme stále svědky často silné nacionalistické rétoriky, jejímž cílem je upevňování národnostních rozdílů v Bosně a Hercegovině a bránění národnímu usmíření. Čas ještě doposud nevyřešil tyto rozpory, ani nezahojil rány mezi třemi konstitutivními národy Bosny a Hercegoviny.

Je nicméně překvapující, že tato nacionalistická rétorika a tyto postoje jsou zároveň doprovázeny společným zájmem všech bosenských komunit a jejich politických představitelů o evropskou budoucnost Bosny a Hercegoviny. Obyvatelstvo Bosny a Hercegoviny jednoduše usiluje o bezpečnější život v prosperitě. Chce pokročit a spoléhá na integraci své země v rámci evropských a širších struktur jako na záruku své budoucí stability. Přestože místní političtí vůdci hodně hovoří o budoucnosti Bosny a Hercegoviny v EU, z jejich činů lze jen těžko vyčíst skutečný závazek k tomuto programu. Tento rozpor mezi zájmem o evropské směřování země a nacionalismem vytváří skutečné riziko, že zatímco zbytek regionu západního Balkánu pokročí kupředu, Bosna a Hercegovina uzavřená ve vnitřních rozporech zůstane pozadu.

Obavy z tohoto vývoje o budoucnost Bosny a Hercegoviny způsobily, že tato země zůstává na čelném místě našeho pořadu jednání a že je jí věnována trvalá pozornost. Bosna a Hercegovina byla a je předmětem intenzivních jednání na všech úrovních Rady. Komise a sekretariát Rady prohlubují kontakty se svými partnery v této zemi v úsilí pokročit v politickém procesu kupředu a pomoci Bosně a Hercegovině udržet krok se zbytkem regionu. Členské státy doplňují tento evropský program prostřednictvím vlastních snah na bilaterální úrovni. Rovněž velmi oceňujeme pozornost, kterou Bosně a Hercegovině věnuje tento Parlament. A rád bych vyjádřil svou vděčnost mnoha zde přítomným poslancům, kteří poskytli svou podporu veškeré činnosti, jež vede k prosazování stability a politické vyspělosti v Bosně a Hercegovině.

EU i nadále usiluje o evropskou perspektivu pro celý region, jakož i pro Bosnu a Hercegovinu. Avšak splnění kritérií pro přistoupení k EU vyžaduje značné úsilí. Znamená to rozvoj konsensuálního přístupu a připravenost učinit dalekosáhlé změny. To není něco, čeho lze dosáhnout do druhého dne. Neznamená to nic menšího než úplnou politickou, hospodářskou a také sociální transformaci.

Bosna a Hercegovina musí provést významné změny svých vnitřních struktur a rozhodovacích procesů. Jsme zklamáni neexistencí pokroku v rámci bosenské Rady ministrů a parlamentního shromáždění. Zůstávají velmi pozadu za tím, co je nezbytné. Státní orgány naléhavě potřebují posílení a zlepšení své činnosti způsobem, který začne přinášet skutečné výsledky včetně podstatného pokroku v programu souvisejícím s EU. To je základem, neboť Unie se může zabývat Bosnou a Hercegovinou pouze jako celkem, nikoliv jednotlivými částmi. Navíc priority evropského partnerství jsou jasné. Unie je vždy připravena pomoci, avšak nemůže a nebude přebírat práci, která náleží politikům v Bosně a Hercegovině.

I přes pokračování nacionalistických politických programů si jsme vědomi toho, že kompromis a dohoda jsou v Bosně a Hercegovině možné. Byli jsme toho svědkem již dříve, například při přijetí dvou policejních zákonů, které připravily půdu pro podpis dohody o stabilizaci a přidružení, nebo řešení problematiky Brčka, kterým byl splněn jeden z nezbytných cílů stanovených Radou pro nastolení míru. Avšak i v těchto případech bylo dosaženo pokroku vždy a dohody až na poslední chvíli a pod značným tlakem ze strany mezinárodního společenství.

Je třeba mnohem vyspělejší přístup. Je nanejvýš důležité, aby se místní politické vedení ukázalo odpovědným a prokázalo iniciativu i povědomí ohledně toho, komu Bosna a Hercegovina opravdu náleží a kdo je skutečně odpovědný za její budoucnost. Obyvatelstvo Bosny a Hercegoviny si zaslouží lepší výsledek za hlasy vhozené do volebních urn. Toto je aspekt, který vy jako poslanci můžete pomoci posílit více než kdo jiný. Takový vývoj by vedl k významnému posunu, pokud jde o přítomnost mezinárodního společenství v Bosně a Hercegovině. Změna je nezbytná. Po tolika letech od podepsání mírové dohody se musí Bosna a Hercegovina

nyní postavit na vlastní nohy, ukončit svůj „protektorátní“ způsob myšlení a stát se důvěryhodným plnohodnotným státem. Pro dosažení tohoto cíle Řídící výbor Rady pro nastolení míru vypracoval jménem mezinárodního společenství seznam pěti cílů a dvou podmínek, které musí Bosna a Hercegovina splnit, než může dojít k nějakým změnám. Jde o skutečný test dospělosti, jenž je plně podporován EU.

Seznam 5 + 2 není jen dalším soupisem dodatečných podmínek. Jde o pečlivě vypracovaný seznam požadavků, které jsou zásadní, pokud má být Bosna a Hercegovina přeměněna na moderní a úplný stát, umožňující ukončit přítomnost Úřadu vysokého představitele. Každá moderní země potřebuje řádně fungující právní systém, efektivní daňové orgány, vyřešení všech otázek souvisejících se státním majetkem a rovný přístup k ústavnímu soudu pro všechny občany.

Již mnohokrát jsme uvítali iniciativu tří politických vůdců v Prudu v listopadu loňského roku pracovat společně na podporu rozvoje Bosny a Hercegoviny. Podporujeme dohody, kterých bylo dosaženo, a vybízíme tyto politické představitele k pokračování v jejich úsilí s ohledem na příští zasedání Řídícího výboru Rady pro nastolení míru, které se bude konat koncem června. Máme především za to, že nevyřešené otázky související se státním majetkem mají řešení a nesmí se stát překážkou řešení. Avšak iniciativy na politické úrovni vyžadují širší podporu. Z tohoto důvodu bych rád vyzval společnost v Bosně a Hercegovině jako celek, aby byla součástí reformního úsilí. Zejména role médií by měla být konstruktivnější.

Poselství Evropské unie je jasné. Je nanejvýš důležité, aby politické vedení v Bosně a Hercegovině ještě více spolupracovalo s cílem překonat historické rozpory a aby vedlo svou zemi směrem k užší integraci v rámci Evropy. EU bude nadále připravena pomoci v tomto úsilí, které je nezbytné nejen pro Bosnu a Hercegovinu samotnou, ale i pro širší stabilitu a bezpečnost regionu. Víím, že v tomto procesu můžeme počítat s podporou ze strany poslanců tohoto Parlamentu, a jsem vám, vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně a vážení poslanci, za tuto podporu vděčný.

Olli Rehn, člen Komise. – Paní předsedající, jsem rád, že západní Balkán je v tomto týdnu zpět na programu Evropského parlamentu. V nedávných letech v regionu probíhala neustálá stabilizace, zejména díky jeho evropské perspektivě, a konečným cílem bylo členství v EU poté, co každá země splní podmínky. Jednání s Chorvatskem jsou v poměrně pokročilé fázi. Bývalá jugoslávská republika Makedonie je kandidátem, který se chystá zahájit jednání, a zavedli jsme systém dohod o stabilizaci a přidružení. Stabilita v Kosovu byla udržována pomocí důležitých pokroků z loňského roku.

Nesmíme tyto úspěchy ohrozit samolibostí nebo se nechat vyrušit jinými – někdy možná naléhavějšími – záležitostmi. Mnozí budou mít otázky ohledně rozšiřování EU uprostřed hospodářské krize a diskuse se pravděpodobně zintenzívní vzhledem k blížícím se volbám do Parlamentu.

To je pochopitelné a já soucím s našimi občany, kteří se obávají o svou budoucnost, zaměstnání a blahobyt. Zároveň bychom neměli z rozšiřování EU dělat obětího beránka pro něco, za co není odpovědné. Neměli bychom z něj dělat obětího beránka pro vlastní vnitrostátní hospodářské a sociální problémy. Proto je nezbytná informovaná veřejná diskuse, která nás udrží v aktivní snaze o pokrok v tomto důležitém regionu.

Ozývají se hlasy pro sloučení Evropské unie. Právě o to se v posledních letech, od prosince 2006, kdy byl Evropskou radou přijat a Evropským parlamentem podpořen obnovený konsensus o rozšíření, snažíme. Hlavním cílem tohoto obnoveného konsensu není přijmout nové závazky, ale držet se stávajících závazků a respektovat je. Jinými slovy, pokud země západního Balkánu splní stanovené podmínky, mohou se přiblížit členství v EU.

V této souvislosti velmi vítám zprávu paní Ibrisagicové. Správně zdůrazňuje zásadní význam nabídky evropské budoucnosti pro západní Balkán. To je hlavní hnací síla potřebné reformy a větší stability na západním Balkáně. Deset let po strašlivých událostech v Kosovu bychom si měli připomenout sílu evropské perspektivy. Ještě dnes pomáhá upevnit stabilitu a mír v regionu, který je prakticky naší předzahrádkou – nikoli zadní zahrádkou, ale předzahrádkou.

Nemůžeme si vzít dovolenou z naší snahy o mír a stabilitu na kontinentu. Zatímco se Evropská unie věnuje své vlastní institucionální reformě, potřebujeme současně pracovat na pečlivě řízeném a postupném procesu přidružení na západním Balkáně, který posiluje jak tamní instituce, tak občanskou společnost.

Jednání o přidružení s Chorvatskem šla, až donedávna, dobře. Proto Komise v listopadu 2008 navrhla návodný plán pro dosažení konečné fáze jednání o přidružení do konce roku 2009, pod podmínkou, že Chorvatsko splní podmínky. Stále je zde třeba mnohé udělat a Chorvatsko bude muset zesílit mnohé reformy. Bohužel, jednání jsou v současné době zablokována kvůli hraničnímu sporu mezi Chorvatskem a Slovinskem. Jedná se o dvoustrannou záležitost, která se stala *de facto* evropským problémem.

Od ledna jsem se za těsné spolupráce s českým předsednictvím a českou, francouzskou a švédskou vládou chopil iniciativy na pomoc k snazšímu nalezení řešení. Cílem je nalézt řešení hraniční otázky a umožnit pokračování jednání o přidružení Chorvatska k EU. Je to stále probíhající práce, a abychom udrželi rychlost a vývoj, bylo třeba velké dávky trpělivosti a odhodlání. Včera jsme celý den jednali s ministry zahraničí Slovinska a Chorvatska a s třemi jmenovanými zeměmi. Chci věřit, že jsme blízko k nalezení cesty vpřed a k překonání těchto překážek, abychom mohli brzy pokračovat v jednáních o přidružení Chorvatska k EU.

Pokud jde o bývalou jugoslávskou republiku Makedonii, vítám celkově uspokojivé vedení prezidentských a obecních voleb. V posledních měsících jsme zdůrazňovali význam těchto voleb pro evropskou budoucnost země. Země na náš signál reagovala pozitivně, čímž potvrdila ochotu pokročit dále v přístupovacím procesu. Nicméně nemělo by se zapomínat na klíčové priority pro reformu. Je vhodný čas k zesílení snah, aby byla splněna měřítko, která byla stanovena pro zahájení jednání o přistoupení.

Rád bych poděkoval Doris Packové ze její podnět a ocenil příležitost diskutovat s vámi dnes, ve velmi zásadní chvíli, o Bosně a Hercegovině. V loňském roce Bosna a Hercegovina udělala pokrok na cestě k evropské integraci, zejména díky podepsání dohody o stabilizaci a přidružení a díky tomu, že vstoupila v platnost prozatímní dohoda. V nedávných měsících také došlo k pozitivnímu vývoji, včetně dohody z Prud, pokroku ohledně Brčka a opatření pro sčítání lidu v roce 2011. Na správné cestě je také provádění dohody o stabilizaci a přidružení.

Přestože je třeba, abychom byli neústupní ohledně plnění podmínek „5+2“ pro zavření úřadu vysokého představitele, nyní je možnost, že by mohly být v nadcházejících měsících splněny. Nedávná opatření pro zavedení soupisu státního majetku jsou v tomto ohledu také pozitivní.

Nicméně zde, stejně jako ve zbytku regionu, není místo pro přílišnou spokojenost. Celková reforma je pomalá, a to i u klíčových priorit EU, a výzvy zůstávají. Nacionalistická rétorika je stále přítomna a vytváří zbytečné politické tlaky. Pokud Bosna a Hercegovina chce pokračovat v postupu směrem k Evropské unii a ubránit se spadnutí mezi své sousedy, je třeba tyto věci změnit.

Srbská vláda je stále rozhodnuta pokračovat ve svém evropském programu a v poslední době došlo k několika pozitivním pokrokům. Bude však nezbytné, protože země stále více pociťuje dopady celosvětové finanční krize, aby nebyla přehlížena klíčová reformní opatření. Proces strukturálních změn musí pokračovat a země musí dostát svým závazkům, zejména v oblasti justice a právního řádu.

V současné době zkoumáme způsoby, jak odlehčit dopady finanční krize, na čemž úzce spolupracujeme s kolegou Joaquínem Almuníou. Zaměřujeme se například na náš program IPA, pro který uvažujeme o převedení části národního rámce pro rok 2009 do přímé rozpočtové podpory, také s podporou mezinárodních finančních institucí.

Ceníme si trvalé podpory Parlamentu snahám EU v Kosovu, které zůstává evropskou prioritou a klíčovou oblastí pro regionální stabilitu. Evropská rada opakovaně potvrdila, že Kosovo sdílí evropskou perspektivu se zbytkem západního Balkánu. Rada požádala Komisi, aby využívala nástrojů Společenství pro podporu hospodářského a politického rozvoje a navrhovala opatření pro pokrok v tomto směru.

Tento podzim Komise představí studii za tímto účelem. Budeme zkoumat, jak může Kosovo jako součást širšího regionu pokročit směrem k integraci s Evropskou unií v kontextu procesu stabilizace a přidružení.

Konečně, podíváme-li se celkově na rok 2009 a západní Balkán jako celek, došlo k poměrně dobrému pokroku v oblasti uvolnění víz, což podle mého názoru dokazuje, že pokud jsou dobré podněty, reagují země účinnými reformami. To je pravděpodobně jediná oblast politiky EU, na které nejvíce záleží obyčejným lidem – obyčejným obyvatelům. Doufáme, že do konce českého předsednictví předložíme návrh na bezvízový styk pro země, které jsou v této oblasti nejdále a splnily stanovené podmínky. To by mohlo přinést rozhodnutí Rady pro dosažení bezvízového styku pro většinu vyspělých zemí do konce roku 2009.

Drazí přátelé, počítám s vaší podporou v této zásadní otázce o vízech stejně jako o evropské perspektivě západního Balkánu.

Bastiaan Belder, *navrhovatel stanoviska Výboru pro mezinárodní obchod*. – (NL) Výbor pro mezinárodní obchod ve svém stanovisku ve chvályhodné zprávě paní Ibrisagicové zdůrazňuje význam konkrétní vyhlídky na členství v EU pro politický a hospodářský rozvoj států západního Balkánu.

Vzhledem k tomu, že je možné pozorovat sílu monopolistického trhu v základních hospodářských sektorech v regionu, taková situace představuje dvojitou překážku, nepochybně pokud jde ruku v ruce se stranickými

vazbami. Vnitřní rozvoj stagnuje a evropské podniky se drží stranou. Nejlepším příkladem je nerušený vzestup Delta Holdingu v Srbsku s jeho vlivným ředitelem Miroslavem Miškovičem jako „chobotnici“ v čele. Pan komisař se s ním v říjnu setkal.

Ptám se Komise, jaká protiopatření jste dosud vůči Bělehradu přijali? V květnu 2007 zveřejněná zpráva tamní ambasády USA volala po naléhavém ukončení monopolu Delta Holdingu, a to jak ve vlastním zájmu Srbska, tak pro dobro evropské integrace země. Pan komisař hovořil o motoru rozvoje. Musím říci, že srbský motor se poměrně dost zadrhává.

Doris Pack, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, na podzim loňského roku jsme vzdali naději, že se po takzvané dohodě z Prud mezi zástupci tří hlavních stran v Bosně a Hercegovině o společných politických krocích v mnoha politických oblastech něco v politickém životě skutečně změní. Kde jsme dnes? Z většiny šlo o prázdné sliby, které se při bližším pohledu vypařily. Etnické rozdělení v Bosně a Hercegovině se prohloubilo. Nedostatečná důvěra se zvýšila. Lidé jsou manipulováni prostřednictvím nezodpovědných politik založených na čistě etnických kritériích místo řešení skutečných problémů. Každý v Bosně a Hercegovině potřebuje šanci na dobré vzdělání, každý potřebuje dobrý justiční systém, potřebují zaměstnání; zkrátka potřebují naději na lepší budoucnost.

EU pomáhá této zemi celá léta velkými sumami peněz a pracovními silami, ale oni zjevně také potřebují struktury státní správy, které by se jich mohly ujmout a kterých by mohli využít. Ráda bych se zmínila o třech důležitých bodech. Otázka státního vlastnictví musí být vyřešena. Konstituční reforma musí probíhat na základě širokého politického a sociálního konsensu. K Evropské unii může přistoupit jediné celý stát Bosna a Hercegovina.

Plán na uvolnění víz musí být dokončen. Občané, stejně jako jejich politici, chtějí mít možnost volně cestovat. Proto by politici měli zajistit, aby se zelené světlo rozsvítilo do konce tohoto roku. Každý občan potřebuje fungující justiční systém, nikoli takový, který uděluje v jednom případě jeden druh spravedlnosti a v jiném případě jiný. Pocit zmaru se šíří všude. Občanská společnost naléhavě potřebuje silnější hlas ve všech oblastech, aby politikům připomínala jejich povinnosti.

Je však obtížné vyjít z úkrytu, protože stranická síť je rozšířená po celé zemi. Několik pracovních nabídek, které jsou k dispozici, závisí na dobré vůli stran. Přejeme vysokému zástupci mnoho štěstí s přetínáním gordického uzlu pasivity politiků, *laissez-faire* a *laissez-aller*, aby se konečně mohl vrátit mír a stabilita a budoucnost lidí byla růžovější, než je v současnosti.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN DOS SANTOS

Místopředseda

Hannes Swoboda, jménem skupiny PSE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, nejprve bych chtěl jménem Skupiny socialistů v Evropském parlamentu poděkovat oběma zpravodajům. Opět připravili dobré zprávy, které získají širokou podporu.

Chtěl bych navázat na to, co řekl pan komisař Rehn, protože se mi zdá, že to byl v dnešní rozpravě nejdůležitější vzkaz; a to, že bychom neměli přerušit proces integrace, přibližování zemí jihovýchodní Evropy, nejen v zájmu těchto zemí, ale zejména v našem zájmu. Pan komisař řekl, že v Komisi je třeba být realistický. Možná bychom zde v Parlamentu mohli být trochu idealističtější, ale v konečném důsledku musíme být i my realističtí. Bude to dlouhá a trnitá cesta a k cíli nedojdeme přes noc. Proto jsou špatným signálem poznámky, které slyším od některých lidí ve smyslu „ať Chorvatsko vstoupí a bude na chvíli pokoj“. Nic, po čem paní Packová volá a co oprávněně požaduje, se neuskuteční, pokud tam budou mít lidé pocit, že, ať se stane cokoliv, nejsou v této Evropské unii vítáni a jejich přistoupení je oddalováno.

Druhá věc, která zde musí hlasitě a jasně zaznít, je, že bilaterální problémy, které se nás nyní týkají, přinejmenším postupy a proces, by měly být řešeny stejným způsobem jako bilaterální otázky; v budoucnu by měly být řešeny před tím, než začnou jednání, aby nezatěžovaly celý vyjednávací proces.

Za třetí, je důležité také to, co řekl pan ministr. Nemůžeme dělat práci za politiky a lidi v samotné zemi. Tuto práci musejí vykonat sami tito lidé. Jak uvedla Doris Packová, politické síly si musí vyřešit své vlastní problémy. To pak otevře cestu do Evropské unie a na tuto cestu se musí vydat tyto země bez ohledu na naši ochotu. Ale naše ochota zde musí existovat.

Johannes Lebech, jménem skupiny ALDE. – (DA) Pane předsedající, hlavní myšlenka usnesení paní Ibrisagicové o západním Balkánu je úplně jasná. Zdůraznila vzájemný vztah mezi reformami v regionu a pravděpodobností

přistoupení k Evropské unii. To je ta hnací síla, která nás vedla tak dobře vpřed při posledním velkém rozšíření Evropské unie. Toto usnesení poukazuje na řadu praktických oblastí, kde by se tyto země mohly zlepšit, ale i na mnoho dobře známých problémů, které tento region sužují. Pro mě je však dnes stejně důležité zdůraznit těmto zemím, jejich politikům i obyvatelům, že si musí stát za svým. I oni se musí aktivně zapojit do procesu, protože nejen od Evropské unie je třeba očekávat, že přijde s dobrým řešením. Proces integrace musí podporovat i samy tyto země. To znamená, že musí bojovat proti korupci a trestné činnosti a vytvořit silnou občanskou společnost s hospodářstvím založeným na znalostech. Jedná se o proces, který si přejeme, abychom se mohli těšit na to, že se všechny země západního Balkánu jednou stanou plnoprávními členy Evropské unie, což napomůže k zajištění míru, bezpečnosti a spolupráce i v této části Evropy.

Paul Marie Coûteaux, jménem skupiny IND/DEM. – (FR) Pane předsedající, to, o co tu jde, není schválení této zprávy. Za prvé je její neustálé odkazování na Lisabonskou smlouvu nepřijatelné, protože tato smlouva nebyla ratifikována a bezpochyby nikdy nebude. S tím je třeba se smířit: iniciativa směřem k zavedení čisté a dokonalé supranacionality, která začala před osmi lety konventem pana Giscarda, zcela jasně selhala.

Především nejsme ochotni tolerovat ironický tón zprávy, jejíž název „upevnění stability a prosperity ve státech západního Balkánu“ je nesmírně pokrytecký. Tato ohromující zpráva, jejímž zjevným cílem je přistoupení nových zemí, konkrétně Bosny, takzvané Makedonie, Albánie, a – proč ne – i Kosova, se ve skutečnosti tváří, jako by situace na Balkáně byla stabilní, a přitom zcela ignoruje hru, kterou hrají dvě velké mocnosti, Spojené státy a Německo, které se usilovně podílely na politickém rozdělení celého regionu.

Chtěl bych vám připomenout, že síly NATO proto, aby tohoto rozdělení dosáhly, zašly až tak daleko, že bombardovaly Bělehrad – hlavní město evropského státu. Nadcházející desáté výročí této temné epizody přejdeme samozřejmě v tichu, ale já jsem odhodlán to zde připomenout.

Kosovo je symbol tohoto politického rozdělení. Je snadné vidět výhodu, kterou tyto mocnosti mohou získat z takové oblasti bezpráví, která je náchylná ke všem druhům nedovoleného obchodu, a vzhledem k tomu, že se nachází v srdci našeho kontinentu, je považována za vhodné místo pro zřízení vojenských základů.

Kosovo však odhaluje pravou tvář politiky zaměřené na balkanizaci Evropy. Je to Evropa německého stylu, Evropa regionů či etnických skupin, Evropa mnoha vlajek, které tím, že odstraní státy, postupně omezí vůli lidu, aby tito lidé nemohli bojovat proti vládě vybraných jedinců.

Zpráva o tomto mlčí. Je to mlčení pod rouškou dobrých úmyslů, přičemž je Evropa balkanizována a neutralizována, až zmizí do historie. Je to však historie, která to bude všechno soudit. Mezitím, dámy a pánové, vás nechám v klidu pracovat.

Charles Tannock (PPE-DE). – Pane předsedající, zpráva paní Ibrisagicové pochopitelně zdůrazňuje, že stabilita na západním Balkáně je naší hlavní prioritou. Myslím si, že členství v Evropské unii bude ve skutečnosti tím, co sjednotí tuto oblast v míru a stabilitě. Stále očekáváme, že Chorvatsko bude další zemí, která vstoupí do Evropské unie, pokud vyřeší svůj spor o hranice se Slovinskem a samozřejmě pokud jej nepředběhne Island.

Ale ve skutečnosti je věc trochu zamotanější, Bosna a Hercegovina po podepsání Daytonských dohod ještě zdaleka není opravdovým národem a Řecko blokuje dosažení pokroku ve věci Makedonie kvůli jménu. Kromě toho ztrácíme důvěryhodnost, pokud se Německo a Francie staví negativně k dalšímu rozšiřování bez ratifikované Lisabonské smlouvy, i když se podle mého názoru jedná pouze o záminku pro zabránění jakéhokoliv rozšíření.

Rozhodnutí mnoha států Evropské unie a USA uznat Kosovo jako nezávislý stát v tomto regionu, který tak trpěl rozdělením v minulosti, také vytvořilo novou dělicí linii. Již víme, že Kosovo není schopné vstoupit do Evropské unie, jen některé členské státy to nechtějí uznat, a to samé platí i vstupu do OSN. Naopak sousední Srbsko, Černá Hora a Makedonie pomalu postupují směrem k cíli, kterým je členství v Evropské unii. Tak by mohlo Kosovo skončit jako izolovaný ostrůvek, kterému bylo odepráno členství, ale který bude po mnoho následujících desetiletí financován daňovými poplatníky Evropské unie.

Pokus vyřešit tento problém jednostranným mezinárodním příkazem způsobil, zejména v tomto regionu, více problémů, než jich vyřešil. Vyváženější a umírněnější přístup by v konečném důsledku mohl obyvatelům Kosova přinést výhody členství v Evropské unii. Trpělivost za všech okolností je ctnost, a to nejen v zahraniční politice.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dámy a pánové, Evropská unie nesmí ani v době hospodářské krize zapomenout na závazek, který dala zemím západního Balkánu, a tím je budoucí rozšíření Unie. Vítám proto tuto debatu

i jednoznačné potvrzení závazku budoucího rozšíření. Evropská integrace je v životním zájmu všech obyvatel západního Balkánu včetně obyvatel Bosny a Hercegoviny, země, které v dnešní debatě věnujeme zvláštní pozornost. V této souvislosti je nutno připomenout, že vyhlídky na členství v Unii byly Bosně a Hercegovině nabídnuty jako celistvé zemi, a ne jejím jednotlivým entitám. Z tohoto důvodu – a opakujeme to zde již po mnohokrát – je nutno učinit účinné reformy požadované ke vstupu do Unie. Ústavní reforma Bosny a Hercegoviny by měla vyústit v existenci funkčního centrálního státu s patřičnými legislativními, rozpočtovými, výkonnými i soudními pravomocemi tak, aby tento stát udržoval fungující jednotný trh, prosazoval politickou, hospodářskou a sociální soudržnost a hájil také samozřejmě zájmy země v zahraničí včetně, jednoho dne, jako člen v Evropské unii. Na závěr dovolu, abych vyzval země západního Balkánu, Radu i Komisi ke zvýšení úsilí při odstraňování vízového režimu. Bezvízový styk a volný pohyb osob by výrazně napomohly zemím západního Balkánu na cestě do Evropské unie.

Jules Maaten (ALDE). – (NL) Zaměřím se pouze na otázku Bosny a usnesení, jehož návrh vypracovala paní Packová a které zítra s potěšením podpoříme.

Diskuse o Bosně jsou vždy frustrující, ale těší mě, že pan komisař také zmínil několik pozitivních aspektů týkajících se vývoje v Bosně. Někdy se však ptáte, zda je sklenice z poloviny plná nebo z poloviny prázdná. A já se někdy i ptám, pokud dojde na Bosnu, kde ta sklenice vůbec je.

Pan Swoboda právě řekl, že problém rozvoje této oblasti je v tom, že bez ohledu na to, k jakým změnám dojde, máme pocit, že tato země do Unie nevstoupí. Ale když hovořím s tamními obyvateli, mám právě opačný dojem, když lidé říkají: „I když nic nezměníme, stejně do Unie vstoupíme, protože nás tam tak moc chtějí.“ Bez ohledu na to, jak jsou obě zmíněné představy mylné, musíme se jich zbavit.

Pokud zde dojde k reformám a pokud lidé budou pracovat na opravdovém právním pořádku a bojovat s byrokracií, je jejich budoucnost v Evropě realistická, ale nikoliv tehdy, pokud k tomu nedojde. Tento vzkaz je jim třeba jasně vyslat a zdá se mi, že s usnesením vypracovaným paní Packovou se podaří toho dosáhnout.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Pane předsedající, stabilita a prosperita na Balkáně, to je jeden cíl, protože za vším stojí otázka míru v naší oblasti.

Ano, proces přistoupení je nástrojem, ale neměl by se pomalu měnit v čekání Penelopy, kdy v noci rozpleteme to, co jsme upletli ve dne.

Přirozenou ambicí Balkánu je vstoupit do Evropské unie. Je zde jasná politická vůle; světlo na konci tunelu, které je pro lidi signálem.

Nemluvím o rozšíření, ale o tom, co nejvíce potřebujeme, a to podpořit integraci zemí a regionů na Balkáně. Ano, musíme dát najevo, že něco žádáme, že žádáme demokracii a spravedlnost, ale využívat neustále tyto požadavky k odmítání integrace je dle mého názoru základní politickou chybou. Jako důkaz mohou sloužit mimo jiné bilaterální konflikty. Souhlasíme – a objevuje se to v této zprávě – s procesem řešení bilaterálních problémů, ale aniž bychom blokovali proces přistoupení. To je jeden způsob, jak vybudovat a přebudovat Evropskou unii, aby po rozšíření zahrnovala i země na Balkáně.

Angelika Beer (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedající, chtěla bych panu komisaři Rehnovi poděkovat za jeho dnešní představení situace na západním Balkáně.

Právě jsem se vrátila z Makedonie a Kosova a chtěla bych zmínit tři body. Prvním je nejednotnost Evropské unie. Jestliže bude přetrvávat v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky, nebude Balkán stabilní a nedojde zde k překonání etnického rozdělení.

Za druhé, strategie německých konzervativců z CDU dopadá na Balkán jako bomba, protože tak dochází ke ztrátě důvěryhodnosti a odnímání možnosti přistoupení, a pokud bude evropská kampaň vedena tímto způsobem, konfliktům na Balkáně se nevyhneme.

Za třetí, a to je to, proč bychom měli nyní jednat, nejen udržovat perspektivu, ale učinit ji proveditelnou: Řecko musí přestat s blokováním členství Makedonie v NATO a my musíme být jednotní v uznání Kosova jako nezávislého státu, jinak na to doplatí nejen naše mise EULEX.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Bosna a Hercegovina je ve skutečnosti Jugoslávie v menším vydání, federace, kde si budou muset lidé vybrat mezi tím, zda chtějí žít spolu v míru, nebo se utápět ve vnitřních konfliktech o území.

Od rozpadu Jugoslávie v roce 1992 dochází k pokusům přeměnit Bosnu a Hercegovinu na vojenský stát, ale to se nedaří. Předpokládám, že se tak ani v blízké, ani ve vzdálené budoucnosti nestane. Dohoda mezi třemi národy a jejich politickými vůdci o účinné správě bude možná pouze tehdy, pokud se nikdo nebude cítit ohrožen jinými či vnějším světem. Pouze tehdy, pokud se Vysoký představitel Evropské unie a cizí vojáci stáhnou z této země, bude možné dosažení kompromisu. Do té doby bude přetrvávat stagnace.

Proto nebudu hlasovat pro navrhované usnesení o této zemi, které může vést pouze k pokračování v protektorátu, a tedy ve stagnaci. Musíme mít na paměti, že v zásadě v Bosně a Hercegovině žijí tři národy, a žádný z nich netvoří v této zemi většinu, přičemž někteří se cítí spojeni se Srbskem, někteří s Chorvatskem a někteří zdůrazňují zvláštní bosenskou identitu. To si musíme uvědomit.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Pane předsedající, jsem ráda, že se mohu zúčastnit diskuse o tomto dokumentu, který poukazuje na to, že nejlepší cestou pro budoucnost všech zemí v tomto regionu je jejich plná integrace jakožto členských států do Evropské unie.

Balkán vždy byl a vždy bude evropským regionem. Podpora spolupráce na regionální úrovni by se měla stát jednou z hlavních politik Evropské unie. Chci zde zaměřit pozornost na potřebu podpory meziparlamentního dialogu na regionální úrovni jako významného prvku v procesu evropské integrace.

Členské státy Evropské unie mohou hrát v tomto procesu v tomto regionu důležitou úlohu. Podpora činnosti Regionálního střediska pro spolupráci je obzvláště důležitá pro to, aby bylo možné úspěšně pokračovat v politice a zásadách Paktu stability pro to, aby se západní Balkán změnil v oblast bezpečnosti a stability.

Podporuji zrušení vízového režimu jakožto významného kroku k integraci západního Balkánu.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, chtěl bych poděkovat za tuto velice užitečnou debatu. Jsem také velmi rád, že všeobecné podpory členských zemí Evropské unie se dostává myšlence vízové liberalizace se zeměmi západního Balkánu, a tady bych chtěl jednoznačně vyjádřit souhlas s prohlášením pana poslance Roučka, který na tento prvek velmi silně apeloval, protože posilování mezilidských kontaktů mezi občany západobalkánských zemí a občany Evropské unie je určitě pozitivní krok a přispěje k překonání pocitu určité izolovanosti, který některé tamější státy mají, a přispěje k vytváření Evropy bez bariér. Jsem také hluboce přesvědčen, že ekonomická krize, ve které v současné době jsme, se nesmí stát záminkou ke zpomalení rozšiřovacího procesu, jak tady také řekli někteří vystupující, jako například pan poslanec Rouček. Naopak je pro stabilitu regionu obzvláště důležité, aby proces neztrácel dynamiku.

Jsem také velmi rád, že se podařilo dosáhnout pokroku v projednávání žádosti Černé Hory o členství v Evropské unii, která je právě v tyto dny Radou předána Komisi ke zpracování stanoviska. Předsednictví považuje tento krok za velmi důležitý signál pro celý region. Za důležité také považujeme odblokování přístupových rozhovorů s Chorvatskem. Zatěžování rozšiřovací agendy bilaterálními problémy chápeme jako velmi nešťastné. Výzvou nadále zůstává pokrok evropské integrace se Srbskem, který je podmíněn plnou spoluprací s příslušným mezinárodním soudním tribunálem včetně zadržení a vzdání se zbývajících obviněných spravedlnosti. Předsednictví pracuje usilovně na tom, aby bylo možno aplikovat dočasnou dohodu o obchodu a obchodních záležitostech i ze strany Evropské unie a následně zahájit ratifikační proces před rokem podepsané stabilizační a asociační dohody. Význam stabilizačního a asociačního procesu na reformní proces v Srbsku a pro podporu převážně proevropsky se projevující vlády by byl nesporný. Prezidentské a místní volby v Bývalé jugoslávské republice Makedonii splnily většinu mezinárodních standardů a obecně uznávaných podmínek pro svobodný a demokratický průběh volebního procesu. Je však patrné, že bez dořešení bilaterálního sporu o jméno země zůstane její pokrok na cestě ke kandidátskému statusu minimální.

Co se týče Bosny a Hercegoviny, tak ta musí pokročit kupředu. Závislost na mezinárodním společenství není užitečná, spíše narušuje princip odpovědnosti a snímá odpovědnost z místních politiků, jak tady správně zdůraznil pan poslanec Swoboda. Rád bych využil této příležitosti a vyzval politické vůdce Bosny a Hercegoviny, aby se aktivně zapojili s cílem vést svou zemi k lepší budoucnosti. Je kontraproduktivní vracet politiku k politice založené na etnickém principu, jak podle mého názoru velmi výstižně řekla paní poslankyně Doris Packová. Přechod od Úřadu vysokého představitele k posílenému Úřadu zvláštního představitele Evropské unie, který je plánován, neznamená, že mezinárodní společenství či Evropská unie opouští Bosnu a Hercegovinu. Naopak Evropská unie je zde, aby pomohla, a je si plně vědoma toho, že Bosna a Hercegovina není pouze dalším uchazečem, ale spíše velmi specifickým případem s vlastními citlivými otázkami a problémy. Jako součást naší strategie plánuje Evropská unie na míru vytvořený úřad a politiku a bude připravena převzít celkovou koordinaci činností mezinárodního společenství v Bosně a Hercegovině. Avšak

učiníme tak pouze tehdy, pokud samotná Bosna a Hercegovina prokáže, že je na tuto významnou kvalitativní změnu připravena. První velký krok směrem k Evropě byl učiněn podpisem dohody o stabilizaci a přidružení, ale to byl pouze začátek. Jsme připraveni i nadále poskytovat pomoc v tomto nevyhnutelně dlouhém procesu.

Rok 2009 je důležitým rokem a mohl by být pro budoucnost Bosny a Hercegoviny rozhodujícím. Za prvé přechod od Úřadu vysokého představitele k Úřadu zvláštního představitele Evropské unie je na dosah. Představuje významný krok k tomu, aby se Bosna a Hercegovina vymanila ze své závislosti. Za druhé doba od příštích všeobecných voleb v roce 2010 by měla být co nejvíce využita k prosazení nezbytného reformního programu včetně ústavní reformy, jak tady správně vyzvedla paní poslankyně Packová. Za třetí celý region se vyvíjí kupředu. A Bosna a Hercegovina si jednoduše nemůže dovolit zůstat pozadu. Rád bych, vážený pane předsedo, vážené dámy, vážení pánové, zakončil tím, že všichni chceme to samé. Chceme, aby Bosna a Hercegovina dosáhla pokroku. Oceňujeme podporu tohoto cíle, které se nám dostává od vás jako od poslanců Evropského parlamentu.

Olli Rehn, člen Komise. – (FI) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych všem za tuto zodpovědnou rozpravu a podporu evropské perspektivy západního Balkánu poděkovat. Sdílím obavy ohledně politického vývoje v Bosně a Hercegovině, které v této diskusi vyjádřili poslanci jako paní Packová, pan Swoboda a pan Maaten.

Občas se zdá, jako by Bosna a Hercegovina měla schopnost spolehlivě vytvářet a udržovat politické napětí, i když zdravý rozum říká, že bychom měli v zájmu politické budoucnosti Bosny a Hercegoviny očekávat zlepšení vývoje, krok jiným směrem a politické usmíření.

Souhlasím s panem Maatenem, že všechny země západního Balkánu jsou přesvědčeny, že jednoho dne budou moci vstoupit do Evropské unie, pokud splní podmínky členství založené na Kodaňských kritériích. To platí i o Bosně a Hercegovině; v případě podmínek, které se na ně vztahují, nebudeme ustupovat ani jednat o výjimkách, a pokud si to někdo myslí, tak se mylí. Je velmi důležité, aby tento způsob myšlení pevně zakotvil ve vlastním politickém životě Bosny a Hercegoviny, aby si její vlastní občané mohli utvořit obrázek o tom, jakou politiku mohou očekávat od demokraticky zvolených politiků.

Vidím budoucnost Bosny a Hercegoviny takto a mé vize jsou založeny na spolupráci s Javierem Solanou, s nímž jsme vypracovali několik sdělení o budoucnosti země a úloze Evropské unie vůči této zemi. Naším cílem je v první řadě posunout se z daytonské éry do bruselské éry, tedy z éry vysokého zmocněnce mezinárodního společenství do posílené přítomnosti Evropské unie v Bosně a Hercegovině. To pravděpodobně bude znamenat dvojí systém správy se zvláštním zmocněncem Evropské unie a vedoucím Zastoupení Evropské komise, abychom tak mohli plně a optimálně využít politické a hospodářské zdroje Evropské unie.

Protektorát samozřejmě nelze uplatnit v případě členství v Evropské unii, a proto je toto přechodné období prvotní fází, zásadním prvkem v užších vztazích Bosny a Hercegoviny s Evropskou unií a je také v zájmu politiků této země a jejích občanů, zejména proto, aby byly plněny podmínky tohoto procesu.

Tato otázka má také politický rozměr, protože je strašně jednoduché vinit mezinárodní společenství za problémy Bosny a Hercegoviny, pokud se lidé nepodívají do zrcadla. Je strašně jednoduché vinit vysokého představitele za neúspěch při vyjednávání a nedosažení shody s vlastními spoluobčany. Doufám, že se v tomto ohledu politická kultura Bosny a Hercegovinylepší a vyspěje a že také tamější sdělovací prostředky převzou odpovědnost za to, že nedostane prostor negativní, nacionalistický jazyk, jako je tomu v této zemi nyní.

Za druhé, tato země potřebuje pro vybudování životaschopného vládního systému reformovat svou ústavu. Nyní je vládní systém v Bosně a Hercegovině příliš nákladný, příliš neefektivní a jednoduše řečeno neslučitelný s členstvím v Evropské unii. Proto je třeba reformovat ústavu – postupně, nikoliv revolucí – a jsem rád, že existují signály, že vedoucí představitelé jednají v tomto duchu.

Za třetí a závěrem bych chtěl říct, že zrušení víz je pro budoucnost Bosny a Hercegoviny v Evropě zásadní a já jsem si jist, že takto bude tato země schopna vstoupit do Evropské unie, což bude jistě v zájmu země samotné, jejích občanů i Evropské unie.

Anna Ibrisagic, zpravodajka. – (SV) Pane předsedající, chtěla bych poděkovat panu Nečasovi za jeho příspěvky do dnešní rozpravy. Ráda bych poděkovala i panu Rehnovi za to, že zmínil bilaterální spory, které se ve skutečnosti staly evropským problémem, a za to, že zdůraznil, jak je pro nás důležité, abychom neobětovali rozšíření finanční krizi.

Bilaterální spory nyní oddalují možnost pokračování cesty Chorvatska a Makedonie směrem ke vstupu do Evropské unie, ačkoliv provádějí nezbytné reformy. Touto zprávou se Evropský parlament přidává k hlasům volajícím po tom, aby bilaterální spory zůstaly přesně tím, čím jsou – bilaterálními – a nebyly míchány do procesu přistoupení.

Závěrem bych chtěla uvést, že věřím, že rozšíření o západní Balkán je také důležité pro mír, svobodu a prosperitu našeho kontinentu.

To je vzkaz, který má moje zpráva vyslat 500 milionům Evropanů, kteří brzy rozhodnou o složení nového parlamentu, vládám členských států, Komisi a též lidem a politikům na západním Balkáně. Je to vzkaz, který je obzvláště třeba vyslat v době, kdy hospodářská krize vede čím dál více lidí a politiků v Evropě k tomu, že chtějí zavřít dveře a nedovolit lidem na tomto kontinentu žít, pracovat a obchodovat, kde chtějí. Také proto doufám, že toto je vzkaz, který budou mít na paměti mí kolegové poslanci v nadcházející předvolební kampani. Pokud se Evropa stala bezcitnou a více sebestřednou, je pro tuto sněmovnu prioritním úkolem, aby ji učinila opět přívětivou a otevřenou.

Předsedající. – Obdržel jsem návrh usnesení⁽²⁾ předložený v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v pátek 24. dubna 2009.

Písemná prohlášení (článek 142)

Alexandru Nazare (PPE-DE), písemně. – (RO) Oblast západního Balkánu je zvláštní případ mezi zeměmi, se kterými Evropská unie sousedí. Je to region čelící mnoha problémům, který bude muset před dokončením procesu integrace ještě projít mnoha fázemi. Ale je to region s jasnou a nezpochybnitelnou perspektivou vstupu do Evropské unie.

Já i oba mí kolegové poslanci jsme chtěli zajistit, aby toto usnesení tuto skutečnost potvrdilo a podrobně se zabývalo tím, jak na sebe Evropská unie a země v této oblasti vzájemně působí. Jak jsem vysvětlil v mých pozměňovacích návrzích, máme v mnoha směrech obavy: vízový režim, proces informování občanů o Evropské unii, hospodářská spolupráce se zeměmi západního Balkánu, práva menšin, možnosti studia mladých lidí z tohoto regionu v Evropské unii, ale i posílení meziparlamentního dialogu před vstupem těchto států do Evropské unie.

Věříme, že proces evropského sjednocení může pokračovat na úrovni občanů, když už došlo k jeho zpomalení na úrovni institucí. Také si myslím, že podíváme-li se na věci z tohoto pohledu, můžeme dosáhnout toho, že se naše obavy o stabilitu regionu budou řešit prakticky, nikoliv pouze rétoricky či z historického hlediska.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), písemně. – (HU) Politika rozšíření Evropské unie je nejlepším nástrojem pro zachování stability a současného míru v oblasti západního Balkánu. Doufáme, že budeme moci v roce 2011 – za maďarského předsednictví – přivítat v Evropské unii Chorvatsko, ale to závisí na jeho konečné dohodě se Slovinskem o zahájení dvoustranných rozhovorů za účasti mezinárodních zprostředkovatelů o rozdělení Piranského zálivu. Účelem rozhovorů o Piranském zálivu je vyřešit stávající hraniční spor mezi těmito dvěma zeměmi, bez čehož se Chorvatsko jistě nebude moci stát členem Společenství. Další podmínkou je, že Chorvatsko bude také plně spolupracovat s Mezinárodním trestním soudem v Haagu při hledání a vydávání válečných zločinců.

17. Nešíření jaderných zbraní a budoucnost Smlouvy o nešíření jaderných zbraní (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0234/2009) paní Beerové předložená jménem Výboru pro zahraniční věci, která obsahuje:

návrh doporučení Evropského parlamentu Radě týkající se nešíření jaderných zbraní a budoucnosti Smlouvy o nešíření jaderných zbraní (NPT) [2008/2324(INI)].

Angelika Beer, zpravodajka. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, existence tisíců jaderných zbraní je nejnebezpečnější dědictví studené války. To nejsou moje slova; vypůjčila jsem si je z projevu prezidenta

(2) Viz zápis.

Obamy předneseného nedávno v Praze, který se týkal největších hrozeb, kterým čelíme. Žádná jiná otázka není pro bezpečnost 21. století důležitější.

Podobná slova už zde zazněla v minulých letech, například z úst amerických strategů Kissingera a Sama Nunna, kteří vytvořili specifickou cestu ke světu bez jaderných zbraní. Vysoce postavení evropská politici se k nim přidali a generální tajemník OSN přišel s pětibodovým plánem odzbrojení. Nikdy nebyla lepší doba pro to, abychom znovu začali mluvit o jaderném odzbrojení.

Nezapomínejme, že v minulých letech docházelo vždy pouze ke krokům zpět. Jednání na konferenci o jaderném odzbrojení v roce 2005 skončila katastroficky. To se příští rok nesmí opakovat. My Evropané musíme nyní ukázat, že to s odzbrojením myslíme vážně. Pokud se Evropská unie posune vpřed, může nastavit normy a to je důvod, proč nechápu, proč většina poslanců v této sněmovně zjevně nechce tento ambiciózní cíl snížení zbraní hromadného ničení podpořit.

Množství pozměňovacích návrhů předložených skupinou konzervativců ve Výboru pro zahraniční věci mou zprávu a její cíl, kterým je odzbrojení a předložení doporučení Radě, zcela postavilo na hlavu a změnilo ji v cár papíru. Jako Parlament máme nyní určitou zodpovědnost a nemůžeme ji odsunovat či delegovat na jiné parlamenty.

Zasazujeme se o podpoření úmluvy o jaderném odzbrojení a Protokolu Hirošima-Nagasaki, protože odzbrojení je možné. Není to hloupá a odtažitá iluze. Můžeme toho dosáhnout, pokud se o to budeme pevně zasazovat. Dokumenty, které chceme přijmout, nejsou v rozporu s touto úmluvou; vyplňují mezery v úmluvě a tím ji posilují. Potřebujeme jasné politické prohlášení a to je moje výzva všem skupinám týkající se zítřejšího hlasování: zvažte dnes, jaká je správná cesta vpřed.

Vím, že smlouva o nešíření jaderných zbraní obsahuje také zmínku o civilním využívání, ale my zde dnes nehovoříme o renesanci jaderné energie; hovoříme o jaderném odzbrojení. Jako předsedkyně delegace pro vztahy s Íránem a mluvčí pro zahraniční politiku bych chtěla také říci, že každý, kdo se nepoučil z Íránské krize za poslední léta, která často zvyšuje riziko vojenské eskalace, a z toho, že civilní využívání jaderné energie nelze zcela oddělit od jejího vojenského zneužití, vůbec nepochopil zahraniční politiku posledních let, nebezpečí ani problematiku jaderného odzbrojení.

Všichni víme, že našeho cíle nelze dosáhnout přes noc, ale musíme začít. Nemůžeme po desetiletí žádat jednomyslně po Američanech jaderné odzbrojení a pak, když prezident Obama řekne, že je k němu připraven, když prezident Medveděv řekne, že je k němu připraven, konzervativní většina v tomto Parlamentu to odmítne. Proto bych vás chtěla ještě jednou ve vši vážnosti požádat, jak to učinil Výbor pro zahraniční věci, abyste nezaměňovali otázku civilního využití jaderné energie s obnovením potenciálu jaderného odzbrojení. Každý, kdo zavře dveře před jaderným odzbrojením, nebude moci říct, kdy se tato možnost znovu objeví. Chtěla bych požádat všechny, kteří zítra budou hlasovat proti tomuto usnesení a našim pozměňovacím návrhům, aby při volební kampani svým voličům vysvětlili, proč považují jaderné zbraně v Evropě za dobrou věc.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, jsem velice rád, že se dnes mohu zúčastnit této rozpravy. Zejména bych chtěl poděkovat Evropskému parlamentu za zájem o tuto otázku a paní Angelice Beer za práci, kterou jako zpravodajka vykonala při vypracování této zajímavé zprávy. Doporučení, která jsou v ní uvedena, Rada zajisté pečlivě prostuduje.

Jak jasně uvádí zpráva, je důležité dosáhnout v oblasti nešíření dalšího pokroku. Jednou z hlavních priorit je zajistit kladný a konkrétní výsledek hodnotící konference Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, která se má konat příští rok. Blížící se květnové zasedání přípravného výboru Smlouvy o nešíření jaderných zbraní je důležitým krokem v přípravě na tuto konferenci. Evropská unie bude i nadále pozitivně přispívat k procesu přezkumu, a to v souladu se svou strategií proti šíření zbraní hromadného ničení a v souladu s nedávným prohlášením o posílení mezinárodní bezpečnosti přijatým Radou v prosinci 2008.

Máme zájem na vyváženém přezkumu, který za účelem zachování celkové rovnováhy, jež je základem režimu nešíření jaderných zbraní, přikládá stejnou důležitost všem třem pilířům Smlouvy o nešíření, tzn. nešíření, odzbrojení a mírové využívání. Jsme názoru, že právě jen vyvážený přístup může vést k úspěchu hodnotící konference.

Evropská unie si je vědoma nových příležitostí pro Smlouvu o nešíření, zvláště v souvislosti s obnoveným dialogem USA-Rusko, obnoveným závazkem zajistit vstup v platnost Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek a zahájit mezinárodní rozhovory o ověřitelné smlouvě, která zamezí výrobě štetných

materiálů pro jaderné zbraně. Evropská unie také se zájmem vnímá obnovenou veřejnou debatu o způsobech, jak dosáhnout cílů vytyčených Smlouvou o nešíření.

Jedním z důvodů, proč je proces přezkumu tak důležitý, je skutečnost, že se režim Smlouvy o nešíření potýká s vážnými problémy. Tyto problémy přichází zejména ze strany KLDK, Íránu a Sýrie. Je třeba se jimi zabývat a řešit je posílením mechanismu kontroly dodržování. Jak všichni víme, Evropská unie je v této oblasti aktivní a spolu s partnery hraje i nadále vedoucí roli, zejména pokud jde o úsilí o nalezení diplomatického řešení iránské jaderné otázky.

Jak je uvedeno ve zprávě, kromě problematiky nešíření se musíme věnovat i otázce jaderného odzbrojení. Jsme odhodláni hrát v této důležité oblasti klíčovou úlohu. Evropská unie je vskutku oddána prosazování jaderného odzbrojení, a tedy dosažení cíle článku 6 Smlouvy o nešíření. Toto téma má pro Evropskou unii, jejíž dva členské státy mají jaderné zbraně, zvláštní důležitost. Vyzýváme mezinárodní společenství, aby se připojilo k prosazování konkrétních, realistických odzbrojovacích iniciativ, které Evropská unie předložila Valnému shromáždění OSN v roce 2008.

Rovněž se musíme zabývat otázkou jaderné energie. Je důležité, aby rozvoj jaderné energetiky pro mírové účely probíhal za podmínek maximální bezpečnosti, zabezpečení a standardů nešíření. Evropská unie je připravena k posílení mezinárodní spolupráce v této oblasti jak v kontextu příští hodnotící konference Smlouvy o nešíření, tak i na jiných fórech. Zejména mnohostranné přístupy k dodávkám jaderného paliva mohou nabídnout důvěryhodnou alternativu k vývoji vlastních národních programů v oblasti citlivých jaderných technologií. Je zapotřebí zvýšit atraktivitu mnohostranných mechanismů dodávek jaderného paliva, zejména pro rozvojové země. Rostoucí řada těchto zemí v současné době totiž uvažuje o zahájení programů na výrobu jaderné energie.

Ve zprávě je správně zdůrazněn význam ratifikace Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek. Evropská unie přikládá pokroku v ratifikaci zvláštní význam a bude usilovat o pokrok za účelem dosažení tohoto cíle. Předsednictví provedlo demarše na vysoké úrovni k devíti zemím, jejichž ratifikace je ještě nezbytná pro vstup smlouvy v platnost. Vyvíjíme úsilí pro úspěch konference, která bude podle článku 14 smlouvy pořádána v září 2009 v New Yorku na podporu vstupu smlouvy v platnost. Evropská unie je důležitým přispěvatelem k budování monitorovacího systému smlouvy a posiluje tak věrohodnost budoucího verifikačního systému smlouvy. Také se domníváme, že by bylo velmi prospěšné vyvinout věrohodné úsilí o zahájení jednání o ověřitelné Smlouvě o zákazu výroby štěpných materiálů.

Pozitivní přístup, který USA nedávno zaujaly ke Smlouvě o všeobecném zákazu jaderných zkoušek a Smlouvě o zákazu výroby štěpných materiálů, jakož i v oblasti jaderného odzbrojení, je velmi povzbudivý. Opravdu věříme, že tento přístup povede v blízké budoucnosti k určitým velmi konkrétním opatřením. Obecněji řečeno, tato nově vzniklá příležitost může hrát významnou roli v zaměření procesu přezkumu Smlouvy o nešíření správným směrem.

Olli Rehn, člen Komise. – Pane předsedající, šíření zbraní hromadného ničení se stalo v posledních letech závažným problémem a mezinárodní společenství musí být na tento problém připraveno a rozhodně jej řešit.

Podle našeho názoru došlo v souvislosti s jednáními o Smlouvě o nešíření jaderných zbraní u nové administrativy USA a v jednáních mezi Ruskem a Spojenými státy o kontrole zbraní k určitému pokroku, což by mohlo znamenat novou cestu v jaderných otázkách.

Pro Evropskou unii je Smlouva o nešíření jaderných zbraní založena na třech vzájemně se podporujících pilířích: nešíření, odzbrojení a mírové využívání jaderné energie. Zpráva paní Beerové o nešíření jaderných zbraní mi dala vítanou příležitost popsat odpovědnost a činnost Společenství podle těchto tří pilířů.

Podle Smlouvy o Euratomu nese Komise odpovědnost za to, že štěpné jaderné materiály, například plutonium, uran a thorium, nebudou použity jinak než k účelům zamýšleným uživateli ve Společenství, ať již v jaderném průmyslu či jinde, například ve výzkumných střediscích a lékařských ústavech.

Komise nyní pracuje na akčním plánu, jak nejlépe čelit chemickým, biologickým, radiologickým a jaderným teroristickým hrozbám. Tuto politiku představíme v polovině tohoto roku spolu s doporučeními k dalšímu posílení kultury bezpečnosti mezi 27 členskými státy. Další klíčovou složkou naší politiky k zabránění šíření zbraní hromadného ničení je dále systém kontroly vývozu.

Akční plán Komise o nešíření a odzbrojení se nezastaví u hranic Unie. S novým nástrojem pro stabilitu a jadernou bezpečnost – spolu s téměř 1 miliardou EUR podle finančního výhledu – dostala Komise příležitost přispět po celém světě k nešíření jaderných zbraní a posílení bezpečnosti v následujících letech.

Účelem nástrojů Společenství je vyvinout komplexní programy snížení hrozeb, které třetím zemím poskytnou široké možnosti spolupráce v oblasti kontroly vývozu, sledování hranic a moří, využití výsledků vědců, biovědy a jaderné bezpečnosti. Logika těchto programů je zcela v souladu s cíli globálního partnerství G8 definovanými v roce 2002, kdy Komise vyčlenila 1 miliardu EUR na 10leté období let 2002 až 2013.

Závěrem bych chtěl uvést, že je třeba také podporovat iniciativy na vybudování modelu jaderné spolupráce pro civilní účely, aby země získaly přístup k jaderné energii bez toho, že by se zvyšovalo riziko šíření těchto zbraní. Mezinárodní palivová banka IAEA, které má Komise v plánu přispět 20 miliony EUR, je krokem správným směrem za předpokladu, že vysvětlíme důvody pro podporu takového programu.

Závěrem bych chtěl uvést, že Komise tvrdě pracuje na podpoře všech tří pilířů smlouvy o nešíření jaderných zbraní a dozrál čas i mezinárodní klima pro změnu přístupu k jaderným otázkám. Komise je připravena spolupracovat s ostatními a využít velkou příležitost, která před námi stojí, aby tak vytvořila bezpečnější svět i v tomto ohledu.

Josef Zieleniec, jménem skupiny PPE-DE. – (CS) Jméno amerického prezidenta Obamy bude dnes hodně skloňováno zejména v souvislosti s jeho pražským projevem z 5. dubna. Naším úkolem však není hodnotit přístup nové americké administrativy, ale dát dnes doporučení Radě, která připraví pozici Evropské unie k budoucnosti režimu nešíření jaderných zbraní. Náš Parlament bude v této debatě brán vážně, jen pokud bude prosazovat jednoznačné, ale ve všech směrech realistické řešení. Receptem naší politické skupiny proto je využití všech dostupných mezinárodních nástrojů místo vytváření nových. Posílení všech tří úzce provázaných pilířů Smlouvy o nešíření, tedy jaderného odzbrojení, nešíření jaderných zbraní a mírové spolupráce v oblasti jaderných technologií. Proto je důležitá podpora realistických odzbrojovacích iniciativ, u kterých je jasné stanoven postup kontroly a verifikace jak zničení stávajících zbraní, tak i prostředků pro jejich výrobu. V souvislosti s posílením pilíře spolupráce v oblasti mírového využívání jaderných technologií také jednoznačně podporujeme internacionalizaci obohacovacího cyklu uranu zejména formou vytvoření Mezinárodní palivové banky.

Jsem velmi rád, že výsledek hlasování ve výboru jasně odráží naše postoje. Jsem přesvědčen, že po projevu prezidenta Obamy na výsledku z výboru není co měnit. Americký prezident potvrdil, že cesta, která je před námi, bude dlouhá, že se pro ni hodí více realismus než naivita a že není nic důležitějšího než konkrétní, realizovatelné kroky. V jednáních s novou americkou administrativou nás ale čeká důležitý a přitom složitý úkol. Musíme prosadit, aby o těchto otázkách nebylo rozhodováno jen mezi největšími jadernými mocnostmi nad hlavami Evropské unie. Je to velká výzva pro evropskou diplomacii.

Ana Maria Gomes, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, chtěla bych poblahopřát paní Beerové k výborné a dobře načasované zprávě. Tento rok je rokem rozprav o jaderné energii. USA připravují revizi svého postoje k jaderné energii, NATO přehodnocuje svou strategii a svět se připravuje na konferenci o revizi úmluvy o nešíření jaderných zbraní v roce 2010.

To vše se děje ve zvláštních souvislostech. Spojené státy jsou vedeny prezidentem Barackem Obamou, který má vizi světa bez jaderných zbraní. Není čas na strach či váhání. Naši voliči by nepochopili, proč Parlament vypracoval zprávu ke Smlouvě o nešíření jaderných zbraní, která je méně ambiciózní než současná administrativa USA.

Vůdčí úlohu USA v této otázce samozřejmě vítáme. USA a Rusko jsou koneckonců nepochybně jadernými velmocemi. Evropa však nemůže nečinně přihlížet strategickým diskusím Moskvy a Washingtonu o budoucnosti. Musíme představit vlastní iniciativu v oblasti nešíření jaderných zbraní založenou na přísné rovnováze mezi nešířením a odzbrojením. To je to, o čem je tato zpráva, což je v souladu s duchem pozměňovacích návrhů předložených v plénu socialisty.

Proč nepodpořit Vzorovou úmluvu o jaderných zbraních a Protokol Hirošima-Nagasaki, které jsou oba po celém světě podporovány civilními organizacemi a politickými vůdci? Je to naše role poslanců, nezátížených omezeními výkonné moci, ukázat v této oblasti našim vládám, a tedy Radě, cestu. Doufám, že tato sněmovna pozměňovací návrhy skupiny socialistů podpoří.

Janusz Onyszkiewicz, jménem skupiny ALDE. – (PL) Pane předsedající, je poněkud paradoxní, že jaderné zbraně značně přispěly k tomu, že se studená válka nezvrhla ve třetí světovou válku. Bylo tomu tak proto, že obě strany byly přesvědčeny, že použití jaderných zbraní by způsobilo úplné zničení obou stran.

Dnes je situace jiná. Samozřejmě bychom se na jaderné zbraně neměli nyní takto dívat, ale musíme mít na paměti, že se mnoho zemí dívá na jaderné zbraně jako na něco velmi důležitého. Pro mnoho zemí jsou jaderné zbraně symbolem moci, pro jiné jsou nejlepším odstrašujícím prostředkem, jako je tomu v případě Izraele, a pro mnoho dalších zemí jsou náhražkou za slabé konvenční zbraně, což je případ Ruska.

V této souvislosti nemůže být jaderné odzbrojení, o které bychom samozřejmě měli usilovat, rychlý proces a prezident Obama to dobře chápe. Nejdůležitější věcí je nyní nešíření jaderných zbraní a uvědomění si nebezpečí, které představují některé skupiny. Bin Ládin to jasně ukázal, když řekl, že získání zbraní hromadného ničení je náboženská povinnost. Nešíření je naprosto zásadní.

Rebecca Harms, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, program, který umožnil Iráku, Íránu a Severní Koreji získat jaderné technologie, se jmenoval Atom pro mír. Východ i Západ se na tomto programu podílely. Viděli jsme, kam to vedlo v Iráku, kde došlo po atomovém vyzbrojení určeném původně k rozvíjení civilních technologií k hrozně válce. Kam to povede v Íránu, nejsem nyní schopná říci. Korea společenství pro nešíření jaderných zbraní opustila.

Ve stejném týdnu, kdy Severní Korea agresivně oznámila své plány a s konečnou platností vykazala ze země mezinárodní odborníky, IAEA oznámila, že zahájí rozhovory s 30 až 50 rozvojovými zeměmi o civilním vyzbrojení; nazývá se to vybavení, ale já tomu říkám vyzbrojení. Je to ďábelský cyklus. Pokud nezastavíme vyzbrojování civilistů, nikdy nebudeme moci plně využít šíření jaderných technologií, ani vojenských technologií.

Tobias Pflüger, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, nyní je opravdu na čase skončit na této planetě s jadernými zbraněmi a dodržet závazek odzbrojení uvedený ve Smlouvě o nešíření jaderných zbraní, zejména v jejím článku 6. Nový prezident USA Barack Obama uvedl, že chce jaderné odzbrojení. Nyní jsou to vlády zemí Evropské unie, které jsou vyzývány k tomu, aby se podílely na určitých akcích jaderného odzbrojení.

To ve skutečnosti znamená, že se jedná o odzbrojení, a ne o modernizaci britských a francouzských jaderných zbraní. Také to znamená stop německé jaderné účasti, což znamená stažení jaderných zbraní USA z Evropy, například z Büchelu v Porýní-Falcku. Většina v Evropském parlamentu, zatím dosažená ve Výboru pro zahraniční věci, by neměla marnit čas hlasováním o nic neříkajících zprávách a měla by nadále usilovat o odzbrojení, které bylo původně ve zprávě obsaženo. Začínám mít pocit, že skupina Evropské strany lidové (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů stále žije v minulosti. To, co potřebujeme, je další odzbrojování ve Smlouvě o nešíření jaderných zbraní a pro to bychom měli zítra hlasovat.

Philip Claeys (NI). – (NL) Zpráva paní Beerové je jen velmi obecná, což je docela pochopitelné, protože Smlouva o nešíření zbraní je zbytečná, pokud není dodržována všemi státy. Na druhou stranu si však myslím, že tato zpráva mohla jasně poukázat na dva konkrétní případy, a to na Severní Koreu a Írán, protože je naprosto jasné, že hlavní hrozbu představují právě tyto dva státy.

Evropská unie spolu s ostatními mezinárodními organizacemi, například NATO a – bude-li to možné – s Radou bezpečnosti Organizace spojených národů musí dát totalitním režimům, jakými jsou Severní Korea či Írán, jasně najevo, že další vyvíjení jaderných zbraní nelze tolerovat. V této souvislosti je nesmírně důležité, aby země jako Rusko a Čína byly vyzývány k ukončení veškeré spolupráce s těmito zeměmi při vyvíjení jaderných zbraní, případně aby byla přijata jasná opatření. Pokud Severní Korea a Írán nejsou schopny samy změnit své postoje, musí být v každém případě odříznuty od všech možných kanálů, které by jim mohly pomáhat při vyvíjení jaderných zbraní.

Karl von Wogau (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, když zanikl Sovětský svaz, mnozí se domnívali, že to povede ke konci jaderné hrozby, ale stalo se to, že v určitých regionech globální jaderná hrozba stále existuje; zmíním jen Írán, Severní Koreu, Indii a Pákistán. Bohužel ani Smlouva o nešíření jaderných zbraní tomu nebyla schopna zabránit. Skutečné nebezpečí spočívá v tom, že teroristé či jiní pachatelé či nezodpovědné režimy se mohou dostat k jaderným zbraním.

Iniciativa panů Kissingera a Shultze a projev prezidenta Obamy v Praze nyní do této otázky vnesly nový jev. Je to obrovsky důležité. Jasně se zde ukazuje, že i jaderné velmoci jsou nyní připraveny snížit svůj arzenál a

prohlášení prezidenta Obamy je novým krokem. Nyní je důležité, aby Evropa, jaderné velmoci i jiní hovořili jedním hlasem.

Prvním krokem na této cestě je skutečnost, že pan Solana vede jednání s Íránem jménem všech evropských i mimoevropských zemí. Věřím, že bychom na to měli navázat. Nesmíme na této cestě očekávat rychlé zázraky jako paní Beerová, ale pokud máme dnes příležitost opravdu tuto hrozbu krok za krokem snížit, měli bychom ji využít.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, chtěl bych velmi ocenit tuto diskusi. Jak jsem uvedl na začátku této rozpravy, začal zlomový okamžik v existenci Smlouvy o nešíření a procesu kontroly zbraní. Všem, kteří tady vystoupili, bych chtěl poděkovat za jejich připomínky. Chtěl bych jednoznačně vyjádřit souhlas s tím, že má být vyjádřena podpora ověřitelným, konkrétním a realistickým kroků v této oblasti tak, jak ji vyjádřil pan poslanec Zieleniec, a také se ztotožnit s prohlášením pana poslance Onyszkiewiczze, který řekl, že odzbrojení je pomalý proces a o to důležitější je podpora právě oněch realistických kroků. Současně se musím ztotožnit s tím, že je nezbytné upozornit na zneužití případného mírového programu pro výrobu štěpných materiálů, jak na to upozornila paní poslankyně Harms, a také s tím, že vůči těm zemím, které zneužívají mírového programu k potenciálnímu zbrojení, je nezbytné zaujmout rázný postup a v tomto se ztotožňuji s panem poslancem Claeyssem. Chtěl bych také zdůraznit, že Evropská unie se bude i nadále účastnit přezkumu Smlouvy o nešíření a aktivně přispěje k úspěchu celého procesu.

Na nadcházející přípravný výbor v květnu v New Yorku přichází Unie s konkrétními návrhy pro budoucí akční plán hodnotící konference konající se v roce 2010 v rámci všech tří pilířů Smlouvy. Předložíme naše návrhy ve formě společných prohlášení k jednotlivým pilířům a ve formě pracovních dokumentů. V rámci příprav hodnotící konference konající se v roce 2010 má Rada v úmyslu vypracovat revidovaný a aktualizovaný společný postoj. Evropská unie bude usilovat o úspěšný výsledek a před zasedáním přípravného výboru bude společně pracovat s klíčovými partnery s cílem zajistit našim cílům širokou podporu.

Je třeba rovněž využít nové příležitosti v oblasti jaderného odzbrojení a Evropská unie je odhodlána nezůstat pasivním divákem. Evropská unie je tvořena členskými státy, které mají jaderné zbraně, členskými státy, které tyto zbraně nemají, členskými státy využívajícími jadernou energii a členskými státy, které jsou proti využití této energie. Jako celek může a je odhodlána hrát významnou úlohu. Rada je odhodlána Evropský parlament pravidelně informovat o budoucím vývoji, jak pokud jde o výsledek jednání přípravného výboru, tak i obecněji v rámci příprav na konferenci, která se bude konat v příštím roce.

Olli Rehn, člen Komise. – Pane předsedajícím, všem, kteří se zúčastnili této konstruktivní rozpravy, bych chtěl poděkovat. Jedná se opravdu o velmi významné téma. Z naší strany bude Komise pokračovat ve své práci na podpoře Smlouvy o nešíření jaderných zbraní a ověří správné využívání štěpných jaderných materiálů podle Smlouvy o Euratomu.

Pracuje na tom, aby zhatila pokusy teroristických skupin získat přístup k chemickým, radiologickým a jaderným materiálům pomocí zpřísněného režimu Společenství pro vývoz a podporuje úsilí IAEA o zabezpečení citlivých jaderných materiálů a zabránění pašování jaderných materiálů – což je velmi důležité – dále podporuje jadernou bezpečnost a kulturu bezpečnosti po celém světě a využívá značné zdroje, které má k dispozici podle nástrojů pro stabilitu a jadernou bezpečnost.

Těším se na další spolupráci s Parlamentem při cestě k těmto cílům a spoléhám na vaši spolupráci v budoucnu.

Angelika Beer, zpravodajka. – (DE) Pane předsedajícím, pane komisaři, dámy a pánové, toto zde není ideologická rozprava. Po vojenských zásazích vedených USA proti Iráku, Afghánistánu a dalším oblastem jsme se ocitli v době stále se stupňující krize a nikdo se ani neodvažoval mluvit o jaderném odzbrojení či v něj doufat. Nyní máme jedinečnou příležitost. Nevím, jak dlouho bude tato příležitost trvat, ale je naší povinností zajistit pro budoucí generace mírový svět.

Mezi základní předpoklady úspěchu v oblastech, které právě zmínil pan komisař Rehn, patří i nepřijatelnost dvojích norem v Evropské unii. To znamená, že i my jako Evropané máme povinnost prosazovat jaderné odzbrojení. Ráda bych vám připomněla naši rozpravu v prosinci minulého roku, kdy zde byl Javier Solana a hovořili jsme o revizi bezpečnostní strategie. Poukázal na jedno hlavní nebezpečí – a s tím tato sněmovna souhlasila – nebezpečí šíření zbraní hromadného ničení.

Proto na vás ještě jednou apeluji. Podívejte se znovu na tři pozměňovací návrhy, které předložila Skupina socialistů v Evropském parlamentu a Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance, aby se dal do pohybu proces odzbrojení a kontroly a aby byly přijaty některé nástroje, například Úmluva o jaderných zbraních, která má doplnit Smlouvu o nešíření jaderných zbraní. Ještě jednou zvažte, zda pro tyto návrhy nemůžete hlasovat, protože pokud bude přijat pozměňovací návrh skupiny PPE, nebude moci moje skupina pro tuto zprávu hlasovat.

Závěrem bych chtěla poděkovat mezinárodním organizacím, jakými jsou například Starostové pro mír, Lékaři za bezpečný život na Zemi a ICAN (mezinárodní kampaň za zrušení jaderných zbraní). ICAN existoval jako mezinárodní kampaň za zrušení jaderných zbraní již dávno před Obamou.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v pátek 24. dubna 2009.

Písemná prohlášení (článek 142)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně. – (PT) Navzdory některým pozitivním aspektům chybí tomuto návrhu usnesení Evropského parlamentu základní požadavek na jaderné odzbrojení a soustředí se pouze na nešíření.

To, co potřebujeme a žádáme, je však přijetí programu, který zakáže použití a výrobu jaderných zbraní, podpoří jejich úplné zničení, vytvoří oblasti bez jaderných zbraní a obnoví jednání o jaderném odzbrojení a přísné uplatňování Smlouvy o nešíření jaderných zbraní i ze strany současných jaderných mocností.

Potřebujeme program jaderného odzbrojení doprovázený demilitarizací mezinárodních vztahů, dodržováním Charty Organizace Spojených národů, ukončením kolonialismu, zásadou nevměšování se a mírovým řešením mezinárodních konfliktů.

Potřebujeme program požadující: zákaz militarizace vesmíru; omezení konvenčních zbraní a výdajů na zbrojení (a nikoliv jejich zvyšování, jak to nedávno žádala administrativa USA na summitu NATO); uzavření cizích vojenských základen; odmítnutí militarizace Evropské unie a její přeměny v politický a vojenský blok; podřízení NATO OSN v otázkách bezpečnosti; a rozpuštění politických a vojenských bloků.

18. Úmluva Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením – Úmluva Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením – opční protokol k Úmluvě Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je společná rozprava:

- o prohlášení Rady k Úmluvě Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením;
- o zprávě (A6-0229/2009) paní Jelevové, jménem Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím [COM(2008)0530 - C6-0116/2009 - 2008/0170(CNS)];
- o zprávě (A6-0230/2009) paní Jelevové, jménem Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření opčního protokolu k Úmluvě Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím [COM(2008)0530 - C6-0117/2009 - 2008/0171(CNS)].

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, rád bych v úvodu poděkoval zpravodajce paní Rumianě Jelevové za dvě vynikající zprávy, které vypracovala. Domnívám se, že mé připomínky ke zprávám a k jejich závěrům mohou být poměrně stručné.

Rada na prvním neformálním zasedání ministrů o otázkách zdravotního postižení, které se konalo 11. června 2007, zaujala jasné stanovisko podporující Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením. Rada na tomto zasedání schválila uvedenou úmluvu OSN jako základní krok týkající se podpory, ochrany a náležitého uplatňování lidských práv a základních svobod všech osob se zdravotním postižením. Ministři se současně zavázali dále rozpracovat příslušné politiky s cílem zajistit plné provádění úmluvy a vyzvali Komisi, aby zajistila, že nové priority evropského akčního plánu v oblasti zdravotního postižení přispějí k účinnému provádění úmluvy OSN.

Ve svém usnesení o činnostech navazujících na Evropský rok rovných příležitostí pro všechny v roce 2007 přijatém v prosinci roku 2007 vyzvala Rada Komisi a členské státy, aby v souladu se svými příslušnými kompetencemi pokračovaly v procesu podepsání, uzavření a ratifikace úmluvy OSN. Dne 10. března 2008 Rada přijala usnesení o postavení zdravotně postižených osob v Evropské unii. V tomto usnesení vyzývá Rada členské státy a Komisi, aby v souladu se svými příslušnými pravomocemi zajistily, aby osoby se zdravotním postižením plně požívaly svých lidských práv. To zahrnuje ratifikaci, uzavření a provedení úmluvy OSN včetně společných evropských řešení v rámci provázaného a koordinovaného přístupu k provádění této úmluvy. Rada posléze od Komise obdržela návrh rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím. Přezkum tohoto návrhu započal na konci minulého roku a Rada jej stále projednává.

Vážené paní poslankyně, vážení poslanci, jak vaše zpráva zdůraznila, z návrhu Komise vyplývá řada důležitých otázek v souvislosti s pravomocemi a tyto otázky vyžadují další jednání v Radě. Předsednictví se však zavázalo, že se pokusí jednání dokončit co nejdříve, aby bylo možné brzy uzavřít úmluvu ze strany Společenství. Děkuji Parlamentu za zájem, který o tuto záležitost projevil, a předsednictví vás bude informovat o pokroku v jednáních probíhajících v Radě.

Olli Rehn, člen Komise. – Pane předsedající, úmluva o lidech se zdravotním postižením je první úmluva o lidských právech, kterou vedle členských států podepsalo i Evropské společenství. Byla nezbytným krokem k plnému uplatňování této úmluvy v Evropské unii, včetně jejího uplatňování v oblastech, které spadají do pravomoci Evropského společenství.

Vzhledem k tomu, že úmluva i její opční protokol vstoupily v platnost před rokem, 3. května 2008, je nyní prioritou její rychlé přijetí jak ze strany členských států, tak ze strany Společenství. Sedm členských států už tak opravdu učinilo.

Jsem vděčný Parlamentu a zejména paní zpravodajce Jelevové za její podporu přijetí úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a jejího opčního protokolu. Jsem rád, že Parlament může podpořit oba návrhy.

Vzhledem k tomu, že tato úmluva spadá do oblasti sdílených pravomocí Společenství a členských států, a je tedy závazná i pro orgány Evropské unie, jsem rád, že Společenství i členské státy spolupracují na zajištění jejího správného uplatňování.

Cíle této úmluvy jsou velmi důležité pro usnadnění života našich spoluobčanů se zdravotním postižením a pro zlepšení jednotného výkladu některých ustanovení předpisů Společenství a pro zajištění minimální úrovně ochrany práv osob se zdravotním postižením v celé Evropské unii, pokud jde o povinnosti vyplývající z této úmluvy.

Musíme spolupracovat v oblasti ochrany lidských práv osob se zdravotním postižením a jednotného uplatňování této úmluvy OSN, což napomůže k dosažení tohoto cíle. Spoléhám na naši spolupráci pro dosažení tohoto společného cíle.

Rumiana Jeleva, zpravodajka. – (BG) Pane ministře, pane komisaři, dámy a pánové, dnes, kdy v Evropském parlamentu diskutujeme o zprávě o Úmluvě OSN o právech lidí se zdravotním postižením, jejím opčním protokolu a sdělení Výboru pro zaměstnanost a sociální věci k těmto dokumentům, bych vám chtěla připomenout, že lidé se zdravotním postižením tvoří více než 10 % obyvatel Evropské unie a světa. Podle údajů Světové zdravotnické organizace toto procento kvůli růstu obyvatelstva, pokroku v medicíně a stárnutí obyvatelstva stále roste.

Tato úmluva OSN, o které dnes vedeme rozpravu, je první v oblasti lidských práv, která je otevřena k přistoupení a formálnímu schválení ze strany Evropského společenství. Je také jedinečným prvním krokem v činnosti Evropského parlamentu. Cílem této úmluvy je podporovat, chránit a zajistit plné a rovné uplatňování lidských práv a základních svobod u všech osob se zdravotním postižením a uznání jejich lidské důstojnosti.

Moc mě těší, že jsme během diskusí ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci pracovali v duchu dobré vůle a spolupráce. Myslím, že je velmi důležité, že jsme se já i mí kolegové ve výboru rozhodli pro něco víc než pro prosté „ano“ podpoře zpráv o úmluvě a opčním protokolu a připravili jsme návrh usnesení.

Vážení kolegové, Evropský parlament vždy neochvějně podporoval každé úsilí Společenství o návrhy, uplatňování a vynucování právních předpisů týkajících se rovných příležitostí a nediskriminace lidí se zdravotním postižením. Pokud je zmíněna otázka osob se zdravotním postižením, politické rozdíly zmizí, dojde-li na konečný cíl, kterým je zajištění vyšší kvality života a práce. Existují samozřejmě různé názory na

to, jak toho dosáhnout, ale dosáhli jsme ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci téměř jednomyslnosti – pouze jeden hlas byl proti – čímž se prokázalo, že je třeba k dosažení rozumného, dlouhodobého a udržitelného řešení překonat rozdíly.

Vážení kolegové, věřím, že naše rozhodnutí, rozhodnutí Evropského parlamentu, jsou pro lidi se zdravotním postižením v Evropské unii nesmírně významná. V tomto bodě bych vás chtěla upozornit na to, že pravomoci vyplývající z uplatňování úmluvy OSN a jejího opčního protokolu jsou rozděleny mezi Společenství a jeho členské státy. Uplatňování opčního protokolu je významné z toho hlediska, že dává jedincům a skupinám možnost informovat Výbor OSN pro lidi se zdravotním postižením o porušování jejich práv přiznaných touto úmluvou. Je důležité, abychom zdůraznili, že tato možnost bude dostupná poté, co byly vyčerpány možnosti ochrany podle vnitrostátního práva.

Jak se uvádí ve zprávě o opčním protokolu, budeme požadovat, aby nás Evropská komise a členské státy každé tři roky informovaly o jejím uplatňování v souladu s příslušnými oblastmi pravomocí. Myslím, že vzhledem k tomu, že Evropský parlament je jediným evropským orgánem, jehož členové jsou voleni přímo občany Evropské unie, má na to právo, neboť má hlavní zodpovědnost za dodržování práv všech občanů.

Chci zdůraznit, že když jsme začali koncem roku 2008 pracovat na těchto dokumentech, jen čtyři členské státy – Rakousko, Španělsko, Slovinsko a Maďarsko – již ratifikovaly tuto úmluvu a její opční protokol a další tři tak učinily od té doby – Švédsko, Německo a Itálie.

Věřím, že dnešní rozpravou a zítřejším hlasováním zabijeme dvě mouchy jednou ranou: schválíme návrh rozhodnutí Rady předložený Komisí a dáme členským státům pozitivní signál k pokračování v procesu ratifikace nebo přistoupení.

Závěrem bych chtěla ještě jednou poděkovat všem kolegům, kteří se podíleli na přípravě těchto zpráv a návrhu usnesení. Chtěla bych také poděkovat kolegům z Evropské komise za jejich vstřícnou spolupráci a dále představitelům organizací sdružujících lidi se zdravotním postižením za jejich návrhy.

Hiltrud Breyer, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví*. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, ženy a dívky se zdravotním postižením zažívají několikerou diskriminaci a zdravotní postižení má velmi zvláštní rozměr dopadu na jednotlivá pohlaví. Musíme postižené ženy a dívky více zviditelnit, a především musíme zajistit, že jim bude věnována na úrovni Evropské unie větší pozornost.

Evropský parlament to v usnesení o situaci žen se zdravotním postižením z roku 2007 zcela jasně vysvětlil. Při provádění úmluvy OSN musí být plně brána v úvahu zvláštní situace žen a dívek. Dosud však bohužel pouze 4 členské státy Evropské unie tuto úmluvu a její protokol ratifikovaly. Potřebujeme, aby se v politikách Evropské unie týkajících se osob se zdravotním postižením, zejména v oblasti přístupu k zaměstnání a integraci na pracovištích, hodnotil dopad na jednotlivá pohlaví. Musí být zajištěno vzdělávání a právo na práci a nesmí docházet k diskriminaci.

Hlavním problémem je násilí a tomu musíme ukázat zcela jasně červenou kartu. Ženy a dívky se zdravotním postižením čelí velkému riziku násilí, včetně sexuálního násilí, a to doma i mimo domov. Často jim je odíráno právo na sexuální život a mateřství nebo jsou nuceny k ukončení těhotenství či sterilizaci. Členské státy by proto měly přijmout právní předpisy, které by je před tímto násilím chránily a zajistily lepší pomoc obětem násilí.

(Předsedající řečníka přerušil.)

Rovana Plumb, *jménem skupiny PSE*. – (RO) Pane předsedající, pane komisaři, pane ministře, nejprve bych chtěla poděkovat své kolegyni, paní Jelevové, za spolupráci na této zprávě a ostatním poslancům a sdružením lidí se zdravotním postižením.

Chtěla bych zdůraznit, že znevýhodněným skupinám musíme poskytnout opravdovou ochranu, zejména nyní, v této době, kdy pociťujeme důsledky hospodářské krize.

Chtěla bych zdůraznit, že Evropská unie podporuje aktivní zapojení osob se zdravotním postižením do společnosti. Tento přístup uplatňuje i Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením. Proto voláme po tom, aby členské státy Evropské unie tyto dokumenty urychleně ratifikovaly a umožnily lidem se zdravotním postižením a organizacím, které je sdružují, plně se zapojit do procesu monitorování a uplatňování těchto dokumentů. Také vyzýváme členské státy a exekutivu Společenství, aby zajistily volný přístup a distribuci...

(Předsedající řečníka přerušil.)

Elizabeth Lynne, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, nejprve bych chtěla poděkovat paní zpravodajce za její spolupráci při přijetí této zprávy ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci. Jak víte, byla jsem v roce 2003 zpravodajkou jménem Evropského parlamentu, když se připravovalo znění této úmluvy OSN.

Od té doby jsme dosáhli právně závazné úmluvy, která, jak věřím, bude historická. Je mezníkem sama o sobě, ale opět uvedu, co jsem již uvedla v roce 2003. Pokud má být EU v této otázce důvěryhodná, musí jít sama příkladem. Mezinárodní úmluvy o lidských právech nemají smysl, pokud je země jen podepíše, ratifikují, ale neuplatňují. Ano, všechny členské státy ji podepsaly, ale ne všechny podepsaly i protokol k ní. Většina z nich ji dosud neratifikovala a zcela jistě ji neuplatňuje, po čemž jsme v mnoha parlamentních zprávách volali.

Vláda Spojeného království – moje vláda – například loni opět zmeškala lhůtu pro ratifikaci této úmluvy, kterou si sama stanovila, což je moc smutné. Podle mě je to ostuda. Chtěla bych, aby Rada a Parlament pokračovaly ve vyvíjení tlaku na členské státy, aby úmluvu ratifikovaly a začaly uplatňovat. Tato úmluva je schopna zajistit práva milionům osob se zdravotním postižením v Evropské unii. Nyní musíme učinit vše pro to, aby se tak stalo.

Elisabeth Schroedter, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, tato úmluva na mezinárodní úrovni zaručila osobám se zdravotním postižením právo na ochranu a uznání jejich lidské důstojnosti a na plné zapojení do společnosti. Nyní je ještě důležitější, aby Rada předložila OSN ratifikační akt, a to nejpozději k datu Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením.

Zároveň vyzýváme členské státy, aby ratifikovaly její opční protokol, aby úmluva OSN získala mezinárodní výbor pro stížnosti. Řeknu vám, jak je to důležité, poukazem na svou zemi. Dosud byl lidem se zdravotním postižením odmítán rovný přístup ke vzdělání. Pouze 15 % zdravotně postižených dětí je integrováno do školského systému. Žádosti osob se zdravotním postižením o přístup ke vzdělání jsou v mé zemi odmítány pomocí různých triků. Proto musíme protestovat proti skutečnosti, že se toto stále děje, a zajistit v budoucnu v Evropské unii plné uplatnění lidí se zdravotním postižením ve společnosti.

Richard Howitt (PSE). – Pane předsedající, jsem hrdý na to, že jsem se zúčastnil oběda v Sadler's Wells v roce 2001, který byl pořádán v rámci kampaně za tuto úmluvu. Jsem velmi hrdý na to, že poslanci tohoto Parlamentu hráli vůdčí úlohu při podpoře vypracování této úmluvy. Jsem velmi hrdý na to, že při lobbvání za tuto úmluvu jsem se dostal do Podvýboru pro lidská práva v Ženevě a do Komise pro lidská práva. Jsem velmi hrdý na to, že Evropská komise a Evropská společenství poprvé v historii podepsaly dokument o lidských právech. Jsem velmi hrdý na to, že je to nejrychleji dohodnutá úmluva v historii Organizace spojených národů, ale nejvíce jsem hrdý na to, že lidé se zdravotním postižením a organizace, které je sdružují, hrály v její přípravě a dohodě o ní aktivní úlohu.

Naše podpora ratifikace tento týden by měla jasně poukázat na tři věci. Za prvé, tím, že se Evropská unie stává osmým ratifikujícím subjektem, říká svým členským státům, že i ony by ji měly ratifikovat a uplatňovat včetně jejího opčního protokolu.

Za druhé, pane komisaři, my a Evropská komise bychom měli přezkoumat stávající politiky a postupy, abychom zajistili, že budeme úmluvu dodržovat a jednat podle ní.

(Předsedající řečníka přerušil.)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Já vítám to, že zde vedeme rozpravu o přijetí Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a zároveň vyzýváme členské státy, aby vzaly v úvahu opční protokol.

Úmluva představuje významný krok vpřed v ochraně a podpoře práv osob se zdravotním postižením, zejména s cílem respektování jejich důstojnosti. To však nestačí a země, které podepsaly tuto úmluvu, musí být připraveny uplatňovat také její opční protokol. Tyto země musí úmluvu ratifikovat a uplatňovat opční protokol co nejdříve.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, myslím, že se shodneme v tom, že přestože v uplynulých letech a desetiletích Evropa učinila obrovský krok v boji za omezení diskriminace osob se zdravotním postižením, tak ani zdaleka nemůžeme být spokojeni. Dnes a denně, tento měsíc, tento týden, tento den, tisíce, desetitísíce, statisíce občanů Evropské unie se zdravotními handicapy jsou diskriminováni. Jsou diskriminováni na trhu práce, jsou diskriminováni

ve službách, jsou diskriminováni v dopravě, jsou diskriminováni v horší dostupnosti veřejných služeb a jsou dokonce velmi často diskriminováni v přístupu k některým základním veřejným službám, jako jsou všechny stupně vzdělání. Jsem přesvědčen, že se shodujeme v tom, že základním nebezpečím, kterému čelíme v této oblasti, je hrozba sociálního vyloučení našich spoluobčanů se zdravotním postižením. K tomuto potřebujeme celou řadu legislativních aktů, které zabraňují diskriminaci, současně však i na druhou stranu funkční systém sociálních služeb jako základního nástroje, který nejen zamezuje sociálnímu vyloučení, ale vede k sociální inkluzi. Obrovským problémem, který zasahuje naše občany se zdravotním postižením, je samozřejmě výrazně vyšší míra nezaměstnanosti.

Všichni víme, že za stávajících ekonomických problémů, ve kterých je Evropská unie, jsou to právě naši spoluobčané, kteří jsou zdravotně postiženi, kteří nejvíce doplácí na zhoršení situace na trhu práce. Je horší dostupnost pracovních příležitostí pro ně než v dobách prosperity. Velmi často doplácí na to, že mají horší kvalifikační a vzdělanostní strukturu proti zdravé části populace, a to se potom samozřejmě velmi negativně odráží v možnosti jejich integrace na trh práce. Velmi často totiž čelí velmi zhoršenému přístupu ke vzdělání, ke zcela standardním školám a vzdělávacím institucím, jak na to správně upozornila paní poslankyně Schrodter. Musím také říci, že jsme si plně vědomi mnohonásobné diskriminace, které čelí mnozí občané se zdravotním postižením, jak na to upozornila paní poslankyně Breyerová. A tady bych chtěl připomenout, že úmluva, o které tady jednáme, obsahuje specifický článek, který se týká žen, čili na tuto mnohostrannou diskriminaci je zde pamatováno. Samozřejmě v tuto chvíli musíme ocenit oněch 7 států, které úmluvu ratifikovaly. Je to také příklad pro ostatní státy, které doposud nemají tuto proceduru za sebou. Jasná výzva od paní poslankyně Lynneové, aby se tento proces ratifikace urychlil, má svůj význam, na druhé straně musíme respektovat to, že ratifikace má svá pravidla, že tato pravidla se musí respektovat, že tato pravidla jsou často velmi rozdílná v jednotlivých členských zemích a že musí být respektována.

Já bych chtěl také velmi ocenit prohlášení, která tady zazněla, např. z úst paní poslankyně Plumbové, která poukázala na velkou roli partnerů z občanského sektoru v rozvoji a provádění politik v oblasti našich zdravotně postižených spoluobčanů a ve snaze zamezit jejich diskriminaci, ve snaze zamezit jejich sociálnímu vyloučení a ve snaze je sociálně a společensky integrovat. Chtěl bych jenom připomenout, že Rada tomuto věnovala velkou pozornost a že i předsednictví věnuje velký důraz účasti partnerů z tohoto občanského sektoru. My jsme také v duchu našeho motta Evropa bez bariér pozvali na akce, které se týkaly této problematiky, všechny zástupce osob se zdravotním postižením. Pod záštitou předsednictví se konala řada akcí pořádaných organizacemi osob se zdravotním postižením.

Chtěl bych připomenout zasedání Rady evropského fóra zdravotně postižených, které se konalo v Praze ve dnech 28. února až 1. března 2009. Také tento týden proběhla mezinárodní konference s názvem Evropa bez bariér, kterou uspořádala Česká národní rada osob se zdravotním postižením a která se konala přímo pod patronátem předsednictví a byla součástí předsednických akcí. A mohu potvrdit na základě své účasti, že Úmluva ONS o právech osob se zdravotním postižením byla jedním z významných bodů pořadu jednání konference a předsednictví nadále hodlá v této věci vyvíjet velkou aktivitu i ve smyslu pravidelného styku s představiteli občanského sektoru na celé evropské úrovni.

Já bych chtěl také na závěr upozornit na sblížení evropského akčního plánu v oblasti zdravotního postižení a Úmluvy OSN, jakož i na výsledky dosažené při provádění tohoto akčního plánu, který klade zvláštní důraz na důstojnost, základní práva, ochranu proti diskriminaci, spravedlnost a sociální soudržnost. V současnosti se všeobecně uznává, že zohledňování problematiky zdravotního postižení je klíčem k jejímu prosazování. Akční plán v oblasti zdravotního postižení k této činnosti vybídl a podpořil přístup k sociálním službám a současně posílil dostupnost zboží a služeb. Jsem přesvědčen, že tedy Evropská unie bude pokračovat v pozitivních krocích, které chce dělat k plnohodnotnému sociálnímu začlenění a plnohodnotné integraci svých spoluobčanů se zdravotními postiženími.

Olli Rehn, člen Komise. – Pane předsedající, ještě jednou bych chtěl poděkovat všem, kteří se zapojili do této zajímavé rozpravy, zejména paní zpravodajce Jeleové – obzvláště za toto významné usnesení, které bude zítra v plénu přijato. Chtěl bych poděkovat i Radě za její ujištění, že české předsednictví bude usilovat o rychlé ukončení celého ratifikačního procesu.

Chtěl bych také poděkovat Parlamentu za jeho nedávnou podporu návrhu Komise týkajícího se horizontální antidiskriminační směrnice. Tato směrnice, pokud ji Rada přijme – a k jejímuž přijetí je třeba jednomyslnost – ještě více posílí na evropské úrovni práva lidí se zdravotním postižením, což je, jak věřím, náš společný cíl – tedy nejen Komise, ale i Rady a Parlamentu.

Rumiana Jeleva, zpravodajka. – (BG) Dámy a pánové, chtěla bych poděkovat všem za zapojení se do této diskuse a vyjádřená stanoviska. Myslím, že můžeme dnešní rozpravu zasadit do širších souvislostí, zejména poukázáním na to, že Hospodářská a sociální rada OSN přijala minulý rok rozhodnutí, kterým stanovila jako prioritní témata přezkumu a politických cyklů na roky 2009 až 2010 sociální integraci.

Zvláštní místo v tomto politickém cyklu sociální integrace má Světový akční program pro osoby se zdravotním postižením. Také věřím, že dnešní rozprava podnítl členské státy, které dosud úmluvu či její opční protokol neratifikovaly, aby tak v dohledné době učinily. Jsem si jistá, a v tomto bodě bych chtěla souhlasit s Radou, že hlasování o těchto zprávách bude krokem správným směrem.

I Evropský parlament musí nést svůj díl odpovědnosti za zlepšení podmínek lidí se zdravotním postižením. Jak bylo v této rozpravě zdůrazněno, musíme opravdu neúnavně pracovat a co nejvíce kontrolovat, zda jsou předpisy, které přijímáme, správně uplatňovány a zda nejsme odpovědní za dobrý právní základ, který lze pak jen těžko vynucovat.

Rád bych ještě jednou poděkoval kolegům poslancům z rozličných politických skupin a též kolegům z Komise a nevládních organizací, se kterými jsme během celého procesu spolupracovali, za jejich podporu.

Předsedající. – Obdržel jsem návrh usnesení⁽³⁾ předložený v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v pátek 24. dubna 2009.

PŘEDSEDAJÍCÍ: Diana WALLIS

Místopředsedkyně

Písemná prohlášení (článek 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písemně. – (PL) Práva lidí se zdravotním postižením jsou neustále porušována. Nedávno došlo v Poznani – v mém městě – k události, která je pro tuto dobu příznačná. Poslanec polského parlamentu zaparkoval na místě vyhrazeném pro postižené. Tento poslanec má paradoxně přítele, který je postižený. Proč se o tom zmiňují? Proto, že žádné zákony, úmluvy ani dokumenty nezlepší situaci lidí se zdravotním postižením, pokud budou veřejní činitelé otevřeně a beztrestně porušovat pravidla, která jsou určena k tomu, aby mohli lidé se zdravotním postižením žít a fungovat. Úmluvy jsou sice velmi důležité, ale stejně důležité je, aby byly opravdové a plně uplatňovány. Lidem se zdravotním postižením nepomohou práva, která jsou jen na papíře. Lidé se zdravotním postižením spoléhají na to, že nastanou opravdové změny, které jim přinesou rovné příležitosti. Děkuji.

19. Doba vyhrazená pro otázky (Rada)

Předsedající. – Dalším bodem je doba vyhrazená pro otázky (B6-0227/09).

Následující otázky jsou určeny Radě.

Předsedající. – Otázka č. 2 položená Gayem **Mitchellem** (H-01 30/09)

Předmět: Protilisabonská rétorika

Globální finanční krize ukázala, jak je důležité, aby byla Evropská unie silná. Od Irska jsme se rychle naučili, že mýty a dezinformace o Lisabonské smlouvě budou slabou útěchou, pokud se hospodářství potápí a roste nezaměstnanost. Jak chce předsednictví České republiky s jejím prezidentem, který jasně obhájí protilisabonskou rétoriku, uvést tyto vzkazy do souladu se zjevnou potřebou větší, nikoliv menší, spolupráce?

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, Rada vždy dávala najevo své odhodlání posilovat spolupráci v rámci Evropské unie zejména v době krize. České předsednictví, které navázalo na činnost svého předchůdce, usilovně pracuje na řešení problémů způsobených současnou finanční a hospodářskou krizí a v této souvislosti přijímá opatření na různých úrovních stanovením společného rámce pro členské státy, o čemž svědčí např. balíček na záchranu bank a plán evropské hospodářské obnovy, regulací finančních trhů a dozorem nad nimi, přičemž na těchto

(3) Viz zápis.

opatřeních se podílí i Evropský parlament podporou investic do infrastruktury, a v neposlední řadě úsilím na mezinárodní scéně. Evropská rada se na svém zasedání ve dnech 19. a 20. března zaměřila na zvládání finanční krize a problémů reálné ekonomiky a dala jasně najevo, že Evropa může těmto problémům čelit a současnou krizi přestát, pouze pokud bude postupovat jednotně a koordinovaně v rámci jednotného trhu a hospodářské a měnové unie. Rada se na svém zasedání dne 19. března dohodla, že důrazná koordinovaná reakce Evropské unie v rámci plánu evropské hospodářské obnovy by měla mobilizovat všechny dostupné nástroje včetně prostředků Společenství a měla by plně integrovat strategie růstu, zaměstnanosti, sociálního začlenění a sociální ochrany.

Pokud jde o Lisabonskou smlouvu, Evropská rada dosáhla v prosinci loňského roku dohody o dalším postupu. Na žádost Irska členské státy souhlasily s poskytnutím určitých právních záruk týkajících se témat, jež byla během loňského referenda v Irsku zdrojem obav. Evropská rada rovněž souhlasila s tím, aby za předpokladu, že Lisabonská smlouva vstoupí v platnost, bylo v souladu s nezbytnými právními postupy přijato rozhodnutí v tom smyslu, že každý členský stát bude mít v Komisi i nadále svého státního příslušníka. S výhradou dokončení podrobné navazující činnosti zaměřené na tato témata do poloviny roku 2009 a za předpokladu uspokojivého provedení se irská vláda současně zavázala, že bude usilovat o ratifikaci Lisabonské smlouvy do konce stávajícího funkčního období Komise. Evropská rada byla na svém zasedání ve dnech 19. a 20. března informována o současném stavu této záležitosti a rozhodla se k ní vrátit na svém zasedání v červnu roku 2009.

Gay Mitchell (PPE-DE). - Paní předsedající, rád bych poděkoval panu ministrovi za jeho odpověď.

Myslím, že jsme v této sněmovně – a v institucích obecně – příliš defenzivní, když přijde na Lisabonskou smlouvu a Evropskou unii obecně. Je na čase, abychom ty, kteří útočí na Evropskou unii, zatlačili do defenzivy. Kde bychom byli bez Evropské centrální banky? Kde bychom byli – ti z nás, kteří jsou v eurozóně – bez eurozóny?

Jednu věc, kterou nemáme, je hlava Evropské rady, se kterou by se lidé mohli ztotožnit a která by byla schopna vyjádřit se k otázce hospodářského oživení, a myslím si, že je jasné, že ustanovení Lisabonské smlouvy, které o takové hlavě hovoří, je naprosto zásadní. Pokud by taková osoba nyní existovala, vyhnuli bychom se kličkování, které s sebou přináší šestiměsíční předsednictví.

Možná by pan ministr mohl ve své odpovědi uvést, jaké jsou dle jeho názoru vyhlídky na ratifikaci této smlouvy v České republice.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Já zareaguji potom souhrnně na všechny otázky.

Předsedající. – Je obvyklé nejprve odpovědět tazateli, a to i na jeho doplňující otázky, a pak se běžně odpovídá na další doplňující otázky, které – a to je mé rozhodnutí – vám pak předám.

Byla bych proto ráda, kdybyste nejprve odpověděl.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Děkuji, paní předsedkyně. Dámy a pánové, dovoluji mi, abych odpověděl na položenou otázku. Chtěl bych zdůraznit, že v České republice, co se týče ratifikace Lisabonské smlouvy, dvoukomorový Parlament složený z Poslanecké sněmovny a Senátu na této Smlouvě velmi intenzivně pracuje s tím, že 18. února letošního roku vyslovila souhlas Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Tady chci zdůraznit, že podle českého ústavního prádku je k vyslovení souhlasu s touto Smlouvou nezbytná ústavní většina. Senát Parlamentu České republiky bude s největší pravděpodobností hlasovat o této Smlouvě 6. května s tím, že Senát svůj souhlas vázal na zpracování příslušného návrhu zákona, kterým se podmiňuje přesun pravomocí z úrovně, tedy rozhodování kvalifikovanou většinou, souhlasem obou komor Parlamentu. Jedná se o tzv. vázaný mandát. Příslušný zákon byl již vypracován a schválen, takže očekáváme, že 6. května bude hlasovat Senát České republiky o tomto zákonu a poté, co by odhlasoval tento návrh, tak Lisabonská smlouva bude mít ukončenou parlamentní ratifikaci.

Richard Corbett (PSE). - Nesouhlasí snad české předsednictví s tím, že problémem Lisabonské smlouvy není nedostatek informací o ní, neboť informace existují a jsou dostupné, ale velké množství dezinformací šířených odpůrci této smlouvy?

S ohledem na to, že Smlouvu nepodepsaly evropské instituce, ale vyjednaly ji členské státy, nesouhlasí snad české předsednictví s tím, že vlády jednotlivých států musí učinit více pro to, aby se postavily mýtům a dezinformacím, na které poukázal pan Mitchell, a jednat společně v této rozpravě, která je pro budoucnost Evropy tak důležitá?

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Pane ministře, jsem si jist, že ve vaší zemi, stejně jako v Irsku, voliči cítí obavy ze současné orwellovské Evropské unie. Nejsou hloupí a vědí, že Komise manipuluje se svým vlastním legislativním plánem tak, aby se do hlavních irských sdělovacích prostředků nedostaly žádné špatné zprávy.

Je hanba, že pan Mitchell, pan Corbett a další jsou tak zaslepeni pozlátkem úspěšného Eurokrata, že nejsou schopni pochopit: že lidé v Irsku dali najevo své rozhodnutí. Možná byste měl přimět Radu, aby dala pokyn Komisi, aby zastavila masivní nárůst sdělení a informací – taktéž nazývaný propaganda –, a umožnila, aby výsledky rozhodnutí báječných Irů byly vzaty v úvahu a potvrdily, že demokracie je v Evropské unii stále živá.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Já musím zdůraznit, že bychom všichni měli mít odvahu si přiznat, že informovanost o způsobu fungování Evropské unie mezi občany Evropské unie je velmi nízká. Evropská unie působí na občany Evropské unie velmi často odtažitě, její instituce jsou velmi nesrozumitelné a oč nižší je tato míra informovanosti, o to snadněji potom vznikají podmínky pro použití např. dezinformací, které se uchytí v myslích lidí snadněji právě proto, že lidé mají nedostatečné informace o fungování Evropské unie. Myslím si, že právě vyřešení určitého demokratického deficitu a vyřešení toho, že občané se ne vždy s Evropskou unií a jejími institucemi plně ztotožňují, vytvoří podmínky pro to, aby dezinformace tam, kde jsou lživé, neměly možnost či šanci se uchytit. Já jsem přesvědčen, že je samozřejmě nezbytným úkolem každé vlády členské země Evropské unie vyvracet lživé dezinformace, na druhé straně by vlády členských zemí Evropské unie měly informovat své občany pravdivě o všech aspektech, které se týkají evropské integrace. Jsem přesvědčen, že jenom tehdy dosáhneme skutečně demokratických postupů.

Předsedající. – Otázka č. 3 položená **Manuelem Medinou Ortegu** (H-01 32/09)

Předmět: Dvojí zdanění

Jaká opatření se s ohledem na nedávnou judikaturu Evropského soudního dvora chystá Rada navrhnout v oblasti dvojího zdanění k harmonizaci evropských daňových právních předpisů, aby evropští občané nemuseli platit dvakrát stejné zdanitelné plnění?

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážení páni poslanci, vážené paní poslankyně, pokud jde o současný stav vývoje Společenství, nebylo dosud na úrovni Společenství kromě směrnice Rady 90/435/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, úmluvy ze dne 23. července 1990 o zamezení dvojího zdanění v souvislosti s úpravou zisků sdružených podniků a směrnice Rady 2003/48/ES ze dne 3. června 2003 o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb přijato žádné opatření, které by upravovalo zamezení dvojího zdanění v oblasti přímého zdanění. Vyplyvá z toho, že tato oblast spadá do působnosti členských států za předpokladu, že respektují právo Společenství. Dohody o zamezení dvojího zdanění, které jsou uzavírány bilaterálně mezi členskými státy v souladu se zmíněnou autonomií podle vzorové dohody OECD, se nezadají dostatečně pro odstranění veškerého právního dvojího zdanění v Evropské unii.

Komise, která má výhradní právo zákonodárné iniciativy ve Společenství ve vztahu k přímému zdanění, v současné době patrně preferuje pragmatický přístup k této otázce vzhledem k zásadě subsidiarity platné pro legislativu Společenství v oblasti přímého zdanění a vzhledem k požadavku jednomyslnosti. Takovým pragmatickým přístupem by mohlo být posílení spolupráce mezi členskými státy, aby se zajistilo, že jejich vnitrostátní daňové systémy včetně dvoustranných dohod o zdanění vzájemně hladce fungují. Toto je mimo jiné uvedeno ve sdělení Komise o koordinaci systému přímých daní členských států na vnitřním trhu, zejména v dokumentu KOM 2006/823 v konečném znění. Rada potvrdila tento přístup Komise spočívající v koordinaci ve svých závěrech ze dne 27. března 2007. Zdůraznila, že fungování vnitřního trhu lze zlepšit prostřednictvím spolupráce v oblasti zdanění na úrovni členských států, a případně na evropské úrovni, za současného respektování pravomocí členských států. Rada konstatovala, že v souladu se zásadou subsidiarity mohou vhodná řešení nabývat různých forem.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Pane předsedo, informace, kterou jste nám dal, je správná, ale my jako poslanci této sněmovny, a zejména jako evropští občané, máme dojem, že v právu Společenství existuje velká mezera.

V současné době, kdy stále roste daňové zatížení ve všech členských státech, je mobilita téměř nemožná.

Když požádáme Komisi o to, aby vysvětlila svůj pragmatický přístup, zdá se, že se Komisi nedostane podpory Rady. Vypadá to, že se nacházíme v začarovaném kruhu, kdy se Komise odvolává na Radu a Rada na Komisi,

a realita je zatím taková, že občané té Evropy, kterou se snažíme vybudovat, nemají možnost pobývat v různých státech nebo navazovat vztahy, protože by to pro ně znamenalo kvůli neexistující harmonizaci daňových systémů velké daňové zatížení.

Může Rada něco udělat, aby tento začarovaný kruh přetrnula?

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Já bych chtěl v první řadě zdůraznit, že dlouhodobý cíl je řešení formou směrnice nebo mnohostranné smlouvy. Jedině tak můžeme tento systém vybudovat účinným způsobem z hlediska právních principů. Evropská komise navrhuje řešení nejnaléhavějších problémů, které vznikají v souvislosti s vnitřním trhem, prostřednictvím lepší koordinace daňových předpisů členských států a lepšími rozhodčími procedurami. Evropská komise ve svém sdělení ke koordinaci 823 návrh na vytvoření mechanismu pro účinné řešení sporů spojených s problémy mezinárodního dvojího zdanění v Evropské unii uvedla a vzhledem k tomu, že existovala, a to tady zmínil pan poslanec, nedostatečná podpora ze strany členských států, Evropská komise od tohoto požadavku ustoupila ve prospěch jiných iniciativ. Evropská komise si je plně vědoma dopadu smluv o zamezení dvojího zdanění na vnitřní trh, a má být tedy zahájena příprava veřejných konzultací v roce 2009 a na jejich základě Evropská komise vypracuje sdělení o svých zjištěních s návrhem vhodného postupu řešení existujících problémů.

Evropská rada se opakovaně zabývala tímto problémem v rámci různých iniciativ. Nejprve při rozšíření rámce směrnice 90/435/ES o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností směrnicí Rady 2003/123/ES, která eliminuje ekonomické a právní dvojí zdanění přeshraničních toků dividend v rámci skupiny Společenství. V roce 1990 byla přijata arbitrážní konvence s cílem zamezit dvojímu zdanění vyplývajícemu z úpravy převodních cen mezi spřízněnými podniky. Nicméně tato konvence se neukázala jako velmi účinná také z důvodu, že má povahu mezinárodní smlouvy uzavřené mezi členskými státy, nikoliv povahu právního nástroje Společenství. V roce 2003 byla přijata směrnice 2003/49/ES eliminující dvojí zdanění u úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států, která opravňuje pouze stát skutečného vlastníka příjmů zdanit tento příjem. Otázka rozšíření rámce této směrnice by měla být předmětem dalších jednání na půdě Rady. V návaznosti na dvě sdělení Komise ke koordinaci systému přímých daní členských států na vnitřním trhu a k zdanění při odchodu bylo ECOFINEM v prosinci 2008 přijato usnesení Rady ke zdanění při odchodu, které usiluje o zamezení dvojího zdanění a koordinuje postup států v oblasti daní při odchodu v tom smyslu, že při přesunu ekonomických aktivit z jednoho státu do druhého by měl přijímající stát v případě, že se k němu přesunou aktiva fyzické nebo právnické osoby ze státu, který uplatňuje daň při odchodu, uplatnit při prodeji majetku jako výdaj tržní hodnotu majetku, která byla vyměněna v době přechodu aktiv ze státu exitu.

Syed Kamall (PPE-DE). - Všichni chápeme, že tyto otázky týkající se zdanění mohou být velmi odborné, ale bude pan ministr obecně souhlasit, že každý, kdo jim rozumí, pochopí, že harmonizace daní není nezbytně nutná pro to, abychom se vyhnuli dvojímu zdanění? Vše, co potřebujeme – a vím, že je to odborná otázka – je vůle k lepší spolupráci členských států. S ohledem na množství peněz, které nyní vlády berou daňovým poplatníkům, na které daňové povinnosti těžce dopadají, je na čase, abychom podpořili větší soutěž v oblasti daní a tak snížili daňové zatížení pracujících a rodin v celé Evropské unii.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Pane úřadující předsedo Rady, myslím, že české předsednictví zaujalo k této otázce velmi pozitivní a aktivní postoj. Chtěl bych vám k tomu poblahopřát, protože je samozřejmě důležité chránit občany a malé a střední podniky, aby se jim při poskytování služeb také odpovídajícím způsobem vrátily jejich příjmy. Pro dvojí zdanění není žádné sociální ospravedlnění. Moje otázka proto zní: věříte, že by zde mohl stanovit nějaké normy Evropský soudní dvůr?

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážení páni poslanci, vážené paní poslankyně, Evropský soudní dvůr rozhodl, že přímá aplikace komunitárního práva, svobody volného pohybu a zásady nediskriminace nezavazuje členské státy k odstranění právního dvojího zdanění, které vzniká při vzájemné interakci různých daňových systémů v přeshraničních situacích uvnitř Společenství. Tento postoj vyplývá z rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci C-513/04 Kerckhaert, Morres. Soud již v této věci rozhodoval a já jsem přesvědčen, že tady ten prostor je velmi malý. Podle judikatury Evropského soudního dvora musí smlouvy o zamezení dvojího zdanění splňovat požadavky vnitřního trhu, zejména nesmí zakládat diskriminaci nebo nesoulad se základními svobodami zakotvenými ve Smlouvě o Evropských společenstvích. Na druhé straně jsem přesvědčen, že právě riziko dvojího zdanění velmi výrazným způsobem komplikuje daňové systémy a komplikuje životy především malým a středním firmám, které někdy velmi obtížně pronikají složitou houstinou jednotlivých národních legislativ. Právě malé a střední podniky jsou více vystaveny tomuto riziku, protože malé a střední podniky mají větší náklady související s tím, že si nemohou najímat drahé poradenské a právní firmy, tak jako velké korporace, především nadnárodní

korporace, a právě proto jsou těmito komplikovanými daňovými systémy více zatíženy. Já jsem osobně hluboce přesvědčen, že tou nejsprávnější cestou je ve všech členských zemích mít co nejjednodušší, nejprůhlednější systém přímých daní, a sám za sebe dodávám, že daní pokud možno co nejnižších.

Předsedající. – Otázka č. 5 položená Marianem **Harkinem** (H-0136/09)

Předmět: Drůbeží maso

Souhlasí české předsednictví s ohledem na návrh nařízení Komise KOM(2008)0336 o změně nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů, pokud jde o obchodní normy pro drůbeží maso, že v zájmu bezpečnosti potravin a ochrany spotřebitelů, možnosti vysledování a kvality produktů je, aby veškeré drůbeží maso prodávané jako „čerstvé“ zajišťovalo spotřebitelům stejnou záruku čerstvosti? Souhlasí předsednictví s tím, že je závažným problémem, pokud je drůbeží maso z drůbeže, která je porážena a jejíž maso je zmrazováno, dopravováno a rozmrazováno – a v některých případech zpracováno – ve třetí zemi –, je poté uváděno na trh a prodáváno v zemi Evropské unie jako „čerstvé“ s původem v Evropské unii? Souhlasí s tím, že to je nepřijatelné, neboť to mate spotřebitele a je nefér vůči producentům v EU, kteří dodržují přísné předpisy EU? Jaké kroky činí české předsednictví pro to, aby zajistilo hladké přijetí tohoto nařízení?

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, předsednictví by rádo ujistilo paní poslankyni, že vysoké úrovni bezpečnosti potravin a ochrany spotřebitele v rámci Společenství bez ohledu na to, zda jsou potraviny vyprodukovány na místě nebo dovezeny ze třetích zemí, přikládá velký význam. V této souvislosti by předsednictví rádo odkázalo na závěry ze zasedání Rady konaného ve dnech 18. a 19. prosince 2008 o bezpečnosti dovážených zemědělských produktů a potravinářských výrobků. V souladu s pravidly Společenství Rada ve svých závěrech vyzvala Komisi, aby Radě a Evropskému parlamentu předložila do konce roku 2010 zprávu o účinnosti a provázanosti hygienických a fytosanitárních kontrol dovozu potravin. V důsledku svého závazku zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví při provádění politik Společenství Rada v prosinci roku 2008 zcela jednoznačně odmítla Komisi předložený návrh nařízení Rady o provádění nařízení (ES) č. 853/2004, pokud jde o povolení používat antimikrobiální látky k odstraňování povrchového znečištění jatečně upravených těl drůbeže. Rada měla za to, že použití těchto látek by mohlo případně krýt špatné hygienické postupy. Evropský parlament vyjádřil ve svém usnesení ze dne 19. června 2008 s návrhem Komise nesouhlas a vyzval Radu, aby návrh zamítla. Pokud jde o návrh Komise o obchodních normách pro drůbeží maso, předsednictví by rádo potvrdilo, že je v současné době projednáván v Radě s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele a předejít tomu, aby drůbeží maso bylo prodáváno jako čerstvé, pokud bylo předtím zmrazeno. Předsednictví může paní poslankyni ujistit, že se provádějí veškerá opatření, která umožní rychlé přijetí tohoto nařízení, jakmile Evropský parlament vydá své stanovisko.

Marian Harkin (ALDE). - Děkuji předsednictví za odpověď, protože jsem to pochopil tak, že české předsednictví se chystalo v této věci zasáhnout. Rád slyším, že se o této otázce v Radě diskutuje a že se zasadíte o to, aby nedocházelo k tomu, že se bude drůbeží maso mrazit a poté rozmrazovat a prodávat jako čerstvé, protože to samozřejmě znamená, že mnoho producentů v Evropské unii – vlastně všichni zdejší producenti – nemají stejné výchozí podmínky.

Moje otázka na předsednictví tedy zní: kdy můžeme očekávat reakci Rady a můžete naznačit, jaká konkrétní opatření by mohla být v této věci učiněna?

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážená paní poslankyně, vážené dámy a pánové, tato problematika je nyní řešena orgány Rady v rámci jednání o návrhu nařízení Rady o změně nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů, pokud jde o obchodní normy pro drůbeží maso. České předsednictví navrhlo kompromisní text, kterému byla v rámci zvláštního zemědělského výboru Rady vyjádřena většinová podpora. Text bude postoupen k hodnocení WTO v rámci konzultace s obchodními partnery. Pokud bude výsledek pozitivní a Evropský parlament rovněž schválí svoji zprávu k návrhu na plenárním zasedání, které by mělo proběhnout, bude kompromisní text českého předsednictví předložen Radě. Formálně Rada musí čekat na předložení stanoviska Evropského parlamentu, přestože k němu při rozhodování nemusí přihlížet. Kompromisní text zní, že u výrobků z čerstvého drůbežího masa ve smyslu tohoto nařízení členské státy mohou stanovit poněkud odlišné požadavky na teplotu, které se uplatní na nezbytně nutnou minimální dobu a jen v rozsahu nutném pro umožnění manipulace a dělení prováděných ve zpracovatelském podniku během výroby výrobků z čerstvého drůbežího masa. Předpokládáme, že Rada by se mohla tímto návrhem zabývat v květnu a vzhledem k dosavadnímu jednání předpokládáme pozitivní průběh.

Avril Doyle (PPE-DE). - Po krizi, která před několika lety zasáhla v souvislosti s BSE odvětví hovězího masa, jsme v Evropě zavedli plné evidování a sledování hovězích produktů. Souhlasí Rada s tím, že se potřebujeme rychle posunout vpřed, i pokud jde o drůbeží a též skopové a vepřové maso, abychom poskytli spotřebitelům stejné informace a stejnou možnost vysledování původu, pokud by bylo něco špatně?

Je zde zpráva paní Sommerové o poskytování informací spotřebitelům, která si nyní klesí svoji cestu Parlamentem, a Rada by mohla souhlasit s tím, že další označování – které by pomohlo i vysledovat původ – by tomuto cíli mohlo napomoci.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážená paní poslankyně, dámy a pánové, označování původu drůbežího masa není součástí přílohy 14 nařízení Rady č. 1234/2007, a proto není ani součástí nyní diskutovaného návrhu. Označování původu je řešeno nařízením Komise č. 543/2008, a tudíž náleží pod zodpovědnost Komise a je projednáváno prostřednictvím výborů. Já bych také chtěl říci, že rozumím této otázce velmi dobře, protože pokud se podíváte na ohrožení, které vzniklo z tzv. nemoci šílených krav v případě infikovaného hovězího masa, tak podíváme-li se na reálné dopady na zdravotní stav populace v členských zemích EU, potom některé nemoci, které pocházejí z drůbežího masa, jako je např. salmonelóza, způsobují dramatický a významně vyšší počet zdravotních poškození, případně dokonce úmrtí, než ve své době způsobila nemoc šílených krav. Na druhé straně bych chtěl ale znovu zdůraznit, že označení původu náleží pod zodpovědnost Komise a že bychom neměli zapomínat na to, že samozřejmě u drůbeže je sledování místa původu podstatně komplikovanější, než je tomu u hovězího dobytka. Neměli bychom se rovněž dostat do situace, kdy snaha chránit spotřebitele v takové míře, aby byly absolutně odstraněny všechny pochybnosti a všechna potenciální rizika, povede k tomu, že systém bude tak administrativně komplikovaný, že by vedl ke znatelnému zvýšení cen potravin. Znovu tady chci zopakovat, že klíčová zodpovědnost v oblasti povinného označování původu drůbežího masa je v rukou Komise, nikoli v rukou Rady.

Předsedající. – Otázka č. 9 položená **Marií Panayotopoulou-Cassiotovou** (H-0144/09)

Předmět: Krizové řízení a malé a střední podniky

Program krizového řízení v Evropě obsahuje pomoc malým podnikům v rámci Small Business Act. Co bylo v této souvislosti dosud učiněno a co se plánuje?

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážená paní poslankyně, dámy a pánové, Evropská rada se v prosinci loňského roku dohodla na plánu evropské hospodářské obnovy. Tento plán obsahuje konkrétní opatření na podporu malých a středních podniků, z nichž nejdůležitější jsou opatření zaměřená na zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování a snížení administrativní zátěže podnikání. Evropská rada rovněž vyjádřila podporu zejména navýšení intervencí Evropské investiční banky v letech 2008 až 2011, a to především pro půjčky malým a středním podnikům, což představuje navýšení o 10 miliard eur oproti běžným půjčkám tomuto sektoru. Evropská rada kromě toho podpořila dočasné překročení prahové hodnoty de minimis po dobu dvou let v souvislosti se státní podporou pro částky do 500 000 eur a úpravu rámce pro státní podporu, jež jsou nezbytné pro zvýšení podpory podnikům, zejména malým a středním. Evropská rada rovněž vyzvala k používání zrychlených postupů pro zadávání veřejných zakázek, které právo Evropských společenství umožňuje, a ke snížení administrativní zátěže pro podniky. Evropská rada dále podpořila úplnou implementaci akčního plánu Komise pro iniciativu Small Business Act, který Rada přijala 1. prosince 2008. Akční plán pro iniciativu Small Business Act by měl pomoci malým a středním podnikům v období hospodářského útlumu prostřednictvím zlepšení přístupu k financování, snížení administrativní zátěže a podpory malých a středních podniků při využívání přínosu vnitřního trhu a prostřednictvím zvyšování konkurenceschopnosti na zahraničních trzích. Rada došla 5. března k závěru, že tento akční plán by měl být při dodržení zásady subsidiarity plně a co nejrychleji implementován na úrovni Společenství i jednotlivých členských států.

Rada kromě toho znovu připomněla důležitost dalšího zlepšení přístupu k financování – mám tady na mysli úvěry, záruky, mezaninové financování atd. – a také k rizikovému kapitálu pro nově založené inovační podniky a pro malé a střední podniky, přičemž je třeba zohlednit důsledky současné finanční krize. Je třeba posílit přístup na trh pro malé a střední podniky především větším využitím monitorování trhu a jednotlivých odvětví s cílem identifikovat a řešit překážky na vnitřním trhu. Požadavky na účetnictví a postupy pro zakládání nových podniků by měly být podstatně zjednodušeny a urychleny. Evropská rada se na svém zasedání konaném 19. a 20. března shodla na některých opatřeních, kterými jsou: odstraňování existujících překážek a předcházení vzniku nových a dosažení plně funkčního vnitřního trhu, další snižování administrativní zátěže, zlepšení rámcových podmínek pro průmysl v zájmu zachování silné průmyslové základny pro podnikání se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky a na inovace, podpora partnerství

mezi oblastmi podnikání, výzkumu, vzdělávání a odborné přípravy a zlepšení kvality investic v oblasti výzkumu, znalostí a vzdělávání.

Vážené paní poslankyni rovněž sděluji, že Rada dosáhla 10. března 2009 politické dohody, že všechny členské státy by na základě změny směrnice 2006/112/ES měly mít možnost trvale uplatňovat snížené sazby daně z přidané hodnoty na řadu služeb s vysokým podílem lidské práce, které obvykle poskytují právě především malé podniky. Z dalších legislativních návrhů vycházejících z iniciativy Small Business Act by měla Rada přijmout nařízení o statutu evropské soukromé společnosti, které usnadní malým a středním podnikům přeshraniční podnikatelské aktivity. Dále se bude Rada zabývat revizí směrnice o opožděných platbách, jejímž cílem je zajistit, aby právě malé a střední podniky dostávaly za veškeré obchodní transakce zaplacené včas. Co se týče agendy lepší regulace, Komise představila v loňském roce 11 nových zrychlených opatření pro snížení administrativní zátěže podnikatelů s cílem dosáhnout 25% snížení stávající administrativní zátěže způsobené unijními právními předpisy do roku 2012. To by dle odhadů mělo přinést úsporu nákladů ve výši zhruba 30 miliard eur, přičemž největší přínos to bude představovat právě pro malé a střední podniky. Rada vyzvala 10. března letošního roku Komisi, aby navrhla nová konkrétní opatření ke snížení zátěže pro každou ze 13 klíčových prioritních oblastí akčního plánu. Konkrétní kroky v této souvislosti představuje přijetí návrhů na zjednodušení třetí a šesté směrnice týkající se fúzí a rozdělení obchodních společností v prvním čtení v Evropském parlamentu, jakož i schválená revize čtvrté a sedmé směrnice. Avšak tato důležitá práce by měla pokračovat s cílem dosáhnout 25% snížení administrativní zátěže a Komise by měla co nejdříve dokončit prověřování všech stávajících právních předpisů.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Paní předsedající, děkuji panu ministrovi za jeho odpověď, která obsahovala všechna plánovaná opatření. Uplatňování těchto opatření nyní musí samozřejmě přinést opravdové výsledky pro všechny malé a střední podniky v Evropské unii, které v důsledku krize trpí, i pro ty, kteří chtějí malý či střední podnik založit. Právě v tomto bodě bych byla ráda, kdyby mi pan ministr sdělil, zda jsou k dispozici statistiky o zakládání nových podniků a statistiky o podnicích, které zanikají. Ráda bych dostala informace o těchto srovnávacích statistikách, pokud ne dnes, tak v nějaké budoucí odpovědi.

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. - (CS) Já bych v prvé řadě chtěl zdůraznit, že se počty zaniklých a nově vzniklých podniků a také konkrétní podmínky pro založení nového podniku velmi liší v jednotlivých členských státech EU. Zatímco v některých založení malého nebo středního podniku zabere řádově několik dní, v jiných bohužel zabere řádově několik měsíců. Zpracování přibližného přehledu, který by obsahoval údaje, které požadujete, paní poslankyně, je samozřejmě možné a v písemné podobě bychom ho dodali.

Předsedající. - Otázka č. 10 položená **Avril Doyleovou** (H-0145/09)

Předmět: Výsledek jarního zasedání Rady o financování přizpůsobování se změně klimatu

Je s ohledem na jarní summit konaný minulý týden české předsednictví spokojeno s výsledkem jednání týkajících se poskytování finanční pomoci rozvojovým zemím na další přizpůsobování se změně klimatu, která se konala za účasti 15 států v Kodani minulý rok v prosinci?

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. - (CS) Vážená paní předsedkyně, vážená paní poslankyně, dámy a pánové, v závěrech ze zasedání konaného ve dnech 19. a 20. března 2009 Evropská rada konstatovala, že k financování opatření ke zmírňování a přizpůsobování budou zapotřebí značné domácí i vnější zdroje financování jak soukromé, tak veřejné, a to zejména v nejhroženějších rozvojových zemích, a že se EU bude na financování těchto opatření v rozvojových zemích spravedlivou měrou podílet. Odhady Komise vycházející z nedávných studií naznačují, že se do roku 2020 budou muset dodatečně veřejné a soukromé investice zvýšit přibližně na 175 miliard eur, mají-li být emise sníženy na úroveň slučitelnou s cílem EU.

Současné analýzy rovněž napovídají, že více než polovinu z těchto investic bude třeba učinit v rozvojových zemích. Sekretariát Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu dále odhaduje, že se rozsah potřeb přizpůsobení bude v rozvojových zemích v roce 2030 pohybovat v řádu 23 až 54 miliard eur ročně. Pokud jde o financování opatření ke zmírňování v rozvojových zemích, přijala Rada jasný postoj. Rozvojové země by měly s pomocí rozvinutých zemí vypracovat strategie a plány rozvoje nízkouhlíkového hospodářství. Tyto strategie a plány by měly rozlišovat mezi opatřeními, která lze přijmout samostatně, neboť s nimi jsou spojeny nulové či jen velmi nízké náklady, nebo dokonce znamenají ve střednědobém horizontu čistý přínos, a opatřeními, která povedou ke kladným dodatečným nákladům, jež nemohou jednotlivé země samy snadno nést.

Pro provádění kodaňské dohody je zásadní dostatečná, předvídatelná a včasná finanční podpora. Mezinárodní finanční architektura zajišťující tuto podporu musí být založena na zásadách účinnosti, účelnosti, rovnosti,

transparentnosti, odpovědnosti, soudržnosti, předvídatelnosti a řádného finančního řízení. V souvislosti se zdroji financování Evropská rada potvrdila možnosti, které lze v mezinárodních jednáních dále prozkoumat, přístup založený na příspěvcích na základě dohodnutého rozsahu, tržní přístup na základě ujednání o dražbách nebo kombinace těchto a jiných možností. V přechodu k celosvětovému trhu s uhlíkem budou navíc při financování snižování emisí v rozvojových i transformujících se ekonomikách hrát i nadále významnou úlohu flexibilní mechanismy, mechanismus čistého rozvoje a společné provádění. V této souvislosti bude důležité posílit celistvost z hlediska životního prostředí, příspěvek k udržitelnému rozvoji a spravedlivé geografické rozložení. Je třeba rovněž dále rozšířit trh s uhlíkem, aby dával jasné signály o ceně uhlíku. Jde totiž o jeden z nákladově nejefektivnějších způsobů snižování emisí, který současně poskytuje zřetelný stimul pro přechod k nízkouhlíkovému hospodářství. V návaznosti na dohodu EU o klimaticko-energetickém legislativním balíčku Rada vedle toho také zdůraznila příspěvek tohoto balíčku k úsilí EU o zajištění finančních prostředků na opatření zaměřená na zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se jí. Je zřejmé, že v oblasti financování je třeba ještě mnohé vykonat. Evropská rada rozhodla, že se k tomuto tématu vrátí na svém červnovém zasedání, aby v souvislosti s probíhajícími mezinárodními jednáními dále zpřesnila svůj postoj.

Avril Doyle (PPE-DE). - Chtěla bych poděkovat českému předsednictví za jeho odpověď. Ve skutečnosti jsem ji obdržela dnes již dříve písemně, protože se předpokládalo, že se k otázce č. 10 nedostaneme.

Mohu skutečně předpokládat, že je to stanovisko české vlády, jak jste právě uvedl, protože by mě potěšilo, kdyby tomu tak bylo? Děkuji vám, protože to znamená, že česká vláda ušla od počátku tohoto předsednictví dlouhou cestu, pokud jde o otázky změny klimatu.

Kromě zasedání Rady v červnu, můžete naznačit, jaký bude další postup ve věci dohody o takzvaném „spravedlivém podílu“ na financování třetích zemí ze zdrojů Evropské unie, pokud jde o zmírňování klimatických změn a přizpůsobování se těmto změnám? Plně souhlasím s tím, co jste řekl o trhu s uhlíkem a jeho přínosu.

Předsedající. – Děkuji, paní Doyleová. Vidím, že vaše otázka byla zodpovězena předem. To je praxe, kterou jsem si u Rady i Komise po dlouhou dobu přála, takže vám oběma děkuji za to, že se tak stalo.

(Výkřik Avril Doyleové: „To proto, že předpokládali, že se nedostaneme k otázce č. 10!“)

Petr Nečas, úřadující předseda Rady. – (CS) Vážená paní poslankyně, dámy a pánové, oč kratší je předsednictví této české vlády, o to se snaží být rychlejší, a to je možná ten důvod, proč se snažíme být takto rychlí a všechno včas administrativně ošetřit. Na otázku, kterou položila paní poslankyně, mi dovoluji sdělit, že Evropská rada bude na toto téma znovu jednat v červnu letošního roku. Podle názoru Rady je důležité více se zaměřit na finanční mechanismy boje se změnou klimatu. Rada v dostatečné době před kodaňskou konferencí zveřejnila přístup Evropské unie k různým metodám financování mitigačních a adaptačních opatření, k podpoře nových technologií a k vytváření vhodného prostředí pro realizaci těchto plánů. Rada také ukáže, jakým způsobem se bude EU na těchto plánech konkrétně podílet a Rada také vysvětlí, jakým způsobem budou mezi členskými státy sdíleny náklady a úsilí vedoucí k realizaci těchto cílů. To vše na základě konkrétních návrhů Evropské komise.

Co se týče některých dalších problémů financování globální dohody o boji se změnou klimatu, tak EU dala jasně najevo, že chce v této otázce převzít odpovídající odpovědnost. EU navíc stanovila základní principy týkající se financování a dala najevo, že o těchto možnostech hodlá jednat se svými partnery ve světě. Je však jasné, že je příliš brzy odhalit naše karty tím, že zveřejníme některá čísla. Nebylo by to rozumné, nebylo by to prozíravé, nebylo by to taktické. Máme představu o tom, kolik prostředků bude pro realizaci globálního plánu potřeba. Musíme však alespoň přibližně vědět, jaká mitigační opatření se třetí země chystají zavést. V tomto kontextu bych rád uvedl, že EU si již v roce 2007 stanovila dobrovolný závazek snížení emisí o 20 % a 30% závazek v případě úspěšné globální dohody, a to dlouho předtím, než jakákoli jiná země na světě vůbec o mitigačních návrzích cokoli zveřejnila.

Předsedající. – Vzhledem k tomu, že mám tu příležitost, zmíním se tady o této věci, protože se mi zdá, že pokud otázky, o kterých si myslíme, že se na ně nedostane, mohou být zodpovězeny předem, pak není důvod, proč by otázky, na které se dostane, neměly být zodpovězeny předem, abychom – tak jako právě teď – dosáhli lepší a plodnější diskuse. Děkuji vám oběma za to, že jste to zde prokázali, o což jsme zde po dlouhou dobu usilovali.

Otázky, které nebyly pro nedostatek času zodpovězeny, budou zodpovězeny písemně (viz příloha).

Tímto je doba vyhrazená pro otázky ukončena.

(Zasedání bylo přerušeno v 20:10 a pokračovalo v 21:00.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Místopředseda

20. Požadavky na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0096/2009), kterou vypracoval pana Csibi jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie (přepracované znění) (KOM(2008)0399 – C6-0277/2008 – 2008/0151(COD)).

Magor Imre Csibi, zpravodaj. – Pane předsedající, chtěl bych poděkovat stínovým zpravodajům za jejich spolupráci v úsilí o dosažení kompromisní dohody s Radou o přepracovaném znění směrnice o ekodesignu.

Byl to náročný proces, hlavně kvůli velmi restriktivní povaze přepracovaného znění. Legislativní návrh, v němž může Parlament sotva něco změnit, není vhodným rámcem pro spolurozhodování. My už nejsme institucí, která se omezuje na udělování souhlasu, a to není způsob, jakým si přeje Parlament v budoucnu pracovat na přepracovaném znění.

Jsem však potěšen, že navzdory těmto problémům se nám podařilo dosáhnout kompromisu, který potvrzuje základní zásady návrhu Komise, jako je rozšíření působnosti na výrobky spojené se spotřebou energie, a který také přináší větší upřesnění a větší důraz na všechny příslušné environmentální parametry.

Kompromis tedy zdokonaluje definici „výrobků spojených se spotřebou energie“ objasněním, na které výrobky by se mohla vztahovat prováděcí opatření, jako jsou například izolační materiály do oken nebo určité zařízení využívající vodu, např. sprchy nebo vodovodní kohoutky. A trvám na tom, že tyto příklady neznamenaají, že tyto výrobky budou automaticky zahrnuty.

Předně budou podrobeny zvláštnímu posouzení dopadu a prováděcí opatření budou připravována jen pro ty výrobky, které mají významný dopad na životní prostředí, významný potenciál ke zlepšení a na které se nevztahují jiné právní předpisy, jež mohou dosáhnout stejných cílů rychleji a s menšími náklady.

Kompromis dále stanoví posouzení metodiky používané při přípravě prováděcích opatření, aby byla lépe vyřešena otázka účinnosti zdrojů a přístup zohledňující celý životní cyklus. V době ubývajících přírodních zdrojů se musíme zaměřovat nejen na energetickou účinnost, ale také na optimalizaci využívání zdrojů jako celku. Navíc se musíme snažit snížit dopad našich výrobků na životní prostředí nejen ve fázi jejich využívání, ale v průběhu celého životního cyklu, od výběru suroviny až po výrobu, balení, používání až do konce jejich životnosti.

I když se teď směrnice rozšiřuje jen na výrobky spojené se spotřebou energie, měli bychom být do budoucna připraveni na další rozšíření na všechny výrobky. Výbor pro životní prostředí i Výbor pro průmysl požadovaly jasný závazek, že působnost směrnice bude rozšířena po jejím přezkumu v roce 2012 i na jiné výrobky než na ty, které jsou spojené se spotřebou energie.

V odpovědi na to se Komise zavázala, že v případě potřeby zavede stávající metodiku s ohledem na další rozšíření působnosti na všechny výrobky. O rozšíření působnosti na všechny výrobky po přezkumu směrnice v roce 2012 jsme však nedokázali získat žádný pevný závazek. Byl bych rád, kdyby Komise projevila pevnější přístup s ohledem na budoucnost, zvláště proto, že dnes máme k dispozici všechny nástroje, což také byla podle provedeného posouzení dopadu ta nejlepší možnost. V tomto smyslu jsme podle mého přesvědčení promeškali příležitost udělat pro životní prostředí více s menším byrokratickým zatížením.

Je tu také přezkum v roce 2012. Jistě nebudeme nic namítat proti faktu, že potřebujeme změnit své způsoby spotřeby a výroby a začít užívat čistší výrobky. Změna je potřebná, avšak změna je rovněž možná bez nadměrného zatížení podniků a domácností.

Budováním nízkouhlíkového hospodářství, které bude účinně využívat zdroje, můžeme dát nový podnět pro konkurenceschopnost. Směrnice o ekodesignu znamená pro průmysl velkou příležitostí k rozvoji více konkurenčních podniků, založených na zelených technologiích. Vytváří rovné podmínky v celé Evropě,

sníží byrokracii a výrobní náklady. Poskytuje průmyslu také pružnost, protože samoregulační opatření mohou být uznávána jako alternativy regulativních prováděcích opatření.

V neposlední řadě tu máme postup, podle kterého jsou příslušné zúčastněné strany konzultovány a zapojovány do definování a přezkumu prováděcích opatření a posuzování samoregulačních opatření. Na základě konzultací se zúčastněnými stranami jsem si uvědomil, že podniky, které myslí na budoucnost, nečekají až na předpisy, aby byly považovány za vyhovující, a přijímají aktivní opatření. Některé tak činí z nezištného zájmu, avšak většina proto, že ekologické uvědomění je prostě dobré pro obchod.

Potřebujeme nicméně poskytnout průmyslu správné signály. Přestože mou představu o rozšíření požadavků na ekodesign na všechny výrobky nesdílejí všichni moji kolegové, jsem pevně přesvědčen, že pouze přechodem na čistší výrobky dokážeme zastavit ničení životního prostředí.

Více než 80 % všech dopadů výrobků na životní prostředí určeno během fáze designu výrobku. Lepší design výrobků by zabránil plýtvání a přinesl spotřebitelům účinnější, spolehlivější a trvanlivější výrobky.

Rozšíření požadavků na ekodesign na výrobky spojené se spotřebou energie, jako jsou například okna nebo vodovodní kohoutky, znamená první krok směrem k ambicióznějšímu přístupu a udržitelné výrobní politiky na úrovni EU.

Někdy mohou i malé kroky vést k významným výsledkům. Doufám, že schválíte tuto kompromisní dohodu jako cestu kupředu a že budete pokračovat v tlaku na optimalizaci plného potenciálu ke zlepšení životního prostředí a podporovat design výrobků šetrnějších k životnímu prostředí.

Günter Verheugen, místopředseda Evropské komise. – (DE) Pane předsedající, vážení poslanci, chtěl bych začít poděkováním zpravodaji, panu Csibimu, za jeho vynikající práci na tomto návrhu a říci, jak jsem potěšen, že díky jeho práci bylo možné dosáhnout dohody v prvním čtení.

Obsah návrhu je – čistě z právního hlediska – omezený. Návrh v podstatě spočívá v rozšíření působnosti stávající směrnice o ekodesignu mimo oblast energetických spotřebičů, na které se v současnosti vztahuje, tak, aby se vztahovala na všechny výrobky spojené se spotřebou energie. Z politického hlediska je však tato změna nanejvýš významná. Představuje důležitý krok na cestě k třetí průmyslové revoluci v Evropě, k přeměně našich evropských národních hospodářství na národní hospodářství s nízkými emisemi CO₂.

Představuji si, jak budou evropské výrobky vypadat v budoucnu. Evropské výrobky budoucnosti, označené „Made in Europe“, budou vůbec těmi nejvíce inovačními, nejbezpečnějšími a také nejvíce účinnými z hlediska energie a zdrojů. Jsem přesvědčen, že vedoucí role Evropy v energetické účinnosti a šetrném využívání zdrojů prospěje nejen životnímu prostředí, ale také naší zaměstnanosti. Výrobky a postupy šetrné k životnímu prostředí začínají v současnosti, i v době krize, prudký hospodářský růst a tento vývoj bude pokračovat.

Podle mého názoru je tato směrnice dobrým příkladem integrované výrobní politiky. Ta už prokázala svou hodnotu a my zaznamenáváme dobré výsledky v oblasti energetických spotřebičů. Směrnice stanoví rámec pro určování požadavků na ekodesign, které berou v úvahu skutečný dopad výrobků na životní prostředí za celý jejich životní cyklus. Jak už pan Csibi řekl, směrnice otevírá cestu k dobrovolné iniciativě průmyslu. Omezuje oficiální určování požadavků na ty výrobky, u nichž by bylo možné hospodárným způsobem realizovat potenciál významných úspor.

V současnosti platná směrnice už výrazně přispívá k dosažení evropských cílů na poli omezování, prostřednictvím zákazu žárovek, kotlů a dalších energeticky neúčinných spotřebních výrobků. Rozšíření působnosti směrnice na všechny výrobky spojené se spotřebou energie přináší obrovský potenciál dalšího snížení spotřeby energie a tudíž i emisí CO₂.

Když to shrneme, každý výrobek, který je důležitý z hlediska spotřeby energie, teď patří do působnosti směrnice. Ta se proto vztahuje také na ty výrobky, jejichž využíváním se přímo nespoteblovává energie, které však ovlivňují spotřebu energie nepřímo. Takže teď mohou být například stanovovány požadavky na výrobky, které používají vodu, či na okna. Uvedme jeden příklad: pouhým zvýšením počtu oken s dvojnásobným zasklením by mohlo dojít do roku 2020 k úspoře energie o dalších 30 %. To se rovná úsporám 55 000 gigawatthodin, které představují snížení emisí CO₂ o 27 megatun nebo výkon dvou až tří jaderných elektráren. To dokládá obrovský dopad, kterou mohou na první pohled zbytečné změny přinést.

Komise hodlá pokračovat ve své průběžné práci na přibližně 25 prováděcích opatřeních v rámci směrnice o ekodesignu, vyhlášených v jejím pracovním plánu na období 2009-2011. Navíc po konzultacích

s konzultačním fórem pro ekodesign podle článku 16 směrnice stanoví, které výrobky mají být zahrnuty do druhého pracovního plánu k 21. říjnu 2011.

Do roku 2012 Komise rovněž prozkoumá podle článku 21, zda by bylo vhodné rozšířit působnost směrnice na výrobky, které nejsou spojené se spotřebou energie, ale které mají vliv na zachování zdrojů.

Jak bylo dohodnuto při jednáních, která vedla k dohodě v prvním čtení, vydává Komise prohlášení. Parlament o tomto prohlášení ví. Po tomto zasedání bude předán předsednictvu.

Díky rychlému přijetí návrhu v prvním čtení může teď Komise provádět udržitelnou průmyslovou politiku a dát se rovnou do práce na přípravě dalších konkrétních kroků k úsporám energie a snížení emisí CO₂.

Dovolte mi, aby svůj příspěvek uzavřel poznámkou, že úzká spolupráce mezi Parlamentem, Radou a Komisí jednání urychluje. S velkým potěšením vám mohu oznámit, že se Komise cítí být schopna podpořit všechny pozměňovací návrhy, které podal zpravodaj pan Csibi. Děkuji vám.

Anders Wijkman, jménem skupiny PPE-DE. – Pane předsedající, chtěl bych poděkovat zpravodaji panu Csibimu.

Výsledkem našeho společného úsilí, které jsme vynaložili na přezkum směrnice o ekodesignu, je podle mého názoru do značné míry promarněná příležitost. Rozšířit působnost z energetických spotřebičů na výrobky spojené se spotřebou energie je přirozeně dobrá věc. Proč však zůstat jen u toho? Problémy, kterým čelíme při využívání zdrojů, překračují hranice energetiky. Pan komisař by to měl vědět.

Problémem je celkový tlak vyvíjený na ekosystémy a přírodní zdroje. Svědčí o tom četné vědecké zprávy a v nemalé míře naše vlastní tematická strategie pro oblast přírodních zdrojů. Podle odhadů jsou dvě třetiny významných ekosystémů na světě využívány nadměrně, a my tak vyčerpáváme přírodní zdroje. Tento problém se zhoršuje s nárůstem hospodářství a obyvatel. Skutečností je, že současný koncept a model růstu je neudržitelný. Kdo, když ne Evropská unie, by mohl pomoci tento model přeměnit na udržitelnější?

Směrnice o ekodesignu nabízí podle mého názoru cestu vpřed. Stejně jako v případě energetické účinnosti bychom mohli zavést standardy a normy, jak si vybírat materiály a jak navrhovat výrobky, abychom usnadnili jejich recyklaci a opětovné využití, a zvýšili tak účinnost zdrojů. Co nejdříve se budeme muset zabývat řešením účinnosti zdrojů. Viděl jsem dřívější návrhy Komise, které zahrnovaly problematiku účinnosti zdrojů, a je pro mne záhadou, proč se na těchto návrzích dále nepracovalo.

Řekněte mi, kde jinde máme v právních předpisech EU opatření, která podporují účinnost zdrojů? Potřebujeme politické rámce, které podporují účinnost zdrojů všeobecně, které vybízejí společnosti, aby zkoušely nové obchodní modely – jakým je funkční myšlení – nabízející spíše služby než výrobky, u nichž jsou příjmy získávány kvalitou služeb, nejen cestou zvýšeného objemu prodeje.

Jak jsem řekl, to vše se mohlo ve směrnici vyřešit. Předpokládám, že za pár let budeme všichni litovat, že jsme dnes nebyli aktivnější. Jak jsem už řekl, je to promarněná příležitost.

Dorette Corbey, jménem skupiny PSE. – (NL) Pane předsedající, chtěla bych začít poděkováním panu zpravodaji. Obdivuji a oceňuji jeho oddanost a angažovanost a vysoce také hodnotím jeho rychlost. Domnívám se, že to mohlo proběhnout o něco rychleji, a je nešťastné, že byl ve své práci zdržen.

Evropa teď zápolí s hospodářskou krizí, avšak my všichni už po mnoho let ve skutečnosti zápasíme s nedostatkem inovací. Na jiných kontinentech je často více inovací než v Evropské unii. Spojené státy proto, že investují daleko více peněz – z veřejného ale také ze soukromého sektoru – do výzkumu a vývoje. Japonsko je vysoce inovační, zčásti díky svému programu „top runner“. Naše směrnice o ekodesignu je zaměřena na inovace. To je dobré pro životní prostředí i pro hospodářství. Značka *Made in Europe* by měla opravdu symbolizovat většinu výrobků šetrných k životnímu prostředí.

Inovace musí probíhat v několika směrech: nižší spotřeba energie, menší znečišťování výrobou a spotřebou, daleko lepší využívání přírodních zdrojů a zaměření se na opětovné využití nebo recyklaci výrobků po skončení jejich životnosti. Netýká se to jen výrobků spojených se spotřebou energie, a plně souhlasím se zpravodajem, že ve skutečnosti by se to mělo týkat všech výrobků.

Jinak řečeno, zdroje jsou důležité. Jestliže do dvaceti let bude na této planetě téměř devět miliard obyvatel, a pokud budou všichni chtít přiměřenou míru prosperity, pak bude nezbytné nakládat s přírodními zdroji dobře a úsporně. Máme inspirativní projekty, jako je Michaellem Braungartem předložený koncept od kolébky do kolébky, založený na radikální myšlence umožnit kompletní opětovné využívání materiálů.

Důležitou otázkou dneška je: opravdu směrnice o ekodesignu funguje? Nejznámějším příkladem výsledků směrnice o ekodesignu je zákaz tradičních žárovek, což představuje nepopulární avšak velmi pozitivní rozhodnutí. Bohužel stále se projevuje určité nedorozumění o energetické účinnosti LED žárovek, které se ukazují být o něco méně výhodné, než uvádějí výrobci.

Jiným nežádoucím příkladem provádění směrnice o ekodesignu je označování energetické spotřeby. Teď máme značky AA, A+, A20, A40 a brzy ponесou všechny výrobky určitý typ označení třídy A. Prozatím je zcela nejasné, co to znamená, a to opravdu není dobrým příkladem ekodesignu.

Vážení poslanci, toto přepracování nemůže bohužel vyřešit všechno. Stojí nám v cestě naše vlastní postupy a dohody a jde vskutku o promarněnou příležitost. Doufáme, že hodnocení poskytne příležitost ke zlepšení. Je důležité, aby směrnice o ekodesignu byla brzy důkladně vyhodnocena. Přinese opravdu inovace, o které usilujeme? Umístí Evropskou unii a evropské výrobce na vrchol trhu? Uspoří energii? Sníží plýtvání přírodními zdroji a jejich využívání? A co je nejdůležitější, může být její působnost rozšířena na výrobky, které nejsou spojené se spotřebou energie, a na veškeré výrobky?

Holger Krahmer, jménem skupiny ALDE. – (DE) Pane předsedaj, pane komisaři Verheugene, dámy a pánové, chtěl bych pronést několik varovných slov k tomuto kompromisu, kterého bylo dosaženo velmi rychle – opravdu překvapivě rychle.

Udělalí jsme tak rychlý skok dopředu, že bychom mohli tuto směrnici přijmout prakticky bez rozpravy dnes večer. To musí být jedním z důvodů, proč se tak málo poslanců chystá promluvit. Chtěl bych upozornit na to, že působnost této směrnice rozšiřujeme v době, kdy sotva máme nějaké zkušenosti, jak proběhlo provádění stávající směrnice. Chtěl bych také všem připomenout, že jsme o působnosti diskutovali v Parlamentu a že ji tato sněmovna chtěla rozšířit, aby se vztahovala na všechny výrobky. Soudím, že by to vedlo špatným směrem. Není totiž přijatelné ani rozumné vystavit každý výrobek vyrobený v EU povinnosti posoudit podle environmentálních požadavků a je politováníhodné – přinejmenším z mého pohledu – že je to zahrnuto do znění jako možnost pro rok 2012.

Chtěl bych upozornit, že si musíme dát pozor, aby se Evropská komise nestala úřadem pro plánování výrobků. Politici a úředníci neznají lépe, a to ani po zkušenostech s finanční a hospodářskou krizí, jak by měly být výrobky vyráběny, v čemž jsou patrně lepší inženýři. Závěrem bych chtěl všem připomenout, že narůstající složitost těchto výrobních předpisů zasahuje malé a střední podniky. Tyto podniky mohou stěžet mnohé z těchto požadavků splnit už teď a to, co dnes uděláme, je ještě více zatíží, přitom jsme podle mého mínění tyto praktické důsledky dostatečně nevážili.

Satu Hassi, jménem skupiny Verts/ALE. – (FI) Pane předsedající, dámy a pánové, upřímně děkuji zpravodaji, panu Csibimu, za jeho vynikající práci.

Směrnice o ekodesignu nepatří k těm záležitostem, které by dokázaly vzrušovat média a širokou veřejnost, nicméně opravdu se týká něčeho, co je velmi důležité, i když i já sdílím názor pana Wijkmana, že její působnost by měla být rozšířena, aby postihovala účinnost zdrojů obecně.

Podle všech průzkumů, které analyzovaly náklady na ochranu klimatu, právě úsporou energie snížíme emise nejrychleji a levněji. Pokud zavedeme pro zařízení a výrobky požadavky na energetickou účinnost, dosáhneme tím významných úspor energie bez potřeby vystavit veřejnost spoustě dalších obtíží.

Odhaduje se, že v EU jsou budovy příčinou 36 % emisí skleníkových plynů. Podle zpráv, které jsme všichni viděli, je zlepšení energetické účinnosti budov jedním z nejhospodárnějších způsobů ochrany klimatu. Nyní máme rozšířit působnost směrnice o ekodesignu a nastolit energetické požadavky například pro okna, stěny a izolační prvky v budovách. To je jen správné a považuji za vynikající, že jsme nedovolili lobbistům chemického průmyslu toto zcela nezbytné rozhodnutí zablokovat. Tato směrnice nám hodně pomůže při dosažení cíle v podobě 20% úspor energie.

Jiným důležitým prostředkem, který máme k dispozici, je označování energetické spotřeby zařízení. Bylo by opravdu hloupé, kdyby se Komise snažila skoncovat se stupnicí A až G, která fungovala tak dobře, spotřebitelé se s ní obeznámili a stala se modelem jinde ve světě. Jsem ráda, že Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku přijal tento týden pevné stanovisko ve prospěch zachování stupnice A až G a aktualizace jejích kritérií podle technologického vývoje. Doufám, že Komise bude nakonec věnovat pozornost velmi důraznému a jasnému názoru tohoto parlamentu.

Günter Verheugen, místopředseda Evropské komise. – (DE) Vážení poslanci, polemika probíhající při této rozpravě se netýká energetické účinnosti. Domnívám se, že všichni se shodli na tom, že návrh Komise povede

k velkému kroku na cestě ke zvyšování energetické účinnosti, úsporám energie a snížení emisí skleníkových plynů. Právě o tom návrh je. Jde o návrh, který se týká naší politiky v oblasti klimatu a energie. Proto jsem poněkud udiven rozsáhlou kritikou, kterou jsem právě vyslechl. Myslím, že tím, co jsem zde dnes řekl, jsem velmi jasně ukázal, že integrovaná výrobní politika, kterou Komise uskutečňuje, považuje energetickou účinnost a zachování zdrojů za neoddělitelně propojené. V tomto ohledu hraje zachování zdrojů naprosto zásadní roli v návrhu, který projednáváme, opravdu je to tak. Zdá se, že tato skutečnost byla přehlédnuta.

Snad bych mohl poukázat na to, že pokud jde o prováděcí opatření, příloha 1 směrnice už pokrývá všechny environmentálně důležité vlastnosti výrobku po celou jeho životnost – takže zahrnuje účinnost zdrojů, nikoli jen energetickou účinnost – a že Komise bere tyto okolnosti v úvahu, když s pomocí specificky vyvinuté metodiky určuje, které parametry ekodesignu mají být regulovány prostřednictvím prováděcích opatření pro ekodesign spotřebičů. Z pohledu konkrétních prováděcích opatření je otázka účinnosti zdrojů absolutně klíčová.

Dovolte mi ale, abych řekl něco zcela obecného o politice v této oblasti. Myslím, že tuto novou výrobní politiku, která bude mít obrovský dopad na chování spotřebitelů, na průmyslovou výrobu v celém rozsahu a na celé naše hospodářství, nelze završit najednou, ale že je třeba ji provádět postupně. Navíc vždy je rozumné stanovit zákonná pravidla, až když máme alespoň minimální zkušenosti, a právě těch v této chvíli nemáme dost, co se týče účinnosti zdrojů z pohledu standardních spotřebních výrobků. My jsme nicméně určili velmi jasně směr, kterým se pohybujeme a já jsem si zcela jist, že až se příště sejeme k projednávání této směrnice, nebudeme se už zaměřovat na energetickou účinnost, ale na zachování zdrojů.

Byl bych vám všem velmi vděčný, kdybychom za současné situace mohli udělat to, co lze nyní rozumně dosáhnout, a společně si uvědomili, co je opravdu důležitým a trvalým přínosem pro minimalizaci spotřeby energie, a tudíž pro dosažení našeho cíle, tj. učinit z Evropy světového vůdce v energetické účinnosti a snižování emisí CO₂.

místopředseda Evropské komise.

Prohlášení Komise

Zpráva poslance Csibiho (A6-0096/2009)

Komise prohlašuje, že bude-li návrh na rozšíření působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie přijat, nebude to mít na provádění pracovního programu v jeho současné podobě vliv.

Komise při stanovování pracovního programu a navrhování nových prováděcích opatření v rámci přepracované směrnice rovněž řádně zohlední zkušenosti, které byly v souvislosti se směrnicí dosud získány. V souladu s čl. 15 odst. 2 písm. c) směrnice a v souladu se zásadami lepší právní úpravy bude Komise usilovat zejména o zajištění toho, aby právní předpisy EU o výrobcích zůstaly i nadále obecně consistentní.

Při posuzování toho, zda je vhodné rozšířit podle článku 21 působnost směrnice na výrobky, které spojeny se spotřebou energie nejsou, Komise zváží, zda je třeba upravit metody pro určování významných ekologických parametrů a pro práci s nimi.

Magor Imre Csibi, zpravodaj. – Pane předsedající, kompromis není nikdy snadný a dnešní rozprava nám ukázala, že máme různé názory, avšak nikdy také není snadné najít zlatou střední cestu mezi progresivností Evropského parlamentu a realismem generálních ředitelství a Rady.

Chtěl bych ale upřímně poděkovat našim kolegům z generálních ředitelství za jejich pružnost. Poděkovat bych chtěl rovněž komisaři Verheugenovi za jeho podporu a laskavá slova a stínovým zpravodajům, kteří mi při tomto legislativním procesu pomáhali.

Podle mého názoru jsme u tohoto návrhu uspěli při hledání zlaté střední cesty a nalezení způsobu jeho projednání, který nadměrně nezatíží evropský průmysl a pomůže nám také dosáhnout vyšší úrovně energetické účinnosti a účinnosti zdrojů evropského průmyslu.

Chtěl bych ale rovněž zčásti reagovat na to, co řekl kolega pan Krahmer, a vyjádřit svou naději, že provedení tohoto návrhu proběhne stejně rychle jako naše legislativní práce.

Přál bych si, aby provedení proběhlo rychle. Chtěl bych vidět rychle výsledky, které především poslouží zájmům evropských občanů a potom také zájmům evropského průmyslu.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra ve 12 hodin.

Písemná prohlášení (článek 142)

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Současná finanční krize jen posiluje povinnost EU dostát svým závazkům v oblasti energetiky a životního prostředí. Musí se přijmout mnoho opatření (například o ekodesignu), aby se způsob, jakým v Evropě spotřebováváme a vyrábíme výrobky, stal udržitelnější, bez dalších nákladů pro podniky a občany.

Ekodesign se týká prvního stadia životního cyklu výrobku. Cílem nového pojetí je zabránit dopadu, který mají výrobky a výrobní procesy na životní prostředí. Přibližně 80 % dopadů výrobku na životní prostředí a příslušných nákladů během jeho životnosti je možné vyčíslit ve fázi jeho designu. Nahromadění a šíření znalostí nabytých výrobci při práci na ekodesignu je jedním ze zásadních přínosů reformy směrnice o ekodesignu.

Informování spotřebitelů o energetické účinnosti a účinnosti zdrojů by se mělo stát v rozhodování výrobců klíčovým prvkem. Zlepšení energetické účinnosti je tím nejrychlejším a nejlevnějším způsobem, jak snížit emise skleníkových plynů. Za účelem větší transparentnosti pro spotřebitele, průmysl a příslušné orgány a usnadnění rychlého sběru dat pro spotřebitele a malé a střední podniky musí být k dispozici dostupná databáze.

Podporuji požadavek, který předložila Komise na vytvoření veřejné databáze údajů o ekodesignu, dostupné online.

21. Harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0068/2009) paní Nerisové jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh (KOM(2008)0311 – C6-0203/2008 – 2008/0098(COD)).

Catherine Neris, zpravodajka. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dány a pánové, dnes večer přistupujeme k ukončení první fáze práce na zkoumání návrhu Komise na podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh.

Chci v této souvislosti poděkovat panu komisaři za jeho technickou podporu a rovněž děkuji všem stínovým zpravodajům za jejich přístupnost a ochotu zapojit se do dialogu, který nám umožnil postupně se dopracovat ke shodným stanoviskům a dosáhnout dohody o hlavních aspektech této záležitosti.

Je sice pravda, že plně podporujeme cíle reformy, která má zlepšit fungování trhu, potvrdit důvěryhodnost značky CE a zjednodušit systém, a sdílíme nesporný zájem na tom, abychom měli společný technický jazyk, nicméně naprostá většina členů Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů chtěla vyjádřit své pochybnosti.

Tyto pochybnosti je možné vysvětlit v první řadě naším jednomyslným přáním vyvarovat se zjednodušujících a uvolňujících postupů a držet na uzdě kontrolu výrobků a prohlášení o vlastnostech.

Vycházejí také ze stanoviska Komise, která se podle našeho názoru zdá být spokojená se situací, kdy jsou kritéria posouzení výrobku zčásti ponechána na členských státech, takže skutečný význam značky CE závisí na zemi, v níž jsou výrobky uvedeny na trh, a to má dopad na její důvěryhodnost.

Naše výhrady jsou založeny na skutečnosti, že v době, kdy chceme přivést Evropu na cestu k zelenému hospodářství, se navržené znění nezabývá ani vlivem výrobků na spotřebu energie, ani jejich částečnou škodlivostí pro uživatele.

Jako reakci na tyto obavy Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů navrhl řadu změn. Já se osobně zmíním o pěti z nich.

Především navrhuje zachování povinnosti, aby výrobky uvedené na trh měly značku CE, a bylo tak zaručeno, že vše, co bylo v Evropě prodáno, prošlo odpovídajícími kontrolními postupy.

Tento požadavek nesmí přispět ke vzniku dalšího zatížení pro nejslabší společnosti a znevýhodnit tak jejich činnost. To je důvod, proč jsme obhajovali zachování zjednodušených postupů pro mikropodniky a proč jsme navrhli opatření týkající se osvobození drobných řemeslníků od povinného označování značkou CE.

Druhý bod se týká zjednodušených postupů, které usnadní přístup k značce CE. My jsme se nicméně rozhodli vyhradit možnost těchto postupů výrobcům stavebních výrobků, nikoli jejich dovozcům. Tento přístup, který má zlepšit dohled nad trhem, nám umožní zabránit v dovozu výrobků nízké jakosti pochybnými dovozními společnostmi.

Třetí významnou změnou je zavedení minimální harmonizace kritérií pro posuzování stavebních výrobků v Evropě. To má zajistit, aby měla značka CE stejný význam v kterékoli zemi, v níž je výrobek uveden na trh.

Ve skutečnosti bychom byli rádi, aby pokud možno byly požadavky uplatňované při posouzení výrobku v Evropě ve všech členských státech stejné. Za tím účelem jsme také navrhli možnost zavedení nových kritérií posuzování, která nejsou jen čistě technická, ale mohou být použita také na hodnocení vlivu na témata obecného zájmu, jako jsou environmentální, bezpečnostní a zdravotní rizika.

Ze stejného důvodu – a to je čtvrtý bod – jsme pomohli významně zlepšit informace pro uživatele, které výrobci poskytují v prohlášení o vlastnostech. Výrobci budou zejména muset oznámit veškeré škodlivé látky, uváděné napříště v příloženém seznamu, který bude obsahovat rovněž látky zmíněné ve směrnici REACH.

Jako poslední bod uvedu, že se členové Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů pokusili zavést větší transparentnost certifikačních podmínek pro stavební výrobky, větší transparentnost role společností v certifikačním procesu a větší transparentnost také v objasňování podmínek pro přístup k použití značky CE, s jasným rozlišením přístupových cest pro výrobky, na které se vztahuje harmonizovaná norma, od cesty vyhrazené pro výrobky, na které se nevztahuje a které jsou často označovány jako inovativní výrobky.

Tato práce spěje fakticky ke svému konci, nebylo však dosaženo stadia, kterého jsme dosáhnout chtěli. Obtíže, kterým čelila Rada při formulování stanoviska, vedly k tomu, že jsme se nemohli dohodnout, navzdory dobré spolupráci s francouzským a českým předsednictvím.

Dnes toho lituji, i když jsem si vědoma, že čas navíc, který je nám přidělen, by nám mohl umožnit, abychom v druhém čtení dosáhli daleko většího konsensu a především abychom vedli smysluplnější diskusi, v níž budou vyslovena stanoviska k této oblasti.

Günter Verheugen, místopředseda Evropské komise. – (DE) Pane předsedající, vážení poslanci, chtěl bych poděkovat zpravodajce, paní Nerisové, za její úsilí při práci na tak komplexním a technicky složitém návrhu. Je to legislativní proces, který před nás všechny postavil velké výzvy, musí nám však být jasné, že zde hovoříme o budoucnosti mimořádně důležitého odvětví.

Samotné stavební výrobky už teď tvoří 3 % výrobků pocházejících z vnitřního trhu, a když zahrneme stavební činnost, odvětví stavebnictví se na celkovém hospodářském výkonu Evropské unie podílí 10 %. Je proto naprosto zřejmé, že úsilí o zvýšení konkurenceschopnosti tohoto odvětví – zvláště za současné krize – je mimořádně důležité.

Tímto návrhem jsme usilovali o vytvoření pevného základu pro posílení vnitřního trhu stavebních výrobků. Jen tímto způsobem zajistíme nezbytný růst a pracovní místa po oživení hospodářství. K dosažení tohoto cíle musí být stávající směrnice o stavebních výrobcích uvedena do souladu se zásadami lepší tvorby právních předpisů.

Já teď vyložím, čeho se snažíme dosáhnout. Chtěli jsme vyjasnit základní koncepty a používání značky CE, zjednodušit postupy s cílem snížit náklady pro podniky, zvláště pro podniky malé a střední, a zvýšit důvěryhodnost celého systému.

Podle mého názoru šlo o to zabránit dalšímu zbytečnému zatížení podniků, zejména těch nejmenších společností. Proto si myslím, že je důležité, aby nebyly zaváděny žádné nové administrativní nebo posuzovací postupy, což má zásadní význam především pro nejmenší místní společnosti.

V souladu se zásadami iniciativy Small Business Act, které se, jak bych chtěl zdůraznit, nedávno dostalo mimořádně vřelého uvítání v této sněmovně, nabízí návrh Komise zjednodušené postupy pro mikropodniky, pokud jde o výrobky, které nevyvolávají žádné vážné bezpečnostní obavy. Nechci, aby se tento přístup změnil – je jedním z klíčových bodů návrhu. Je tomu tak proto, že v praxi se to týká řady skupin stavebních výrobků – jako jsou okna, vnitřní dveře a podlahy – u kterých je existence velmi malých výrobců mimořádně důležitá pro fungování trhu a je v zájmu spotřebitelů. Potenciál těchto malých výrobců musí být efektivně využit ve prospěch evropského stavebního průmyslu.

Nesdílím názor, že je nezbytné stanovit povinnost vydávat prohlášení o nebezpečných látkách, které jde za hranice pravidel, jež jsme už zavedli v rámci směrnice REACH. Se vši vážností vás ujišťuji, že pravidla stanovená v rámci směrnice REACH se vztahují na všechno – že není nic dalšího, co bychom potřebovali pro odvětví stavebnictví udělat – že všechny obavy, které jsem vyslechl, jsou komplexně řešeny směrnicí REACH. Opravdu bych rád věděl, jaký smysl by měl komplexní, integrovaný právní předpis o chemikáliích, kdybychom se měli pustit do navrhování nových a odchylných se předpisů pro jednotlivé výrobky. Komise by žádným způsobem takový záměr nepodpořila.

Na závěr se budu zabývat značkou CE a zákazem národního značení. Dovolte, abych se k tomu vyjádřil zcela jasně: kde je národní značení předepsáno, přidává další požadavky na zkoušení stavebních výrobků nad rozsah ustanovení harmonizovaných evropských norem, nepřináší však vůbec žádnou přidanou hodnotu z hlediska obsahu. Vše, co tedy přidává, znamená další byrokracii a více práce pro dotčené podniky. To je zcela proti hlavnímu cíli návrhu.

Situace v odvětví stavebnictví se liší od situace v tradičních oblastech, pokud jde o to, co bylo označeno za náš „nový přístup k tvorbě právních předpisů“, který byl nedávno uplatněn u souboru opatření týkajících se vnitřního trhu. Nemůžeme jednoduše řešení přijatá v jiných oblastech „nového přístupu k tvorbě právních předpisů“ kopírovat ve stavebním průmyslu, protože ten má jinou strukturu a pracuje se zcela jinými materiály.

Z pochopitelných důvodů jsem se nezabýval každým pozměňovacím návrhem. Ke zbývajícím pozměňovacím návrhům sdělíme personálu parlamentu stanovisko Komise písemně.

Návrh nařízení o stavebních výrobcích je podle mého názoru velmi významný návrh. Považuji dnešní rozpravu za důležitou a sdílím názor zpravodajky, že s trochou času navíc budeme mít ještě dobrou šanci, že dosáhneme společného výsledku a dospějeme ke správnému kompromisu.

Den Dover, *zpravodaj stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku*. – Pane předsedající, snad bych mohl říci, že pan komisař projevils dobré pochopení pro stavební průmysl. Vše, co bych dále řekl, je, že toto odvětví reprezentuje značný podíl celkového HDP, něco kolem 12 nebo 13 %, a v odvětví materiálů řekněme 4 nebo 5 %, takže se jedná o velmi důležité odvětví.

Vzděláním jsem stavební inženýr a je pro mne ctí tlumočit stanovisko jménem Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku. Byl jsem nadšen, že nakonec získalo námi předložené stanovisko celkovou, jednomyslnou podporu. Zaměřili jsme se více na technické záležitosti než na tržní, protože dnes večer diskutujeme především o problematice vnitřního trhu.

Stavební průmysl potřebuje nařízení po 20 letech, kdy byla směrnice zavedena. Chtěl bych zdůraznit potřebu širšího označování značkou CE, která je zcela nezbytná. Nechceme žádné další národní normy a já doufám, že celý tento proces bude v budoucnu úspěšný. Je to velmi důležité opatření ve velmi důležitém průmyslovém odvětví.

Zita Plešinská, *jménem skupiny PPE-DE*. – (SK) V současnosti existuje mnoho rozdílů ve vnitrostátních požadavcích na stavební výrobky a jejich instalaci v budovách.

Protože stavebnictví je jedním z odvětví, v nichž je zásada vzájemného uznávání nejčastěji porušována, vítám návrh nařízení o uvádění stavebních výrobků na trh. Je to komplexní právní předpis, jehož záměrem je aktualizovat 20 let starou směrnici o stavebních výrobcích a několik nařízení. Nařízení zavádí změny v požadavcích na prohlášení o shodě, uvádí v soulad právní terminologii a vymezuje výjimky pro malé a střední podniky. Podle mých informací mají výrobci stavebních materiálů velký zájem o značku CE. Měla by navíc značně zjednodušit administrativu vývozcům a dovozcům a má také svou hodnotu z tržního hlediska.

Výrobci vápna, cementu a cihel už například využívají výhod značky CE. V odvětví stavebnictví značka CE nenaznačuje bezpečnost a národní značky neznamenají pro uživatele přidanou hodnotu. Místo toho představují překážku na vnitřním trhu. Národní značky nesignalizují, že by byly testovány další vlastnosti výrobku, ani neříkají nic o jakosti stavebního výrobku. Přesto musí výrobci často platit za zkoušky a za právo označit své výrobky národními značkami.

Nemám nic proti dobrovolnému označování, jehož účelem je zkoušení kvalitativních vlastností výrobků, jako například v případě ekodesignu. Pevně věřím, že naším cílem musí být posílení významu značky CE a povinnost tuto značku používat. Pane komisaři Verheugene, oceňuji váš názor na používání národních značek u stavebních výrobků, avšak jako stínová zpravodajka podporuji původní návrh Komise.

Harmonizované normy jsou účinnějším a vhodnějším nástrojem výrobců pro uplatnění na trhu stavebních výrobků a jsem proto hrdá na to, že jsem zde na půdě Evropského parlamentu navrhla rámec pro financování evropských norem. Chtěla bych poděkovat zpravodajkám paní Nerisové, paní Fourtouvové a paní Rühleové a jejich týmu za vynikající spolupráci, a také svým kolegům, Denovi Doverovi, Malcolm Harbourovi, Andreasi Schwabovi a Tereze Pinto de Rezendeové za velký kus práce. Poděkování bych chtěla rovněž vyjádřit kolegům z Komise a českého předsednictví za jejich vstřícný a konstruktivní přístup. Přeji tomuto právnímu předpisu hodně úspěchů.

Jan Cremers, jménem skupiny PSE. – (NL) Tvorba výrobních norem není jen technickou záležitostí. Před dvaceti roky jsem byl zapojen do tvorby první normy ve zcela jiné oblasti, konkrétně ve stavebnictví. Musím říci, že jsem potěšen výsledkem, kterého paní Nerisová dosáhla.

Vlastnosti stavebního výrobku by totiž měly být posuzovány nejen podle jeho technických parametrů a základních vlastností, ale také podle zdravotních a bezpečnostních aspektů jeho používání po celou dobu životního cyklu. Naše skupina proto pilně pracovala na zahrnutí ustanovení, která budou přínosem pro bezpečnost a zabezpečení zaměstnanců a uživatelů i pro životní prostředí. Děkuji zpravodajům za jejich podporu v tomto ohledu.

Naše skupina je toho názoru, že veškeré informace, které jsou známy výrobcům, by měly být zahrnuty do prohlášení o vlastnostech, včetně informací o nebezpečných látkách. Členské státy by měly zajistit správné používání právního předpisu a stanovit sankce za jeho porušení, včetně trestních sankcí v případě vážného porušení.

Pane předsedající, co se týče harmonizace výrobků, je příliš často používán argument, že jde o technickou záležitost, kterou není možné narušit sociálními opatřeními. Jsem rád, že jsme byli v tomto případě schopni tomuto argumentu se ubránit a doufám, že jednání budeme moci zítra uzavřít.

Janelly Fourtou, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejdříve chci blahopřát paní Nerisové za práci, kterou vykonala na řešení technického problému, který je pro nás, protože nejsme odborníky, zvláště obtížný.

Cílem nařízení navrženého Komisí je vytvoření harmonizovaného legislativního rámce, a to se zachováním pružnosti a snížením administrativních operací a nákladů. Nevím, zda se nám ve všech případech podařilo tyto podmínky splnit, přinejmenším jsme se však pokusili spolu se zpravodajkou a dalšími stínovými zpravodaji ulehčit práci pro druhé čtení, protože Rada nebyla schopna dospět ke společnému stanovisku.

Nepůjdu do podrobností, ale využiji zbývající čas k popisu stanoviska skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu k značce CE, která představuje jeden ze základních bodů této zprávy. V této záležitosti je skupina ALDE v plné shodě s Komisí a byla vždy proti rozšiřování národních značek.

Budeme proto hlasovat ve prospěch výhradního užívání značky CE, zjednodušení postupů pro získání této značky a usnadnění situace pro mikropodniky.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, také já bych se chtěl rozhodně připojit k poděkování zpravodajce, stínovým zpravodajům a především paní Pleštinové a chtěl bych pokračovat tam, kde paní Fourtouvá skončila.

Před rokem jsme se nakonec dohodli na souboru opatření o zboží a museli jsme v té době řešit obtížnou problematiku značky CE. Pane komisaři Verheugene, rozhodnutí Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, tj. přetáhnout kompromis tehdy dohodnutý do této směrnice, má rovněž co do činění se skutečností, že studie, kterou jste zadal, nebyla možná účinně vysvětlena ve všech částech této směrnice. Máte zde jasnou příležitost, pane komisaři, prosadit, aby Skupina sociálních demokratů neignorovala výsledky studie. Snad by to mohlo být více uznáno při zítřejším hlasování, protože konkrétně značka CE v této směrnici – na rozdíl od souboru opatření o zboží – nesouvisí s informacemi důležitými pro spotřebitele, ale výhradně s vlastnostmi výrobků, které v každém případě slouží opravdu jinému účelu.

Za druhé, nařízení o stavebních výrobcích s velkým úspěchem pomohlo urychlit dotvoření vnitřního trhu, protože na jedné straně jsme byli schopni úspěšně dosáhnout v mnoha oblastech zjednodušení předpisů pro malé a střední podniky a na druhé straně jsme zavedli úlevy pro mikropodniky, vyhlášené v iniciativě Small Business Act, jež jsme výslovně a často na různých místech požadovali.

Zcela souhlasím s připomínkami, které byly vzneseny k národním normalizačním institutům. V této oblasti potřebujeme daleko silnější evropský vnitřní trh. Španělský výrobce musí mít možnost získat schválení

výrobku pro Německo nebo Švédsko od normalizačního institutu ve Španělsku, místo toho, aby se musel spoléhat výlučně na proces schvalování jednotlivých národních institutů, proces, který připomíná provlékání nitě uchem jehly.

Dále, pane komisaři, vřele vítám, co jste řekl v souvislosti s regulací chemikálií. Dalo nám hodně práce dosáhnout přijetí směrnice REACH a neměli bychom k ní přidávat nové předpisy na základě každého nového legislativního návrhu, který se týká materiálů s tou či onou chemickou souvislostí.

Je tu pár otázek, kterými se budeme muset zabývat, při druhém čtení. První je otázka předpisů upravujících tvrzení o výrobku. Řekl bych, že musí být důkladnější, aby si uživatelé udělali opravdu uspokojivou představu. Musíme také zabránit opakujícím se předpisům. Příloha 6 jde podle mého soudu příliš daleko. Směrnice o nízkém napětí a směrnice o strojních zařízeních už mnohé otázky tohoto druhu pokrývají. Musíme pečlivě přezkoumat, zda by v tomto případě měly být přijímány předpisy typu *lex specialis*. Ke zbývajícím záležitostem předložila paní Nerisová v podstatě pevný základ pro hlasování v prvním čtení.

Günter Verheugen, místopředseda Evropské komise. – (DE) Pane předsedající, děkuji, že jste mi opět udělil slovo, ale nepotřebuji to. Vše, bych ještě chtěl říci, je poděkovat vám všem za tuto konstruktivní a užitečnou rozpravu.

Catherine Neris, zpravodajka. – (FR) Pane předsedající, děkuji vám, pane komisaři, děkuji vám, dámy a pánové, za váš významný příspěvek k této práci.

Uvedu jen jednu poznámku: já jsem skutečně vzala do úvahy vše, co bylo řečeno, protože myslím, že tato práce by měla pokračovat. Pokud jde o nás, pro toto odvětví je důležité, aby bylo poněkud více strukturováno v rámci Společenství, avšak především, pokud jde o normu, kterou bychom si přáli mít trochu více obsažnější ve vztahu ke značce CE, aby byla daleko více sladěná. V tomto ohledu je naším hlavním přáním další evropská integrace na cestě k lepší Evropě a vlastně další integrace těchto citlivých odvětví, protože si uvědomujeme, že jsou jádrem našich hospodářství a také nástrojem jejich oživení. Je rovněž potřeba pustit se do realizace všech těch námětů, o kterých jsme hovořili.

Poslední věc, o které bych se chtěla zmínit, se týká ve skutečnosti toho, co pan Schwab řekl o všech studiích. Samozřejmě vezmeme v úvahu studie, které byly vypracovány, nejen abychom si potvrdili, co jsme udělali, ale také kvůli případnému přehodnocení, jež se ukáže být nezbytné. Věřím, že pro nás je nanejvýš důležité, abychom v tomto odvětví spolupracovali a my to uděláme.

Děkuji vám, pane komisaři, za tuto plodnou výměnu názorů, a v každém případě doufám, že v druhém čtení bude toto znění sladěné a upravené zejména podle potřeb našich společností.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra ve 12 hodin.

22. Zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb – Společný systém DPH, pokud jde o daňové úniky spojené s dovozem a jinými přeshraničními plněními (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem programu je společná rozprava o následujících zprávách:

– A6-0244/2009, kterou předkládá pan Hamon jménem Hospodářského a měnového výboru o návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb (KOM(2008)0727 – C6-0464/2008 – 2008/0215(CNS)), a

– (A6-0189/2009), kterou předkládá pan Visser jménem Hospodářského a měnového výboru o návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o daňové úniky spojené s dovozem a jinými přeshraničními plněními (KOM(2008)0805 – C6-0139/2009 – 2008/0228(CNS)).

Benoît Hamon, zpravodaj. – (FR) Pane předsedající, rád bych začal poděkováním stínovým zpravodajům, kteří přispěli k přijetí této zprávy v Hospodářském a měnovém výboru, zejména paní Pietikäinenové a paní Raevaové, a poblahopřál koordinátorům ze skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu panu Gauzèsovi a panu Klinzovi,

kteří sehráli významnou úlohu v zajištění toho, aby byla tato zpráva, která bude zítra předložena k hlasování na našem plenárním zasedání, přijata v Hospodářském a měnovém výboru.

Víte, že v závěrech vrcholné schůzky G20 některé z hlav států – včetně těch nejvýznamnějších – v proudu sdělení vyhlásili, že doba bankovního tajemství skončila.

Stranou těchto hřmotných prohlášení nyní Evropský parlament – a já to vítám – stanovil, že bude vykonávat praktickou činnost, a zajímá se nikoli o sdělení, ale o konkrétní kroky, kterými by mohl účinně bojovat proti daňovým únikům, jejichž výše je odhadována na 200 miliard EUR ročně. Těchto 200 miliard EUR by mělo být porovnáno s částkami na plány hospodářské obnovy, které se snaží pomáhat zemím v Evropě v překonání krize; mělo by být porovnáno s rozpočtem Evropské unie a také s výší schodku v evropských zemích. Dnes je tedy plně odůvodněné, aby evropští daňoví poplatníci žádali po evropském bankovním sektoru, a tedy evropských bankách, aby vyvinuly nezbytné úsilí s cílem umožnit daňovým orgánům v členských státech získat zpět část daňových příjmů, o které přicházejí v důsledku daňových úniků.

Odvedli jsme konstruktivní práci, a myslím si, že se nám podařilo vyhnout jakémukoli pokusu o diktát či vzájemné obviňování. Dosáhli jsme pokroku na třech frontách a chci poděkovat za skvělý návrh Evropské komise a za práci, kterou odvedl komisař Kovács a jeho tým, neboť se bezesporu ubírá správným směrem. Přijali jsme za svá měřítka, která nám říkají daňoví poplatníci, a pokusili jsme se udělat maximum pro to, abychom zlepšili znění navržené Komise ve třech ohledech.

Shledali jsme znění poněkud nesmělé, co se týče oblasti působnosti směrnice, a to z hlediska zapojení právních struktur a rovněž v definici spořicíh produktů. Víme, že finanční inženýrství má značnou představivost, pokud jde o vymýšlení nových finančních produktů, aby bylo některým lidem umožněno vyhnout se daním. To je důvod, proč Parlament a Komise navrhuje zavést postup projednávání ve výborech, který přizpůsobí definici spořicíh produktů stávajícím skutečnostem ve finančním inženýrství.

V této otázce je však řada produktů v současnosti vyňata z oblasti působnosti a náš názor je, že by měly být co nejdříve zahrnuty; týká se to například některých druhů systémů důchodového zabezpečení, které fungují na principu kapitalizace, a obecně si myslíme, že návrh, aby byly zahrnuty produkty, které garantují 95 % vkladů, nenabízí dostatečné záruky.

Proto si myslíme, že minimální limit 90 % je rozumnější. Pozměňovací návrhy za tím účelem budou předloženy zítra v plénu. Uvidíme, zda budou přijaty. S politováním konstatujeme, že jsme v tomto bodě nedosáhli ve výboru kompromisu, a doufám, že plénum vyšle zítra silný signál a bude definovat spořicí produkty jako produkty garantující 90 % kapitálu, a nikoli jako produkty s 95 %, jak navrhuje Komise.

Široké shody však bylo dosaženo v tom, jak by měla být rozšířena oblast působnosti směrnice, zejména ve znění příloh I a III. Příloha I je kromě toho výrazně posílena zprávou, neboť zpracováváme velmi obsáhlý seznam daňových rájů, který nešetří žádnou oblast jurisdikce a který na rozdíl od seznamu G20 zahrnuje i Delaware a Nevadu. Definovali jsme mnohem širěji než Komise právní výstavbu, aby tyto oblasti jurisdikce musely dokazovat, že na jejich území daňové ráje buď neexistují, nebo jsou fiskálně transparentní, a myslím si, že tento obrat týkající se dokazovacího břemene je účinnějším způsobem, jak bojovat proti daňovým únikům.

Hlavní slabina tohoto textu – a tím skončím – však souvisí s přechodným obdobím poskytnutým třem členským státům: Belgii, Rakousku a Lucembursku. Přestože Belgie oznámila, že opouští systém zpětného zdanění, je v zájmu nás všech, aby se rozšířil systém pro automatickou výměnu informací, a za tím účelem bych byl rád, aby bylo stanoveno datum pro konec přechodného období. Proto i když jsme přijali zásadu, že bude v roce 2011, kdy bude směrnice přezkoumána, zpracována studie zabývající se příslušnými důvody systémů zpětného zdanění a výměny informací, chtěli bychom, aby byl stanoven rok 2014 jako konečné datum pro toto přechodné období. Rád bych řekl, že jsme se pokusili pracovat v duchu transparentnosti a směrem k větší transparentnosti v době, kdy se po evropských daňových poplatnících vyžaduje, aby přispěli, zejména s cílem pomoci evropskému bankovnímu sektoru.

Cornelis Visser, zpravodaj. – (NL) Rád bych úvodem poděkoval stínovým zpravodajům za jejich skvělou spolupráci.

Dovolte mi uvést věci na pravou míru. Boj proti podvodům, třebaže je z velké části v pravomoci členských států, nemůže být vykonáván výhradně na vnitrostátní úrovni. Musí být prioritou pro Evropskou unii a my musíme zajistit, aby existovala úzká spolupráce mezi členskými státy a Evropskou komisí. Vzhledem k tomu, že reforma daně z přidané hodnoty byla pro tuto chvíli odsunuta do pozadí, Komise se soustředila na tzv.

klasické opatření, což jsou řekněme změny v právních předpisech o dani z přidané hodnoty, které sice zavádějí technická zdokonalení, ale zásadně nemění existující systém.

Podporuji iniciativu, kterou předložil komisař Kovács, neboť je posunem správným směrem. Daňové podvody vedou především k porušování zásady spravedlivého a transparentního zdanění a mohou vést k narušení hospodářské soutěže, pokud společnost účtuje DPH, zatímco další ne, ale hlavně a především k deformaci peněžních toků připadajících státu. Má to vliv na fungování vnitřního trhu, neboť kvůli daňovým podvodům jsou znevýhodněni poctiví podnikatelé. Z celého srdce vítám, že se Komise snaží řešit svévolné zneužívání systému daně z přidané hodnoty zločineckými gangy usilujícími o to, aby získaly výhodu z nedostatků existujících v tomto systému.

Daň z přidané hodnoty není jen důležitým zdrojem příjmu pro členské státy, ale také pro EU. Evropská unie dostává přibližně 20 miliard EUR z příjmů z DPH. Odhaduje se, že podvody v oblasti DPH dosahují každoročně 100 miliard EUR. Souvisí to s obnosem, který není odevzdán dovozci na hranicích. Je to důvod, proč bychom měli udeřit na dovozce a vývozce, kteří se dopouštějí podvodu.

Evropská komise zavádí však hlavní změnu tím, že se snaží bránit dodavatele, kteří jednají v dobré víře jako společně odpovědní s dovozci, kteří se dopouštějí podvodu. Pokusil jsem se proto zlepšit právní ochranu dovozců jednajících v dobré víře. Jinými slovy by podniky neměly nést odpovědnost za nedostatky v administrativní spolupráci mezi členskými státy. Je-li členským státům jednoduše dána dodatečná pravomoc ke stíhání vývozců na přeshraničním základě, budou mít členské státy malou motivaci k tomu, aby dosahovaly zlepšení administrativní spolupráce.

Našimi pozměňovacími návrhy se pokoušíme zabránit tomu, aby byli zbytečně penalizováni poctiví vývozci. Proto musí poctivý vývozce obdržet upozornění dva měsíce před skutečnou sankcí, aby měl možnost dokázat, že jednal v dobré víře. Kontakt se musí v tomto případě uskutečnit prostřednictvím vlastního daňového úřadu vývozce, a nikoli úřadu dovážejícího členského státu.

Skupina socialistů v Evropském parlamentu se vyslovuje pro maximální dobu pro vymáhání v délce pěti let. S tím já nesouhlasím. Doba odpovědnosti v souvislosti s DPH nebyla na vnitrostátní úrovni harmonizována. V Belgii jsou to například tři roky, s výjimkou případů, kdy se jedná o evidentní podvod. Delší doba společné a nerozdílné odpovědnosti v souvislosti s DPH při přeshraničních plněních není žádoucí, protože podniky budou muset nést větší administrativní zátěž, což povede k vyšším nákladům na podnikání, které ovšem nejsou v současné krizi žádoucí.

Kromě toho budou muset společnosti od roku 2010 měsíčně předkládat souhrnná prohlášení týkající se přeshraničních plnění v rámci EU, v jejichž důsledku obdrží daňové orgány automaticky nezbytné informace k uplatnění křížové kontroly plnění uvnitř Společenství. Tyto informace musí být využity daňovými orgány přiměřeně a pouze k danému účelu.

Proč je jim třeba dávat dalších pět let, než budou provádět tyto křížové kontroly, jakmile již obdrží každý měsíc údaje? Obávám se, že důsledkem zdlouhavé doby pro podání stížnosti v délce pěti let bude to, že orgány budou jednat pozdě a podvodníci do té doby zmizí. Žádosti o vymáhání pak budou podávány vůči podnikům, které by mohly jednat v dobré víře.

Pane předsedající, tímto skončím. Dovoze, kteří se dopouštějí podvodu, je třeba řešit rychle. Poctivého vývozce musí řešit jeho vlastní správní orgán, a to na základě oznámení dva měsíce předem a nejvýše do dvou let, neboť tato lhůta omezuje v nejvyšší možné míře administrativní zátěž poctivých podnikatelů.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ KRATSA-TSAGAROPOULOU

Místopředsedkyně

László Kovács, člen Komise. – Paní předsedající, v globalizovaném světě, kde osoby dopouštějící se daňových úniků a podvodníci využívají omezené oblasti působnosti vnitrostátního orgánu pro správu daní, je k tomu, aby bylo možné bojovat proti podvodům a daňovým únikům, nutná účinná spolupráce a vzájemná pomoc daňových správců. Zásadní význam zde mají kvalitnější předpisy a větší transparentnost.

To bylo nedávno zdůrazněno při schůzce skupiny G20 v Londýně a nabývá to na ještě větším významu na vnitřním trhu a v době, kdy existuje finanční krize a kdy je nezbytné zpřísnění fiskálních politik v Evropské unii. Jsem v této souvislosti rád, že zde dnes s vámi diskutuji o dvou návrzích, které oba přispějí k cíli boje proti podvodům a daňovým únikům ve dvou odlišných daňových oblastech.

Navrhovaná směrnice o zdanění úspor má za cíl odstranit právní mezery a lépe bránit daňovým únikům. Já osobně velmi vítám konstruktivní a podpůrný přístup k tomuto návrhu, který se objevuje ve zprávě pana Hamona a je zřejmý ze stanoviska paní Siitonenové.

Jsem si vědom toho, že nejspornějším bodem diskusí ve výborech byl pozměňovací návrh 20, kterým se stanovuje konec přechodného období, během něhož tři členské státy mohou vybírat zpětnou daň namísto automatické výměny informací. Zaznamenal jsem také protichůdnou iniciativu paní Lullingové a pana Karase, která prostřednictvím pozměňovacího návrhu 28 podporuje stanovisko týkající se těchto tří členských států a možnost, aby pokračovaly ve vybírání zpětné daně a neuplatňovaly trvale systém automatické výměny informací.

Dovolte mi připomenout, že hlavním cílem směrnice o zdanění úspor je automatická výměna informací na co nejširší bázi, neboť je to jediný rozumný nástroj, jak umožnit zemi, v níž má poplatník bydliště, používat své vlastní daňové předpisy pro přeshraniční příjmy z úspor. To plně odpovídá poslednímu vývoji na mezinárodní úrovni – například závěrům ze schůzky skupiny G20 – kde je podporována transparentnost a posílení spolupráce správců daně založené na výměně informací. Mohu vás proto ujistit, že zatímco Komise zamítá pozměňovací návrh 28 jako návrh, který je v rozporu s cílem této směrnice, nemá žádné námitky proti pozměňovacímu návrhu 20.

Domníváme se nicméně, že je toto pevné datum pro konec přechodného období v této fázi předčasné a mohlo by být na překážku nezbytnému rychlému přijetí tohoto pozměňovacího návrhu v Radě. Je opravdu nutné hodnotit, kdy a jak mohou být politické závazky posílené spolupráce, které byly přijaty řadou oblastí jurisdikce, skutečně naplněny. Komise nicméně nebude proti jakémukoli posílení odpovídajících ustanovení směrnice, která by mohla být jednomyslně schválena Radou.

V pozměňovacím návrhu 22 se Komisi ukládá, aby provedla do konce roku 2010 srovnávací studii posuzující výhody a slabiny obou systémů výměny informací a zpětné daně. Cílové datum pro provedení této studie se však nejeví jako reálné: všechny členské státy by také počínaje tímto rokem musely zpřístupnit Komisi statistické prvky, jejichž předávání je stanoveno pro tyto státy jako dobrovolné v souladu se závěry zasedání Rady v květnu 2008 a přílohou V pozměňovacího návrhu.

Pokud jde o další pozměňovací návrhy odbornější povahy, jejichž cílem je buď rozšíření oblasti působnosti konkrétního ustanovení – například pozměňovací návrh 17 týkající se pojištění – nebo snížení administrativní zátěže pro hospodářské subjekty, Komise se domnívá, že její návrh již zohledňuje křehkou rovnováhu mezi zlepšením účinnosti směrnice a minimální dodatečnou zátěží.

Předložené pozměňovací návrhy by však mohly tuto křehkou rovnováhu negativně ovlivnit. Mohly by buď nepřiměřeně zvýšit administrativní zátěž – to se týká zejména návrhů, jejichž předmětem je rozšíření oblasti působnosti – nebo mít nepříznivý dopad na účinnost ustanovení.

I když vítáme konstruktivní postoj Parlamentu, Komise nemůže jen proto akceptovat některé pozměňovací návrhy v jejich současné podobě. Komise nicméně bude hájit myšlenku řady těchto pozměňovacích návrhů v diskusích v Radě, aniž by formálně měnila svůj návrh.

Nyní k citlivému tématu podvodů v oblasti DPH. Rád bych znovu připomenul, že na zasedání Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci dne 4. prosince 2007 Rada Komisi vyzvala, aby urychlila svou práci na běžných opatřeních pro boj proti podvodům v oblasti DPH. Rada ve složení pro hospodářské a finanční věci Komisi také vyzvala, aby předložila legislativní návrhy s cílem odstranit zjištěné nedostatky ve stávajících právních předpisech.

V reakci na žádost Rady Komise předložila v prosinci 2008 sdělení o koordinované strategii ke zlepšení boje proti podvodům v oblasti DPH v Evropské unii. Ve sdělení se stanoví řada opatření, s ohledem na něž Komise hodlá předložit v krátkodobém horizontu legislativní návrhy. Tento návrh je součástí prvního souboru návrhů oznámených v tomto sdělení.

Tento návrh umožní členským státům, aby zlepšily boj proti podvodům v oblasti DPH ve dvou směrech. Zprvu tím, že poskytne další objasnění týkající se podmínek pro poskytování výjimek pro dovoz některých druhů zboží, a zadruhé vytvořením právního základu pro umožnění přeshraniční společné a nedílné odpovědnosti u obchodníků, kteří neplní svou ohlašovací povinnost.

Chtěl bych poděkovat Parlamentu, a zejména zpravodaji panu Visserovi, že se vypořádal s tímto návrhem v tak krátké době, a za konstruktivní zprávu. Dovolte mi však několik poznámek.

Pozměňovací návrhy 2 a 4 ke zprávě by ukládaly Komisi, aby prováděla hodnocení fungování nového ustanovení o přeshraniční společné a nedílné odpovědnosti. Komise bohužel tyto informace nemá, neboť oceňování daní i jejich vymáhání je zcela v pravomoci členských států. Navíc pokud Komise obdrží stížnosti hospodářských subjektů, že toto ustanovení je zneužíváno správci daně v členských státech nebo vede k nezaručeným výsledkům, ujme se své odpovědnosti jako strážce právních předpisů Společenství a přijme příslušná opatření. Patří sem zejména předložení návrhu na změnu tohoto ustanovení, bude-li to třeba.

Pozměňovací návrhy 3 a 5 se staví proti dělení pravomocí mezi členské státy v rámci celkového fungování systému DPH ve Společenství. Tento systém je založen na uskutečnění zdanitelného plnění v konkrétním členském státě, což vede k dluhu na DPH a k DPH, které je subjekt povinen odvést, v tomto státě. Rozhodnutí o příslušném postupu vybírání DPH, včetně DPH od obchodníků se sídlem jinde, je na členském státě, kde je tato DPH splatná.

Proto obchodník, který nesplnil svou ohlašovací povinnost v členském státě odesláním, bude muset zdůvodnit nedostatky, kterých se dopustil, správci daně v členském státě, kde je DPH splatná, a nikoli správci daně svého vlastního členského státu. Správce daně jeho vlastního členského státu zasáhne pouze na žádost prvního členského státu za účelem získání dodatečných informací nebo v rámci postupu vymáhání daně.

Eva-Riitta Siitonen, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro právní záležitosti*. – (FI) Paní předsedající, dámy a pánové, podporuji dosažený kompromis v Hospodářském a měnovém výboru. Zpráva pana Hamona o směrnici o zdanění příjmů z úspor je skvělá a vyvážená. Zabývá se předcházením daňovým únikům a zvýšením transparentnosti.

Parlament musí být v této oblasti přísný. Měli bychom například harmonizovat systémy zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb. Je třeba, abychom zahrnuli zbývající členské státy do systému výměny informací. Bankovní tajemství, které je příliš strnulé, musí být přístupné novým postupům, abychom mohli bojovat proti daňovým rájům. Konference G20 rovněž vyhlásila odstranění daňových rájů za jeden z klíčových cílů.

Parlament musí být příkladem, jak vybědnout z finanční krize a znovu získat důvěru veřejnosti. Musí být zajištěna transparentnost bankovního sektoru, a to bude možné jen se systémem výměny informací.

Astrid Lulling, *jménem skupiny PPE-DE*. – (FR) Paní předsedající, debaty a diskuse o fiskálním systému příjmů z úspor vzaly tak prudký obrat, že je to až zneklidňující. Nebráním se hájit to, co se zde jeví jako menšinový postoj, uvidíme však, co se stane zítra, třebaže náš zpravodaj a pan komisař do sebe stále míchají jablka a hrušky.

Vraťme se k příčinám problému. Směrnice o zdanění příjmů z úspor vstoupila v platnost v roce 2005 s cílem zdaňovat kapitálové příjmy osob s bydlištěm jinde. Patří sem dva systémy: výměna informací mezi daňovými orgány a zpětná daň.

K čemu jsme dospěli po několika letech provozování obou systémů? Oficiální a neoficiální studie ukazují, že výměna informací má vážné problémy, neboť je složitá, administrativně náročná a drahá. Zpětná daň na druhé straně vykazuje řadu předností.

Co si myslíte, že z toho plyne – či co z toho vyplývá především pro našeho zpravodaje a pana komisaře? No že se systém, který nefunguje a nezaručuje placení splatné daně, stane povinným. Chápete to?

A to není všechno, neboť bude také konstatováno, že systém zpětné daně si postupně získává pevné místo v různých členských státech – 19 z celkového počtu 27 ho používá ke své plné spokojenosti. Co je však dost dobré doma, stává se nepříjemným, jakmile překročíte hranice.

Tato logika povede jen k roztržtění toho, co jsme zde budovali několik desítek let, jinými slovy jednotného trhu finančních služeb. *Acquis* Společenství volného pohybu kapitálu je rovněž zpochybněno, neboť tzv. významné země se zasazují o to, aby byl poslán zpět kapitál osob, které mají v dané zemi trvalé bydliště.

Cokoli však uděláme, může mít v současnosti v boji proti této nové sani, kterou je bankovní tajemství, opačný dopad. Vzkazuji mým kolegům poslancům, kteří bojují proti této nestvůře, jež nese vinu za všechny hříchy: zvolili jste špatný cíl tím, že zaměňujete témata v rámci této směrnice, a navíc sami sebe klamete.

Závěrem, paní předsedající, doufám, že moji kolegové poslanci vyslyší hlas rozumu a budou hlasovat pro pozměňovací návrh 28, který předložila má skupina a jenž povede k tomu, že budou mít členské státy možnost si samy zvolit, zda použijí zpětnou daň nebo výměnu informací.

Kristian Vigenin, jménem skupiny PSE. – (BG) Paní předsedající, pane komisaři, je mi líto, že tu pan Visser nezůstal, aby slyšel konec rozpravy na toto téma, musím však na úvod konstatovat, že podporujeme návrhy Komise v tomto směru. Úplná reforma DPH by samozřejmě byla mnohem lepším řešením, ale vzhledem k tomu, že není v současnosti možná, měl by váš návrh řešit některé problémy, jimž čelí členské státy ve své snaze potlačit podvody v oblasti DPH.

Především v souvislosti s krizí se domníváme, že je mimořádně důležité, aby byly příjmy z DPH zaručeny, neboť teď se členské státy pokoušejí investovat miliardy do podpory hospodářství. V tomto ohledu by vše, co by mohlo napomoci snižovat příležitosti k podvodu, mělo být podporováno Parlamentem.

Rád bych řekl, že podporujeme celý soubor návrhů, které předložil pan Visser v Hospodářském a měnovém výboru. Vnesou snad poněkud větší důvěru do podnikatelského sektoru, než jak by tomu bylo v případě původních návrhů Komise. Myslíme si však také, že návrh učiněný v čl. 1 písm. c), totiž že by doba mezi dodáním zboží a přijetím oznámení uvedeného ve druhém odstavci měla být dva roky, je dosti málo, a podle našeho názoru to vytváří další příležitosti k omezování oblasti působnosti návrhu Evropské komise a výsledků tohoto návrhu.

To je důvod, proč skupina PSE navrhuje, že by měla být tato doba pět let, což je podle našeho názoru dostatečně krátce pro podnikatelský sektor, ale také dostatečně dlouho pro správu daně, která musí dokončit svůj úkol. Navíc není zavedení tohoto písmene c) propojené s návrhy, kdy a jak vstoupí směrnice v platnost, což podle našeho názoru přinese členským státům další problémy.

Doufáme, že návrh bude podpořen a přinese očekávané výsledky.

Bilyana Ilieva Raeva, jménem skupiny ALDE. – (BG) Pane komisaři, paní předsedající, dámy a pánové, v souvislosti s hospodářskou a finanční krizí musíme podporovat Evropskou unii v jejím úsilí o dosažení účinnější fungujícího a efektivnějšího daňového systému.

Návrh Komise pozměnit směrnici o zdanění příjmů z úspor v jiných členských státech je příležitostí k tomu, aby se zlepšil současný systém. Ti z nás, kdo jsou členy Hospodářského a měnového výboru Evropského parlamentu, podporují rozšíření jeho používání na nové finanční nástroje a zeměpisné oblasti. Evropští liberální demokraté navrhli začlenění území s mimořádně mírně regulovanými systémy daní, jako jsou státy Delaware a Nevada ve Spojených státech, a dále zajištění rovného zacházení mezi členskými státy a snížení administrativní zátěže spojené s prováděním směrnice.

Zůstává však základní otázka, pane komisaři, zda opustit systém výpočtu daně u zdroje a zavést automatickou výměnu informací. Z pohledu liberálů se tu jedná o to, jak se nám podaří dosáhnout zvýšení příjmů z výběru daní a jak zajistit, že posílení pouze výměny informací nepovede při předcházení daňovým únikům nebo při zvýšení příjmů z výběru daní – skutečnost, kterou potvrzuje dříve provedený výzkum – jen k tomu, že budou některé členské státy zbaveny konkurenční výhody. Zdanění u zdroje příjmu je nejen účinnější, ale nabízí také větší transparentnost při výběru.

Rozhodně se domnívám, že si členské státy musí zachovat svou autonomii, pokud jde o volbu systému zdanění. Skupina ALDE učinila návrh na srovnávací analýzu, jejímž cílem je porovnat oba systémy. Doufáme, že budeme mít tyto výsledky od Komise nejpozději v prosinci 2010. Dále doufáme, že tyto výsledky poskytnou základ pro budoucí návrhy Komise na změnu systému zdanění příjmů z úspor v rámci Evropské unie.

Zítرا budeme hlasovat o dalším významném textu, který se týká daňových úniků spojených s dovozem. Cílem této směrnice je zajistit rychlou výměnu vhodných a kvalitních informací. V tomto případě je pět let poměrně dlouhá doba pro podnikatelský sektor. Cílem je také zavést mechanismus sdílené odpovědnosti. Při ochraně příjmů z daní v každém z členských států je však třeba, abychom zajistili, že společná odpovědnost bude uplatněna, jen pokud poskytnuté informace obsahují závažné nesrovnalosti nebo existuje-li neodůvodněné prodlení v jejich poskytnutí. Jinak hrozí, že bude podnik vystaven další rušivé zátěži.

Doufám, že budeme zítra hlasovat pro tyto zprávy.

Nils Lundgren, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Paní předsedající, daňové úniky nejsou naším hlavním problémem, když se světová ekonomika otřásá v základech. Pravdou je, že se setkáváme s daňovými podvody v celé Evropě, ve Spojených státech a po celém světě. Pravdou je také to, že máme všude na světě daňové ráje, kde bohatí lidé a společnosti mohou ukládat své peníze. Není to však dnes ten hlavní problém. Zaměření se na tento problém je únikem před naší odpovědností.

Chceme-li si vytvořit nějaké daňové základy do budoucna, musíme pevně ovládnout finanční krizi. Proč jsme se vůbec v situaci, v jaké jsme dnes, ocitli? Je to především proto, že v současnosti máme kapitalismus bez vlastníků. Prakticky všechny finanční společnosti, velké banky a většina velkých společností jsou řízeny úředníky, přičemž tito úředníci mohou zavádět bonusy, výplaty odstupného a důchody, které jsou všechny závislé na zisku společnosti, kterou tito lidé řídí. Na světě není nic jednoduššího než zvýšit v krátkodobém horizontu ziskovost, a tím zisk, který tyto společnosti vydělávají. Je to jen otázka zvýšení rizika. Existuje řada studií těchto „rozdělování podle Taleba“, jak jim často říkáme, kdy pokud zvýšíte výrazné riziko, můžete počítat s výrazným zvýšením zisku, a každý pak může dostat tyto bonusy a další výhody, jinak řečeno tyto „požitky“. Poté se ovšem rizika stanou skutečností, ale to už vedení společnost dávno opustilo, nebo ji muselo opustit. A koupili si zámek ve Francii nebo golfové hřiště ve Španělsku. Neměli bychom jich želeť, ale systém je prostě neudržitelný.

Kromě toho žádný z aktérů nemá žádnou motivaci k tomu, aby tomuto vývoji zabránil. Ratingové agentury jsou závislé na tom, zda budou mít zákazníky, ale nebudou žádné mít, budou-li říkat, že jejich zákazníci nejsou úvěruschopní. Vkladatelé vědí, že existují záruky vkladů, a tak se nepotřebují starat o to, jaké bance svěří své peníze. Jiní aktéři vědí, že mohou dosáhnout dohody s další stranou a spoléhat se na to, že jsou dost velcí na to, aby zkrachovali, ... a daňoví poplatníci to všechno platí. Znamená to, že státy musí říkat hned od počátku, že nepřevzou všechna rizika. Je nesmírně obtížné to udělat, ale musí to tak být. Bohužel si nemyslím, že se na tom bude Evropský parlament podílet, doporučil bych však přesto každému poslanci zde, aby tak učinil.

Ieke van den Burg (PSE). - (NL) Začnu jinak než obvykle, politickým prohlášením. A to proto, že považuji daňové úniky a vyhýbání se daním v těchto časech rostoucí nezaměstnanosti a zvyšujících se rozdílů v platech za skutečný skandál. Ve volbách se jasně ukáže, které strany mají skutečně vůli s tím něco dělat.

Zpráva pana Hamona o zdanění příjmů z úspor je příkladem otázky, o které hovořím. Uznávám, že je pro komisaře skutečně obtížné, aby dosáhl opravdové shody v této věci, při uplatnění pravidla jednomyslnosti. Skupina socialistů v Evropském parlamentu má více ambicí, než lze nalézt v návrhu Komise, a ty byly zpracovány do řady pozměňovacích návrhů, které jsme předložili.

Závěrem poznámku k paní Lullingové, která porovnává dva systémy – výměny informací a zdanění u zdroje. Myslím si o tom, že to není jádro věci. Hovoříme o právních mezerách, které jsou v právních předpisech v obou systémech, a to jsou témata, na která bychom se měli zaměřit. Byly sice přijaty jisté kroky, je však potřeba udělat ještě mnohem víc, než se navrhuje v této zprávě.

László Kovács, člen Komise. – Paní předsedající, rád bych vám poděkoval za vaše příspěvky k této rozpravě a za názory, které jste vyjádřila. Těší mne, že mají Evropský parlament a Komise stejný názor na to, jaké kroky by měly být přijaty s cílem bojovat proti daňovým podvodům a daňovým únikům v Evropské unii, a těší mne obecná podpora těmito dvěma návrhy.

Rád bych vám znovu poděkoval za to, že jste upřednostnili téma zdanění úspor, a za vaši podporu úsilí Komise, které má za cíl podpořit řádnou správu věcí veřejných v oblasti daní. Rychlé dosažení pokroku v jednáních o pozměňujícím návrhu je také jednou z priorit českého předsednictví. Vzhledem k vývoji ve světě – finanční a hospodářské krizi – je to také prioritou pro většinu členských států.

Jsem přesvědčen, že jakmile se členské státy dohodnou na tom, jak odstranit existující právní mezery ve směrnici o zdanění příjmů z úspor, je pravděpodobné, že Rada požádá Komisi, aby aktualizovala obdobným způsobem dohody s pěti zeměmi mimo EU a deseti dalšími jurisdikcemi, které se účastní mechanismu zdanění příjmů z úspor. Je předčasné dnes spekulovat o tom, jak budou na náš postup reagovat. EU nejprve potřebuje dosáhnout jednomyslné vnitřní dohody. Vzhledem k dosaženému pokroku v rozhovorech ve skupině G20 o standardech výměny informací splňujících požadavky OECD jsem však optimistický i v této oblasti.

Pokud jde o zprávu pana Vissera, uvedl jsem před chvílí, že Komise nemůže akceptovat pozměňovací návrhy Parlamentu, ale vzali jsme na vědomí doporučení obsažená v této zprávě. Především potřeba lepší koordinace jednotlivých členských států, nezbytné zvýšení kvality vyměňovaných informací, potřeba umožnit jiným členským státům automatizovaný přístup k některým údajům obsaženým v databázích členských států a požadavek harmonizovat postupy registrace a deregistrace, to jsou body, které Komise rozhodně podporuje. Je to také důvod, proč Komise do konce května předloží samostatný návrh na přepracování nařízení o administrativní spolupráci, kde tyto návrhy budou začleněny.

Závěrem bych chtěl říci, co už jsem zmínil při jiných příležitostech, a to že je jasné, že neexistuje žádné jednoduché a globální řešení, jak odstranit daňové podvody a daňové úniky. Návrhy, které jsme dnes projednávali, jsou dvěma významnými kroky na úrovni EU v rámci globální strategie pro boj proti daňovým podvodům.

Benoît Hamon, zpravodaj. – (FR) Paní předsedající, budu opravdu stručný, neboť jsem již dlouze hovořil před okamžikem.

Nejprve bych rád poděkoval paní Raevaové a paní Siitonenové a také dalším poslancům za jejich vystoupení a za příspěvky k tomuto textu a panu Kovácsovi řekl, že si myslím, že velmi dobře chápu to, co řekl.

Myslím si však, že silné zítřejší poselství Evropského parlamentu k otázce oblasti působnosti, k otázce bankovního tajemství a k otázce seznamu daňových rájů by významně pomohlo Radě, zejména pokud v budoucnosti potřebujeme vyjednat nové dohody se třetími zeměmi.

V tuto chvíli bych rád skončil s kritikou – laskavou kritikou, mohu-li dodat – kterou na mou adresu a adresu pana Kováce vznesla paní Lullingová. Kritizovala nás za to, že mícháme do sebe jablka s hruškami, i když to řekla velmi jemně. Rád bych jí řekl, že si myslím, že zítra tento Parlament, který občas míchá do sebe jablka s hruškami, bude schopen odlišit veřejný a soukromý zájem a doufám, že tak přispějeme k urychlení boje proti daňovým únikům.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Paní předsedající, požádala jsem o slovo, abych mohla učinit osobní prohlášení. Pan Hamon mne právě za něco kritizoval, já mu však musím říci, že si opravdu myslím, že on a pan komisař bohužel ještě stále míchají do sebe jablka s hruškami. Musím mu také říci, že jediný systém, který zaručí, aby každý daňový poplatník platil své daně – a to si všichni přejeme – že nejlepší systém je vybírání zpětné daně, neboť systém výměny informací je omyl. Nefunguje, a my nevíme, kdo co zaplatil, neboť orgány nevědí, jak systém spravovat.

Chtěla jsem jen učinit toto prohlášení.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra, v pátek 24. dubna 2009, ve 12:00.

Písemná prohlášení (článek 142)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), písemně. – (PL) V rozpravě o daňových únicích v oblasti zdanění příjmů z úspor a DPH bych rád upozornil na tyto skutečnosti.

1. Celkové daňové úniky ve všech jurisdikcích v oblasti daně v Evropské unii dosahují každoročně výše 200 miliard EUR. To je více než 2 % HDP v členských státech a znamená to, že veřejné výdaje v členských státech jsou kráceny o obrovské částky.

2. Je proto správné, že nová směrnice odstraňuje právní mezery, které byly v daňových právních předpisech zjištěny, a také se, vzhledem k vynalézavosti lidí, kteří se chtějí vyhnout daním, pokouší zabránit rozvoji nových strategií obcházení daňových právních předpisů.

3. Byla tu vznesena otázka daňových rájů na území Evropské unie a rovněž těchto rájů v závislých územích členských států EU. Současná finanční krize ukázala, že tolerování nejednoznačných daňových právních předpisů, anonymní transakce a nedostatečná spolupráce v oblasti zdanění může krátkodobě zajistit zvýšený příjem konkrétním zemím a závislým územím, z dlouhodobého hlediska to však destabilizuje finanční systém a může to způsobit závažné finanční krize.

Siiri Oviir (ALDE), písemně. – (ET) Ztráta příjmů v důsledku podvodů v oblasti daní ve všech kategoriích zdanění dosahuje v EU každoročně více než 200 miliard EUR, což se rovná přibližně 2 % HDP.

Miliardy eur ztrát, ke kterým každoročně dochází v příjmech kvůli daňovým podvodům, vedou ke snižování dodatečných investic v členských státech EU a částek veřejných výdajů obecného zájmu, což v souvislosti se současnou finanční krizí výrazně omezuje schopnost členských států řešit problémy, které se objevují v oblastech sociálních věcí, zdravotní péče a vzdělávání.

Pro EU je boj proti podvodům v oblasti daní mimořádně důležitým tématem a my si musíme udržet naši vedoucí úlohu v této oblasti. Jedině tak bude možné dosáhnout stavu, kdy významná finanční střediska mimo Evropskou unii zavedou obdobná opatření, jako jsou opatření zaváděná v členských státech.

Podporuji názor Evropské komise, že s řádným přihlédnutím k zásadě volného pohybu kapitálu uvedené ve Smlouvě o vytvoření Evropského společenství bychom měli zvážit doplňující doložku s cílem bojovat proti pokusům fyzických osob z řad občanů EU vyhnout se provedení směrnice o zdanění úspor z příjmů směřováním úroku vydělaného v EU prostřednictvím krycích podniků osvobozených od daní nebo subjektů, které se nacházejí mimo území EU nebo mimo území, kde jsou uplatňována obdobná nebo stejná opatření, jako jsou opatření dohodnutá na úrovni EU.

Musí být uplatňována politika nulové tolerance vůči daňovým rájům. Jakékoli prodlení v nalezení řešení, které zajistí spravedlivější a soudržnější používání opatření v této oblasti, je v současné hospodářské situaci neospravedlnitelné.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písemně. – (FI) Přezkum směrnice o zdanění příjmů z úspor je důležitou součástí přepracování struktury financí a také předpisů týkajících se finančních trhů. Současná směrnice je zoufale zastaralá. Je poměrně snadné obejít ji, například pomocí zprostředkujících investičních společností, jež směrnice nedefinuje jako subjekty vykonávající hospodářskou činnost, a které tedy nepodléhají povinnosti účastnit se v systému výměny informací. Obdobně bylo možné uspořádat investiční portfolia tak, aby příjem, který se rovná příjmu z úroků, zůstal mimo definici, v důsledku tzv. „přebalení“.

Reforma se pokouší tyto problémy řešit. K řešení problému zprostředkujících subjektů Komise rozšířila definici subjektu vykonávajícího hospodářskou činnost tak, aby zahrnovala nadace a fondy. Plánuje se také zahrnout do směrnice nové, inovované produkty a například i některé druhy politik životního pojištění.

Výrazně obtížnější je zahrnout jiné nové produkty. Je bohužel mimořádně trapné stanovit definice, které budou umožňovat zahrnutí veškerých příjmů, jež by mohly být porovnány s příjmy z úroků jako platba úroků, zejména když je relativně snadné vytvořit nové produkty. S ohledem na to bychom měli důkladně posoudit, jak mohou být tyto produkty nejlépe upraveny, dříve než budou zahrnuty do směrnice. Komise má také v úmyslu předložit návrh na změnu směrnice o vzájemné pomoci, která bude rovněž zahrnovat reformy spojené s automatickou výměnou informací.

Aby nedocházelo k vyhýbání se daním, je také mimořádně důležité, aby tři země, které jsou vyňaty z obvyklého systému výměny informací – Belgie, Lucembursko a Rakousko – byly zahrnuty do systému, který používají ostatní země. Zpravodajem navržená lhůta k této změně je stanovena na rok 2014 a bude mít naši plnou podporu.

23. Profilování, zejména na základě etnického a rasového původu, v oblasti boje proti terorismu, vymáhání práva, imigrace a celních a hraničních kontrol (rozprava)

Předsedající. Dalším bodem je zpráva (A6-0222/2009), kterou předkládá paní Ludfordová jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci o problému profilování, zejména na základě etnického a rasového původu, v oblasti boje proti terorismu, vymáhání práva, imigrace a celních a hraničních kontrol [2008/2020(INI)].

Sarah Ludford, zpravodajka. – Paní předsedající, v posledních deseti letech byly zavedeny právní předpisy a postupy, které umožňují uchovávat a výměnu velkého množství osobních údajů. Samotná EU v současné době navrhuje řadu opatření, jež usnadní profilování, techniku shromažďování údajů z nejrůznějších zdrojů, s cílem vytvořit jakousi šablonu, na jejímž základě budou identifikovány osoby, u kterých jejich rysy, chování či osoby, se kterými se stýkají, vzbuzují podezření a jež je třeba dále prověřit jako potenciální pachatele trestných a teroristických činů.

Nastal také posun v policejní práci, kde se začal více uplatňovat prediktivní a preventivní přístup, jenž je sice za určitých okolností cenný, může však vést k represivním opatřením vůči nevinné osobě na základě stereotypů, často vycházejících z rasového původu nebo dokonce náboženství.

Moje znepokojení ohledně profilování a vytěžování dat plyne z toho, že v tomto případě neplatí obecné pravidlo, že by rozhodnutí týkající se vymáhání práva měla být založena na chování jednotlivce. Hrozí zde, že by nevinné osoby mohly být vystaveny svévolným zákazům, výslechům a cestovním omezením. Jestliže nejsou včas zbaveny nálepky podezřelých osob, mohou se později setkat s omezeními dlouhodobější povahy, jako je zamítnutí víz či vstupu, zákazy v oblasti zaměstnání nebo dokonce zadržení a vazba.

Pokud je ve světě, kde narůstá mezinárodní výměna údajů, někdo označen za osobu, o níž se zajímají bezpečnostní složky či policie, a nedojde k nápravě, může to mít mnohem horší následky než nepohodlí či

finanční náklady. Připomeňme si jen, že Maher Arrar, Kanadčan, který byl zatčen na letišti a poté se stal obětí mučení – jeho zážitky byl inspirován film *Rendition* – byl zatčen na základě profilování souvisejícího s osobami, se kterými se stýkal jeho bratr; on sám neučinil nic, čím by vyvolal podezření, přesto byl sedm měsíců mučen v syrském žaláři.

Zpráva, kterou vám předkládám, výrazně těží ze vstupů stínových zpravodajů, jimž tímto vřele děkuji. Hovoří se v ní o lidských právech, ochraně údajů a standardech nediskriminace a pokouší se upozornit na dvě základní zásady, jimiž by se mělo profilování řídit: represivní opatření by měla být založena na chování jedince a měla by být zdůrazňována zásada rovnosti před zákonem.

Výsledkem profilování nemusí být vždy námitky právní povahy. Všichni známe thrillery, kde je povolán psycholog, aby vypracoval profil osoby podezřelé z vraždy; a v případě, že svědek poskytne jasný popis, profil, řekněme bankovního lupiče, například: bílý muž ve věku okolo třiceti let, bylo by hloupé zatknout Asiatku ve věku okolo padesátky.

Největší nebezpečí lze spatřovat v profilování na základě etnického a rasového původu. Jestliže jej policejní úředníci použijí jako jediný podklad k tomu, aby rozhodli o tom, koho zadrží, budou hledat nebo uvězní, jedná se o zjednodušující a zavádějící stereotypizování, které má co dělat s nezákonnou diskriminací menšin.

Jsme velmi znepokojeni zejména takovouto viktimizací Romů. V Londýně, odkud pocházím, musely být kvůli dopadům, jaká měla tato opatření na mladé muže černé pleti, zavedeny přísnější pokyny a záruky – nic z toho by však nemělo bránit řádnému vyšetřování zločinů.

Kromě otázek legitimacy mám dále silné pochybnosti o tom, zda je profilování účinné. Vyhledávání podezřelých osob na základě vzhledu či chování nás může odvádět od hledání těch, kteří jsou skutečně nebezpeční. Hrozí také to, že se skuteční zločinci přizpůsobí profilování tím, že budou využívat nevinně vypadající osoby jako nosiče drog nebo jako sebevražedné atentátníky nebo budou využívat jiné než sledované trasy.

Úsilí v boji proti terorismu namířilo světla na Asiaty, zejména pákistánského původu. Třicet dva procent britských muslimů uvádí, že se setkalo s diskriminací na letišti. U těchto lidí existuje velké riziko jejich odcizení, které pak může mít za následek to, že přestanou spolupracovat s policií, a nakonec budou na překážku bezpečnosti.

Proto se v této zprávě požaduje, aby byly evropské či vnitrostátní právní předpisy týkající se profilování uvedeny do souladu s platnými evropskými právními předpisy a s mezinárodními smlouvami. Pokud je to možné, měly by veškeré záruky týkající se profilování být shrnuty do jediného právního nástroje.

Kromě právního posouzení by měly být provedeny podrobnější studie zaměřené na zhodnocení přiměřenosti a účinnosti profilování. V rámci své odpovídající kapacity by v těchto studiích měly hrát klíčovou úlohu Agentura pro základní práva a Evropský inspektor ochrany údajů.

Nakonec má-li být profilování používáno zákonným a spravedlivým způsobem jako prostředek přispívající k udržení bezpečnosti, je třeba vytvořit soudržný a spravedlivý právní rámec.

László Kovács, člen Komise. – Paní předsedající, chci za Komisi uvítat tuto iniciativu Parlamentu, která se snaží problém profilování, zejména na základě etnického a rasového původu, v oblasti boje proti terorismu, vymáhání práva, imigrace a celních a hraničních kontrol, dostat do středu pozornosti na evropské úrovni.

Zpráva paní Ludfordové představuje velmi dobrou platformu přispívající k tomuto tématu tím, že zahajuje širší diskusi a navrhuje řešení tohoto problému. Rád bych zde zdůraznil, že již existující právní předpisy týkající se ochrany osobních údajů zajišťují vysokou míru ochrany osobních údajů – mimo jiné citlivých informací, jako jsou informace o etnickém či rasovém původu – a použijí se bez ohledu na použitou technologii. Je proto samozřejmé, že se obecné zásady ochrany údajů vztahují i na profilování jako jeden ze způsobů zpracování údajů.

Komise je pevně přesvědčena, že neopodstatněné či zbytečné etnické profilování je nespravedlivé a nedovolené, i když se tak děje pro účely vymáhání práva nebo ve spojení s imigrací nebo celní či hraniční kontrolou, a je v rozporu se základními hodnotami Evropské unie.

Podle důležitých nástrojů navržených Komisí – schengenského kodexu o kontrole hranic, nařízení Eurodac, Schengenského informačního systému a vízového informačního systému – není použití technik neopodstatněného etnického profilování oprávněné. Co se týče například hraničních kontrol – ustanovení

článku 6 schengenského kodexu o kontrole hranic požaduje, aby hraniční stráž prováděla kontroly tak, aby nedocházelo k diskriminaci na základě rasového či etnického původu, vyznání či víry.

Chtěl bych také připomenout činnost Agentury pro základní práva v této oblasti. Agentura se chystá představit příručku o osvědčených postupech v boji proti etnickému profilování a při předcházení tomuto profilování. Komise podporuje to, aby byla do pracovního programu agentury na rok 2010 zahrnuta společná odborná příprava s Evropskou agenturou pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (FRONTEX), kde bude možné uvedenou příručku použít. Dále Komise podporuje, aby byl do pracovního programu agentury na rok 2010 začleněn projekt pro provádění článku 6 schengenského kodexu o kontrole hranic, který se týká shromažďování údajů.

A konečně Komise vítá průzkum týkající se menšin a diskriminace, který byl představen včera. Skupiny zabývající se vymáháním práva a hraniční kontrolou nám poskytují další a nové informace o zkušenostech s etnickým profilováním. Komise se bude samozřejmě výsledky průzkumu týkajícího se menšin a diskriminace podrobně zabývat a jednotlivé jeho kapitoly budou během roku postupně zveřejňovány. Již nyní ale můžeme usuzovat na to, že rasismus a xenofobie v Evropské unii stále přetrvávají a že mají dopad na život příslušníků etnických menšin.

Komise souhlasí s návrhem obsaženým ve zprávě, totiž aby mohlo být využito zpracovávání údajů pro statistické účely, včetně etnického, rasového či jiného původu, k rozpoznání nepřímé diskriminace či nezákonných postupů při vymáhání práva. Tento postup je však třeba důkladně posoudit. Komise proto prověřuje možnost pověřit pracovní skupinu zřízenou na základě článku 29 týkajícího ochrany údajů přípravou stanoviska ohledně zpracovávání osobních údajů pro statistické účely, včetně informací o etnickém, rasovém či jiném původu.

Komise rovněž pozorně sleduje činnost Rady Evropy v souvislosti s návrhem doporučení týkajícího se profilování. Komise má v úmyslu požádat Radu o mandát s cílem získat oprávnění jednat o tomto návrhu doporučení.

Pokud jde o potřebu právního rámce, který by definoval profilování, Komise považuje příslušné právní předpisy EU týkající se správy hranic a ochrany osobních údajů za dostatečné, aby ochránily základní práva. Požaduje samozřejmě, aby každé zpracovávání obligatorně vycházelo z konkrétního, uznaného právního základu a respektovalo zejména zásady nezbytnosti, proporcionality, omezení účelu a zásady přiměřenosti. Vztahuje se na něj dohled nezávislých veřejných orgánů. Rámec v současnosti obsahuje i přísná pravidla pro zpracovávání citlivých osobních údajů či pro automatizovaná rozhodnutí. Všechny tyto zásady se vztahují i na profilování, neboť se jedná o jeden ze způsobů zpracování osobních údajů.

Závazkem Komise – i závazkem mým – je boj proti rasismu a xenofobii v maximální možné míře, jakou umožňují pravomoci stanovené Smlouvami, a to i v případech, kdy se rasismu dopouštějí veřejné orgány. Komise je odhodlána posilovat naši politiku boje proti rasismu a xenofobii v rámci švédského předsednictví, což by mělo zahrnovat i řešení problému etnického profilování.

Za Komisi znovu opakuji, že návrh zprávy vítám, a těším se, že bude zítra v plénu přijat.

Claude Moraes, jménem skupiny PSE. – Paní předsedající, my socialisté plně podporujeme tuto zprávu a přispěli jsme k ní, neboť je to dle našeho názoru poprvé, kdy v Evropském parlamentu probíhá skutečná politická, právní a morální rozprava o etnickém profilování a jeho dopadu na řadové občany.

Jsmo přesvědčeni, že prediktivní profilování a vytěžování dat jsou témata, která nebyla po dlouhou dobu prozkoumána, a já velmi vítám pozitivní přístup Komise k uznání tohoto problému a rozpoznání případné nepřímé diskriminace, která může být etnickým profilováním způsobena.

Socialisté doufají, že bude-li tato zpráva zítra přijata a Rada Evropy na svém příštím zasedání přijme doporučení týkající se profilování, bude to dostatečným politickým impulsem k tomu, aby se tyto otázky začaly řešit na té nejvyšší úrovni. Proč? Za své londýnské voliče i sám za sebe mohu říci, že vím, co etnické profilování znamená. Znamená to být pravidelně zadržován a hledán na základě toho, jak vypadáte, spíše než abyste byl zadržován a hledán na základě řádného šetření, řádné činnosti policie, za použití řádných postupů.

Takové profilování je plýtvání prostředky, nepostihuje teroristy, nepostihuje pachatele trestných činů. Je jen nepřímo či přímo namířeno na ty, kdo jsou zranitelní, kdo mají jednoduše špatný etnický původ.

Může to vést – a já myslím, že by to lidé měli pochopit – k honu na lidi a dalšímu zneužívání, čehož jsme svědky. Tato zpráva je významným krokem kupředu v ochraně lidí proti něčemu, co dosud bylo bezpříkladné, jsem však rád, že Sarah Ludfordová tuto otázku nyní v Parlamentu otevřela, a zítra budeme tuto zprávu plně podporovat.

Carl Schlyter, jménem skupiny Verts/ALE. – Paní předsedající, rád bych poděkoval Sarah Ludfordové za její zprávu. Kathalijne Buitenweg se dnes nemohla dostavit, seznámím vás však s jejím názorem.

Na úvod musím položit otázku: kdo je to terorista? Jaké pocity v nás teroristé vyvolávají? Pocit nejistoty. Teroristé také činí každého z nás zranitelným a brání nám v běžném životě.

Pak se podívejte na právní předpisy pro boj proti terorismu a konkrétně ty, které se týkají profilování, a zjistíte, že přinášejí pocit nejistoty a problémy do života běžných lidí. Nemůžete bojovat proti terorismu právními předpisy pro boj proti terorismu, které vyvolávají stejný pocit nejistoty.

Myslím si, že Evropský soudní dvůr o tom byl přesvědčen, když se vyjádřil, že by měly být tyto praktiky zakázány. Je zřejmé, že nejsou účinné ani zákonné. Carterovo středisko ve Spojených státech prokázalo, že nejsou účinné. Dozor nad muslimskými muži ve věku 18 až 40 let v Německu byl neúčinný. Nefunguje to a já pevně věřím, že se nám podaří odstranit poslední výjimky, které povolují používat na letištích, v přístavech i jinde tyto neúčinné metody, které jsou lidem nepřijemné.

Jak můžete říci, že bude platit vysoká míra ochrany, když někdo nechá CD s údaji dvaceti milionů lidí ležet v kavárně, když víte, jak je snadné nabourat se do počítače? Sám jsem to jako dítě zvládl.

Proto považuji tuto zprávu za bezvýznamnou. Rada musí změnit své myšlení a vynakládat zdroje účinně, zacílené na konkrétní jedince a věnovat čas jim, a ne usilovat o etnickou registraci, která je naprostým porušením veškerých norem v oblasti lidských práv.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Nejprve bych ráda poděkovala baronce Ludfordové za její vynikající zprávu. Zpráva by měla být rozhodnější, přesto představuje pokrok v diskusi na toto téma.

Někdy se bez profilování nelze obejít, takové situace však musí být jasně vymezeny a chráněny proti zneužití. Možnosti uchovávání, výměny a interpretace údajů narůstají v posledních letech rychleji než nezbytná omezení, která si v této oblasti nastavily pro sebe demokratické státy. Bezpečnostní služby Spojených států nezískaly lepší či spolehlivější údaje díky vytěžování údajů a vyšetřování založenému na profilování, ale v prvé řadě větším pracovním nasazením. Jeden bezpečnostní agent to příhodně přirovnal k plnění sklenice vody požární hadicí – je to zkrátka neúčinné.

Profily založené na etnickém původu jsou samozřejmě používány léta, přestože je zpravidla nazýváme jinými jmény. Dokonce i mne, která měřím 160 centimetrů a se svojí postavou bych tak sotva mohla někoho ohrozit, si na celních přechodech pravidelně berou stranou. Jde o drobnou osobní nepříjemnost, ale řada lidí, kteří úzkostlivě dodržují právní předpisy, se s tím ne pokaždé, avšak soustavně setkává. Takovým lidem dává naše společnost najevo, že jsou trvale podezřelí, méněcenní a nejsou vítáni. Tímto způsobem nedopadneme skutečné pachatele trestných činů, kteří se v každé skupině obyvatel vyskytují.

László Kovács, člen Komise. – Paní předsedající, příspěvky jednotlivých poslanců ukázaly, jak je otázka profilování a dodržování základních práv důležitá a jakou pozornost jí Parlament věnuje.

Vaše zpráva podává skvělou představu o pochybnostech, které vyvolává použití technik profilování, zejména pokud se zakládají na etnickém či rasovém původu, národnosti či vyznání a slouží pro účely vymáhání práva, imigrace nebo hraničních kontrol.

Komise pozorně sleduje problémy, které přináší použití profilování obecně, a pak konkrétně v odvětvích, na které tato zpráva výslovně poukazuje, a bude v tom pokračovat i nadále.

Komise v současnosti zahájila konzultace o výzvách, které představují nové technologie pro ochranu údajů. Výsledky by měly Komisi posloužit jako základ pro její reakci a být vodítkem při řešení problémů, které může profilování vyvolat v oblastech, jako je spravedlnost, svoboda a bezpečnost.

Výsledky v otázce menšin a diskriminace zveřejněné Agenturou EU pro základní práva, které Komise včera ocenila, ukazují, že rasismus a xenofobie jsou v Evropské unii přetrvávajícími jevy a mají dopad na život našich menšin.

Komise musí výsledky tohoto průzkumu důkladně prozkoumat, aby mohla rozhodnout o dalším postupu. Ještě jednou velmi vítám návrh zprávy a těším se, že bude zítra v plénu přijat.

Sarah Ludford, zpravodajka. – Paní předsedající, jsem velmi potěšena kladnou reakcí pana komisaře. Myslím, že některé věci, o nichž hovořil, budou mimořádně užitečné – Agentura pro základní práva, vodítka v oblasti etnického profilování, spolupráce Komise s Radou Evropy na jejím doporučení a návrh, aby bylo možné požádat o poradenství pracovní skupinu zřízenou podle článku 29.

Ráda bych však posunula Komisi ještě o kousek dál, a to aby se zaměřila na konkrétní problémy spojené s profilováním. Máme koneckonců na stole doporučení týkající se profilování v souvislosti se systémem jmenné evidence cestujících, takže konkrétní problémy přece nalezneme tam.

Ráda bych z celého srdce poděkovala malé, ale exkluzivní skupince kolegů, kteří přispěli do této rozpravy. Myslím, že jednoznačně vyšly najevo dvě věci: především že takzvaná bezpečnostní opatření mohou vytvářet nejistotu a zadruhé že mohou být plýtváním, nikoli účelným vynakládáním prostředků. Je tu tedy řeč o účinnosti a také o občanských svobodách.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra, v pátek 24. dubna 2009, ve 12:00.

24. Statistika přípravků na ochranu rostlin (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0256/2009), kterou předkládá Bart Staes jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin o statistice přípravků na ochranu rostlin [11120/2/2008 – C6-0004/2009 – 2006/0258(COD)].

Bart Staes, zpravodaj. – (NL) Před námi leží konečná dohoda, která je výsledkem našich jednání s Radou a Komisí, konečná dohoda po prvním čtení, kde Parlament zaujal velmi jasné stanovisko a pohodlnou většinou zavedl řadu prvků, díky nimž máme velmi silnou úvodní pozici vůči Radě. Musím říci, že společný postoj Rady několik měsíců po našem prvním čtení byl spíše zklamáním. Skutečně nepanovala přílišná ochota následovat náš přístup, a jednání s Radou tak nebyla ani zdaleka jednoduchá.

Přesto jsme se posunuli kupředu a atmosféra byla velmi konstruktivní. I parlamentní delegace byla silnou skupinou. Jednotná v rozmanitosti. Myslím si, že výsledek můžeme zítra předložit k hlasování s notnou dávkou hrdosti. V každém případě se jedná o příspěvek a zároveň tím zajišťujeme, aby existoval určitý základ – kromě dvou právních předpisů, které byly již přijaty a jež se týkají pesticidů, tedy směrnice o udržitelném využívání pesticidů a nařízení o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh – pro soubor nástrojů, které budou použity v důsledném nařízení týkajícím se poskytování údajů prostřednictvím statistik. Podle mne je to, co jsme připravili, základ pro legislativní činnost Parlamentu.

Jedním z nejvýznamnějších úspěchů je to, že se nám, i když proti její vůli, podařilo přimět Radu, aby přijala skutečnost, že jsme použili jako základní definici pesticidů tu, již Parlament, v politické shodě s Radou, již dříve začlenil do směrnice o udržitelném využívání. Je tím zajištěna jistá soudržnost a je to důležité i pro další používání.

Podařilo se nám dále zařadit i velmi jasný odkaz na obecný právní rámec statistiky, co se týče toho, jak by statistiky měly být používány, jak je s nimi nakládáno a především jak bude se statistikami muset být nakládáno v budoucnosti, mimo jiné z hlediska důvěrnosti údajů. Dosáhli jsme svého cíle v tom, že členské státy musí poskytovat řadu informací o pesticidech, a to v takové podobě, která bude umožňovat vzájemné srovnání. Já sám bych rád šel ještě dále, zatím jsme však dosáhli na první metu.

Dalším úspěchem je nepochybně to, že jsme – protože jsme jako základní definici použili slovo pesticidy a definici pesticidů použitou ve směrnici o udržitelném využívání – zařadili ve druhé fázi pojem biocidní přípravky. Šlo o významný požadavek skupiny socialistů v Evropském parlamentu. Je to úspěch. Jeví se v nařízení i v platné politické dohodě, třebaže politická dohoda uvádí, že rozšiřujeme nařízení o statistice a pesticidech v jeho současné podobě o pojem biocidní přípravky ve chvíli, kdy daný právní předpis existuje, a rovněž – a to byl naléhavý požadavek ze strany Rady – po studii dopadu v této záležitosti.

Získali jsme větší transparentnost. Uspěli jsme v požadavku povinného zveřejňování údajů na internetu. Jak jsem řekl, řada věcí se nám nepodařila – je to vždy otázka jednání, o tom demokracie je. Hovořil jsem o nich

už, zejména o mírnější formulaci pro použití pesticidů mimo zemědělství: v tomto bodě neodpovídá návrh nařízení v plné míře tomu, čeho bylo dosaženo v prvním čtení. To je ale otázka požadavků a ústupků.

Musím říci, že jsem velmi vděčný stínovým zpravodajům. Byla to velmi příjemná spolupráce. Byla to prozatím moje poslední legislativní zpráva v tomto volebním období a já doufám, že na ni budu moci v příštím volebním období navázat.

László Kovács, člen Komise. – Paní předsedající, tematická strategie udržitelného používání pesticidů, kterou Evropský parlament a Rada schválily v lednu 2009, má za cíl doplnit platný právní rámec tím, že se zaměří na fázi používání pesticidů za účelem snížení dopadů pesticidů na lidské zdraví a na životní prostředí.

Tento návrh je třetím právním pilířem této strategie, společně s rámcovou směrnicí a nařízením o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh, a zaměřuje se na poskytování spolehlivých údajů k měření dosaženého pokroku v rámci strategie.

Hlavním cílem tohoto návrhu je tedy zajistit, aby byly ve všech členských státech shromažďovány a předávány Komisi porovnatelné a spolehlivé údaje, aby bylo možné vypočítat harmonizované ukazatele rizik a měřit dosažený pokrok v rámci tematické strategie.

V prvním čtení nebylo možné dosáhnout shody mezi Radou a Parlamentem především z důvodů souvisejících s oblastí působnosti nařízení a se zveřejňováním výsledků.

Díky intenzivnímu a plodnému dialogu ve druhém čtení, a zejména ochotě zpravodaje a stínových zpravodajů ustoupit ze svých požadavků a dosáhnout kompromisu, bylo možné nalézt řešení ve všech bodech.

Komise považuje dosažený kompromis za velmi rozumný a domnívá se, že požadavky Parlamentu byly splněny, aniž by došlo k neúměrnému zatížení vnitrostátních orgánů a podniků, a proto jej může podpořit.

Komise chce využít tuto příležitost a poděkovat zpravodaji Bartu Staesovi za vynikající práci, kterou odvedl v tomto složitém návrhu, za jeho trpělivost a za velmi konstruktivní výměny názorů, které vedl s Komisí. Komise se na základě současného kompromisu domnívá, že ve druhém čtení bude možné dosáhnout shody Evropského parlamentu a Rady o tomto významném návrhu, a bude tak zajištěn úspěch tematické strategie udržitelného používání pesticidů.

Anne Laperrouze, jménem skupiny ALDE. – (FR) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, na plenárním zasedání v lednu 2009 jsme přijali dva právní předpisy o udržitelném používání pesticidů a o postupu při uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh. Jednání o těchto dokumentech byla bouřlivá a umožnila dosáhnout skutečného pokroku v oblasti ochrany lidského zdraví a životního prostředí.

Uvedené dva texty by však bez tohoto neznamenaly nic. Toto nařízení vlastně slouží k vymáhání ostatních dvou dokumentů. Podotknete, pane komisaři, že jsou tyto statistiky nezbytné ke zjištění množství nových přípravků přicházejících na trh a toho, jak se zvyšuje použití těchto přípravků, a především k výpočtu ukazatelů rizik definovaných ve zprávě o udržitelném používání pesticidů.

Ráda bych rovněž zdůraznila to, že podle mne se nám kromě nalezení rovnováhy mezi nezbytným přenosem údajů a důvěrností těchto údajů podařilo stanovit přiměřené administrativní požadavky, neboť je to oblast, o kterou se uživatelé zajímají.

Pokud jde o biocidy, je zapotřebí zdůraznit, že by se na ně tento text měl časem vztahovat, v návaznosti na výsledky studie dopadu.

Zkoumali jsme obchodní využití pesticidů mimo zemědělství. V této chvíli může být posouzení jejich objemu jen orientační. Mnohé nám pak osvětlí pilotní studie, které plánuje Evropská komise uskutečnit.

Ráda bych na závěr poděkovala našemu zpravodaji, který nás v průběhu všech jednání podporoval a výrazně přispěl k dosažení dohody.

Bart Staes, zpravodaj. – (NL) Myslím, že vše bylo řečeno. Je to dobrá dohoda a já věřím, že zítra ráno bude přijata.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra, v pátek 24. dubna 2009, ve 12:00.

Písemná prohlášení (článek 142)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písemně. – (RO) Jak uvádí šestý akční program Společenství pro životní prostředí, Evropská unie uznala potřebu soudržnějšího snižování dopadu pesticidů na životní prostředí i lidské zdraví. Toto nařízení o statistice přípravků na ochranu rostlin zaplní stávající mezery týkající se používání pesticidů v členských státech.

Z údajů o používání a prodeji pesticidů, které poskytla Komise, vyplynulo, že potřebujeme harmonizovanou metodu na úrovni Společenství ke shromažďování statistických údajů, a to takových, které se týkají fáze umisťování přípravků na trh, a údajů od výrobců.

Jsme si všichni vědomi toho, že je třeba na úrovni Evropské unie stanovit právní rámec upravující používání pesticidů. Proto bych ráda zdůraznila, že vítám vytvoření společného rámce pro systematické vytváření statistik na úrovni Společenství vztahujících se k umisťování pesticidů na trh a k používání pesticidů, a to v souladu se zásadou subsidiarity.

25. Rozhodnutí o určitých dokumentech: viz zápis

26. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

27. Ukončení zasedání

(Předsedající oznámila, že zasedání bylo ukončeno ve 23:05)